

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

61. aastakäik

6. märts 2018

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

2016–2017 ISTUNGJÄRK

6.– 9. juuni 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 225, 13.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 7. juuni 2016

2018/C 086/01	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva ELi 2015. aasta aruande kohta (2015/2317(INI))	2
2018/C 086/02	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon toiduga kindlustatust ja piisavat toitumist käsitleva uue ühenduse kohta (2015/2277(INI))	10
2018/C 086/03	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (IAS) hindamise ning rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) sihtasutuse, Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) ja avaliku huvi järelevalve nõukogu (PIOB) tegevuse kohta (2016/2006(INI))	24
2018/C 086/04	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon ELi koostöö kohta ÜRO ja Aafrika Liiduga rahutagamisoperatsioonide suhtes (2015/2275(INI))	33
2018/C 086/05	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon ebaõiglaste kaubandustavade kohta toiduainete tarneahelas (2015/2065(INI))	40
2018/C 086/06	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon tehnoloogiliste lahenduste kohta säästva põllumajanduse jaoks ELis (2015/2225(INI))	51

2018/C 086/07	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon innovatsiooni ja majanduse arengu soodustamise kohta Euroopa põllumajandusettevõtete juhtimise tuleviku heaks (2015/2227(INI)) . . .	62
---------------	---	----

Kolmapäev, 8. juuni 2016

2018/C 086/08	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu liidu nimel partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahel (05431/2015 – C8-0061/2015 – 2013/0441(NLE) – 2015/2234(INI))	72
2018/C 086/09	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon Luure Keskagentuuri (LKA) piinamisvõtteid käsitleva USA Senati raporti kohta koostatud Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooni järeelmeetmete kohta (2016/2573(RSP))	77
2018/C 086/10	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon kosmosealase suutlikkuse kohta Euroopa julgeolekus ja kaitses (2015/2276(INI))	84
2018/C 086/11	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon kosmoseandmete kasutuselevõtu kohta turul (2016/2731(RSP))	95
2018/C 086/12	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon olukorra kohta Venezuelas (2016/2699(RSP))	101
2018/C 086/13	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon sissekretsioonisüsteemi kahjustajate ja olukorra kohta pärast Euroopa Liidu Üldkohtu 16. detsembri 2015. aasta otsust (2016/2747(RSP))	105
2018/C 086/14	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid ning millega tunnistatakse kehtetuks otsused 2010/426/EL, 2011/893/EL, 2011/892/EL ja 2011/894/EL (D044931/01 – 2016/2682(RSP))	108
2018/C 086/15	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (<i>Dianthus caryophyllus</i> L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (D044927/02 – 2016/2683(RSP))	111

Neljapäev, 9. juuni 2016

2018/C 086/16	Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Kambodža kohta (2016/2753(RSP))	114
2018/C 086/17	Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Tadžikistani meelsusvangide olukorra kohta (2016/2754(RSP))	118
2018/C 086/18	Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Vietnami kohta (2016/2755(RSP))	122
2018/C 086/19	Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Euroopa Liidu avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse kohta (2016/2610(RSP))	126

2018/C 086/20	Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Euroopa raudteetööstuse konkurentsivõime kohta (2015/2887(RSP))	140
---------------	--	-----

III *Ettevalmistavad aktid*

EUROOPA PARLAMENT

Teisipäev, 7. juuni 2016

2018/C 086/21	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, välja arvatud protokolliga nende sätete osas, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaldamisalasse (14384/2015 – C8-0118/2016 – 2015/0101(NLE))	147
2018/C 086/22	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppe (milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellele kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (muudetud 1958. aasta kokkuleppe) 3. versiooni sõlmimise kohta (13954/2015 – C8-0112/2016 – 2015/0249(NLE))	148
2018/C 086/23	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu lisaprotokolliga, millega võetakse arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (12594/2014 – C8-0180/2015 – 2014/0234(NLE))	149
2018/C 086/24	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse luba tõhustatud koostööks kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise valdkonnas rahvusvaheliste paaride varalisi suhteid käsitlevates asjades, mis hõlmavad nii abieluvararežiime kui ka registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi (08112/2016 – C8-0184/2016 – 2016/0061(NLE))	150
2018/C 086/25	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses protokolliga nende sätetega, mis käsitlevad kohustusi seoses õigusosalase koostööga kriminaalasjades ja kuritegude määratlemisega (14387/2015 – C8-0119/2016 – 2015/0100(NLE))	151
2018/C 086/26	P8_TA(2016)0243 Finantsinstrumentide turud ***I Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse teatavaid kuupäevi direktiivis 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta (COM(2016)0056 – C8-0026/2016 – 2016/0033(COD)) P8_TC1-COD(2016)0033 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/..., millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta	152

2018/C 086/27	P8_TA(2016)0244	
	Finantsinstrumentide turud, turukuritarvitused ja väärtpaberiarveldused ***I	
	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse teatavaid kuupäevi määruses (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määruses (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi, ja määruses (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskodepositooriume (COM(2016)0057 – C8-0027/2016 – 2016/0034(COD))	
	P8_TC1-COD(2016)0034	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määrust (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi, ja määrust (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskodepositooriume	153
2018/C 086/28	Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta otsus ettepaneku kohta nimetada Rimantas Šadžius kontrollikoja liikmeks (C8-0126/2016 – 2016/0805(NLE))	154
Kolmapäev, 8. juuni 2016		
2018/C 086/29	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta otsus rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnenu väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjoni moodustamise, selle volituste, liikmete arvu ja ametiaja kohta (2016/2726(RSO))	155
2018/C 086/30	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Belau Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12080/2015 – C8-0400/2015 – 2015/0193(NLE))	159
2018/C 086/31	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Tonga Kuningriigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12089/2015 – C8-0374/2015 – 2015/0196(NLE))	160
2018/C 086/32	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Colombia Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12095/2015 – C8-0390/2015 – 2015/0201(NLE))	161
2018/C 086/33	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu nimel infotehnoloogiatoodetega kauplemise laiendamist käsitleva deklaratsiooni vormis lepingu sõlmimise kohta (06925/2016 – C8-0141/2016 – 2016/0067(NLE))	162
2018/C 086/34	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu uue psühhoaktiivse aine 1-fenüül-2-(1-pürrolidiin-1-üül)pentaan-1-oon (α -pürrolidinovaleerofenoon, α -PVP) suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta (15386/2015 – C8-0115/2016 – 2015/0309(CNS))	163

2018/C 086/35	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb rahvusvahelise konventsiooni (vastutuse ja kahju hüvitamise kohta ohtlike ja kahjulike ainete mereveol) 2010. aasta protokollide liikmesriikide poolt Euroopa Liidu huvides ratifitseerimist ja sellega ühinemist, välja arvatud tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö aspektid (13806/2015 – C8-0410/2015 – 2015/0135(NLE))	164
2018/C 086/36	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb rahvusvahelise konventsiooni (vastutuse ja kahju hüvitamise kohta ohtlike ja kahjulike ainete mereveol) 2010. aasta protokollide liikmesriikide poolt Euroopa Liidu huvides ratifitseerimist ja sellega ühinemist, seoses tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö aspektidega (14112/2015 – C8-0409/2015 – 2015/0136(NLE))	168
2018/C 086/37	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu protokoll (et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga) Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (13085/2014 – C8-0009/2015 – 2014/0224(NLE))	172
2018/C 086/38	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu liidu nimel sõlmimise kohta (05431/2015 – C8-0061/2015 – 2013/0441(NLE))	173
2018/C 086/39	P8_TA(2016)0264 Makromajanduslik finantsabi Tuneesiale ***I Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Tuneesiale (COM(2016)0067 – C8-0032/2016 – 2016/0039(COD)) P8_TC1-COD(2016)0039 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 8. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2016/... täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Tuneesiale	174
2018/C 086/40	Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega nähakse ette otseselt siseturu toimimist mõjutava maksustamise vältimise vastased eeskirjad (COM(2016)0026 – C8-0031/2016 – 2016/0011(CNS))	176
Neljapäev, 9. juuni 2016		
2018/C 086/41	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 17. mai 2016. aasta delegeeritud määrusele, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad turgu sondeerivate avaldavate turuosaliste rakendatavat töökorraldust, süsteeme ja protseduure (C(2016)02859 – 2016/2735(DEA))	214
2018/C 086/42	Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega edendatakse kodanike vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide Euroopa Liidus esitamise nõudeid, ja muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (14956/2/2015 – C8-0129/2016 – 2013/0119(COD))	216

ELi avalikku teenistust puudutavate kohtuvaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse üleandmine Üldkohtule ***I

Euroopa Parlamendi 9. juuni. 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu liidu ja tema teenistujate vaheliste kohtuvaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse Euroopa Liidu Üldkohtule üleandmise kohta (N8-0110/2015 – C8-0367/2015 – 2015/0906(COD))

P8_TC1-COD(2015)0906

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 9. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2016/... Euroopa Liidu ja tema teenistujate vaheliste vaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse Üldkohtule üleandmise kohta . . . . .

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

2016–2017 ISTUNGJÄRK

6.– 9. juuni 2016. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 225, 13.7.2017.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 7. juuni 2016

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0246

2015. aasta aruanne poliitikavaldkondade arengusidususe kohta

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva ELi 2015. aasta aruande kohta (2015/2317(INI))

(2018/C 086/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles kinnitatakse taas, et liit peab võtma arengukoostöö eesmärgi arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 21, mille kohaselt tugineb liidu tegevus rahvusvahelisel areenil põhimõtetele, millest on juhindunud liidu enda loomine, arendamine ja laienemine ning mida liit soovib edendada ka ülejäänud maailmas: demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväarikuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine,
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni 2005. aasta detsembri ühisavalduse „Euroopa arengukonsensus“⁽¹⁾ punkte 9 ja 35,
- võttes arvesse nõukogu järjekuseid järeldusi, komisjoni kahe aasta tagant koostatavaid aruandeid ja Euroopa Parlamendi resolutsioone poliitikavaldkondade arengusidususe kohta, eelkõige 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva Euroopa Liidu 2013. aasta aruande kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni viiendat iga kahe aasta järel koostatavat aruannet poliitikavaldkondade arengusidususe kohta, nimelt komisjoni 2015. aasta augustis avaldatud töödokumenti poliitikavaldkondade arengusidususe kohta (SWD (2015)0159),
- võttes arvesse säästva arengu 2030. aasta tegevuskava, mis võeti vastu ÜRO 2015. aasta säästva arengu tippkohtumisel New Yorgis⁽³⁾ ning mis sisaldab eesmärgi „suurendada poliitikavaldkondade sidusust säästva arengu saavutamiseks“ (eesmärk 17.14),
- võttes arvesse abi tõhususe neljanda kõrgetasemelise foorumi 2011. aasta detsembris avaldatud lõppdokumenti tulemusliku arengukoostöö partnerluse kohta,

⁽¹⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0251.

⁽³⁾ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse arengukomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A8-0165/2016),
- A. arvestades, et nõukogu 2015. aasta oktoobris vastu võetud järeldustes Euroopa Komisjoni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva viienda kahe aasta aruande kohta rõhutati, et poliitikavaldkondade arengusidususe saab oluliseks osaks ELi panusest laiema poliitikavaldkondade säästva arengu sidususe eesmärgi saavutamiseks;
- B. arvestades, et säästva arengu 2030. aasta tegevuskava vastuvõtmine kujutab endast uut ülesannet poliitikavaldkondade arengusidususe saavutamisel, kuna selles sätestatakse ühtne universaalne ja kõigile kohaldatav arengueesmärkide kogum;
- C. arvestades, et EL peaks võtma poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel juhtrolli;
- D. arvestades, et 1,5 miljardit inimest elab endiselt vaesuses ning tunneb puudust tervishoiust, haridusest ja inimväärtetest elutingimustest; arvestades, et enamik neist on naised;
- E. arvestades, et arenguriikide sisulist eelarvepoliitilist manööverdamisruumi piiravad ülemaailmsete investorite ja finantsturgude nõuded; arvestades, et arengumaad on investorite ligimeelitamiseks või hoidmiseks pakkunud mitmesuguseid maksuvabastusi ja -erandeid, mis põhjustab kahjulikku maksukonkurentsi ja võistlust võimalikult madalate nõuete seadmisel;
- F. arvestades, et EL kannab oma suhetes partnerriikidega otsust ja ajaloolist vastutust;
- G. arvestades, et praeguses Euroopa arenguraamistikus puuduvad tõhusad mehhanismid, mis aitaksid liidu poliitikat tulenevaid ebakõlasid ära hoida ja kõrvaldada;

Poliitikavaldkondade arengusidususe säästva arengu 2030. aasta tegevuskava raamistikus

1. kinnitab, et poliitikavaldkondade arengusidususe on uue säästva arengu tegevuskava püstitamisel ja täitmisel kesksel kohal; nõuab poliitikavaldkondade arengusidususe ühesugusele mõistmisele tuginevaid aktiivseid meetmeid; märgib, et inimõigustel põhinev lähenemisviis peaks viima poliitikavaldkondade arengusidususe parema mõistmiseni, sest kui õiguste kasutamist segavaid tõkkeid ei kõrvaldata, ei saavutata ka edu säästva arengu suunas liikumisel ja vaesuse kaotamisel; on seisukohal, et poliitikavaldkondade arengusidususe peaks aitama arengumaades kehtestada õigusriigi põhimõtteid, luua erapooletuid institutsioone ja lahendada hea valitsemistava probleemi;
2. peab kahetsusväärseks, et kuigi poliitikavaldkondade arengusidusust toetati ÜRO aastatuhande deklaratsioonis⁽¹⁾, Lissaboni lepingus ja abi tulemuslikkust käsitleval Pusani foorumil⁽²⁾, on selle konkreetse rakendamise osas tehtud vähe edusamme;
3. nõuab liiduülest arutelu poliitikavaldkondade arengusidususe teemal säästva arengu 2030. aasta tegevuskava ning selle 17 uue üldise ja jagamatu säästva arengu eesmärgi raamistikus, et saada paremini aru, kuidas kõnealune mõiste võiks sobitada poliitikavaldkondade säästva arengu sidususe mõiste laiemasse konteksti;
4. tuletab meelde, et säästva arengu eesmärgid kehtivad nii arenenud kui ka arengumaades ning et need tuleks põhjalikult integreerida ELi otsustusprotsessi nii selle sise- kui ka välistasandil; rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususe ülemaailmseks edendamiseks tuleb arendada valitsemismenetlusi ning nõuab, et poliitikavaldkondade arengusidususe lisataks ühe keskse küsimusena tulevastesse poliitilistesse aruteludesse uue ülemaailmse strateegia ja mitmeaastase finantsraamistiku teemal;

Poliitikavaldkondade arengusidususe mehhanismid

5. nõuab poliitikavaldkondade arengusidususe küsimuse arutamist järgmisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel, et soodustada institutsioonidevahelist debatti komisjoni, Euroopa välisestuse, nõukogu ja parlamendi vahel ning elavdada arutelu riiklikul tasandil;

⁽¹⁾ <http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.htm>

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>

Teisipäev, 7. juuni 2016

6. teeb ettepaneku, et komisjon ja Euroopa välisteenistus võiksid selle tippkohtumise ettevalmistamiseks saata ELi liikmesriikide riigipeadele ja valitsusjuhtidele konkreetsed soovitusel, milliste tulemuslike mehhanismide abil kasutada poliitikavaldkondade arengusidusust ja integreerida ELi strateegiad säästva arengu eesmärkide paremaks rakendamiseks, ning kuidas selgemalt määratleda iga ELi institutsiooni kohustused seoses poliitikavaldkondade arengusidususe eesmärkide saavutamise; on veendunud, et selline protsess peaks olema võimalikult kaasav ja läbipaistev ning hõlmama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kodanikuühiskonna organisatsioone ja mõttekodasid;
7. tunneb heameelt liidu välissuhetega tegeleva volinikerühma loomise üle; nõuab, et komisjoni asepresident ja kõrge esindaja annaks arengukomisjonile regulaarselt aru selle volinikerühma tööst;
8. on seisukohal, et mõningate ELi delegatsioonide kasutatud mehhanisme tagasiside andmiseks komisjoni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva 2015. aasta aruande kohta tuleks laiendada kõigile ELi delegatsioonidele ning et neid peaks kasutama igal aastal; palub ELi delegatsioonidel tagada poliitikavaldkondade arengusidususe võtmine vastavate kahepoolsete ja ühiste mitmepoolsete kohtumiste, samuti Brüsselis toimuva ELi delegatsioonide juhtide kohtumise päevakorda;
9. on rahul komisjoni poolt 19. mail 2015 vastu võetud parema õigusloome paketiga; väljendab heameelt ka asjaolu üle, et poliitikavaldkondade arengusidusust on parema õigusloome suunistes (COM(2015)0215) konkreetselt mainitud vahendile 30 esitatava õigusliku nõudena;
10. peab kahetsusväärseks asjaolu, et kuigi mõjuhinnangud kujutavad endast olulist vahendit poliitikavaldkondade arengusidususe saavutamiseks, hinnatakse endiselt vaid harva selle arengumõju ega käsitleta nõuetekohaselt selle võimalikku mõju arengumaadele; loodab, et parema õigusloome pakett ja selle suunised aitavad olukorda parandada tänu arengu ja inimõiguste arvessevõtmisele kõigis mõjuhinnangutes ning tänu läbipaistvuse parandamisele; palub, et komisjon juba poliitikakujundusprotsessi algjärgus regulaarselt konsulteeriks inimõigusorganisatsioonidega ning kehtestaks sidusrühmade esindatuse paremaks tasakaalustamiseks mõjusamad kaitsemeetmed ja mehhanismid; on rahul nn teedekaardi teemal toimuva avaliku aruteluga poliitikavaldkondade arengusidususe tulemuste ja arengumaadele avaldatava mõju teemal, mis võimaldab väljaspoolsetel sidusrühmadel, sealhulgas arengumaadel ja kodanikuühiskonnal oma seisukohti esitada ja aktiivselt osaleda; lisaks tunneb heameelt teedekaardi välitööde etapi ja juhturingute üle, mis võivad tulemuslikult aidata poliitikavaldkondade arengusidususe mõju täpsemalt hinnata; peab vajalikuks korraldada ELi poliitikameetmete elluviimisel süstemaatilisemalt järelhindamist;
11. on veendunud vajaduses panna rohkem rõhku nii asutustevahelisele kui ka liikmesriikidega toimuvale institutsioonidevahelisele kooskõlastamisele; kutsub liikmesriikide valitsusi üles sätestama poliitikavaldkondade arengusidususe õiguslikult siduvas dokumendis ning selle kasutatavaks muutmiseks sõnastama säästva arengu poliitikavaldkondade arengusidususe tegevuskava; on seisukohal, et liikmesriikide parlamente tuleks poliitikavaldkondade arengusidususe tegevuskavasse rohkem kaasata, kuna nad suudavad oma valitsustelt vastutust nõuda ja selles valdkonnas saavutatut kontrollida;
12. rõhutab, et Euroopa Parlament peab poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel täitma tähtsat rolli, seades selle küsimuse parlamendi tegevuskavades esmatähtsaks kohale, korraldades tihedamini komisjonide ja parlamentide vahelisi poliitikavaldkondade arengusidususe teemalisi koosolekuid, edendades selleteemalist dialoogi partnerriikidega ning soodustades dialoogi kodanikuühiskonnaga;
13. märgib, et mõned liikmesriigid on loonud tulemusliku ministriumidevahelise kooskõlastusmehhanismi, milles on tähtsal kohal poliitikavaldkondade säästva arengu sidusus; nõuab, et liikmesriigid järgiksid ja vahetaksid teistes liikmesriikides juba kasutusele võetud häid tavasid;
14. märgib, et ühine kavandamine on edukas vahend ELi arengukoostöö tegevuste sidusaks planeerimiseks; väljendab heameelt selle üle, et ühine kavandamine hõlmab ELi liikmesriikide kahepoolseid ettevõtmisi partnerriikides, kuid peab kahetsusväärseks varasemaid ebaõnnestumisi ELi ja liikmesriikide meetmete sidumisel, mistõttu ei ole suudetud ära kasutada nende koostoimet;
15. tunnustab, et poliitikavaldkondade arengusidususe nõuetekohane rakendamine eeldab piisavalt vahendeid ja töötajaid; nõuab, et poliitikavaldkondade arengusidususe kooskõlastuskeskustele riikide ministriumites ja ELi esindustes eraldataks riiklike ja üleeuroopaliste poliitikavaldkondade arengusidususe strateegiate koostamiseks vajalikud vahendid;

Teisipäev, 7. juuni 2016

16. toonitab, et liikmesriikide parlamentidel on poliitikavaldkondade säästva arengu sidususe rakendamisel keskne koht, kuna nad peavad tagama korrapärase kontrolli võetud poliitiliste kohustuste, järelevalve ja kodanikuühiskonna organisatsioonide täieliku kaasamise üle ning kontrollima valitsuste koostatud mõjuhindanguid;

17. tuletab meelde oma ettepanekut luua ELis sõltumatu süsteem liidu meetmetest mõjutatud kodanike või kogukondade kaebuste vastuvõtmiseks; tuletab meelde Euroopa Parlamendi arengukomisjoni ja selle poliitikavaldkondade arengusidususe alalise raportööri tähtsust ELi meetmetest mõjutatud üldsuse esindajate või kogukondade murede edastamisel;

18. rõhutab, et EL peab paigutama rohkem vahendeid poliitikavaldkondade arengusidususe tõenduspõhisesse analüüsimisse; palub komisjonil viivitamata välja selgitada ebakõlad ja analüüsida neist tingitud kulusid ning töötada poliitikavaldkondade arengusidususe osas välja sobivad seire- ja tulemuste jälgimise mehhanismid; samuti palub komisjonil lisada oma analüüsi ettepanekud selle kohta, kuidas eri poliitikavaldkondade vahelisi ebakõlasid vältida ja lahendada; toonitab ka vajadust parandada programmitöö dokumentides poliitikavaldkondade arengusidususele viitamist;

19. viitab vajadusele tugevdada poliitikavaldkondade arengusidusust Euroopa arengukonsensuse läbivaatamisel ja Cotonou lepingu järgset tegevust käsitlevatel aruteludel;

Prioriteetsed valdkonnad

Ränne

20. tunnistab, et EL peab tegelema suurima pagulaskriisiga pärast II maailmasõda; rõhutab, et rände- ja arengupoliitika vaheliste seoste tugevdamine on selle nähtuse algpõhjustega tegelemiseks ülioluline; leiab, et EL peaks kasutama kriisi lahendamiseks kõiki tema käsutuses olevaid, sealhulgas diplomaatilisi ja julgeolekualaseid vahendeid; toonitab, et põgenikekriisiga tegeledes ei tohiks keskenduda üksnes julgeolekuohtudele ning tuleks paremini integreerida arengueesmärgid, et suurendada ELi rändepoliitika kooskõla tema vaesuse vähendamise meetmetega; rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususe on ELi uue rändepoliitika tähtis osa; väljendab heameelt põhjalikke kriisilahendusmeetmeid sisaldava Euroopa rände tegevuskava (COM(2015)0240) vastuvõtmise üle; on kindel, et tegevuskava rakendamisega peaksid kaasnema konkreetsete meetmete rände lähteriikide majandusliku, sotsiaalse ja poliitilise arengu ja hea valitsemistava edendamiseks; juhib tähelepanu rahaülekannete tähtsusele arengu rahastamise allikana; rõhutab, kui võrd olulised on liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelised kokkulepped rahvusvaheliste töötajate liikuvuse ja ohutu liikumise hõlbustamiseks; on seisukohal, et arenguabi programme ja eelarveid ei tohiks kasutada rände kontrollimise eesmärgil; rõhutab, et igasugune ühtne rändepoliitika peab keskenduma leaalsetele sisserännukanalitele ja sisserändajate vastuvõtmisele;

21. rõhutab, et EL peab rohkem ühtlustama rände- ja varjupaigapoliitikat nii liidusiseselt kui ka koostöös oma rahvusvaheliste partneritega; on seisukohal, et tõeliselt tõhusa ja kõikehõlmava rändepoliitika saavutamiseks tuleb täielikult integreerida ELi sise- ja välispoliitika, seda eelkõige ELi tööstruktuurides; toonitab ühtse sisserände- ja varjupaigapoliitika väljatöötamise tähtsust; nõuab arenguküsimustega tihedalt seotud kaasavat käsitlust tegelemiseks rände algpõhjustega, selleks leida praegusele rändekriisile püsiv lahendus; tuletab meelde, et põgenike ja migrantide hulgas on naised ja tütarlapsed eriti suures seksuaalse vägivalla ja ärakasutamise ohus ning et ELi rändepoliitika peab hõlmama soolist perspektiivi;

22. rände- ja arengupoliitika sidususe suurendamiseks palub, et EL ja liikmesriigid ei liigitaks põgenikega seotud kulusid ametliku arenguabi alla, kuna see tähendaks rände algpõhjustega tulemuslikult tegelevate arenguprogrammide jaoks hiiglaslike tulude kaotsiminekut;

Kaubandus ja rahandus

23. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid on üheskoos jätkuvalt maailma kõige olulisemad kaubandusabi andjad (2013. aastal 11,7 miljardit eurot – SWD(2015)0128); leiab, et kaubandusabi eesmärk peab olema ka suurendada vaeste tootjate, ühistute ning väikeste ja mikroettevõtete võimalusi, hõlbustada siseturgude mitmekesisust, suurendada naiste võrdõiguslikkust ning tugevdada piirkondlikku integratsiooni ja kahandada sissetulekute ebavõrdsust; on rahul komisjoni eesmärgiga pöörata enam tähelepanu kaubanduslepingute arenguga seotud sätetele; tuletab meelde liikmesriikide kohustust

Teisipäev, 7. juuni 2016

teha midagi konkreetset selleks, et täita eesmärk eraldada arengumaadele antavaks ametlikuks arenguabiks 0,7 % rahvuslikust koguproduktist ning täita OECD arenguabi komitee soovitus viia tagastamatu abi osakaal 86 %-ni ametlikust arenguabist; toonitab, et kaubanduslepingud peaksid aitama edendada kogu maailmas säästvat arengut, inimõigusi ja võitlust korrupsiooni vastu;

24. tuletab meelde, et liberaliseerimine iseenesest ei soodusta vaesuse vähendamist, kuna see võib kahjustada säästvat arengut;

25. palub, et komisjon esitaks igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ELi kaubandusabi andmise kohta arengumaadele koos üksikasjadega nii ELi eelarve 4. peatüki all kui ka Euroopa Arengufondi raames eraldatud summade ja nende allikate kohta; on seisukohal, et selline aruanne looks kindla aluse iga kahe aasta tagant avaldatavatele ELi poliitikavaldkondade arengusidusust käsitlevatele aruannetele;

26. tuletab meelde, et säästva arengu eesmärkide seas olevas sihteesmärgis 17.15 tunnistatakse vajadust võtta arvesse iga riigi tegevuspoliitikat vaesuse kaotamiseks ja säästva arengu edendamiseks; kinnitab, et arengumaadel on õigus investeringuid selliselt reguleerida, et tagada kõigile, ka välisinvestoritele ülesanded ja kohustused inimõiguste kaitse ning töö- ja keskkonnanormide järgimise valdkonnas;

27. väljendab heameelt pärast Bangladesh'i jätkusuutlikkuse kokkulepet tehtud edusammude üle ning palub komisjonil laiendada selliseid siduvaid raamistikke ka muudele valdkondadele; sellega seoses nõuab, et komisjon laiendaks ettevõtjate sotsiaalse vastutuse ja hoolsuskohustuse algatusi, mis kas siis täiendavad kehtivat ELi puidumäärust või seonduvad ELi kavandatava määrusega konfliktipiirkondade maavarade kohta, ka muudele valdkondadele, mis tagaks, et EL ning tema ärimehed ja ettevõtjad täidavad kohustust järgida nii inimõigusi kui ka kõige rangemaid sotsiaalseid ja keskkonnanõudeid;

28. tuletab meelde, et ELi investeerimispoliitika, eriti kui see on seotud avaliku sektori rahaga, peab aitama täita säästva arengu eesmärke; tuletab meelde vajadust suurendada arenguabi rahastamise institutsioonide läbipaistvust ja vastutust, et tulemuslikult jälgida ja kontrollida nende säästva arengu alaste projektide rahavoogusid, võla jätkusuutlikkust ja lisaväärtust;

29. tuletab meelde, et ametlikul arenguabil on ainulaadne roll mõjusate arengutulemuste saavutamisel; nõuab, et kaitstaks ametliku arenguabi olemust ja keskendumist arengule ning muu hulgas selle läbipaistvat ja vastutustundlikku aruandlussüsteemi; tuletab meelde, et abi tingimuslikkusest loobumine on vajalik arengumaade sotsiaalmajanduslikele osapooltele (näiteks kohalikud ettevõtjad või tehnilise abi asjatundjad) võimaluste loomiseks, ning soovitab abiprogrammide puhul rohkem kasutada arengumaade hankesüsteeme, et toetada avaliku sektori hallatavaid tegevusi ja tugevdada kohalikku erasektorit;

30. tuletab seejuures meelde, et ainuüksi abist ei piisa; on veendunud vajaduses kaaluda selliste uuenduslike ja mitmekesiste rahastamisallikate kasutamist nagu finantstehingute maks, süsinikuheidete maksustamine, lennupiletilõiv, loodusvarade kasutustasud jms, ning viia need kooskõlla arengu tulemuslikkuse põhimõtetega; on veendunud vajaduses tugevdada avaliku ja erasektori ning rahvusvahelise ja siseriikliku rahastamise vahelist sidusust; tunnustab sellega seoses erasektori tähtsust; rõhutab, kui oluline on luua arengumaades eraettevõtluse jaoks õiged tingimused ning edendada selliste poliitiliste ja õigusraamistike rajamist, mis hõlbustavad pangavarvete kasutamist ja digitaalsete infrastruktuuride loomist;

31. on veendunud, et poliitikavaldkondade arengusidususe eesmärkide saavutamiseks tuleb ELi kaubanduspoliitikas arvesse võtta arengumaade tegelikkust ja arenguseisu ning nende õigust püstitada omaenda arengustrateegiad; rõhutab, et ELi ja liikmesriikide sõlmitud kaubandus- ja investeerimislepingud ei tohi otseselt ega kaudselt kahjustada ei partnerriikide arengueesmärke ega ka sealsete inimõiguste edendamist ja kaitset; tuletab meelde, et õiglasel, nõuetekohasel reguleeritud ja WTO eeskirju järgival kaubandusel võib olla arengut soodustav mõju; on rahul kaubanduse ja säästva arengu peatükkide lisamisega kõigisse kaubandus- ja investeerimislepingutesse;

Teisipäev, 7. juuni 2016

32. kutsub ELi üles rajama nõuetekohast raamistikku tegelemiseks küsimusega, kuidas ettevõtted järgivad inimõigusi ning sotsiaalseid ja keskkonnanõudeid; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid osaleksid jätkuvalt aktiivselt ÜRO Inimõiguste Nõukogu töös, et võtta suurettevõtteid vastutusele inimõiguste rikkumiste eest;

33. toetab tõhusat, õiglast, läbipaistvat ja hea valitsemistava põhimõtetele vastavat maksusüsteemi; väljendab heameelt komisjoni poolt 18. märtsil 2015 esitatud maksustamise läbipaistvuse meetmete paketi ning 28. jaanuaril 2016 esitatud maksustamise vältimise vastase paketi üle, millega kaasnes komisjoni teatis hea maksustamistava rahvusvahelise edendamise välistegevuse strateegia kohta; peab tähtsaks uute ELi maksualaste õigusaktide mõjuhindangu ja ülekanduva mõju analüüsi koostamist eesmärgiga vältida nende kahjulikku mõju arengumaadele; tuletab meelde, et siseriiklike vahendite mobiliseerimine maksustamise teel on peamine säästva arengu avaliku sektori vahenditest rahastamise allikas; nõuab, et EL aitaks tõsta arengumaade maksuhalduse, finantsjuhtimise, riikliku rahanduse juhtimise ja ebaseaduslike rahavoogude tõkestamise alast võimekust; kutsub ELi üles tagama, et suurettevõtted maksaksid makse neis riikides, kus nad tulu saavad või loovad; rõhutab seejuures ELi kohustust kogu maailmas edendada ja toimivaks muuta poliitikavaldkondade arengusidusust maksustamisküsimustes; sellega seoses nõuab, et EL võimaldaks arengumaadel võrdsetel alustel osaleda praeguste rahvusvaheliste maksustamiseeskirjade ülemaailmses reformimises;

34. peab rahvusvahelist koostööd elutähtsaks ebaseaduslike rahavoogude ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamisel ning kutsub ELi üles soodustama edasist rahvusvahelist koostööd maksustamisküsimustes; palub, et EL tagaks arengumaade õiglase kohtlemise ÜRO topeltnmaksustamise vältimise näidiskonventsiooni järgivate maksustamisalaste lepingute sõlmimiseks peetavatel läbirääkimistel, võttes seejuures arvesse nende erisusi ja tagades maksustamisõiguste õiglase jagunemise; on rahul selliste 2015. aasta juulis Addis Abebas peetud arengu rahastamise teemalisel konverentsil võetud kohustustega nagu arengu mitmepoolse rahastamise läbivaatamine ja Addis Abeba maksualgatus, millega püütakse aidata arengumaadel oma riigitulude süsteemid üles ehitada; kutsub ELi üles täiel määral ära kasutama OECD maksustamisalast näidislepingut, mis sisaldab vabatahtlikku sätet abiandmise kohta maksude kogumisel;

35. nõuab, et hinnataks ekspordihindade subsideerimise, tollitariifide ja kaubandustökete mõju arengumaadele;

36. tuletab meelde, et ELi püüded tagada juurdepääs arenguriikide toorainetele ei tohi kahjustada kohalikku arengut ja vaesuse likvideerimist, vaid peaksid toetama arenguriike nende püüdlustes muuta oma maavaradeküllus tegelikuks arenguks;

Toiduga kindlustatus

37. rõhutab, et ülemaailmse toiduga kindlustatuse saavutamine eeldab poliitikavaldkondade arengusidusust kõigil tasanditel, eelkõige on see oluline säästva arengu 2030. aasta tegevuskava ambitsioonikamate eesmärkide saavutamiseks, nimelt nälja ja alatoitluse kõigi vormide täielikuks kõrvaldamiseks; on veendunud, et kaitsetumate inimeste õiguste ja toiduga kindlustatuse kaitsmiseks peaks EL edendama tugevate, selgete kriteeriumitega reguleerivate raamistike loomist;

38. kutsub ELi üles süstemaatiliselt hindama muude tegurite hulgas ELi põllumajandus-, kaubandus- ja energiapoliitika (nt biokütuste poliitika) mõju toiduga kindlustatusele arengumaades ja kõige kaitsetumate inimeste elatisele; nõuab, et komisjon jätkuvalt keskenduks ühistutele, väikestele, keskmise suurusega ja mikropõllumajanditele ning põllumajandustöötajatele, ning edendaks säästvaid ja agroökoloogilisi meetodeid, mis oleksid kooskõlas rahvusvahelise arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) järelduste, õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri soovitude ja säästva arengu eesmärkidega; tuletab meelde vajadust tagada, et ÜPP meetmete rakendamine ei seaks ohtu arengumaade toidu tootmise võimet ja pikaajalist toiduga kindlustatust; rõhutab, et ELi toiduga kindlustatuse poliitilise raamistiku (COM(2010)0127) käimasoleva jälgimise raames tuleb tegeleda oluliste poliitikasidususe ja mõjude küsimustega; toonitab, et EL peab toetama põllumajandussektoris töötlemisettevõtete rajamist ja toiduainete säilitamise meetodite täiustamist; tuletab meelde, kuivõrd tähtis on kaaluda kalandusalaste kokkulepete mõju arengumaade toiduga

Teisipäev, 7. juuni 2016

kindlustatusele; kutsub ELi ja liikmesriike üles aitama ära hoida maade hõivamist ning selleks aitama arengumaades riiklikul tasandil rakendada ÜRO vabatahtlikke suuniseid maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta;

Tervishoid

39. rõhutab, et arengumaades tuleb eelarvelisel rahastamisel lugeda esmatähtsaks usaldusväärsete tervishoiusüsteemide ja jätkusuutlike tervishoiu infrastruktuuride rajamine ning põhiliste tervishoiuteenuste ja kvaliteetse ravi tagamine; kutsub ELi üles toetama üldise tervisekindlustuse loomist, mis tagab arengumaades terviseriskide jagamise;

Kliimamuutused

40. nõuab ELilt, tema liikmesriikidelt ja kõigilt tema rahvusvahelistelt partneritelt otsustavat tegutsemist ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste hiljutise 21., Pariisi konverentsi kliimaleppe täitmisel; rõhutab, et EL ja teised arenenud riigid peavad jätkama kliimameetmete toetamist, et vähendada heitkoguseid ning tõsta arengumaade ja eelkõige vähim arenenud maade vastupanuvõimet kliimamuutuste mõjudele; sellega seoses tuleb meelde kliimameetmete piisava rahastamise keskset tähtsust; toetab ELi säästvate energiavarustuse üleminekut ja taastuvenergia osakaalu suurendamist; rõhutab, et kui ülemaailmset soojenemist ei suudeta hoida oluliselt allpool 2 °C piiri, võib see arengualaseid saavutusi kahjustada; kutsub ELi üles ülemaailmse kliimaprobleemi leevendamiseks aktiivselt tegutsema ning selleks püstitama kõigil tasanditel ja kõigis valdkondades strateegilised prioriteedid, samuti seadma ja täitma uued siduvad kliima-, energiatõhususe ja taastuvenergeetika alased sihteesmärgid, mis oleksid Pariisi leppega kooskõlas;

41. tunnustab, et kliimameetmete rahastamisel ei saa eraviisiline rahastamine asendada avaliku sektori rahastamist; rõhutab läbipaistva aruandluse ja aruandekohusluse vajalikkust ning vajadust tagada kliimameetmete erasektori vahenditest rahastamise korral asjakohased sotsiaalsed ja keskkonnaalased kaitsemeetmed;

Sooküsimused

42. tervitab ELi soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava (2016–2020) ning soovib selle eesmärkide järelevalvet ja rakendamist kogu ELi välistegevuses, kaasa arvatud ELi rahastatud projektid ühe riigi tasandil; lisaks kutsub ELi üles tulemuslikult integreerima soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kõigisse oma poliitikavaldkondadesse koos nende eelarvetega, ning tagama, et ELi välispoliitika toetaks võitlust igasuguse diskrimineerimise, sealhulgas lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste diskrimineerimise vastu;

Julgeolek

43. tunnustab, et ilma julgeolekuta ei ole säästev areng ega vaesuse kaotamine võimalik; tunnustab samuti, et julgeoleku ja arengu vaheline seos on ELi välistegevuse tulemuslikkuse tagamise oluline osa;

44. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on tagada poliitikavaldkondade sidusus ning ELi välistegevuse, julgeoleku-, kaitse-, kaubandus-, humanitaarabi-, rände- ja arengukoostööpoliitika kooskõlastatus; juhib tähelepanu arengumaades esinevale hea valitsemistava probleemile; rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidusus peaks toetama õigusriigi põhimõtete ja erapooletute institutsioonide sisseseadmist, samuti tugevdama desarmeerimisele ning riikliku tervishoiu ja toiduga kindlustatuse tagamisele viivaid meetmeid ning nendega seotud meetmeid julgeoleku ja arengu tagamiseks;

45. kutsub ELi üles suurendama oma võimekust kriisiennetuse ja varajase reageerimise valdkonnas, et tugevdada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) ja arenguvahendite vahelist koostoimet ning leida sobiv tasakaal lühiajaliste kriisitõrjemeetmete ja pikemaajaliste arengustrateegiatega vahel; leiab, et kui luua uus, arengu- ja julgeoleküküsimuste vahelistele seostele pühendatud abivahend, võiks see suurendada sidusust ja poliitikavaldkondade arengusidususe tõhusust; rõhutab, et sellist vahendit ei tuleks rahastada mitte juba olemasolevate arengu rahastamise vahendite, vaid uute eelarveassigneeringute arvel; nõuab, et ELi julgeoleku- ja arengustrateegiad peavad sisaldama asjaomaste maade ja piirkondade prioriteete ja poliitikameetmeid; on rahul kriisiga tegelemise poliitilise raamistiku kasutamisega olulise abivahendina, mis annab aegsasti ühise arusaamise kriisidest; nõuab komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja liikmesriikide

Teisipäev, 7. juuni 2016

tõhustatud koostööd põhjaliku analüüsi koostamiseks, mis võimaldaks kriisiolukorras teha teadliku valiku ÜJKP meetmete ja muude meetmete vahel;

46. on veendunud, et Saheli julgeolekut ja arengut käsitlev Euroopa Liidu strateegia ⁽¹⁾, Aafrika kiirreageerimisjõud ning Saheli piirkondlik tegevuskava aastateks 2015–2020 ⁽²⁾ on head näited ELi tervikliku lähenemisviisi edukast rakendamisest, mille raames ühendatakse tulemuslikult julgeoleku-, arengu- ja haldusmeetmed;

47. palub, et komisjon ja liikmesriigid jätkuvalt täiustaksid seoseid humanitaarabi, arengukoostöö ja katastroofidele vastupanemise võime vahel, et kasvavaid vajadusi senisest paindlikumalt ja tulemuslikumalt rahuldada;

o

o o

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ http://eeas.europa.eu/africa/docs/sahel_strategy_en.pdf

⁽²⁾ www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2015/04/st07823-en15_pdf

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0247

Toiduga kindlustatust ja piisavat toitumist käsitlev uus ühendus

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon toiduga kindlustatust ja piisavat toitumist käsitleva uue ühenduse kohta (2015/2277(INI))

(2018/C 086/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO tippkohtumist säästva arengu teemal ja 25. septembril 2015. aastal peaassambleel vastuvõetud lõppdokumenti „Säästva arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“,“ eelkõige selles esitatud säästva arengu teist eesmärki, nimelt teha lõpp näljale, saavutada toiduga kindlustatus ja parem toitumine ning edendada säästvat põllumajandust ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste Pariisi kokkulepet, mis võeti vastu 12. detsembril 2015. aastal ⁽²⁾,
- võttes arvesse Aafrika põllumajanduse igakülgse arendamise programmi (CAADP), mille suhtes Aafrika Liit leppis kokku 2002. aastal ⁽³⁾,
- võttes arvesse 2003. aastal Maputos (Mosambiik) toimunud Aafrika Liidu riikide juhtide tippkohtumist, mille raames leppisid Aafrika Liidu riikide valitsused kokku, et investeerivad rohkem kui 10 % oma riigieelarvelistest eraldistest põllumajandussektorisse ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Aafrika Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide 2012. aasta juulis toimunud assambleed, mille raames kuulutati 2014. aasta Aafrika põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse aastaks ⁽⁵⁾, et tähistada Aafrika põllumajanduse igakülgse arendamise programmi vastuvõtmise kümendat aastapäeva,
- võttes arvesse deklaratsiooni „Põllumajanduse kiirem areng ja muutumine ühise heaolu ja paremate elatusvahendite nimel“, mis võeti vastu 27. juunil 2014. aastal Malabos (Ekvatoriaal-Guinea) toimunud Aafrika Liidu riikide juhtide tippkohtumisel ja milles Aafrika Liidu riikide valitsused kinnitasid lubadust eraldada vähemalt 10 % riigi eelarvekuludest põllumajandusele ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse 2009. aastal G8 kohtumisel vastuvõetud L'Aquila toiduga kindlustatuse algatust ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Aafrika maapoliitika raamistikku ja suuniseid, mis võeti vastu 2009. aasta aprillis Addis Abebas (Etioopia) ⁽⁸⁾ toimunud põllumajanduse, maa ja kariloomade ministrite ühiskonverentsil, ja Aafrikas maaga seotud probleeme ja väljakutseid käsitlevat deklaratsiooni ⁽⁹⁾, mille Aafrika Liidu riikide juhid võtsid vastu 2009. aasta juulis Sirtes (Liibüa) toimunud tippkohtumisel ja milles kutsuti üles rakendama tõhusalt maapoliitika raamistikku ja suuniseid,
- võttes arvesse Aafrika ulatuslike maaga seotud investeeringute juhtpõhimõtteid, mis võeti vastu 1. ja 2. mail 2014. aastal Addis Abebas toimunud Aafrika Liidu riikide põllumajanduse, maaelu arengu, kalanduse ja vesiviljeluse ministrite ühiskonverentsil ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ ÜRO Peaassamblee resolutsioon A/RES/70/1.

⁽²⁾ ÜRO FCCC/CP/2015/L.9/Rev.1

⁽³⁾ <http://www.nepad.org/system/files/caadp.pdf>

⁽⁴⁾ Assembly/AU/Decl.7(II)

⁽⁵⁾ Assembly/AU/Decl.449(XIX)

⁽⁶⁾ Assembly/AU/Decl.1(XXIII)

⁽⁷⁾ <http://www.ifad.org/events/g8/statement.pdf>

⁽⁸⁾ <http://www.uneca.org/publications/framework-and-guidelines-landpolicy-africa>

⁽⁹⁾ Assembly/AU/Decl.1(XIII) Rev.1

⁽¹⁰⁾ <http://www.uneca.org/publications/guiding-principles-large-scale-land-based-investments-africa>

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse Aafrika kodanikuühiskonna organisatsioonide 2013. aasta mai deklaratsiooni „Aafrika põllumajanduse moderniseerimine – kellele on see kasulik?“⁽¹⁾,
- võttes arvesse Lääne-Aafrika väikepõllumajandustootjate organisatsioonide 13. märtsi 2014. aasta Djimini deklaratsiooni⁽²⁾,
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni 2004. aasta vabatahtlike suuniseid, mille abil järk-järgult teostatakse õigust piisavale toidule riikliku toiduga kindlustatuse raames⁽³⁾,
- võttes arvesse rahvusvahelise arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni 2009. aasta aruannet „Põllumajandus teelahkmel“⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti⁽⁵⁾,
- võttes arvesse 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta⁽⁶⁾,
- võttes arvesse 1987. aasta inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat⁽⁷⁾,
- võttes arvesse ÜRO 2007. aasta põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni⁽⁸⁾,
- võttes arvesse ÜRO 2007. aasta peamisi põhimõtteid ja suuniseid arengupõhiste väljatõstmiste ja ümberasustamiste kohta⁽⁹⁾,
- võttes arvesse ettevõtluse ja inimõiguste alast suunisdokumenti, mille ÜRO Inimõiguste Nõukogu kiitis heaks 2011. aastal⁽¹⁰⁾, ja OECD suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele, mida ajakohastati 2011. aastal⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse 2011. aasta Busani tulemusliku arengukoostöö partnerlust⁽¹²⁾,
- võttes arvesse 2012. aasta vabatahtlike suuniseid maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta⁽¹³⁾,
- võttes arvesse 1991. aasta rahvusvahelist uute taimesortide kaitse konventsiooni⁽¹⁴⁾,
- võttes arvesse 2001. aasta taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelist lepingut⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse 1992. aasta bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja sellega seotud 2000. aasta Cartagena bioohutuse protokollini ning 2010. aasta geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollini⁽¹⁶⁾,
- võttes arvesse Aafrika bioohutuse tüüpseadust⁽¹⁷⁾,

⁽¹⁾ <http://acbio.org.za/modernising-african-agriculture-who-benefits-civil-society-statement-on-the-g8-agra-and-the-african-unions-caadp/>

⁽²⁾ https://www.grain.org/bulletin_board/entries/4914-djimini-declaration

⁽³⁾ <http://www.fao.org/docrep/009/y7937e/y7937e00.htm>

⁽⁴⁾ <http://www.unep.org/dewa/Assessments/Ecosystems/IAASTD/tabid/105853/Default.aspx>

⁽⁵⁾ https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&lang=en

⁽⁶⁾ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>

⁽⁷⁾ <http://www.achpr.org/instruments/achpr/>

⁽⁸⁾ http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_en.pdf

⁽⁹⁾ <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Housing/Pages/ForcedEvictions.aspx>

⁽¹⁰⁾ <https://www.unglobalcompact.org/library/2>

⁽¹¹⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/oecdguidelinesformultinationalenterprises.htm>

⁽¹²⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/busanpartnership.htm>

⁽¹³⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

⁽¹⁴⁾ <http://www.upov.int/upovlex/en/conventions/1991/content.html>

⁽¹⁵⁾ <http://www.planttreaty.org/>

⁽¹⁶⁾ <https://www.cbd.int/>

⁽¹⁷⁾ <http://hrst.au.int/en/biosafety/modellaw>

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse Frankofoonia parlamentaarse assamblee 12. juulil 2012. aastal vastu võetud resolutsiooni, mis käsitleb maaõigusakte seoses sõltumatusega toiduga kindlustamisel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse resolutsiooni karjakasvatuse sotsiaalse mõju ja keskkonnamõju kohta AKV riikidele, mille AKV–ELi parlamentaarne ühisassamblee võttis vastu Addis Abebas 27. novembril 2013. aastal ⁽²⁾,
- võttes arvesse 31. märtsil 2010. aastal vastu võetud komisjoni teatist „ELi poliitiline raamistik, millega toetatakse arenguriike toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisel“ ⁽³⁾, ja 10. mail 2010. aastal vastu võetud nõukogu järeldusi poliitilise raamistiku kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 28. mai 2013. aasta järeldusi toiduga ja toitumislase kindlustatuse kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2014. aasta juuli toetumise tegevuskava ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 27. septembri 2011. aasta resolutsiooni ELi poliitilise raamistiku kohta, millega toetatakse arengumaid toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisel ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni ELi lähenemisviisi kohta vastupanuvõimele ja katastroofiohu vähendamisele arenguriikides ning toidukriiside õppetundide kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni omandiõiguste, omandi ja jõukuse loomise tähtsuse kohta vaesuse kaotamises ning säästva arengu soodustamises arengumaades ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni Tansaania kohta, eelkõige seoses maade hõivamise küsimusega ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse 2015. aasta märtsis Tunises toimunud üleilmsel sotsiaalfoorumil avaldatud deklaratsiooni maa ja veega seoses tehtavate jõupingutuste globaalse lähendamise kohta ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 30. aprilli 2015. aasta resolutsiooni Milanos 2015. aastal toimunud maailmanäituse „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine“ kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse Aafrika kodanikuühiskonna nõudmisi lisada sõltumatus toiduga kindlustamisel ja õigus toidule Saksamaa G7 eesistumisperioodi päevakorda 2015. aasta juunis ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse Milano hartat ⁽¹⁴⁾, mida esitleti 2015. aasta Expol teema „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine“ raames ning millele on alla kirjutanud üle miljoni riigipea, valitsuse ja eraisiku ning milles kutsutakse kõiki ühendusi, ettevõtteid, riiklikke ja rahvusvahelisi institutsioone ja eraisikuid üles võtma endale kohustuse tagada, et tulevastel põlvkondadel on võimalik õigust toidule rakendada, ning milles sisalduvad siduvad kohustused selle õiguse tagamiseks kogu maailmas,

⁽¹⁾ http://apf.francophonie.org/IMG/pdf/2012_07_session_58_Resolution_Regulation_du_foncier.pdf

⁽²⁾ ELT C 64, 4.3.2014, lk 31.

⁽³⁾ COM(2010)0127

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/114357.pdf

⁽⁵⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137318.pdf

⁽⁶⁾ SWD(2014)0234

⁽⁷⁾ ELT C 56 E, 26.2.2013, lk 75.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0578.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0250.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0073.

⁽¹¹⁾ <http://viacampesina.org/en/index.php/main-issues-mainmenu-27/agrarian-reform-mainmenu-36/1775-declaration-of-the-global-convergence-of-land-and-water-struggles>

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0184.

⁽¹³⁾ <http://afsafrica.org/wp-content/uploads/2015/05/AFSA-Demands-to-the-Germany-G7-Presidency-Agenda.pdf>

⁽¹⁴⁾ http://carta.milano.it/wp-content/uploads/2015/04/English_version_Milan_Charter.pdf

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse, et ÜRO maailma toiduga kindlustatuse komitee on asjakohane foorum selles küsimuses poliitilisi suuniseid puudutavate rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimiseks ja selles foorumis on hääleõigus kõigil osapooltel,
  - võttes arvesse 15. oktoobri 2015. aasta Milano linnatoidu poliitika pakti ⁽¹⁾, mille esitas Milano linnavalitsus ja millele on alla kirjutanud üle maailma 113 linna ning mis esitati ÜRO peasekretärile Ban Ki-moonile ja mis tõendab linnade kesket tähtsust toidualase poliitika kujundamisel,
  - võttes arvesse oma 21. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni olukorra kohta Etioopias ⁽²⁾,
  - võttes arvesse 1. detsembril 2015. aastal arengukomisjoni korraldatud avalikku kuulamist toiduga kindlustatust ja piisavat toitumist käsitleva uue ühenduse kohta ⁽³⁾,
  - võttes arvesse professor Olivier de Schutteri uuringut toiduga kindlustatust ja piisavat toitumist käsitleva uue ühenduse kohta, mille tellis arengukomisjon ja avaldas välispoliitika peadirektoraat 2015. aasta novembris ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A8-0169/2016),
- A. arvestades, et toiduga kindlustatust ja piisavat toitumist käsitleva uue ühenduse (NAFSN) eesmärk on parandada toiduga kindlustatust ja toitumist, aidates 2020. aastaks Sahara-taguses Aafrikas 50 miljonil inimesel vaesusest välja tulla; arvestades, et osalevad riigid on pidanud läbirääkimisi riigi koostööraamistike üle, milles kehtestatakse kohustused erasektori investeeringute soodustamiseks Aafrika põllumajandussektoris;
- B. arvestades, et Aafrika väikepõllumajandustootmisse investeerimisele ei ole viimase kolmekümne aasta jooksul tähelepanu pööratud ning väikese sissetulekuga riigid on toiduimpordist oluliselt rohkem sõltuvaks muutunud, mistõttu on rahvusvahelistel turgudel toimuv hinnakõikumine nende jaoks suur probleem;
- C. arvestades, et ulatuslike avaliku ja erasektori partnerluste puhul on oht luua Aafrika põllumajanduses suurtele põllumajandusettevõtjatele turgu valitsev seisund, mis tõrjub välja kohalikud ettevõtjad;
- D. arvestades, et NAFSNI raames tehtud erasektori investeeringud on jõudnud üle 8,2 miljoni väikepõllumajandustootjani ja nende abil on loodud üle 21 000 töökoha, millest üle poole on hõivatud naiste poolt;
- E. arvestades, et 2008. aasta toidukriisi töi üldise üksmeele selles osas, et toetada tuleb väikepõllumajandustootjate toiduainete tootmist siseturgudele;
- F. arvestades, et 1980ndate alguses algatatud struktuurilise kohandamise programmid aitasid välja kujundada ekspordipõhist põllumajandust, kus kõige tähtsamal kohal oli müügiks mõeldud toodete tootmise suurendamine üleilmsete turgude jaoks; arvestades, et selline valik soodustas suuremahulisi, kapitalimahukaid ja mehhaniseeritud tootmisviise, kuna väikepõllumajandustootmine pälvis üsna vähe tähelepanu;
- G. arvestades, et rahvusvahelised turud muutuvad tulevikus kõikumavamaks; arvestades, et riigid ei tohiks riskida impordist ülemäära sõltuvaks muutumisega, vaid peaksid toimetuleku kindlustamiseks investeerima eeskätt hoopis sisemaisesse toidutootmisse;
- H. arvestades, et NAFSNI jaoks peavad kõige olulisemad olema põllumajanduslikud pereettevõtted ja väikepõllumajandustootjad;
- I. arvestades, et arengumaade toiduga kindlustatus sõltub suuresti loodusvarade säästvast kasutamisest;

⁽¹⁾ <http://www.foodpolicymilano.org/wp-content/uploads/2015/10/Milan-Urban-Food-Policy-Pact-EN.pdf>

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0023.

⁽³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/committees/et/deve/events.html?id=20151201CHE00041>

⁽⁴⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU\(2015\)535010_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/535010/EXPO_STU(2015)535010_EN.pdf)

Teisipäev, 7. juuni 2016

- J. arvestades, et nn arengukeskuste eesmärk on meelitada ligi rahvusvahelisi investoreid suurtele eraettevõtjatele maa kättesaadavaks tegemise kaudu, ja arvestades, et seda ei tohiks teha põllumajanduslike pereettevõtete arvelt;
- K. arvestades, et NAFSNI lepingutes ei ole konkreetset näitajat nälja ega alatoitluse kohta;
- L. arvestades, et põllumajanduslikud pereettevõtted ja väikepõllumajandustootjad on näidanud, et nad suudavad pakkuda mitmekesisaid tooteid ja suurendada toiduainete tootmist jätkusuutlikult agroökoloogiliste tavade kaudu;
- M. arvestades, et monokultuuride kasvatamine suurendab sõltuvust keemilistest väetistest ja taimekaitsevahenditest, mis põhjustab maa ulatuslikku degradeerumist ja kliimamuutusi;
- N. arvestades, et põllumajandus tekitab vähemalt 14 % aastasest kasvuhoonegaaside koguheitest ja seda peamiselt lämmastikväetiste kasutamise tõttu;
- O. arvestades, et on olemas mitmesuguseid maavalduse vorme (taval põhinev, riigi- ja eramaa), kuid NAFSNI puhul viidatakse maa omandiõiguste käsitlemisel peaaegu eranditult maa valdusõiguse andmisele;
- P. arvestades, et 2050. aastal elab 70 % maailma rahvastikust linnades ning toitumise käsitlemine korraga nii globaalsest kui ka kohalikust seisukohast muutub senisest veel vajalikumaks;
- Q. arvestades, et maa valdusõiguse andmine ei ole ainus kaitsemeede maa sundvõõrandamise ja ümberasustamise vastu;
- R. arvestades, et sooline aspekt on Aafrika põllumajandusse investeerimisel väga oluline; arvestades, et maal elavaid naisi on kaua aega diskrimineeritud paljudele tootmisressurssidele, sh maa, laen, sisendid ja teenused, ligipääsus;
- S. arvestades, et veel hiljuti keskenduti põllumajanduse toetamisel sageli põllukultuuride kasvatamisele ekspordiks, mis toimus meeste juhtimisel, mistõttu naised vastutasid suurel määral toiduainete tootmise eest perekonna ülalpidamiseks;
- T. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni hinnangul on kogu maailmas taimede geneetilisest mitmekesisusest kadunud umbes 75 %; arvestades, et ulatuslik geneetiline erosioon vähendab kaitset kliimamuutuste eest ning uute kahjurite ja haiguste eest;
- U. arvestades, et kontroll seemnete üle, nende omandiõigus ja taskukohasus on vaeste põllumajandustootjate toiduga kindlustatuse jaoks otsustava tähtsusega;
- V. arvestades, et kaitsta tuleks põllumajandusettevõtjate õigust ise seemneid kasvatada ja oma seemneid kasutada, vahetada ja müüa;
- W. arvestades, et Aafrika toitumise olukorra parandamine on säästva arengu tegevuskavas keske tähtsusega; arvestades, et alatoitus tuleneb paljudest omavahel seotud protsessidest, mis puudutavad tervishoidu, haridust, sanitaar- ja hügieenitingimusi, ressursside kättesaadavust, naiste mõjuvõimu suurendamist jm;
- X. arvestades, et riigi koostööraamistikus seemnesektori õigusreformide läbiviimiseks võetud kohustuste eesmärk on suurendada sordiaretajate õigusi praeguste põllumajandustootjate seemnesüsteemide – millest vaeseimad põllumajandustootjad endiselt suuresti sõltuvad – arvelt;

Põllumajandusinvesteeringud Aafrikas ja säästva arengu eesmärkide täitmine

1. märgib, et mitmes riigi koostööraamistikus keskendutakse spetsiaalsete majanduspiirkondade arendamisele, et maksimeerida investeeringuid mitmesuguste algatuste kaudu alates tee- ja energiataristu valdkonnast kuni maksu-, tolli- ja maavalduse süsteemideni; rõhutab ühtlasi, et vee kättesaadavust tuleb parandada ja tuleb kindlustada selle keskne tähtsus, samuti tuleb laiendada toitumise hariduse andmist ning jagada heade tavade strateegiaid;

Teisipäev, 7. juuni 2016

2. märgib, et põllumajandusinvesteeringute meetmed käsitlevad peamiselt ulatuslikku maa omandamist ja ekspordile suunatud põllumajandust, mis ei ole tavaliselt seotud kohalike ettevõtetega; märgib, et ulatuslik niisutamine NAFSNI geograafilistes investimispiirkondades võib muuta vee muudele kasutajatele, nagu väikepõllumajandustootjad ja karjakasvatajad, raskemini kättesaadavaks; rõhutab, et seda arvestades tuleb ulatuslike avaliku ja erasektori partnerluste vaesuse vähendamise ja toiduga kindlustatuse suurendamise võimet kriitiliselt hinnata ja parandada; rõhutab, et põllumajandusinvesteeringute meetmed peaksid olema seotud kohaliku majanduse, sh väikepõllumajandustootjate ja põllumajanduslike pereettevõtete edendamisega ning seda toetama; tuletab meelde, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni maa valdusõiguse suunistes soovitatakse kindlustada juurdepääs maale, et peredel oleks võimalik toota endale toiduaineid ja suurendada leibkonna sissetulekut; rõhutab, et Aafrikasse tehtavad mahukad maaga seotud investeeringud peavad põhinema neil suunistel, sest see tagab väikepõllumajandustootjate ja kohalike kogukondade juurdepääsu maale, edendab kohalike VKEde investeeringuid ja tagab, et avaliku ja erasektori partnerlused aitavad suurendada toiduga kindlustatust ning vähendada vaesust ja ebavõrdsust;
3. juhib tähelepanu sellele, et otsuste tegemisse ei ole koostööraamistikus kaasatud kõik huvirühmad, vaid pigem on välja jäetud muu hulgas maakogukonnad, põllumajandustöötajad, väikepõllumajandusettevõtjad, kalurid ja põliselanikud, ja nende õigust osalemisele on eiratud;
4. peab kahetsusväärseks, et NAFSNI käivitamisel ei konsulteeritud Aafrika kodanikuühiskonna organisatsioonidega; rõhutab, et toiduga kindlustamata inimeste rühmade osalemine meetmetes, mis neid puudutavad, peaks muutuma kõigi toiduga kindlustatuse meetmete alustalaks;
5. juhib tähelepanu sellele, et NAFSN on endale võtnud kohustuse soodustada kaasavat, põllumajandusele tuginevat majanduskasvu, mis toetab väikepõllumajandustootmist ja aitab vähendada vaesust, nälga ja alatoitlust; rõhutab sellega seoses, et NAFSN peab nii palju kui võimalik piirama keemiliste väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamist, arvestades nende kahjulikku tervise- ja keskkonnamõju, nagu bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja mullaerosioon, kohalikele kogukondadele;
6. ei ole nõus arvamusega, et ettevõtete investeeringud parandavad automaatselt toiduga kindlustatust ja toitumist ning vähendavad vaesust;
7. võtab teadmiseks G20 2011. aasta aruande, milles toonitati, et maksudest ajendatud investeerimine võib osutada ajutiseks; tuletab meelde, et paljudest investorite motivatsiooni uuringutest on ilmnunud konkreetsete maksusoodustuste neutraalne või negatiivne mõju investeerimisotsustele⁽¹⁾;
8. märgib, et maksusoodustused, sh ettevõtete tulumaksust vabastamine erimajanduspiirkondades jätvad Aafrika riigid ilma maksutuludest, mis oleksid võinud olla põllumajandusse ja eriti toiduga kindlustatuse ja toitumisealastesse programidesse tehtavate hädavajalike avaliku sektori investeeringute allikaks⁽²⁾;
9. palub valitsustel ja rahastajatel peatada või vaadata läbi kõik meetmed, projektid ja nõustamisteenused, millega väga kahjulikke projekte ja investeeringuid toetades otseselt innustatakse ja soodustatakse maade hõivamist või millega kaudselt suurendataks survet maale ja loodusvaradele ning mille tagajärjel võidakse inimõigusi tõsiselt rikkuda; nõuab, et selle asemel toetataks meetmeid, millega kaitstakse ja eelistatakse väikseid toiduainete tootjaid, eelkõige naisi, ning edendatakse maa säästvat kasutamist;
10. hoiatab selle eest, et Aafrikas ei korrataks 1960ndatel Aasias kasutatud rohelise revolutsiooni mudelit, arvestamata selle negatiivset sotsiaalset ja keskkonnamõju; tuletab meelde, et 2030. aastaks saavutatavad säästva arengu eesmärgid hõlmavad ka säästva põllumajanduse edendamist;
11. märgib murelikult, et Malawis toetab NAFSN tubakatootmise laiendamist, selle asemel, et toetada alternatiivseid elatise teenimise võimalusi kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni 2005. aasta tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooniga ja säästva arengu tegevuskava 2030 raames võetud kohustustega;

⁽¹⁾ Mwachinga, E. (Maailmapanga Grupi globaalne maksude lihtsustamise rühm), „Ida-Aafrika Ühenduses läbiviidud investorite motivatsiooni uuringu tulemused“, Lusakas 12. veebruaril 2013 tehtud ettekanne.

⁽²⁾ Rahvusvahelise Valuutafondi, OECD ja Maailmapanga 2011. aasta aruanne G20 tööruhmale „Tõhusamate maksusüsteemide väljatöötamise toetamine“.

Teisipäev, 7. juuni 2016

12. nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid püüaksid muuta NAFSNI vahendiks, mis tõepoolest soodustab säästvat arengut ja toetab Sahara-taguses Aafrikas põllumajanduslikku pereettevõtlust ja kohalikke ettevõtteid, ning tuletab meelde, et põllumajanduslikud pereettevõtted ja väikepõllumajandustootjad toodavad ligikaudu 80 % maailma toiduainetest ja tagavad selles piirkonnas üle 60 % töökohtadest;

13. märgib murelikult, et riigi koostööraamistikes viidatakse ainult teatavatel juhtudel vastutustundlike põllumajandusinvesteeringute rahvusvaheliste normidele ja nendes puudub viide nii ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni 2004. aasta vabatahtlikele suunistele, millega toetatakse riikliku toiduga kindlustatuse raames piisava toidu saamise õiguse järkjärgulist rakendamist, kui ka erainvestorite kohustusele austada inimõigusi;

14. palub ELil ja selle liikmesriikidel, kes üheskoos on maailma suurimad arenguabi andjad, teha järgmist:

- tagada, et ELis asuvad investorid austavad kohalike kogukondade õigusi ja väikeste põllumajandusettevõtete vajadusi ning ergutavad ühenduse teisi partnereid neid austama, järgides koostööraamistikes inimõigustepõhist lähenemisviisi, k. a keskkonna, sotsiaalsete, maa-, töö- ja inimõiguste kaitse ning investeerimiskavade läbipaistvuse kõrgeimate standardite säilitamine;
- tagada, et ELis asuvad investorid rakendavad töölepingute koostamisel sotsiaalse vastutuse poliitikat ega kasuta kohalikest kogukondadest pärit töötajate puhul ära oma majanduslikke eeliseid;
- toetada ja edendada kohalikke Aafrika ettevõtteid ja huvirühmi esmaste osalistena ja NAFSNI algatustest kasu saajatena;
- rakendada hiljutist WTO otsust kaotada põllumajanduse eksporditoetused, mis moonutavad kohalikke turge ja hävitavad elatise teenimise võimalusi arengumaades;
- kaotada tariifsed tõkked, mis takistavad Aafrika riikidel lisada toormele väärtust kohalikul tasandil;

15. palub osalevatel riikidel:

- tagada, et rahandus-, maksu- või haldusreformidega ei vabastataks investoreid kohustusest panustada õiglasel määral osalevate liikmesriikide maksubaasi ega antaks investoritele väikepõllumajandustootjate suhtes ebaõiglaseid eeliseid;
- tagada, et valitsustele jääks õigus kaitsta oma põllumajanduslikke ja toiduainete turgusid asjakohaste tariifide ja maksukorraga, mis on eriti vajalikud finantsspekulatsioonide ja maksustamise vältimise vastu võitlemiseks;
- võtta vastu poliitika, mis edendab vastutustundlikku kaubandust ning kohustuda kaotama tariifsed tõkked, mis pidurdavad piirkondlikku kaubandust;

Juhtimine, vastutus ja aruandlus

16. juhib tähelepanu sellele, et NAFSNI liikmed on võtnud endale kohustuse järgida ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni vabatahtlike suuniseid, millega toetatakse riikliku toiduga kindlustatuse raames piisava toidu saamise õiguse järkjärgulist rakendamist, ja palub NAFSNI liikmetel võtta endale kohustus rakendada vastutustundlike põllumajandusinvesteeringute rahvusvahelisi norme ning järgida ettevõtluse ja inimõiguste alast suunisdokumenti ja OECD suuniseid rahvusvaheliste ettevõtetele;

17. rõhutab, et NAFSN peab parandama loodusvarade head haldamist, tagades eelkõige, et inimestel on juurdepääs omaenda varadele, ja kaitstes inimeste õigusi loodusvaradega tehtavaid tehinguid käsitlevate lepingute raames;

Teisipäev, 7. juuni 2016

18. nõuab, et EL teeks ÜROga koostööd selle nimel, et kõik riigid võtaksid kohustuslikus korras vastu Milano harta ja selles sisalduvad kohustused;
19. rõhutab, et säästva põllumajanduse jaoks on väga olulised veeregulatsioon ja kliimamuutustevastane võitlus; kutsub kõiki NAFSNI partnereid üles keskenduma sellele, et parandada vee ja niisutusmeetodite kättesaadavust ning parandada keskkonna- ja mullakaitset;
20. nõuab, et EL teeks ÜROga koostööd Milano linnatoidu poliitika pakti vastuvõtmise ja levitamise nimel;
21. kutsub osalevaid riike üles võtma endale kohustuse rakendada rahvusvahelisi norme, mis reguleerivad investeerimist inimõigusi arvestava lähenemisviisi põhjal, järgida Aafrika Liidu Aafrika maapoliitika raamistikku ja suuniseid ning tema juhtpõhimõtteid ulatuslike maaga seotud investeeringute kohta Aafrikas;
22. nõuab kõikide riigi koostööraamistike eellepingute täielikku avaldamist; rõhutab vajadust tugeva institutsioonilise ja õigusraamistiku järele, et tagada riskide ja kasu õiglane jagamine; rõhutab, et läbipaistvuse suurendamiseks ja NAFSNI eesmärkide täitmise kindlustamiseks peab kodanikuühiskond NAFSNI tööst aktiivselt osa võtma; juhib tähelepanu sellele, et tuleb innustada dialoogi ja konsulteerimist kõigi kodanikuühiskonna rühmadega;
23. peab kahetsusväärseks, et NAFSNI kümne koostööraamistiku ainus ühisnäitaja on Maailmapanga indeks „Doing Business“;
24. rõhutab, et mitmepoolsetes arengualgates osalevad eraettevõtjad peaksid oma tegevusest aru andma; kutsub NAFSNI liikmeid esitama selleks NAFSNI raames võetud meetmete kohta aastaaruandeid, tegema need aruanded avalikuks ning kohalikele elanikele ja kogukondadele kättesaadavaks, ja kehtestama sõltumatu aruandlussüsteemi, mis hõlmaks ka kohalike elanike ja kogukondade jaoks kaebuste esitamise võimalust; rõhutab ühtlasi, et enne kui uue ühenduse raames tehakse maaõigusi puudutavaid investeeringuid, tuleb maaõiguste kohta koostada sõltumatu mõju-uuring, ning investeeringud peavad olema kooskõlas ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni vabatahtlike suunistega maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta;
25. märgib, et NAFSNI raames tegutsevad hargmaised ettevõtjad soodustavad suuremahulist lepingulist põllumajandustootmist, mille tagajärjel võidakse väiketootjad kõrvale tõrjuda; palub kümnel NAFSNI kuuluval Aafrika riigil tagada, et lepinguline põllumajandustootmine on kasulik nii ostjatele kui ka kohalikele tarnijatele; peab sellega seoses oluliseks tugevdada näiteks põllumajandustootjate organisatsioone, et parandada põllumajandustootjate läbirääkimispositsiooni;
26. rõhutab, et partnerriikides on juba 90 % töökohtadest erasektoris ja erasektori osalusel on vaieldamatu potentsiaal, sest eraettevõtetel on ideaalsed võimalused luua riigisiseste ressursside kasutuselevõtmiseks jätkusuutlik alus, millel põhinevad kõik abiprogrammid; rõhutab, kui oluline on läbipaistev õigusraamistik, milles on selgelt kindlaks määratud kõigi osapoolte õigused ja kohustused, sh vaeste põllumajandustootjate ja kaitsetute rühmade omad, sest ilma sellise raamistikuta ei ole neid õigusi võimalik tulemuslikult kaitsta;
27. nõuab riigi koostööraamistike läbivaatamist, et maandada tõhusalt lepingulise põllumajandustootmise riske väiketootjatele, tagades neile õiglased lepingutingimused, mis hõlmavad ka hinnakokkuleppeid, naiste õiguste austamine, säästva põllumajanduse toetamine ja asjakohased vaidluste lahendamise süsteemid;

Juurdepääs maale ja maa valdusõiguse kindlus

28. hoiatab, et keskendumine pelgalt maa valdusõiguse andmisele tekitab sageli ebakindlust väikestele toiduainetootjatele ja põliselanikele, eriti naistele, kelle õigust maale ei ole õiguslikult tunnustatud ja kes on kaitsetud ebaõiglaste maatehingute, nõusolekuta võõrandamise ja õiglase hüvitise tasumata jätmise vastu;

Teisipäev, 7. juuni 2016

29. rõhutab, et väikesed toiduainete tootjad peavad olema juhtpositsioonil, sest nii on nende enda sõltumatutel organisatsioonidel võimalik neid maa, loodusvarade ja programmide haldamisel toetada;
30. märgib murelikult, et maaga tehtavate tehingutega seotud investorid ja kohalik eliit nimetavad asjaomast maad tihti „tühjaks“, „sõötis olevaks“ või „alakasutatuks“, kuigi vaid väga väike osa Aafrika maa-alast on tõepoolest sõötis, arvestades näiteks karjakasvatuse levikut;
31. rõhutab, et 1,2 miljardit inimest elavad endiselt nii, et neil kas puudub pidev juurdepääs maale või kasutavad nad omandit, millega seoses ei ole neil mingit ametlikku õigust midagi nõuda, mingeid juriidilisi õigusi, mingeid maatükke piiristavaid mõõtmisi ega mingeid juriidilisi või rahalisi vahendeid, mille abil muuta omand kapitaliks;
32. väljendab heameelt selle üle, et 2012. aasta vabatahtlikud suunised maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta on lisatud kõikidesse riigi koostööraamistikesse; nõuab tõhusat rakendamist ning riigi koostööraamistike läbivaatamise käigus neist suunistest ja säästva arengu eesmärkide raamistikust kinni pidamise korrapärasest hindamisest;
33. rõhutab, et NAFSN peaks võitlema eelkõige maa hõivamise vastu, mille puhul on tegemist inimõiguste rikkumisega, sest sellega jäetakse kohalikud kogukonnad ilma maast, millest nad toiduainete tootmisel ja pere toitmisel sõltuvad; juhib tähelepanu sellele, et paljudes arengumaades on inimesed kaotanud maa hõivamise tõttu töö ja piisavad elatusvahendid ning olnud sunnitud kodu maha jätma;
34. palub osalevatel riikidel:
- tagada osaluslik ja kaasav kord, milles seatakse esmatähtsaks maa õiguspäraste omanike, eelkõige väikepõllumajandustootjate ja väikeste põllumajanduslike peretegevõtete õigused, vajadused ja huvid; tagada eelkõige vabatahtliku, eelneva ja teadliku nõusoleku saamine kõigilt kogukondadelt, kes elavad maal, mille omand ja/või kontroll antakse üle;
  - rakendada siduvaid riiklikke meetmeid võitluseks maa hõivamise, maatehingutega seotud korrupsiooni ja spekulatiivsete investeeringute eesmärgil maa kasutamise vastu;
  - jälgida maa omandiõigust ja sertifitseerimiskavasid, et tagada nende läbipaistvus, mitte suunatus maaomandi koondamisele või kogukondadelt selliste ressursside äravõtmisele, millest nad sõltuvad;
  - tagada, et rahalist toetust ei kasutata niisuguste algatuste toetamiseks, mis võimaldavad ettevõtetel kohalikke kogukondi ümber asustada;
  - tunnustada kogu seaduslikku õigust maale ja tagada maaõiguste, sh mitteametliku, pärismaise ja taval põhineva maavaldusõiguse osas õiguskindlus; soodustada üldnimetatud suuniste soovitusel kohaselt selliste uute õigusaktide kehtestamist või rakendada tõhusalt kehtivaid õigusakte, millega sätestatakse suuremahulistele maaga tehtavatele tehingutele tõhusad kaitseklauslid, nagu lubatavate maatehingute ülemmäärad, ning määrata kindlaks, mille alusel tuleks teatavat suurust ületavate tehingute korral saada riigi parlamendilt heakskiit;
  - tagada, et vabatahtliku, eelneva ja teadliku nõusoleku põhimõtet järgitakse kõigi kogukondade puhul, keda maa hõivamine puudutab, ja et peetakse konsultatsioone, mille eesmärk on tagada kõigi, kuid eeskätt kõige kaitsetumate ja kõige rohkem tõrvale tõrjutud kohalike kogukonnarühmade võrdne osalemine;
35. tuletab ühtlasi meelde, et taval põhinevast valdamisest tulenevaid õigusi tuleks tunnustada ja kaitsta õigussüsteemiga, mis on kooskõlas inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika komisjoni sätete ja otsustega;
36. nõuab, et NAFSNI suhtes tehtaks eelnev mõju-uuring maaõigustest lähtuvalt ja selle tingimuseks oleks kohalike mõjutatud elanike eelnev vabatahtlik ja teadlik nõusolek;
37. toetab maailma toiduga kindlustatuse komitee raames tugeva ja uuendusliku seiremehhanismi kasutuselevõtmist; kutsub ELi üles võtma kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsulteerimise abil tugeva positsiooni, et anda 2016. aasta oktoobris toimival maailma toiduga kindlustatuse komitee 43. kohtumisel üleilmsele seireüritusse oma panus, millega tagada valdusõiguse suuniste kasutamise ja rakendamise ulatuslik ja põhjalik hindamine;

Teisipäev, 7. juuni 2016

38. kutsus asjaomaste riikide valitsusi üles tagama, et ettevõtted analüüsiks hoolikalt oma tegevuse mõju inimõigustele (hoolsuskohustus), viies läbi ja avaldades sõltumatuid eelhindanguid selle kohta, kuidas nende tegevus mõjutab inim-, sotsiaalseid ja keskkonnaõigusi, ning parandades ja tagades juurdepääsu riigisisesele inimõigustealaste kaebuste menetlemisele, mis on sõltumatu, läbipaistev, usaldusväärne ja millega seotud otsuseid saab edasi kaevata;

39. kutsus NAFSNI liikmeid üles kehtestama kaebuste esitamise korra kogukondade jaoks, kellelt maa on suuremahuliste investimisprojektide tõttu ära võetud;

40. tuletab meelde, et alatoitlusega võitlemiseks peavad põllumajandus-, toiduaine- ja tervishoiusektor tihedalt koostööd tegema;

Toiduga kindlustatus, piisav toitumine ja säästev põllumajanduslik pereettevõtlus

41. tuletab meelde, et toitumisealase ja toiduga kindlustatuse parandamiseks ning näljaga võitlemiseks tuleb teha kõik mis võimalik, nagu on sätestatud säästva arengu teises eesmärgis; nõuab, et toetataks rohkem põllumajandustootjate ühistute mõjuvõimu suurendamist, sest neil on põllumajanduse arengus ja toiduga kindlustatusel keskne tähtsus;

42. sedastab, et stabiilsus on suurem ja väljaränne väiksem seal, kus on tagatud toiduga kindlustatus, mis põhineb heas seisundis elusal mullastikul ja tootlikel, kliimamuutustele vastupidaval põllumajanduslikel ökosüsteemidel;

43. toonitab, et kvaliteetne ja tasakaalustatud toitumine on äärmiselt oluline, ja kinnitab, et toitumisealased küsimused peaksid olema toidusüsteemide (uuesti) ülesehitamise keskmes;

44. nõuab seepärast vahendeid, et asendada liigne sõltuvus imporditud toidust vastupidava riigisisese toiduainete tootmisega, seades esmatähtsaks kohalikud põllukultuurid, mis vastavad toitumisega seotud nõuetele; märgib, et see on üha tähtsam, sest kliima ja turud on järjest muutlikumad;

45. tuletab meelde, et toitumist ei saa määratleda ainuüksi tarbitava energia põhjal;

46. rõhutab vajadust strateegiate järele, mis aitavad minimeerida toidujäätmeid terves toiduahelas;

47. rõhutab vajadust kaitsta põllumajanduse bioloogilist mitmekesisust; kutsus ELi liikmesriike üles investeerima arengumaades agroökoloogilistesse põllumajandustavadesse, arvestades rahvusvahelise arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) järeltule, õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri soovitusi ja säästva arengu eesmäärke;

48. toetab selliste meetmete edendamist, millega soodustatakse säästvat põllumajanduslikku pereettevõtlust ja millega innustatakse valitsusi kujundama põllumajanduslikku pereettevõtlust võimaldavat keskkonda (soodustavad meetmed, asjakohased õigusaktid, poliitilise dialoogi kaasav kavandamine, investeringud);

49. palub Aafrika riikide valitsustel:

— investeerida kohalikesse toidusüsteemidesse, et edendada maapiirkondade ettevõtteid ja tagada inimväärset töökohad, õiglased sotsiaalsed turvavõrgud ja tööõigused, parandada ressursside, sh põllumajandustootjate seemnesüsteemide kättesaadavuse demokraatliku kontrolli mehhanismi ning tagada väiketootjate tõhus kaasamine poliitika kujundamisse ja rakendamisse; rõhutab eelkõige, et NAFSN peab innustama põllumajandussektoris riigisisese töötleva tööstuse loomist ja toiduainete säilitamise tehnoloogiate parandamist ning peab tugevdama põllumajanduse ja kaubanduse vahelist seost, et kujundada välja kohalikud, riigi tasandi ja piirkondlikud turud, mis toovad kasu põllumajanduslikele pereettevõtetele ja tagavad tarbijatele taskukohase hinnaga kvaliteetse toidu;

— vältida toiduainete tootmise süsteemide ülemäärast sõltuvust fossiilkütustest, et piirata hindade kõikumist ning leevendada kliimamuutuste mõju;

Teisipäev, 7. juuni 2016

- töötada välja lühikesed toiduainete tarneahelad kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning eraldada selleks ladustamis- ja kommunikatsioonitaristuid, sest lühikesed tarneahelad on nälja ja maapiirkondade vaesuse vastu võitlemisel kõige tõhusamad;
  - võimaldada Aafrika põllumajandustootjatele juurdepääsu Aafrikale omaste agronoomiliste probleemide taskukohastele vähese sisendiga tehnoloogilistele lahendustele;
  - ergutada kasvatama võimalikult mitmekesiseid toitainerikkaid kohalikke ja võimaluse korral hooajalisi toidukultuure, eelistatavalt kohalikele oludele kohandanud või põliseid sorte ja liike, k.a puu- ja juurviljad ning pähklid, et parandada toitumist pideva juurdepääsu abil mitmekesisele, tervislikule ja taskukohasele toidule, mis oleks piisav mitte ainult kalorite koguse poolest, vaid ka kvaliteedi, kvantiteedi ja mitmekesisuse seisukohast ning vastaks kultuurilistele väärtustele;
  - kohustuda rakendama täielikult rinnapiimaasendajate turustamise rahvusvahelist koodeksit ning maailma terviseasamblee poolt vastu võetud resolutsioone imikute ja väikelaste toitumise kohta;
  - luua, edendada ja toetada selliseid tootjaorganisatsioone nagu ühistud, mis tugevdavad väikepõllumajandustootjate läbirääkimispositsioone, loovad vajalikke tingimusi tagamaks, et väikepõllumajandustootjad saavad turul paremat tasu ning võimaldavad väikepõllumajandustootjatel vahetada teadmisi ja parimaid tavasid;
50. toonitab, et NAFSN peab juhtima piirkonnale kohandatud põllumajandusstruktuuri loomist esmases ja töötlemisetappides;
51. kutsub Aafrika riikide valitsusi üles edendama põlvkondadevahelist solidaarsust ja tunnistama, et see on vaesusega võitlemisel keskse tähtsusega;
52. rõhutab, et toitumisalase hariduse programmide edendamine on koolides ja kohalikes kogukondades väga oluline;
53. rõhutab, et õigus veele on tihedalt seotud õigusega toidule ning et ÜRO 2010. aasta resolutsiooni alusel ei ole veel jõutud otsustavate tegudeni sätestada õigus veele inimõigusena; kutsub ELi üles kaaluma Itaalia üleilmse veelepingu komitee ettepanekut lisada majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelisele paktile fakultatiivprotokoll;
54. sedastab, et juurdepääs puhtale joogiveele on elulise tähtsusega ja põllumajandus võib seda mõjutada;
55. nendib veele juurdepääsu osa põllumajandusvajadustes ja liigse sõltuvuse ohtu kallist veest niisutusel ning märgib sellega seoses vajadust vähendada raiskavaid niisutustavasid ja toonitab vett kokkuhoidvate agrotehniliste võtete rolli evapotranspiratsiooni ennetamisel, vee säilitamisel heas seisundis elusas mullastikus ja joogiveeallikate saastumise vältimisel;
56. märgib, et jätkusuutlik mullaharimine võib suurendada maailmas toiduainete tootmist kuni 58 %⁽¹⁾;
57. võtab teadmiseks sünergia pinnase- ja metsanduspõhiste lähenemisviiside ning põllumajanduslike ökosüsteemide kliimamuutustega kohandamise tähtsuse; võtab teadmiseks eriti suure nõudluse küttepuude järele; võtab eelkõige teadmiseks lämmastikku siduvate puude mitmesuguse kasutuse;
58. võtab teadmiseks troopilise ja poolkuivade alade põllumajanduse erivajadused, eelkõige seoses põllukultuuride kaitsega päikese eest ja mullakaitsega, ja on arvamisel, et intensiivsed monokultuurid ei ole enam ajakohased ning et NAFSNi doonorriikides kaotatakse neid järk-järgult üha sagedamini;
59. hoiatab NAFSNi poolt rahastatud algatuste liigse sõltuvuse eest põllumajandustoodete tootmisest, mis ei ole toiduained, eriti biokütuste lähteainete puhul, kui selliste toodete tootmine võib kahjustada toiduga kindlustatust ja osalevate riikide sõltumatust toiduga kindlustamisel;

⁽¹⁾ ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni üleilmne mullaalane partnerlus.

Teisipäev, 7. juuni 2016

60. märgib, et agrotehnilised võtted, mis soodustavad looduslikke protsesse, nagu pealispinnase teke, vee ja kahjurite reguleerimine ning suletud ahelas toitainete ringlus, võivad tagada põllumajandustootjate ja administratsiooni jaoks väikeste kulude eest pikaajalise tootlikkuse ja viljakuse;

61. märgib, et arengumaades, näiteks NAFSNis osalevates maades võivad põllumajanduskemikaalid olla nii ülemääraselt kui ka ebasobivalt kasutatud;

62. märgib, et seda suundumust süvendab kirjaoskamatus ja nõuetekohase koolituse puudumine, ja et selle tagajärjel võib esineda olulisel määral taimekaitsevahendite jääke värsketes puu- ja juurviljades, nagu ka mürgistusi ja muid mõjusid inimeste tervisele põllumajandustootjate ja nende perede puhul;

Seemnesektori õigusreform

63. tuletab meelde, et põllumajandusettevõtjate õigus toota, vahetada ja müüa seemneid vabalt on aluseks 90 %-le põllumajanduslikest elatise teenimise viisidest Aafrikas ja et seemnete mitmekesisus on tähtis põllumajandustootmise vastupidavuse suurendamisel kliimamuutuste suhtes; rõhutab, et ettevõtjate taotlused suurendada sordiaretajate õigusi kooskõlas rahvusvahelise uute taimesortide kaitse 1991. aasta konventsiooniga ei peaks viima selliste mitteametlike mehhanismide keelamiseni;

64. märgib osalevate riikide seemnesektori dereguleerimisega seotud ohte, sest väikepõllumajandustootjad võivad sattuda ülemäärasesse sõltuvusse välisettevõtete toodetud seemnetest ja taimekaitsevahenditest;

65. tuletab meelde, et intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu sätteid, millega nõutakse teatavat sordikaitset, ei kohusta arengumaid rahvusvahelist uute taimesortide kaitse konventsiooni vastu võtma; rõhutab aga, et tänu nendele sätetele on riikidel võimalik töötada välja unikaalseid süsteeme, mis on iga riigi põllumajandustootmise omapäradele ja tavapärastele põllumajandustootjapõhistele seemnesüsteemidele paremini kohandatud, ning et WTOsse kuuluvad vähim arenenud riigid on intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu asjaomaste sätete täitmisest vabastatud; rõhutab, et need unikaalsed süsteemid peavad toetama ja mitte ohtu seadma bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni, Nagoya protokollil ning taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepinguga kehtestatud eesmärgi ja kohustusi;

66. peab kahetsusväärseks, et ettevõtted nõuavad piirkondlike institutsioonide kaudu Aafrikas seemnealaste õigusaktide ühtlustamist eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse põhimõtete alusel, mis takistab põllumajandustootjapõhiste seemnesüsteemide väljatöötamist ja suurenemist riigi ja piirkondlikul tasandil, sest sellistes süsteemides tavaliselt ei aretata ega säilitata eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse kriteeriumidele vastavaid seemneid;

67. nõuab, et G7 liikmesriigid toetaksid põllumajandustootjapõhiseid seemnesüsteeme kogukondlike seemnepankade kaudu;

68. tuletab meelde, et kuigi kaubanduslikud seemnesordid võivad lühikeses perspektiivis saagikust suurendada, on tavapäraste põllumajandustootjate sortide, rahvaselektioonsortide ja nendega seotud teabe abil kõige parem kohandada tootmine eriomastele agroökoloogilistele tingimustele ja kliimamuutustele; rõhutab, et peale selle sõltub nende suurem tootlikkus sisendite (väetised, taimekaitsevahendid, hübriidseemned) kasutamisest, mille tagajärjel võivad põllumajandustootjad sattuda pidevasse võlaorjusesse;

69. võtab murega teadmiseks, et sertifitseeritud seemnete kasutuselevõtmine ja levitamine Aafrikas suurendab väikepõllumajandustootjate sõltuvust ja ülamäärase võla tõenäosust ning vähendab seemnete mitmekesisust;

70. pooldab selliste kohalike meetmete toetamist, mille eesmärk on vastavalt isevastutuse ja subsidiaarsuse põhimõtetele tagada pidev ja jätkusuutlik mitmekesise ja tervisliku toidu kättesaadavus;

71. palub komisjonil tungivalt tagada, et kogu seemnepoliitika arendamiseks antavas tehnilises abis ja rahalises toetuses kajastataks lubadusi, mille EL andis põllumajandusettevõtjate õiguste suhtes taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelises lepingus; nõuab, et EL toetaks intellektuaalomandi õiguste korda, mis aitab parandada kohalikele oludele kohandunud seemnesortide ja põllumajandusettevõttes kasvatatud seemnete arendamist;

Teisipäev, 7. juuni 2016

72. nõuab tungivalt, et G8 riigid ei toetaks geneetiliselt muundatud organismide kasvatamist Aafrikas;
73. tuletab meelde, et Aafrika bioohutuse tüüpseaduses on kehtestatud bioohutusele ranged kriteeriumid; on veendunud, et kogu välisrahastajate antud abi bioohutuse arendamiseks riiklikul ja piirkondlikul tasandil peaks olema kooskõlas nendesamade kriteeriumitega;
74. nõuab, et Aafrika riigid ei rakendaks selliseid riiklikke või piirkondlikke bioohutuseeskirju, mille normid on madalamad kui Cartagena bioohutuse protokollis sätestatud;
75. kutsub osalevaid riike üles andma põllumajandustootjatele võimaluse vältida sõltuvust sisenditest ja toetama põllumajandustootjate seemnesüsteeme, et säilitada ja parandada põllumajanduslikku bioloogilist mitmekesisust kohalike avalike seemnepankade säilitamise, vahetustehingute ja kohalike seemnesortide pideva arendamise kaudu, tagades eelkõige paindlikkuse seemnekataloogides, et mitte välistada põllumajandustootjate poolt kasutatavaid seemnesorte, ja tagama tavapärase põllumajandustootmise jätkumise;
76. kutsub osalevaid riike üles säilitama ja edendama väiketootjate, tõrjutud rühmade ja maakogukondade juurdepääsu seemnetele ja põllumajanduslikele sisenditele ning nende vahetamist ning järgima rahvusvahelisi kokkuleppeid, mis käsitlevad elu ja bioloogiliste protsesside patentimise välistamist, eriti juhul, kui tegemist on kohalike tüvede ja liikidega;
77. rõhutab, et teatavate kaubanduslike kultuuride edendamine suurendab ohtu, et naised tõrjutakse otsuste tegemisest kõrvale; märgib, et põllumajandusteemalised koolitused on sageli mõeldud meestele ja naised jäävad koolitustest pigem ilma, mistõttu jäetakse naised kõrvale ka maa majandamisest ja kultuuride kasvatamisest, millega nad on tavaliselt tegelema;

Sooaspektid

78. peab kahetsusväärseks, et riigi koostööraamistik ei määrata täpselt kindlaks kohustusi, mis käsitlevad soopõhist eelarvestamist või edusammude jälgimist soo alusel jaotatud andmete põhjal; rõhutab, et abstraktsete ja üldiste kohustuste asemel tuleb naiste kui õiguste omajate mõjuvõimu suurendamiseks riiklike tegevuskavade raames võtta konkreetsed ja täpsed kohustused;
79. palub tungivalt, et valitsused kaotaksid igasuguse naiste diskrimineerimise seoses juurdepääsuga maale ning mikrokrediidi skeemidele ja teenustele ning kaasaksid naisi põllumajanduse teadus- ja arendusmeetmete kavandamisse ja rakendamisse;

Põllumajandusinvesteeringute rahastamine Aafrikas

80. rõhutab vajadust tagada kõigi eraettevõtjatele antud rahaliste vahendite läbipaistvus ja et selliste vahendite andmine tuleb avalikustada;
81. kutsub rahastajaid üles kohaldama ametlikule arenguabile tõhusa arengu põhimõtteid, keskenduma tulemustele vaesuse kaotamise seisukohast ja edendama kaasavaid partnerlusi, läbipaistvust ja aruandekohustust;
82. kutsub rahastajaid üles eraldama põllumajanduse arendamiseks toetust peamiselt riiklike arengufondide kaudu, mis annavad toetusi ja laene väikepõllumajandustootjatele ja põllumajanduslikele perettevõtetele;
83. nõuab, et rahastajad toetaksid haridust, koolitusi ja põllumajandustootjatele tehnilise nõu andmist;
84. kutsub rahastajaid üles soodustama põllumajandustootjate professionaalsete ja majanduslikku laadi organisatsioonide moodustamist ning toetama põllumajandustootjate ühistute moodustamist, tänu millele on võimalik kasutada taskukohase hinnaga tootmisvahendeid ning mis aitavad põllumajandustootjatel töödelda ja turustada oma tooteid viisil, mis tagab tootmise kasumlikkuse;
85. on veendunud, et rahalised vahendid, mille G8 riigid andsid NAFSNile, on vastuolus eesmärgiga toetada omamaiseid kohalikke ettevõtjaid, kes ei suuda võistelda rahvusvaheliste ettevõtjatega, kes saavad juba kasu turgu valitsevast seisundist ja kellele tehakse sageli ettevõtlus-, tariifi- ja maksusoodustusi;
86. tuletab meelde, et arenguabi eesmärk on vaesust kõigepealt vähendada ning see lõpuks kaotada; on veendunud, et ametlik arenguabi peaks keskenduma väikepõllumajandustootmise otsesele toetamisele;

Teisipäev, 7. juuni 2016

87. rõhutab vajadust elavdada avaliku sektori investeeringuid Aafrika põllumajandusse, toetades erasektori investeeringuid, ja seada esmatähtsaks agroökoloogia investeeringud, et parandada jätkusuutlikult toiduga kindlustatust ja toiduga kindlustatuse sõltumatust ning vähendada vaesust ja nälga, säilitades samal ajal bioloogilist mitmekesisust ning austades kohalikke teadmisi ja innovatsiooni;

88. rõhutab, et G7 liikmed peaksid tagama Aafrika riikidele õiguse kaitsta oma põllumajandussektorit sellise tollitariifide ja maksukorraga, millega soositakse põllumajanduslikku pereettevõtlust ja väikepõllumajandustootjaid;

89. kutsub ELi üles leidma kõigile ülalnimetatud NAFSNI puudustele lahendused, võtma meetmeid NAFSNI läbipaistvuse ja juhtimise parandamiseks ning tagama, et selle raames võetavad meetmed on kooskõlas arengupoliitika eesmärkidega;

o

o o

90. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja NAFSNI liikmetele.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0248

Rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (IAS) hindamine

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (IAS) hindamise ning rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) sihtasutuse, Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) ja avaliku huvi järelevalve nõukogu (PIOB) tegevuse kohta (2016/2006(INI))

(2018/C 086/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Jacques de Larosière'i juhitud kõrgetasemelise finantsjärelevalve eksperdirühma 25. veebruari 2009. aasta aruannet,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/30/EL tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 54 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmisega, et muuta sellised tagatised võrdväärseteks ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 258/2014, millega luuakse liidu programm, toetamaks teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas aastatel 2014–2020, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 716/2009/EÜ ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 258/2014, millega luuakse liidu programm, toetamaks teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas aastatel 2014–2020 (COM(2016)0202),
- võttes arvesse Philippe Maystadt'i 2013. aasta oktoobri aruannet „Should IFRS standards be more European?“ („Kas IFRS-standardid peaksid olema euroopalikumad?“),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2014. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule EFRAGi reformi rakendamisel tehtud edusammude kohta Maystadt'i aruande soovitude kohaselt (COM(2014)0396),
- võttes arvesse komisjoni 18. juuni 2015. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule 19. juuli 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1606/2002 (rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta) hindamise kohta (COM(2015)0301),
- võttes arvesse komisjoni 17. september 2015. aasta aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOB tegevuse kohta 2014. aastal kohta (COM(2015)0461),

⁽¹⁾ EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 182, 29.6.2013, lk 19.

⁽³⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 74.

⁽⁴⁾ ELT L 105, 8.4.2014, lk 1.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse komisjoni 30. septembri 2015. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele kapitaliturgude liidu loomise tegevuskava kohta (COM(2015)0468),
- võttes arvesse uuringut Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) kohta („The European Union’s Role in International Economic Fora – paper 7: The IASB“) ja nelja uuringut IFRS 9 kohta („IFRS Endorsement Criteria in Relation to IFRS 9“, „The Significance of IFRS 9 for Financial Stability and Supervisory Rules“, „Impairments of Greek Government Bonds under IAS 39 and IFRS 9: A Case Study“ ja „Expected-Loss-Based Accounting for the Impairment of Financial Instruments: the FASB and IASB IFRS 9 Approaches“),
- võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1569/2007, millega kehtestatakse kolmandate riikide väärtpaberiemitentide kohaldatavate raamatupidamisstandardite samaväärsuse kindlaksmääramise mehhanism Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2003/71/EÜ ja 2004/109/EÜ alusel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse G20 juhtide 2. aprilli 2009. aasta avaldust,
- võttes arvesse IASB 2013. aasta juuli aruteludokumenti „A Review of the Conceptual Framework for Financial Reporting“ (finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku läbivaatamine) (DP/2013/1) ja IASB 2015. aasta juuli taotlust esitada seisukohad „Trustees’ Review of Structure and Effectiveness: Issues for the Review“ (struktuuri ja tõhusust ning läbivaadatavaid küsimusi käsitlev usaldusisikute kogu ülevaade),
- võttes arvesse komisjoni 1. detsembri 2015. aasta märkust struktuuri ja tõhusust käsitleva IASB usaldusisikute kogu ülevaate kohta,
- võttes arvesse IASB poolt 24. juulil 2014 välja antud finantsinstrumente käsitlevat rahvusvahelist finantsaruandlusstandardit (IFRS) 9, IFRS 9 heakskiitmist käsitlevat EFRAGi nõuannet, EFRAGi hinnangut IFRS 9 kohta õige ja õiglasel ülevaate põhimõtte suhtes, raamatupidamise regulatiivkomitee koosolekudokumente IFRS 9 kohta ja Euroopa Keskpanga (EKP) ning Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) arvamuskirju IFRS 9 heakskiitmise kohta,
- võttes arvesse parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni koordinaatorite nimel saadetud 14. jaanuari 2014. aasta kirja, milles kommenteeritakse IASB aruteludokumenti finantsaruandluse kontseptuaalse raamistiku läbivaatamise kohta („A Review of the Conceptual Framework for Financial Reporting“),
- võttes arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) 31. märtsi 2015. aasta aruannet raamatupidamisstandardite jõustajate jõustamis- ja reguleerimisalase tegevuse kohta („Enforcement and Regulatory Activities of Accounting Enforcers“) (ESMA/2015/659),
- võttes arvesse ESMA 10. juuli 2014. aasta suuniseid finantsteabe rakendamise kohta (ESMA/2015/807),
- võttes arvesse ESMA 19. jaanuari 2016. aasta nõuetele vastavuse tabelit koos ESMA suunistega finantsteabe rakendamise kohta (ESMA/2015/203 REV),
- võttes arvesse oma 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ja Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) juhtimise kohta ⁽²⁾,

⁽¹⁾ ELT L 340, 22.12.2007, lk 66.

⁽²⁾ ELT C 259 E, 29.10.2009, lk 94.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse oma 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta rahvusvaheliste finants-, rahandus- ja reguleerivate asutuste ja organite raamistikus ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ ⁽²⁾, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ja mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiviga 2014/56/EL ⁽³⁾, mida kohaldatakse alates 2016. aasta juuni keskpaigast;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekontrollikomisjoni arvamust (A8-0172/2016),
- A. arvestades, et rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid (IFRS) ja rahvusvahelised auditeerimisstandardid (ISA) on siseturu ja kapitaliturgude tõhusaks toimimiseks vaja minev oluline komponent; arvestades, et IFRSi ja ISAd võib käsitada avalike hüvedena ja seetõttu ei tohiks need ohustada finantsstabiilsust ega takistada liidu majanduslikku arengut ja peaksid teenima ühist heaolu, mitte ainult investorite, laenuandjate ja kreditoride huve;
- B. arvestades, et äriühingute raamatupidamise võltsimine ohustab majandus- ja finantsstabiilsust ning õõnestab üldsuse usaldust sotsiaalse turumajanduse mudeli vastu;
- C. arvestades, et IRFSi eesmärk on tugevdada vastutust teabelünga vähendamise kaudu investorite ja äriühingute vahel, kaitsta investeringuid ning suurendada läbipaistvust, parandades finantsteabe rahvusvahelist võrreldavust ja kvaliteeti ning võimaldades investoritel ja muudel turuosalistel teha teadlikke majandusotsuseid, ning seeläbi mõjutada finantsturgudel osalejate käitumist ja nende turgude stabiilsust; arvestades siiski, et see otsustamise seisukohalt kasulik raamatupidamisarvestuse mudel ei ole täielikult kooskõlas kapitali adekvaatsusega seonduva raamatupidamisarvestuse funktsiooniga, mida on kirjeldatud Euroopa Kohtu lahendites ja raamatupidamisdirektiivis, mille kohaselt ei hõlma raamatupidamisarvestuse kontseptuaalne alus IFRSi raamistikus raamatupidamisarvestuse eesmärki ELi õiguses, kus standardiks on konkreetsete arvnäitajate õige ja õiglase ülevaade, nagu märgiti komisjoni voliniku Jonathan Hilli 25. veebruari 2016. aasta kirjalikus vastuses E-016071/2015; arvestades, et õige ja õiglase ülevaate nõue eeldab terviklikku hinnangut, kus arvnäitajad ja kvalitatiivsed selgitused on olulised;
- D. arvestades, et raamatupidamisdirektiivis sätestatakse, et raamatupidamisarvestus on „aktsionäride, osanike ja kolmandate isikute kaitseks [] eriti oluline“ ning et need ettevõtjad „ei paku [] kolmandatele isikutele kaitset ulatuses, mis on suurem kui nende netovara“; arvestades, et raamatupidamisdirektiivis sätestatakse ka, et selle „eesmärk on kaitsta huve osa- või aktsiakapitaliga ettevõtjates“, tagades selle, et dividende ei maksta välja osa- või aktsiakapitalist; arvestades, et raamatupidamisarvestuse üldeesmärki on võimalik täita vaid siis, kui raamatupidamisaruannetes esitatud arvnäitajad annavad õige ja õiglase ülevaate äriühingu vara, kohustuste, finantsseisundi ja kasumi või kahjumi kohta; arvestades, et õige ja õiglase ülevaade, dividendimaksete üle otsustamine ja äriühingu maksevõimelisuse hindamine eeldavad samuti kvalitatiivset teavet ja riskide ulatuslikumat hindamist;
- E. arvestades, et IASB tegutseb Ühendkuningriigis Londonis ja USAs Delaware's registreeritud eraõigusliku ja mittetulundusliku IFRSi sihtasutuse raames ning on standardite kehtestaja, kelle menetlused peavad olema läbipaistvad, sõltumatud ja avaliku järelevalve all; arvestades, et ELi osalus IFRSi sihtasutuse eelarves on ligikaudu 14 %, millega ta on sihtasutuse suurim rahastaja;
- F. arvestades, et kapitali ülemaailmne liikumine eeldab ülemaailmset raamatupidamisstandardite süsteemi; arvestades, et IRFSi kohaldatakse eri meetoditega (täielik või osaline heakskiitmine, valikuline kohaldamine või lähenemine) 116 jurisdiktsioonis, kuid mitte USAs oma riigi emitentide suhtes;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0108.

⁽²⁾ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

⁽³⁾ ELT L 158, 27.5.2014, lk 196.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- G. arvestades, et 2002. aasta septembris IASB ja USA Raamatupidamisstandardite Nõukogu (FASB) vahel sõlmitud Norwalki kokkulepped soovitatakse lähendada IASB välja antud IFRS ja FASB välja antud US-GAAP;
- H. arvestades, et ELi heakskiiduprotsess tugineb IASi määruuses sätestatud heakskiidukriteeriumitele; arvestades, et IFRS ei tohiks olla vastuolus raamatupidamisdirektiivis sisalduva õige ja õiglase ülevaate põhimõttega, mille kohaselt peavad finantsaruanded andma „õige ja õiglase“ ülevaate äriühingu varadest ja kohustustest, finantsseisundist ning kasumist või kahjumist; arvestades, et dividende ja lisatasusid ei tohiks maksta välja realiseerimata kasumist ehk lõpptulemusena kapitalist, nii nagu nõutakse kapitali säilitamise direktiivis; arvestades, et IFRS peaks edendama avalikku hüve Euroopas ning vastama finantsaruannete puhul nõutava teabe kvaliteedi põhikriteeriumidele;
- I. arvestades, et komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament osalevad heakskiiduprotsessis, lähtudes Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG, komisjoni eraõiguslik tehniline nõustaja) nõuannetest ja liikmesriikide esindajatest koosneva raamatupidamise regulatiivkomitee (ARC) tööst; arvestades, et Maystadti aruandes arutleti võimaluse üle luua pikemaajalisema lahendusena EFRAGi asemele eraldi amet;
- J. arvestades, et ELis on eri sidusrühmad – eelkõige pikaajalised investorid –, tõstatanud küsimuse IFRSi kokkusobivusest raamatupidamisdirektiivi õiguslike nõuetega, eriti konservatiivsust ja usaldusväärset juhtimist käsitlevate põhimõtetega; arvestades, et Euroopa Parlamendi osalemine standardite kehtestamisel ei ole piisav ega vasta ELi eelarvest IFRSi sihtasutusele makstavale rahalisele panusele; arvestades, et rõhutatud on ka Euroopa hääle tugevdamist, et tagada nende põhimõtete täielik tunnustamine ja arvesse võtmine standardite kehtestamise protsessi kõigis etappides;
- K. arvestades, et hiljutised finantskriisid tõid IFRSi rolli finantsstabiilsuse ja kasvu tagamisel G20 ja ELi päevakorda, eelkõige seoses eeskirjadega kahjumi kajastamise kohta pangandussüsteemis; arvestades, et G20 ja de Larosière'i aruanne toonitasid raamatupidamisstandarditega seotud keskseid küsimusi kriisi eel, sh bilansivälist raamatupidamist, turuhinnas hindamise põhimõtte ning kasumi või kahjumi kajastamisega seotud protsüklilisust, riski kumuleerumise alahindamist majanduse tsüklilise elavnemise ajal ning ühtse ja läbipaistva metoodika puudumist mittelikviidse ja probleemse vara hindamisel;
- L. arvestades, et IASB töötas välja IFRS 9 kohased finantsinstrumendid keskse vastusena kriisi mõnele aspektile ja selle mõjule pangandussektoris; arvestades, et EFRAG andis IFRS 9 kohta positiivse nõuande ja tegi mitu tähelepanekut „õiglase väärtuse“ kasutamise kohta turul tekkinud raskuste korral, kontseptuaalse aluse puudumise kohta seoses meetodiga, et laenukahjumi eraldised tehakse 12 kuuks, ning mitterahuldavate eraldiste tegemisega pikemaajaliste investeeringute osas; arvestades, et kuna IFRS 9-l ja tulevasel kindlustusstandardil on erinevad jõustumise kuupäevad, väljendati nõuandes reservatsiooni standardi kohaldatavuse kohta kindlustussektoris; arvestades, et IASB ise tunnistab probleemi; arvestades et muret tuntakse selle üle, et omakapitali kavandatav raamatupidamisarvestus võib pikaajalisi investeeringuid negatiivselt mõjutada; arvestades, et EKP ja EBA arvamuskirjad IFRS 9 kohta olid positiivsed, kuid neis nimetati ka mitut konkreetset puudust;
- M. arvestades, et bilansivälise raamatupidamise küsimust käsitleti „IFRS 7 Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ hilisemates muudatustes ja kolme uue standardi – „IFRS 10: konsolideeritud finantsaruanded“, „IFRS 11: ühised ettevõtmised“, „IFRS 12: muudes (majandus) üksustes omatavate osaluste avalikustamine“ –, väljaandmisel;
- N. arvestades, et IASB avaldas 2015. aasta mais kontseptuaalset raamistikku käsitleva projekti, milles kirjeldatakse mõisteid, mis aitavad IASB-l IFRSi arendada, võimaldavad finantsaruannete koostajatel arendada ja valida raamatupidamis põhimõtteid ning aitavad kõikidel osalistel IFRSi mõista ja tõlgendada;

Teisipäev, 7. juuni 2016

- O. arvestades, et IFRSi sihtasutuse juhtimisstruktuur on tema põhikirja kohaselt läbivaatamisel; arvestades, et seetõttu on praegu õige aeg vaadata läbi IFRSi sihtasutuse ja IASB juhtimis- ja järelevalveorganite organisatsiooniline ülesehitus ja vajalikud muudatused, et integreerida need paremini rahvusvaheliste finantseerimisasutuste süsteemi ja tagada huvide lai esindatus (nt tarbijaid esindavad asutused ja rahandusministeeriumid) ning avalik aruandekohustus, millega tagatakse raamatupidamisstandardite kõrge kvaliteet;
- P. arvestades, et ISAd töötab välja rahvusvahelise auditeerimis- ja kindlustusstandardite nõukogu (IAASB), Rahvusvahelise Arvestusekspertide Föderatsiooni (IFAC) juures tegutsev sõltumatu organ; arvestades, et avaliku huvi järelevalve nõukogu (PIOB) on sõltumatu rahvusvaheline organisatsioon, mis teostab järelevalvet ISA vastuvõtmiseni viiva protsessi ja IFACi muu avalikku huvi pakkuva tegevuse üle;
- Q. arvestades, et liidu programm, millega toetatakse teatavaid tegevusi finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas aastatel 2014–2020, hõlmab IFRSi sihtasutuse ja PIOB rahastamist aastatel 2014–2020, kuid EFRAGi rahastamist ainult aastatel 2014–2016;

Hinnang IFRSi ELis kohaldamise esimesele aastakümnele

1. võtab teadmiseks komisjoni IASi hindamisaruande IFRSi kohaldamise kohta ELis ning selles sisalduva hinnangu, et IASi määruse eesmärgid on täidetud; väljendab kahetsust, et komisjon ei ole veel teinud ettepanekut õiguslike muudatuste tegemiseks, mis on vajalikud hinnangus välja selgitatud puuduste kõrvaldamiseks; palub standardite kehtestajal tagada, et IFRS oleks kokkusobiv olemasolevate raamatupidamisstandardite kogumiga, ja edendada lähenemist rahvusvahelisel tasandil; nõuab koordineerimat lähenemisviisi uute standardite kehtestamisele, sh koordineeritud kohaldamise ajakavasid, võttes eelkõige arvesse IFRS 9 kohaste finantsinstrumentide ja uute IFRS 4 kohaste kindlustuslepingute rakendamist; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks sellel eesmärgil põhjalikult koostatud seadusandlikud ettepanekud ja tagaks selle, et võimalikud viivitused ei tooks kaasa ebakõlasid või konkurentsimoonutusi kindlustusvaldkonnas; kutsub komisjoni üles üksikasjalikult kontrollima, kas de Larosière' aruandes sisalduvad soovitusel, eriti soovitus nr 4, milles märgitakse, et turuhinnas hindamise põhimõtet on vaja ulatuslikumalt kaaluda, on täielikult ellu viidud;
2. palub komisjonil täita kiiremas korras Maystadi soovitus „avaliku hüve“ kriteeriumi laiendamise kohta, s.t et raamatupidamisstandardid ei tohiks ohustada finantsstabiilsust ELis ega ka takistada ELi majandusarengut, ning tagada selle kriteeriumi täielik järgimine heakskiiduprotsessis; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks koos EFRAGiga Euroopa Kohtu lahendite ja raamatupidamisdirektiivi alusel selged suunised „avaliku hüve“ ning „õige ja õiglase ülevaate“ tähenduse kohta, et saavutada ühine arusaam nendest heakskiidukriteeriumidest; kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku Maystadi aruandes sisalduva „avaliku hüve“ kriteeriumi mõiste lisamiseks IASi määrusesse; kutsub komisjoni üles uurima koos EFRAGiga süstemaatiliselt, kas Maystadi aruandes määratletud „avaliku hüve“ kriteerium eeldab muudatuste tegemist praegu kehtivates raamatupidamisstandardites, ja tegema sellel alusel koostööd IASB ja liikmesriikide ning kolmandate riikide standardite kehtestajatega muudatustele laiema toetuse saamiseks või kui sellist laia toetust ei saada, siis näha ELi õiguses vajaduse korral ette eristandardid selliste kriteeriumite täitmiseks;
3. märgib, et direktiivi 2013/34/EL artikli 4 lõike 3 kohast „õige ja õiglase ülevaate“ testi kohaldatakse standardselt raamatupidamisaruannetes esitatud arvnäitajate suhtes põhjendustes 3 ja 29 kirjeldatud ELi õiguse kohaselt koostatud raamatupidamisaruannete osas; toonitab, et see eesmärk on seotud kapitali adekvaatsust puudutava raamatupidamisarvestuse funktsiooniga, s.t et investorid – nii kreditorid kui ka aktsionärid –, kasutavad raamatupidamise aastaaruande näitajad, et teha kindlaks, kas äriühing on netovarade osas maksevõimeline, ning dividendimaksete üle otsuste tegemiseks;
4. toonitab, et raamatupidamisaruandes esitatud arvnäitajatest õige ja õiglase ülevaate saamiseks on kõige olulisem konservatiivne hindamine, mis tähendab seda, et kahjumit ei näidata liiga väiksena ega kasumit liiga suurena, nagu on kirjeldatud raamatupidamisdirektiivi artikli 6 punkti c alapunktides i ja ii; juhib tähelepanu, et raamatupidamisdirektiivi selline tõlgendus on leidnud kinnitust Euroopa Kohtu mitmes otsuses;
5. märgib, et IASi määruse põhjendus 9 lubab teatavat paindlikkust IFRSi heaks kiitva otsuse tegemisel, „eeldamata ranget vastavust nende direktiivide igale sättele“; märgib siiski, et see ei laiene nii, et IFRS võiks erineda nii palju raamatupidamisdirektiivi (2013/34/EL) (millega asendati IASi määruse artikli 3 lõike 2 esimeses taandes osutatud neljas

Teisipäev, 7. juuni 2016

äriühinguõiguse direktiiv (78/660/EMÜ) ja seitsmes äriühinguõiguse direktiiv (83/349/EMÜ)) üldeesmärgist, et selle tulemuseks oleksid finantsaruanded, kus kasum on näidatud liiga suurena ja kahjum liiga väiksena; on sellega seoses seisukohal, et IAS 39 heakskiitmine oli arvatavasti vastuolus 2013. aasta raamatupidamisdirektiivile eelnenud neljanda ja seitsmenda äriühinguõiguse direktiivi selle üldeesmärgiga, arvestades direktiivis kasutusele võetud kantud kahju mudelit ja eelkõige neljanda äriühinguõiguse direktiivi artikli 31 lõike 1 punkti c alapunkti bb, milles sätestatakse, et „arvesse tuleb võtta kõiki prognoositavaid kohustusi ja võimalikku kahju, mis on tekkinud vaadeldava või eelnenud aruandeaasta jooksul, isegi kui sellised kohustused või kahju ilmnevad alles bilansipäeva ja bilansi koostamise päeva vahel“;

6. väljendab heameelt IASB kavatsuse üle võtta uues kontseptuaalses raamistikus uuesti kasutusele „konservatiivsuse“ põhimõtte ja tugevdada „usaldusväärset juhtimist“ puudutatavat põhimõtet; tunneb kahetsust, et IASB tõlgenduses tähendab „konservatiivsus“ ainult „kaalutusõiguse konservatiivset käsitamist“; märgib, et IASB arusaamine „konservatiivsuse“ ja „usaldusväärse juhtimise“ põhimõttest ei lange kokku asjaomastes Euroopa Kohtu lahendites ja raamatupidamisdirektiivis sätestatuga; usub, et konservatiivsuse põhimõttega peaks kaasnema usaldusvääruse põhimõtte; kutsub komisjoni ja EFRAGi üles leppima kokku konservatiivsuse ja usaldusväärse juhtimise põhimõtte tähenduses, nii nagu see on määratletud Euroopa Kohtu lahendites ja raamatupidamisdirektiivis, ja tegema sellel alusel koostööd IASB ja liikmesriikide ning kolmandate riikide standardite kehtestajatega nende põhimõtetele laiema toetuse saamiseks; kutsub IASBd üles uurima süstemaatiliselt, kas läbivaadatud kontseptuaalne raamistik eeldab muudatuste tegemist praegu kehtivates raamatupidamisstandardites, ning tegema vajaduse korral muudatusi;

7. võtab teadmiseks kahjumi kajastamise reformimise IFRSi raamistikus, mis peaks tegema võimalikuks konservatiivsema eraldiste tegemise kahjumi katteks, võttes kantud kahju asemel aluseks tulevikku suunatud oodatava kahjumi kontseptsiooni; on seisukohal, et heakskiiduprotsessis ELis tuleks hoolikalt ja konservatiivselt valmistada ette oodatava kahjumi kontseptsiooni määramise viis, et hoida ära liigne sõltumine mudelist ja teha võimalikuks selgete kontrolljuhendite andmine varade väärtuse languse kohta;

8. on seisukohal, et bilansivälise raamatupidamise küsimust ei ole veel nõuetekohaselt ja tulemuslikult käsitatud, kuna vara bilansis kajastamise või mittekajastamise otsuse suhtes kohaldatakse endiselt mehhaanilist eeskirja, mille täitmisest on võimalik kõrvale hoida; kutsub IASBd üles neid puudusi kõrvaldama;

9. tunneb heameelt IFRSi sihtasutuse ja Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) protokollide üle laiendatud koostöö kohta G20 poolt välja toodud väärtpaberiturgude reguleerimist puudutavates keskustes küsimustes; peab sellist koostööd vajalikuks, et täita vajadus kõrgetasemeliste ülemaailmsete raamatupidamisstandardite järele ja julgustada järjepidevate standardite kohaldamist eri riikide süsteemides;

10. on veendunud, et IASB ja IOSCO vahelises teabevahetuses IFRSi sageneva kasutamise kohta ei tuleks näha ainult kokkuvõtte tegemist, vaid seda tuleks käsitada ka võimalusena selgitada välja parimad tavad; väljendab sellega seoses heameelt IOSCO poolt kasutusele võetud iga-aastaste „jõustajate aruteluvõõrude“ üle, et teavitada IASBd tähtsamatest rakendamise ja jõustamisega seotud küsimustest;

11. märgib, et raamatupidamisstandardi mõju tuleb täielikult mõista; rõhutab, et IASB ja EFRAGi prioriteet peaks olema tugevdada oma mõjuanalüüsi, eriti makromajanduse valdkonnas, ning hinnata väga erinevate sidusrühmade, sh pikaajalise investorite ja äriühingute ning üldsuse eri vajadusi; kutsub komisjoni üles tuletama EFRAGile meelde, et ta tugevdaks oma suutlikkust hinnata uute raamatupidamisstandardite mõju finantsstabiilsusele, keskendudes eriti ELi vajadustele, mida tuleks arvestada IASB standardiseerimise protsessi varasemas etapis; märgib eelkõige, et IFRS 9 osas kvantitatiivne mõjuhinnang puudub ning selle kohta ei saa andmeid enne 2017. aastat; kutsub komisjoni üles tagama, et IFRS 9 teeniks ELi pikaajalist investimisstrateegiat, eelkõige piirates sätteid, mis võivad põhjustada finantsaruannetes liigset lühiajalist volatilsust; märgib, et Euroopa järelevalveasutused (ESMA, EBA ja EIOPA), kellel on oskusteadmised ja suutlikkus selle ülesande juures abistada, loobusid täisliikme staatusest EFRAGi juhatuses, kuna EFRAG on eraõiguslik organ; on seisukohal, et EKP ja Euroopa järelevalveasutused võiksid juhtimiskorra reformimise järel anda vaatlejatena EFRAGi juhatuses positiivse panuse, et finantsstabiilsusele tulenevat mõju paremini arvesse võtta; kutsub komisjoni üles uurima IASi määramise läbivaatamise raames võimalusi saada Euroopa järelevalveasutustelt süstemaatiliselt ja ametlikult tagasisidet;

Teisipäev, 7. juuni 2016

12. on veendunud, et ainult lihtsaid eeskirju on kasutajatel võimalik tulemuslikult kohaldada ja järelevalve teostajatel kontrollida; tuletab meelde, et G20 nõudis 2. aprilli 2009. aasta avalduses vähem keerulisi finantsinstrumentide raamatupidamisstandardeid ning selgust ja järjepidevust hindamisstandardite rahvusvahelisel kohaldamisel koostöös järelevalve teostajatega; tunneb muret IFRSi jätkuva keerukuse pärast; nõuab, et seda keerukust uute raamatupidamisstandardite väljatöötamise ajal vajaduse ja võimaluse korral vähendataks; usub, et vähem keeruline raamatupidamisstandardite süsteem aitaks kaasa ühtsele rakendamisele, nii et äriühingute finantsandmed oleksid liikmesriigiti võrreldavad;

13. nõuab kohustuslikku riikidepõhist aruandlust IFRSi raames; kordab Euroopa Parlamendi seisukohta, et avalik riikidepõhine aruandlus võib mängida otsustavat rolli maksustamise vältimise ja maksupettuse vastu võitlemisel;

14. palub IASB-l, komisjonil ja EFRAGil kaasata Euroopa Parlament ja nõukogu varases etapis finantsaruandlusstandardite väljatöötamisse üldiselt ja eelkõige heakskiitmise protsessi; on seisukohal, et kontrolliprotsess IFRSi vastuvõtmiseks ELis tuleks ametlikult vormistada ja struktureerida analoogselt finantsteenuste valdkonnas teise taseme meetmete suhtes kohaldatava kontrolliprotsessiga; soovib ELi ametiasutustel kutsuda kodanikuühiskonna sidusrühmad oma tegevust toetama, sh EFRAGi tasandil; kutsub komisjoni üles looma sidusrühmadele foorumit, et arutada Euroopa raamatupidamisarvestuse põhiküsimusi; kutsub komisjoni üles andma Euroopa Parlamendile võimalus saada EFRAGi juhatuse esimehe kandidaatide nimekiri, et korraldada ülesseatud kandidaadi üle toimuva hääletuse eel mitteametlikud kuulamised;

15. märgib sellega seoses, et Euroopa Parlament peaks olema juhul, kui käesolevas resolutsioonis sisalduvaid ettepanekuid nõuetekohaselt arvesse võetakse, IFRSi aktiivne edendaja, kuna tõendid näitavad, et selle eelised kaaluvad üle kulud;

16. on veendunud, et globaliseerunud majandus vajab rahvusvaheliselt tunnustatud raamatupidamisstandardeid; tuletab siiski meelde, et lähenemine ei ole eraldi eesmärk, vaid on soovitatav üksnes siis, kui see viib paremate raamatupidamisstandarditeni, mis kajastavad suundumust avaliku hüve, konservatiivsuse ja usaldusvääruse poole; on seetõttu veendunud, et IASB ja riikide raamatupidamisstandardite kehtestaja vahel peaks jätkuma jõuline dialoog, hoolimata sellest, et lähenemisprotsess kulgeb aeglaselt;

17. märgib, et enamik ettevõtjatest on VKEd; võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse uurida koos IASBga võimalust arendada VKEde jaoks välja ühised kvaliteetsed ja lihtsustatud raamatupidamisstandardid, mida võiksid ELi tasandil vabatahtlikul alusel kasutada mitmepoolsetes kauplemissüsteemides ja konkreetsemalt VKEde kasvuturgudel noteeritud VKEd; võtab sellega seoses teadmiseks kehtivates finantsaruandlusstandardites olemas olevad võimalused VKEde jaoks; on seisukohal, et selles valdkonnas töö jätkamise tingimusena peab IFRS olema vähem keeruline ja ei tohi soodustada protsüklilisust ning VKEde huvid peavad olema IASBs asjakohaselt esindatud; usub, et asjaomased sidusrühmad peaksid olema IASBs esindatud; kutsub komisjoni üles andma enne edasiste meetmete võtmist nõuetekohase mõjuhinnangu IFRSi mõju kohta VKEdele; nõuab selle arengu tähelepanelikku jälgimist ja palub anda Euroopa Parlamendile selle kohta täielikku teavet, võttes nõuetekohaselt arvesse parema õigusloome protsessi;

18. toonitab, et riiklike standardite kehtestajad on nüüd tihedalt integreeritud EFRAGi; võtab seetõttu teadmiseks EFRAGi nõuandva rolli väikeste börsil noteeritud äriühingute ja üldisemalt VKEdega seotud raamatupidamisküsimustes;

19. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon ergutab liikmesriike järgima ESMA suuniseid finantsteabe rakendamise kohta; peab kahetsusväärseks, et mitu liikmesriiki ei järgi ega kavatse järgida ESMA suuniseid finantsteabe rakendamise kohta; kutsub neid liikmesriike üles püüdlema suuniste järgimise poole; palub komisjonil hinnata, kas ESMA volitused võimaldavad tagada ühtse ja sidusa rakendamise kõikjal ELis, ja kui see ei ole nii, siis uurima muid võimalusi nõuetekohase jõustamise tagamiseks;

20. tõdeb, et tasakaal ühelt poolt IASi määruse kohustusliku kohaldamisala ja teiselt poolt liikmesriikide võimaluse vahel laiendada IFRSi kasutamist riiklikul tasandil tagab nõuetekohase subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse;

Teisipäev, 7. juuni 2016

21. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle uurida, kas tasuks koordineerida ELi eeskirju dividendide maksmise kohta; tuletab sellega seoses meelde kapitali säilitamise direktiivi artikli 17 lõiget 1, milles osutatakse otseselt äriühingu aastaaruandele kui alusele otsuste tegemisel dividendide maksmise kohta ning seatakse dividendide maksmisele teatavad piirangud; märgib, et komisjoni hinnang IASi määruse kohta tõendas, et liikmesriikide vahel on endiselt erinevusi IFRSi jõustamisel; toonitab, et IASi määruse hindamist käsitlevas raportis on kapitali säilitamise ja dividendide maksmise eeskirju nimetatud õiguslike probleemide allikana, mis võivad tekkida teatavates jurisdiktsioonides, kus liikmesriigid lubavad või nõuavad IFRSi kasutamist selliste finantsaruannete puhul, mis on aluseks kasumi jagamisele; juhib tähelepanu, et iga liikmesriik otsustab selliste küsimuste lahendamise siseriiklikes õigusaktides kapitali säilitamist käsitlevate ELi nõuete raames; kutsub seetõttu komisjoni üles tagama vastavus kapitali säilitamise direktiivi ja raamatupidamisdirektiiviga;

22. kutsub EFRAGi ja komisjoni üles uurima võimalikult kiiresti, kas raamatupidamisstandardid võimaldavad maksupettust ja maksustamise vältimist, ning tegema kõik vajalikud muudatused võimaliku kuritarvitamise parandamiseks ja ärahoidmiseks;

23. võtab teatavaks jätkuvad püüdlused avaliku sektori raamatupidamisarvestuse läbipaistvuse ning võrreldavuse parandamiseks, töötades selleks välja Euroopa avaliku sektori raamatupidamisstandardid (EPSAS);

IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOB tegevus

24. toetab komisjoni soovitusi, et IFRSi sihtasutuse järelevalveorgan peaks keskenduma sisemise struktuuri asemel selliste avalikku huvi pakkuvate küsimuste arutamisele, mis võidakse IFRSi sihtasutusele suunata; usub siiski, et IFRSi sihtasutuse ja IASB juhtimise osas tuleks saavutada edasiminekuks, eriti mis puudutab läbipaistvust, huvide konfliktide ennetamist ja palgatud ekspertide mitmekesisust; juhib tähelepanu, et IASB legitiimsus on ohus, kui järelevalveorgan on oma vastutuse osas jätkuvalt eri meelt ja samas tuleb teha otsused konsensuse alusel; toetab eriti komisjoni ettepanekut kaaluda erineva pikkusega investeeringute tegijate aruandlusvajadusi ning pakkuda neile standardite välja töötamisel välja konkreetseid lahendusi, eriti pikaajalistele investoritele; toetab IASB paremat integreerimist rahvusvaheliste finantseerimisasutuste süsteemi ja meetmeid, et tagada huvide lai esindatus (nt tarbijaid esindavad asutused ja rahandusministeeriumid) ning avalik aruandekohustus, millele tagatakse raamatupidamisstandardite kõrge kvaliteet;

25. tõdeb, et IASBs domineerivad erasektori osalised; juhib tähelepanu, et keskmise suurusega ettevõtjad ei ole üldse esindatud; juhib tähelepanu, et IFRSi sihtasutus sõltub jätkuvalt vabatahtlikest maksudest, mis sageli tulevad erasektorist, mis võib viia huvide konfliktini; palub komisjonil ärgitada IFRSi sihtasutust püüda saavutada mitmekesisem ja tasakaalustatud rahastamisstruktuur, mis tugineks muu hulgas tasudele ja avalikele allikatele;

26. tunneb heameelt IFRSi sihtasutuse / IASB tegevuse üle süsiniku- ja kliimaaruandluse valdkonnas; on eelkõige seisukohal, et kesksed pikaajalised struktuursed küsimused, nt kasutamata süsinikuvarade hindamine ettevõtjate bilanssides, tuleks lisada selgesõnaliselt IFRSi töökavasse eesmärgiga töötada välja vastavad standardid; kutsub IFRSi organeid üles lisama oma tegevuskavasse selline keeruline teema nagu süsinikuaruandlus ja süsinikuriskid;

27. kutsub komisjoni ja EFRAGi üles kaaluma pensionivarade paigutamise muutmist aktsiatest võlakirjadesse seetõttu, et IFRSi kohaselt võeti kasutusele turuhinnas hindamise põhine raamatupidamine;

28. toetab komisjoni tema nõudmises, et IFRSi sihtasutus tagaks, et IFRSi sihtasutuse ning IASB juhtimis- ja järelevalveorganite liikmesuse tingimuseks oleksid IFRSi kasutamine ja püsiv rahaline osalus; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi IFRSi sihtasutuse ja IASB reformimiseks sellisel, et võtta vetoõigus liikmetelt, kes ei täida eespool nimetatud kriteeriume;

29. kutsub IFRSi haldureid, IFRSi järelevalveorganit ja IASBd üles edendama asjakohast soolist võrdõiguslikkust vastavates foorumites;

Teisipäev, 7. juuni 2016

30. tuletab meelde Goulard'i raportis esitatud nõuet võtta meetmeid demokraatliku legitiimsuse, läbipaistvuse, vastutuse ja ausameelsuse edendamiseks, mis muu hulgas puudutab üldsuse juurdepääsu dokumentidele, avatud arutelusid eri sidusrühmadega, kohustuslike läbipaistvusregistrite loomist, lobistidega kohtumiste läbipaistvuse eeskirju ning sise-eeskirju, eriti huvide konfliktide ennetamist;
31. toonitab, et EFRAGi reformimisega tuleb parandada ELi osalemist uue IFRSi väljatöötamisel ning osaleda võiks ka IFRSi sihtasutuse juhtimise reformimisel;
32. peab kahetsusväärseks, et EFRAG on toiminud mõnda aega juhatuse esimeheta, arvestades tema juhtivat rolli konsensuse saavutamisel ja selge ning tugeva ELi seisukoha tagamisel raamatupidamisarvestuse küsimustes rahvusvahelisel tasandil; toonitab, et uus esimees tuleb ametisse nimetada võimalikult kiiresti; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon kiirendaks töölevõtmise protsessi, võttes nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi ja selle majandus- ja rahanduskomisjoni rolli;
33. on rahul 31. oktoobril 2014 jõustunud EFRAGi reformiga ja tunnistab selles osas tehtud suuri pingutusi; võtab teadmiseks suurema läbipaistvuse; peab kahetsusväärseks, et EFRAGi rahastamise küsimuses ja eriti seoses võimalusega seada sisse börsil noteeritud firmade poolt tasutavate kohustuslike maksude süsteem, on komisjon keskendunud neile reformi osadele, mis on saavutatavad lühikeses perspektiivis; palub komisjonil võtta ametlikke meetmeid – nii nagu Maystadi aruandes soovitati –, et julgustada liikmesriike looma riiklikke rahastamismehhanisme seal, kus sellist mehhanismi veel ei ole; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku pikendada EFRAGi käsitlevat liidu programmi aastateks 2017–2020; kutsub komisjoni üles kokku lepitud reformi igal aastal põhjalikult hindama, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 258/2014 artikli 9 lõigetes 3 ja 6; kutsub komisjon üles hindama võimalusi ja potentsiaali muuta EFRAG pikas perspektiivis avaliku sektori asutuseks;
34. peab kahetsusväärseks, et Maystadi aruandes sisalduv nõue, et EFRAGi tegevjuhi ja EFRAGi tehniliste ekspertide rühma (TEG) esimehe ülesanded tuleks ühendada, on muudetud võimaluseks seda teha; märgib, et uue juhatuse koosseis erineb Maystadi aruandes soovitatust, kuna Euroopa järelevalveametid ja Euroopa Keskpank ei nõustunud saama juhatuse täisliikmeteks; kutsub EFRAGi üles suurendama kasutajate arvu juhatuses, mis on praegu ainult üks, ja tagama selle, et kõik asjaomased sidusrühmad oleksid EFRAGis esindatud;
35. tervitab asjaolu, et PIOB mitmekesisistas 2014. aastal oma rahastamist; märgib, et IFACi rahastamise osakaal kokku oli 58 %, mis küll moodustas endiselt märkimisväärse osa PIOB rahalistest vahenditest, aga oli tunduvalt väiksem kui künniseks olev kaks kolmandikku, mistõttu komisjon ei pidanud piirama oma iga-aastast osamakset, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 258/2014 artikli 9 lõikes 5; kutsub PIOBd üles rohkem pingutama audiitori kutseala usaldusvääruse tagamiseks;

o

o o

36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0249

ELi koostöö ÜRO ja Aafrika Liiduga rahutagamisoperatsioonide suhtes**Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon ELi koostöö kohta ÜRO ja Aafrika Liiduga rahutagamisoperatsioonide suhtes (2015/2275(INI))**

(2018/C 086/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist ning eriti selle artikleid 21, 41, 42 ja 43,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 220,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja ja eriti selle VI, VII ja VIII peatükki,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 1. aprilli 2015. aasta aruannet „Partnerlus rahu nimel: liikudes rahuvalvealase partnerluse poole“⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni ning ELi välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 28. aprilli 2015. aasta ühisteatist „Julgeoleku ja arengu toetamine suutlikkuse suurendamise kaudu – partnerite toetamine kriiside ärahoidmisel ja ohjamisel“⁽²⁾,
- võttes arvesse ÜRO rahuoperatsioonide kõrgetasemelise sõltumatu tööühma 16. juuni 2015. aasta aruannet⁽³⁾,
- võttes arvesse 28. septembril 2015 USA presidendi Barack Obama poolt korraldatud rahuvalveteemalisel juhtide tippkohtumisel tehtud avaldust,
- võttes arvesse 14. juuni 2012. aasta dokumenti „ELi poolt ÜRO rahuvalveoperatsioonidele osutatava ÜJKP toetuse tõhustamise tegevuskava“⁽⁴⁾ ja 27. märtsi 2015. aasta dokumenti „ÜRO ning ELi rahuvalvet ja kriisiohjamist käsitleva strateegilise partnerluse tugevdamine: prioriteedid aastatel 2015–2018“⁽⁵⁾,
- võttes arvesse 8.–9. detsembril 2007. aastal Lissabonis toimunud ELi–Aafrika teisel tippkohtumisel kokku lepitud Aafrika ja ELi ühisstrateegiat⁽⁶⁾ ning 2.–3. aprillil 2014. aastal Brüsselis toimunud ELi–Aafrika neljandal tippkohtumisel kokku lepitud Aafrika ja ELi ühisstrateegia tegevuskava 2014.–2017. aastaks⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 3/2011 „ÜRO organisatsioonide kaudu konfliktidest mõjutatud riikides antava ELi abi tõhusus ja mõjusused“,
- võttes arvesse oma 24. novembri 2015. aasta resolutsiooni ELi rolli kohta ÜROs – kuidas saavutada paremini ELi välispoliitika eesmärged⁽⁸⁾,
- võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee 9. detsembri 2015. aasta resolutsiooni hinnangu kohta Aafrika rahutagamisrahastu mõjususele ja tulevikuväljavaadetele pärast kümnet aastat,

⁽¹⁾ S/2015/229.⁽²⁾ JOIN(2015)0017.⁽³⁾ A/70/95–S/2015/446.⁽⁴⁾ Nõukogu dokument 11216/12.⁽⁵⁾ EEAS(2015)458, nõukogu dokument 7632/15.⁽⁶⁾ Nõukogu dokument 7204/08.⁽⁷⁾ Nõukogu dokument 8370/14.⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0403.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse säästva arengu tegevuskava aastani 2030,
  - võttes arvesse 2007. aasta novembri Oslo suuniseid välisriikide sõjaliste ja kodanikukaitse vahendite kasutamise kohta suurõnnetuste korral,
  - võttes arvesse Aafrika Liidu põhikirja artikleid 4h ja 4j,
  - võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1325 (2000) kümnenda aastapäeva kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse nõukogu 15. oktoobri 2012. aasta järeldusi teemal „Demokraatia ja säästva arengu juured: Euroopa koostöö kodanikuühiskonnaga välissuhete valdkonnas“,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A8-0158/2016),
- A. arvestades, et rahutagamisoperatsioonid on kriisile reageerimise viis, millega toetatakse tavaliselt rahvusvaheliselt tunnustatud organisatsiooni, nagu ÜRO või Aafrika Liit (AL), millel on ÜRO mandaat, ning mille eesmärk on hoida ära relvastatud konflikt, taastada, hoida või rajada rahu, jõustada rahukokkulepped ning lahendada läbikukkumisohtu või nõrkade riikide põhjustatud keerukad hädaolukorrad ja probleemid; arvestades, et Aafrika ja Euroopa naabruskonna stabiilsusest oleks kõigile meie riikidele palju kasu;
- B. arvestades, et rahutagamisoperatsioonide eesmärk on aidata luua pikemas perspektiivis stabiilsed, turvalised ja jõukamad keskkonnad; arvestades, et hea valitsemistava, õiglus, suurem õigusriigi põhimõtte austamine, tsiviilisikute kaitse, inimõiguste austamine ja julgeolek on selle tähtsamad eeltingimused, ning edukad lepitamise, ülesehitamise ja majandusarengu programmid aitavad kaasa tuua jätkusuutliku rahu ja jõukuse;
- C. arvestades, et julgeolekuolukord Aafrikas on oluliselt muutunud viimase kümne aasta jooksul, mil esile on kerkinud terrori- ja mässuliste rühmitused Somaalias, Nigeerias ja Saheli ja Sahara piirkonnas ning mil rahu jõustamise ja terrorismivastased operatsioonid on paljudes valdkondades muutunud pigem reegliks kui erandiks; arvestades, et ebakindlaid riike ja valitsusvõimuta alasid on üha rohkem, mis jätab nii palju inimesi vaesusse, seadusetusse, korruptsiooni ja vägivalda; arvestades, et selle maailmajao nõrgad piirid aitavad õhutada vägivalda, vähendavad julgeolekut ja pakuvad võimalusi kriminaalseks tegevuseks;
- D. arvestades, et uues säästva arengu tegevuskavas aastani 2030 on rahu tunnustatud arengu jaoks oluliseks ning sisse on viidud säästva arengu 16. eesmärk rahu ja õigluse kohta;
- E. arvestades, et nõuetekohaselt kogenud ja varustatud organisatsioonid ja riigid, kellel on eelistatavalt selge ja realistlik ÜRO mandaat, peaksid tagama edukaks rahutagamisoperatsiooniks vajalikud ressursid, et aidata luua turvaline keskkond, milles kodanikuühiskonna organisatsioonid saavad teha tööd;
- F. arvestades, et ÜRO on jätkuvalt rahvusvahelise rahu ja julgeoleku peamine tagaja ning tal on kõige terviklikum mitmepoolse koostöö raamistik kriisiohjes; arvestades, et praegu on käimas 16 ÜRO rahuvalveoperatsiooni, milles osaleb üle 120 000 töötaja, rohkem kui kunagi varem; arvestades, et üle 87 % ÜRO rahuvalvajatest osalevad kaheksal missioonil Aafrikas; arvestades, et ÜRO operatsioonide ulatus on piiratud;

⁽¹⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 56.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- G. arvestades, et ALi tegevuse suhtes kohaldatakse teistsuguseid piiranguid kui ÜRO suhtes, ning ta võib valida pooli ja sekkuda ilma kutseta ning juhtudel, kui alla ei ole kirjutatud ühelegi rahukokkuleppele, järgides siiski ÜRO põhikirjaga; arvestades, et Aafrikas toimuvate riikidevaheliste ja sisekonfliktide hulga tõttu on tegemist suure erinevusega;
- H. arvestades, et NATO on toetanud ALi, sealhulgas Aafrika Liidu missiooni Sudaani Darfuri piirkonnas (AMIS) ja Aafrika Liidu missiooni Somaalias (AMISOM), planeerimisel ning maal ja merel kasutatavate strateegiliste transpordivahendite osas ning Aafrika valmisolekuvägede suutlikkuse suurendamisel;
- I. arvestades, et Aafrika kriisid nõuavad ühtset ülemaailmset reageeringut, mis ei piirdu üksnes julgeolekuaspektidega; arvestades, et rahu ja julgeolek on arengu jaoks vajalikud eeltingimused ning et kõik kohalikud ja rahvusvahelised osalisel on rõhutanud, et vaja on julgeoleku- ja arengupoliitika tihedat koordineerimist; arvestades, et vaja on pikaajalist perspektiivi; arvestades, et julgeolekusektori reform ja endiste võitlejate desarmeerimine, demobiliseerimine ja taasintegreerimine võivad olla olulised stabiilsuse ja arengu eesmärkide saavutamise jaoks; arvestades, et ÜRO rahu- ja julgeolekuküsimuste kontaktbüroo ning Aafrika Liidu alaline esindus Brüsselis etendavad kesket rolli suhete arendamisel oma organisatsioonide vahel ning ELi, NATO ja riikide saatkondadega;
- J. arvestades, et esmane mehhanism Euroopa koostöös ALiga on Aafrika rahutagamisrahastu, mis loodi algselt 2004. aastal ning millest rahastatakse 1,9 miljardit eurot liikmesriikide rahastatud Euroopa Arengufondi kaudu; arvestades, et rahutagamisrahastu loomisel 2003. aastal nähti ette, et selle rahastamine Euroopa Arengufondi vahenditest on ajutine, kuid 12 aastat hiljem on Euroopa Arengufond endiselt rahutagamisrahastu peamine rahastamisallikas; arvestades, et 2007. aastal laiendati rahastu ulatust ning sellesse hõlmati laiamahulisem konfliktide ennetamine ja konfliktijärgne stabiliseerimistegevus; arvestades, et 2014.–2016. aasta tegevusprogrammis võetakse arvesse välishindamist ja konsultatsioone liikmesriikidega ning võetakse kasutusele uued elemendid tulemuslikkuse parandamiseks; arvestades, et ELi lepingu artiklis 43 osutatakse nn Petersberg Plus ülesannetele, mis hõlmavad sõjalist nõustamist ja abistamist, konfliktide ennetamist ja rahutagamisoperatsioone ning relvajõudude missioone kriiside ohjamisel, sealhulgas rahuosbitamist ning olukorra konfliktijärgset stabiliseerimist; arvestades, et 2014. aastal eraldati üle 90 % Aafrika rahutagamisrahastu eelarvest rahutagamisoperatsioonidele ning 65 % nendest vahenditest eraldati AMISOMi töötajatele; arvestades, et rahutagamisoperatsioonide ning konfliktijärgsete lepitus- ja rehabilitatsiooniprotsesside edu tagamiseks on ülioluline Aafrika Liidu ja Aafrika piirkondlike majandusühenduste institutsioonilise võimekuse suurendamine;
- K. arvestades, et ELi rolli tuleb näha paljude riikide ja organisatsioonide rahutagamisoperatsioonidele antava toe seisukohast; arvestades, et näiteks USA on maailma suurim ÜRO rahuvalveoperatsioonide rahaline toetaja, kes toetab otse ALi Aafrika rahutagamise kiirreageerimise partnerluse kaudu ning toetab ligikaudu 5 miljardi USA dollariga ÜRO operatsioone Kesk-Aafrika Vabariigis, Malis, Côte d'Ivoire'is, Lõuna-Sudaanis ja Somaalias; arvestades, et nende eri rahastamisallikate vastastikuse täiendavuse tagab Aafrika Liidu partnerite rahu ja julgeoleku rühm; arvestades, et Hiinast on saanud ÜRO rahuvalveoperatsioonide aktiivne osaline ning Aafrika Liidu komisjon osaleb Hiina ja Aafrika koostööfoorumis; arvestades, et suurim arv ÜRO rahuvalve töötajaid pärineb Etioopiast, seejärel Indiast, Pakistanist ja Bangladeshist;
- L. arvestades, et Euroopa riigid ja EL on suurimad ÜRO süsteemi rahastajad, andes nimelt rahalist tuge ÜRO programmidele ja projektidele; arvestades, et Prantsusmaa, Saksamaa ja Ühendkuningriik on ÜRO rahuvalveoperatsioonide eelarve suurimad rahastajad Euroopas; arvestades, et ELi liikmesriigid on ühiselt ÜRO rahuvalve-eelarve suurimaks rahastajaks ligikaudu 37 %-ga ning saavad praegu sõdureid üheksale rahuvalveoperatsioonile; arvestades, et lisaks olid 2014. ja 2015. aastal ELi finantskohustused ALi ees kokku 717,9 miljonit eurot ning AL eraldas üksnes 25 miljonit eurot; arvestades, et Euroopa riikide panus on üksnes 5 % ÜRO rahuvalve töötajatest, mis on 5 000 sõdurit kokku ligikaudu 92 000-st; arvestades siiski, et näiteks Prantsusmaa õpetab igaal aastal välja 25 000 Aafrika sõdurit ja saadab eraldi Aafrika rahuvalveoperatsioonidele üle 4 400 töötaja;

Teisipäev, 7. juuni 2016

- M. arvestades, et jalaväemiinid on olnud eriti Aafrikas suur takistus konfliktijärgsele rehabilitatsioonile ja arengule, ning et EL on viimase 20 aasta jooksul kulutanud ligikaudu 1,5 miljardit eurot protsessidele, millega toetada demineerimist ja aidata miiniovihvreid, ja temast on selles valdkonnas saanud suurim abiandja;
- N. arvestades, et lisaks iga Euroopa riigi panusele hõlmab ELi panus rahutagamisoperatsioonidesse märkimisväärseid mitmemõõtmelisi meetmeid; arvestades, et EL annab ALile ja allpiirkondlikele organisatsioonidele tehnilist ja rahalist toetust, eelkõige Aafrika rahutagamisrahastu, stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahendi ning Euroopa Arengufondi kaudu; arvestades, et EL juurutab oma ÜJKP missioonide raames nõustamis- ja koolitusmeetmeid, aidates nii kaasa Aafrika kriisihjamisvõimete suurendamisele;
- O. arvestades, et praegu käimasolevad viis ELi tsiviilmissiooni ja neli sõjalist operatsiooni Aafrikas tegutsevad tihtipeale samal ajal või üksteise järel koos ÜRO, Aafrika Liidu või riiklike meetmetega;
- P. arvestades, et EL kavatseb jätkata Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri tugevdamisele kaasa aitamist, toetades eelkõige Aafrika valmisolekuvägede lahinguvalmis saamist;
- Q. arvestades, et Euroopa Ülemkogu on palunud ELil ja selle liikmesriikidel suurendada partnerriikidele ja -organisatsioonidele antavat tuge, pakkudes neile koolitust, nõuandeid, seadmeid ja vahendeid, et nad saaksid üha rohkem ise kriise ära hoida või ohjata; arvestades, et selle eesmärgi saavutamiseks on olemas selge vajadus vastastikku tugevdavate sekkumiste järele julgeoleku- ja arenguvaldkonnas;
- R. arvestades, et EL peaks toetama nende tööd, kes täidavad konkreetseid rolle võib-olla paremini, hoidudes dubleerimisest ja aidates tugevdada kohapeal juba olevate osaliste, eelkõige liikmesriikide tööd;
- S. arvestades, et ELi lepingu artikli 41 lõikes 2 keelatakse kulude katmine liidu eelarvevahenditest sõjalise ja kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonideks, kuid selles ei ole selgesõnaliselt välistatud selliste sõjaliste ülesannete nagu arengueesmärkidega rahuvalveoperatsioonide ELi-poolset rahastamist; arvestades, et ühised kulud katavad liikmesriigid Athena mehhanismi raames; arvestades, et kuigi ELi arengupoliitika põhieesmärk on vaesuse vähendamine ja pikemas perspektiivis selle kaotamine, ei ole ELi toimimise lepingu artiklites 209 ja 212 selgesõnaliselt välistatud julgeolekualase suutlikkuse suurendamise rahastamist; arvestades, et Euroopa Arengufond ja Aafrika rahutagamisrahastu kui ELi eelarve välised vahendid on asjakohased selleks, tegeleda julgeoleku ja arengu vahelise seosega; arvestades, et Euroopa Arengufond nõuab abi kavandamist nii, et see vastaks ametliku arenguabi kriteeriumitele, milles on enamasti välistatud julgeolekuga seotud kulud; arvestades, et EL püüab suutlikkuse suurendamise kaudu julgeoleku ja arengu toetamise algatuse raames leida täiendavaid sihtotstarbelisi vahendeid;
- T. arvestades, et ELi sekkumise juhtpõhimõteteks peavad olema asjaomaste riikide vajadused ja Euroopa julgeolek;
1. rõhutab vajadust koordineeritud välistegevuseks, mille puhul kasutatakse diplomaatilisi, julgeoleku- ja arengualaseid vahendeid selleks, et taastada usaldus ning püüda lahendada sõdade, sisekonfliktide, turvatunde puudumise, ebakindluse ja üleminekuperioodiga seotud probleeme;
  2. täheldab, et mitme ÜRO poolt volitatud missiooni läbiviimine samas tegevuspiirkonnas, kus tegutsevad erinevad osalejad ja piirkondlikud organisatsioonid, on kaasaegsete rahuoperatsioonide puhul üha tavalisem; rõhutab, et selliste keeruliste partnerlussuhete haldamine ilma tööd või missioone dubleerimata on operatsioonide õnnestumise seisukohalt erakordselt oluline; nõuab sellega seoses olemasolevate struktuuride hindamist ja ratsionaliseerimist;

Teisipäev, 7. juuni 2016

3. rõhutab, kui olulised on varajane teavitamine ja tõhustatud menetlused kriisi puudutavates konsultatsioonides ÜRO ja ALi ning muude organisatsioonidega, nagu NATO ja OSCE; rõhutab vajadust parandada teabevahetust, sealhulgas missioonide planeerimisel, läbiviimisel ja analüüsimisel; väljendab heameelt ELi ja ÜRO salastatud teabe vahetamist käsitleva halduskokkuleppe lõplikule kujule viimise ja allkirjutamise üle; tunnistab, kui oluline on Aafrika ja ELi partnerlus ning ELi ja ALi rahu ja julgeolekut käsitlev poliitiline dialoog; teeb ettepaneku sõlmida ALi ja ELi ning muude põhiosalejate ning ÜRO vahel kokkuleppe jagatud eesmärkide kohta Aafrika julgeoleku- ja arenguvaldkonnas;
4. nõuab tungivalt, et EL, võttes arvesse probleemide ulatust ning muude organisatsioonide ja riikide keerulist osalust, püüaks saavutada sobiva tööjaotuse ning keskenduda valdkondadele, kus saab luua suurimat lisaväärtust; märgib, et terve rida liikmesriike osalevad juba Aafrikas toimuvates operatsioonides ning et neid operatsioone rohkem toetades võiks EL luua tõelist lisaväärtust;
5. märgib, et järjest keerukamas julgeolekuolukorras vajavad ÜRO ja ALi missioonid terviklikku lähenemisviisi, mille puhul on lisaks sõjaliste, diplomaatiliste ja arengualaste vahendite kasutamisele muudeks olulisteks teguriteks julgeolekuolukorra põhjalik tundmine, luureandmete ja teabe ning kaasaegsete tehnoloogiate vahetus, teadmised selle kohta, kuidas võidelda terrorismi vastu ning kuritegevusega konflikt- ja konfliktijärgsetes piirkondades, kriitilise tähtsusega võimaldajate kasutamine, humanitaarabi andmine ja poliitilise dialoogi taastamine, mida kõike Euroopa riigid saavad aidata pakkuda; võtab teadmiseks konkreetsete liikmesriikide ning muude rahvusvaheliste organisatsioonide selles valdkonnas juba tehtud töö;
6. rõhutab muude ELi julgeolekuvaldkonna vahendite, eelkõige ÜJKP missioonide ja operatsioonide tähtsust; tuletab meelde, et EL sekkub Aafrikas selleks, et aidata kaasa kriisis olevate riikide stabiliseerimisele, eelkõige väljaõppemissioonide kaudu; rõhutab ÜJKP nii tsiviil- kui sõjaliste missioonide rolli julgeolekusektori reformide toetamisel ning panuse andmisel rahvusvahelise kriisiohjamisstrateegiasse;
7. märgib, et rahutagamisoperatsioonide täheldatav õiguspärasus on selle õnnestumise seisukohast keske tähtsusega; on arvamusel, et AL peaks seepärast andma toetust ja osalema sõjalistes üksustes igal võimalikul juhul; märgib, et see on samuti oluline ALi pikaajaliste omavahelist kontrolli hõlmavate eesmärkide seisukohast;
8. kiidab heaks asjaolu, et Aafrika rahutagamisrahastu uues tegevusprogrammis käsitletakse puudusi ning juhitakse rohkem tähelepanu väljumisstrateegiatele, paremale koormuse jagamisele Aafrika riikidega, sihipärasemale toetusele ning parematele otsustamismenetlustele;
9. väljendab heameelt ÜRO ning ELi rahuvalvet ja kriisiohjamist käsitleva strateegilise partnerluse ja selle prioriteetide üle aastateks 2015–2018, nagu lepiti kokku 2015. aasta märtsis; võtab teadmiseks varasemad ja käimasolevad ÜJKP missioonid, mille eesmärk on rahu tagamine, konfliktide ennetamine ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamine, ning võtab arvesse muude organisatsioonide, sealhulgas üleaafrikaliste ja piirkondlike organisatsioonide, ja riikide rolli neis piirkondades; kutsub ELi üles tegema täiendavaid jõupingutusi, et lihtsustada liikmesriikide osalemist; tuletab meelde, et EL on osalenud kriisiohjamise alases tegevuses Aafrikas, mille eesmärk on rahu tagamine, konfliktide ennetamine ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamine, järgides ÜRO põhikirja; märgib, et 28. septembri 2015. aasta rahuvalveteemalisel juhtide tippkohtumisel andis ELi 28 liikmesriigist lubadusi ainult 11, samal ajal, kui Hiina andis lubaduse luua 8 000-mehelised valmisolekuväed ja Colombia lubas anda 5 000 sõdurit; kutsub ELi liikmesriike üles suurendama märkimisväärselt panust ÜRO rahuvalvemissioonidesse sõjaliste üksuste ja politsei näol;
10. rõhutab, et Aafrika peab kriisidele kiiresti reageerima ning tunnistab, et Aafrika valmisolekuvägedel on selles keskne roll; rõhutab ELi peamist panust – Aafrika rahutagamisrahastu ja Aafrika Liidu rahastamises osalemise kaudu – sellesse, et võimaldada Aafrika Liidul tugevdada oma suutlikkust tagada ühine reageerimine selle maailmajao kriisidele; ergutab piirkondlikke organisatsioone, nagu Lääne-Aafrika Riikide Majandusühendust (ECOWAS) ja Lõuna-Aafrika Arengühendust (SADC), suurendama oma jõupingutusi Aafrika kiire kriisidele reageeringu valdkonnas ja täiendama ALi jõupingutusi;
11. toonitab sellegipoolest suurema konfliktide ennetamise investeerimise olulisust, võttes arvesse selliseid tegureid nagu poliitiline ja usuline radikaliseerumine, valimistega seotud vägivald, elanikkonna ümberasumine ja kliimamuutused;

Teisipäev, 7. juuni 2016

12. tunnistab Aafrika rahutagamisrahastu olulist panust ÜRO, ELi ja ALi kolmepoolse partnerluse arendamise; on seisukohal, et see rahastu toimib nii esimese kontaktpunkti kui ka võimaliku hoovana tugevama partnerluse loomisel ELi ja ALi vahel ning see on osutunud hädavajalikuks, et võimaldada ALil ja selle kaudu kaheksal piirkondlikul majandusühendusel oma operatsioone kavandada ja hallata; on seisukohal, et ELi institutsioonide ja liikmesriikide tihe seotus on erakordselt oluline, kui Aafrika rahutagamisrahastut soovitakse kasutada täiel määral, ning et AL peab näitama üles suuremat tõhusust ja läbipaistvust liidu vahendite kasutamisel; on seisukohal, et Aafrika rahutagamisrahastu peaks keskenduma rohkem struktuursele toetusele kui lihtsalt Aafrika relvajõudude palkade rahastamisele; tunnistab, et kasutusel on muud rahastamismehhanismid, kuid on arvamusel, et kuna rahutagamisrahastu keskendub vaid Aafrikale ning sel on selged eesmärgid, siis on see erakordselt oluline Aafrika rahutagamisoperatsioonide seisukohast; on seisukohal, et Aafrikas rahu rajamise alal tegutsevatele kodanikuühiskonna organisatsioonidele tuleks anda võimalus väljendada oma seisukohti kodanikuühiskonna organisatsioonidega rahu ja julgeoleku valdkonnas tehtava strateegilisema koostöö raames; on endiselt mures jätkuvate probleemide pärast seoses Aafrika riikide poolse rahastamise ja poliitilise tahtega; võtab teadmiseks nõukogu 24. septembri 2012. aasta järeldused, milles sedastatakse, et „kaaluda tuleb Euroopa Arengufondist rahastamisele alternatiivseid rahastamisvõimalusi“;

13. märgib, et Euroopa sõjalise koostöö tugevdamine suurendaks ÜRO rahumissioonidesse antava Euroopa panuse tõhusust ja tulemuslikkust;

14. tunneb heameelt 2015. aasta oktoobris edukalt läbi viidud Amani Aafrika teise õppuse üle, kus osales üle 6 000 sõduri, politseiniku ja tsiviilisiku, võttes arvesse Aafrika suutlikkuse suurendamise suurt olulisust, ning ootab 25 000 sõdurist koosneva Aafrika valmisolekuvägede lahinguvälmiks saamist võimalikult kiiresti 2016. aastal;

15. palub, et EL ja selle liikmesriigid ning rahvusvahelise kogukonna muud liikmed aitaksid väljaõppe, sealhulgas distsipliini, varustuse, logistilise toetuse, rahalise abi ning jõukasutusreeglite väljatöötamisega, et ergutada ja abistada Aafrika riike täiel määral ning jätkata pühendumist Aafrika valmisolekuvägedele; nõuab tungivalt Aafrika valmisolekuvägede aktiivsemat toetamist Aafrika pealinnades liikmesriikide saatkondade ja ELi delegatsioonide poolt; on veendunud, et ametlik arenguabi tuleb OECD raames ümber kujundada, lähtudes rahu rajamise perspektiivist; on seisukohal, et Euroopa Arengufondi käsitlev määrus tuleks läbi vaadata, et võimaldada programmide kavandamist nii, et need hõlmaksid rahu, julgeoleku ja õigluse alaseid kulutusi, millel on arengualane eesmärk;

16. märgib ÜJKP missioonide olulisust Aafrika julgeoleku jaoks, eelkõige seoses Aafrika relvajõudude väljaõppe- ja toetusmissioonide, eriti EUTM Mali, EUCAP Sahel Nigeri, EUTM Somalia ja EUCAP Nestoriga; märgib nende missioonide täiendavat toetust muude, ÜRO juhitud missioonide jõupingutustele; kutsub ELi üles suurendama nende väljaõppemissioonide suutlikkust, eelkõige võimaldades väljaõppe saanud Aafrika sõdurite jälgimist operatsioonitandril ja pärast sealt naasmist;

17. toonitab, et EL ega selle liikmesriigid ei tohiks rahutagamisoperatsioone toetades tegutseda üksikult, vaid peaksid pigem võtma täielikult arvesse muude rahvusvaheliste osalejate panust, parandama koordineerimist nendega ja reageerimiskiirust ning keskenduma pingutustega teatavatele prioriteetsetele riikidele, kasutades kõige asjaomasemaid ja kogenumaid liikmesriike ja Aafrika riike juhtriikidena; rõhutab piirkondlike majandusühenduste olulisust Aafrika julgeolekustruktuuris; märgib ELi delegatsioonide rolli rahvusvaheliste osaliste vahelise koordineerimise vahendajatena;

18. toetab ELi terviklikku lähenemisviisi, mis on keskne vahend ELi meetmete täieliku potentsiaali ärakasutamiseks rahuvalveoperatsioonide ja stabiliseerimisprotsessi kontekstis, samuti ALi riikide arengu toetamise eri viiside ärakasutamiseks;

19. toonitab, et piirihalduse toetamine peaks olema üks ELi tegevuse prioriteetidest Aafrikas; märgib, et nõrgad piirid on üheks peamistest terrorismi arengut soodustavatest teguritest Aafrikas;

20. väljendab heameelt suutlikkuse suurendamist käsitleva ühisteatise üle ning ühineb nõukoguga, nõudes selle kiiret rakendamist; juhib tähelepanu asjaolule, et ELil on potentsiaali aidata eriti oma tervikliku lähenemisviisi abil, mis hõlmab tsiviil- ja sõjalisi vahendeid, tugevdada ebakindlate ja konfliktidest mõjutatud riikide julgeolekut ja tegeleda meie partnerite

Teisipäev, 7. juuni 2016

vajadustega, eriti sõjalise abi saajate puhul, korrates samas, et julgeolek on arengu eeltingimus; peab kahetsusväärseks, et ei Euroopa Komisjon ega nõukogu ole jaganud Euroopa Parlamendiga oma hinnangut õiguslike võimaluste kohta suutlikkuse suurendamise toetamiseks; kutsub mõlemaid institutsioone üles teavitama Euroopa Parlamenti sellest õigeaegselt; kutsub Euroopa Komisjoni üles pakkuma välja õiguslikku alust kooskõlas algatuses „Enable and Enhance“ välja toodud Euroopa 2013. aasta algsete eesmärkidega;

21. rõhutab, et nõukogu õigustalituse 7. detsembri 2015. aasta arvamuses „Julgeoleku ja arengu toetamine suutlikkuse suurendamise kaudu – õiguslikud küsimused“ arutletakse Aafrika riikide relvajõudude varustuse rahastamise võimaluste üle; kutsub nõukogu üles seda arutelu jätkama;

22. väljendab heameelt Prantsusmaa positiivse reaktsiooni üle artikli 42 lõike 7 aktiveerimise järel; peab äärmiselt tervitatavaks Euroopa relvajõudude uuesti Aafrikasse saatmist;

23. tunnistab, et probleemiks on tavaliselt mitte rahastamise puudus, vaid see, kuidas rahalisi vahendeid kulutatakse ja milliseid muid ressursse kasutatakse; märgib, et ELi vahendeid puudutavaid kontrollikoja soovitusi ei ole täielikult rakendatud; nõuab, et vaadataks korrapäraselt läbi, kuidas kulutatakse riikide valitsuste ELi ja ÜRO kaudu antud rahalisi vahendeid; on seisukohal, et erakordselt oluline on kasutada vahendeid tõhusalt, võttes arvesse nende ammendumust ja lahendatavate probleemide ulatust; on arvamusel, et aruandekohustus on selle protsessi lahutamatu osa ning aitab võidelda Aafrikas laialt levinud korruptsiooniga; nõuab ELi toetatud rahutagamisoperatsioonide põhjalikumalt ja läbipaistvamalt hindamist; avaldab toetust algatustele, nagu Kesk-Aafrika Vabariigis tegutsev Békou usaldusfond, mille ülesanne on koondada kokku Euroopa arengualased ressursid, oskusteave ja suutlikkus, et saada üle rahvusvaheliste meetmete killustatusest ja ebaefektiivsusest riigi uuesti ülesehitamisel; nõuab tungivalt ELi eri vahendite süstemaatilisemat ühist kavandamist;

24. võtab teadmiseks ÜRO 15. mai 2015. aasta hindamisaruande õiguste tagamise ja abi andmisega seotud jõupingutuste kohta seoses rahuvalveoperatsioonidel ÜRO ja seotud personali poolt toime pandud seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamisega; on arvamusel, et AL, ÜRO ning EL ja liikmesriigid peaksid näitama üles suurt valvsust seoses selliste kriminaalasjadega ning nõuab tungivalt kõige rangemaid distsiplinaar- ja kohtumenetlusi ning maksimaalseid jõupingutusi selliste kuritegude ennetamiseks; soovib lisaks rahuvalveoperatsioonide töötajate asjakohast väljaõpetamist ja koolitamist ning on veendunud, et naistöötajate ja sooküsimuste nõustajate määramine aitaks ületada kultuurilisi väärvõtteid ja vähendada seksuaalse vägivalla esinemist;

25. nõuab, et EL ja ÜRO teeksid ühiseid pingutusi suutlikkuse suurendamiseks; on seisukohal, et praegune rahastamisprogramm ei ole jätkusuutlik ning et Aafrika rahutagamisrahastu suhtes tuleks kehtestada tingimused, et julgustada ALi suurendama oma panust rahutagamisoperatsioonidesse;

26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele, ÜRO peasekretärile, Aafrika Liidu komisjoni presidendile, Üleaafrikalise Parlamendi presidendile, NATO peasekretärile ning NATO parlamentaarse assamblee presidendile.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0250

Ebaõiglased kaubandustavad toiduainete tarneahelas

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon ebaõiglaste kaubandustavade kohta toiduainete tarneahelas (2015/2065(INI))

(2018/C 086/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 15. juuli 2014. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ebaausate kauplemistavade vastu võitlemine ettevõtjatevahelises toiduainete tarneahelas“ (COM(2014)0472),
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettevõtjatevaheliste ebaausate kauplemistavade kohta toiduainete tarneahelas (COM(2016)0032),
- võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2009. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Toiduainete tarneahela parem toimimine Euroopas“ (COM(2009)0591),
- võttes arvesse komisjoni 31. jaanuari 2013. aasta rohelist raamatut ebaausate kauplemistavade kohta Euroopa ettevõtjatevahelises toiduainete ja muude kaupade tarneahelas (COM(2013)0037),
- võttes arvesse oma 19. veebruari 2008. aasta deklaratsiooni Euroopa Liidus tegutsevate suurte selvehallide jõupositiooni kuritarvitamise uurimise ja selle vastu võitlemise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 7. septembri 2010. aasta resolutsiooni põllumajandustootjate õiglase sissetuleku ja toiduainete tarneahela parema toimimise kohta Euroopas ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2012. aasta resolutsiooni toiduainete tarneahela tasakaalustamatuse kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. novembri 2013. aasta arvamust, mis käsitleb komisjoni rohelist raamatut ebaausate kauplemistavade kohta Euroopa ettevõtjatevahelises toiduainete ja muude kaupade tarneahelas,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust teemal „Suured jaemüügiketid: suundumused ning nende mõju talunikele ja tarbijatele“ ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika aastaaruande kohta ⁽⁵⁾, eelkõige punkti 104,
- võttes arvesse komisjoni 30. juuli 2010. aasta otsust, millega luuakse kõrgetasemeline foorum toiduainete tarneahela toimimise parandamiseks ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 5. juuli 2011. aasta resolutsiooni tõhusama ja õiglasema jaekaubandusturu kohta ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 23.

⁽²⁾ ELT C 308 E, 20.10.2011, lk 22.

⁽³⁾ ELT C 227 E, 6.8.2013, lk 11.

⁽⁴⁾ ELT C 255, 14.10.2005, lk 44.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0004.

⁽⁶⁾ ELT C 210, 3.8.2010, lk 4.

⁽⁷⁾ ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 9.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse uuringut „Toiduainete tarneahelaga seotud tegevuses tekkivates vertikaalsetes suhetes kasutatavate heade tavade põhimõtete rakendamise järelevalve“, mille koostas komisjoni jaoks Areté srl (2016. aasta jaanuar),
  - võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni kõigi osaliste huvides toimiva Euroopa jaekaubanduse tegevuskava kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta ⁽²⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul ⁽³⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse Ühendkuningriigi Groceries Code Adjudicator'i (supermarketite ja nende tarnijate vaheliste suhetega tegelev instants) poolt 26. jaanuaril 2016. aastal teostatud uurimist, mis on seotud Tesco PLC tegevusega,
  - võttes arvesse nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes ⁽⁵⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrust (EL) nr 261/2012, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses lepinguliste suhetega piima- ja piimatootesektoris ⁽⁶⁾,
  - võttes arvesse 2015. aasta juuli eduaruannet tarneahelaalgatuse kohta,
  - võttes arvesse rahvusvahelise tarbijakaitseorganisatsiooni Consumers International 2012. aasta aruannet „The relationship between supermarkets and suppliers: What are the implications for consumers?“ („Selvehallide ja tarnijate omavaheline suhe ning kuidas see mõjutab tarbijat“),
  - võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) poolt välja töötatud toidu- ja põllumajandussüsteemide jätkusuutlikkuse hindamise (SAFA) üldist raamistikku,
  - võttes arvesse põllumajandusettevõtjate ja -kooperatiivide erakordselt keerulist olukorda eelkõige piimanduse, sea- ja veisekasvatuse, puu- ja juurvilja- ning teraviljakasvatuse sektorites,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A8-0173/2016),
- A. arvestades, et ebaõiglaste kaubandustavad on tõsine probleem, mis esineb paljudes majandussektorites; arvestades, et komisjoni 29. jaanuari 2016. aasta aruandes ettevõtjatevaheliste ebaausate kauplemistavade kohta toiduainete tarneahelas (COM(2016)0032) kinnitatakse, et sellised tavad võivad esineda toiduainete tarneahela kõigis etappides; arvestades, et kõnealune probleem on eriti terav toiduainete tarneahelas ning sellel on negatiivne mõju ahela kõige nõrgemale lülile; arvestades, et sellise probleemi olemasolu kinnitavad kõik toiduainete tarneahela ettevõtjad ja paljud riiklikud konkurentsiküsimustega tegelevad asutused; arvestades, et komisjon, parlament ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on ebaõiglaste kaubandustavade probleemile korduvalt tähelepanu juhtinud;
- B. arvestades, et nn ebaausust toiduainete tarneahelas on keeruline tõlgendada kehtiva konkurentsioiguse rikkumisena, sest selle olemasolevad vahendid on tulemuslikud üksnes konkurentsivastase käitumise teatavate vormide vastu võitlemisel;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0580.

⁽²⁾ ELT L 376, 27.12.2006, lk 21.

⁽³⁾ ELT L 48, 23.2.2011, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

⁽⁵⁾ EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29.

⁽⁶⁾ ELT L 94, 30.3.2012, lk 38.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- C. arvestades toiduainete tarneahela suurust ja selle strateegilist tähtsust Euroopa Liidu jaoks; arvestades, et toiduainete tarneahelas töötab ELis üle 47 miljoni inimese, see sektor moodustab 7 % ELi tasandi kogulisandväärtusest ja ELi toiduainete jaemüügiiga seotud kaupade turu koguväärtus on hinnanguliselt 1,05 miljardit eurot; arvestades, et jaemüügi sektor moodustab 4,3 % ELi SKPst ja selles tegutseb 17 % ELi VKEdest ⁽¹⁾; arvestades, et 99,1 % toidu- ja joogisektori ettevõtjatest on VKEd või mikroettevõtjad;
- D. arvestades, et ühtne turg on loonud toiduainete tarneahela ettevõtetele suuri eeliseid ning toidukaupadega kauplemist iseloomustab aina sagedamini piiriülene mõõde ja sellel on eriline tähendus siseturu toimimise jaoks; arvestades, et ELi liikmesriikide vaheline piiriülene kaubandus moodustab 20 % kogu ELi toidu- ja joogitootmisest; arvestades, et 70 % liikmesriikide kogu toidueksportidist läheb teistesse liikmesriikidesse;
- E. arvestades viimastel aastatel toimunud olulisi struktuurilisi muutusi toiduainete tarneahelas (B2B), mis seisnevad tootmisettevõtete, ning eelkõige töötlemise ja jaekaubandusega tegelevate ning tootmisele eelnevate etappidega seotud ettevõtete koondumise suures määras ning vertikaalses ja piiriüleses integreerumises;
- F. arvestades, et toiduainete tarneahelaga seotud ettevõtted on teatanud ebaõiglastest kaubandustavade, mis hõlmavad peamiselt järgmist:
- maksete hilinemine;
  - turulepääsu piiramine;
  - ühepoolsed või tagasiulatuvad muutused lepingutingimustes;
  - lepingutingimuste kohta piisavalt üksikasjaliku või ühemõtteliselt sõnastatud teabe puudumine;
  - kirjaliku lepingu sõlmimisest keeldumine;
  - ootamatu ja põhjendamatu taganemine lepingust;
  - äririski ebaõiglane ülekandmine;
  - tasu nõudmine kauba või teenuse eest, millel ei ole ühe lepingupoole jaoks mingit väärtust;
  - fiktiivsete teenuste eest tasu nõudmine;
  - veo- ja ladustamiskulude tarnijatele ülekandmine;
  - pealesunnitud osalemine müügiarendustes, lisatasu nõudmine kauba paigutamise eest kauplustes nähtavale kohale ja muud lisatasud;
  - müügi pinnal kaupade edendamise kulude ülekandmine tarnijatele;
  - müümata kauba tingimusteta tagastamise ettenägemine;
  - hindade langetamiseks surve avaldamine;
  - kaubanduspartnerite takistamine hankimast kaupa teistest liikmesriikidest (territoriaalsed tarnepiirangud);
- G. arvestades, et põllumajandusettevõtjad on toiduainete tarneahelas esinevate ebaõiglaste kaubandustavade suhtes eriti vastuvõtlikud, sest juba alanud põllumajanduslikku tootmisprotsessi ei saa enam peatada ja põllumajandustooted riknevad kiiresti;
- H. arvestades, et pärast läbirääkimisi teiste toiduainete tarneahelas osalejatega, kes on pannud tootja näiteks selvehallide allahindlustega ebasoodsasse olukorda, töötavad tootjad vahel kahjumiga;

⁽¹⁾ Eurostati 2010. aasta andmed.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- I. arvestades, et ebaõiglased kaubandustavad tekivad olukorras, kus toiduainete tarneahela lepingupartnerite vahelistes kaubandussuhetes valitseb ebavõrdsus, et ebaõiglased kauplemistavad tulenevad läbirääkimispositsioonide erinevusest ärisuhetes, mille on põhjustanud turujõu üha suurem koondumine väheste rahvusvaheliste kontsernide kätte ning arvestades, et selline ebavõrdsus kahjustab enamasti väikseid ja keskmise suurusega tootjaid;
- J. arvestades, et ebaõiglastel kaubandustavadel on toiduainete tarneahela teatavatele ettevõtetele, eelkõige põllumajandus- tootjatele ja VKEdele kahjulikud tagajärjed, mis võib omakorda mõjutada kogu ELi majandust ja lõpptarbijaid piirates nende tootevalikut ning uute ja innovatiivsete toodete kättesaadavust; arvestades, et ebaõiglased kaubandustavad võivad mõjutada ettevõtetevahelisi hinnaläbirääkimisi, pärssida ELi piiriülest kaubandust ja takistada siseturu nõuetekohast toimimist; arvestades eelkõige, et ebaõiglaste kaubandustavade mõju võib ilmneda eelkõige ettevõtete investeeringute ja innovatsiooni piiramises – muu hulgas keskkonna, töötajate ja loomade heaolu valdkonnas – sissetuleku vähenemise ja kindlustunde puudumise tagajärjel ja selle tulemusel võivad ettevõtted tootmis-, töötlemis- või kaubandustegevuse üldse lõpetada;
- K. arvestades, et ebaõiglased kaubandustavad on takistuseks siseturu arenemisel ja sujuval toimimisel ning võivad olulisel määral pärssida turu nõuetekohast toimimist;
- L. arvestades, et ebaõiglaste kaubandustavad võivad nõrgema läbirääkimispositsiooniga ettevõtetele kaasnedes liigsed kulutused või oodatust madalamad tulud, samuti ületootmine ja toidu raiskamine;
- M. arvestades, et ebaõiglaste kaubandustavade tõttu võib tarbijaid ähvardada toodete mitmekesisuse ja jaemüügi-ettevõtete hulga vähenemine ning kultuuripärandi vaesumine;
- N. arvestades, et ebaõiglased kaubandustavad mõjutavad eriti rängalt VKEsid ja mikroettevõtjaid, kelle osa ELi kaubandusmaastikul on üle 90 % ja et need ettevõtjad tunnetavad ebaausate tavade mõju tugevamalt kui suured ettevõtjad, mistõttu neil on raskem turul püsima jääda, teha uusi investeeringuid toodetesse ja tehnoloogiasse, panustada innovatsiooni ning laiendada siseturul tegevust muu hulgas ka väljapoole piire; arvestades, et VKEd ei julge osaleda kaubandussuhetes, kuna ähvardab oht, et neile surutakse peale ebaõiglasi kaubandustavasid;
- O. arvestades, et ebaõiglasi kaubandustavasid ei esine mitte ainult toiduainete tarneahelas, vaid sama sagedasti ka muude kaupade tarneahelas, nagu rõiva- või autotööstuses;
- P. arvestades, et paljud liikmesriigid on võtnud meetmeid ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks mitmesuguste meetodite abil ja et mõnedel juhtudel kasutatakse selleks vabatahtlikke ja isereguleerimise mehhanisme, teistel juhtudel aga on vastu võetud asjakohased liikmesriigi õigusaktid; arvestades, et see on toonud õiguskaitsese taseme, iseloomu ja vormi osas riikide vahel kaasa suure lahknevuse ja mitmekesisuse; arvestades, et osa riike ei ole selles valdkonnas võtnud mingeid meetmeid;
- Q. arvestades, et mõni liikmesriik, kes algselt soovis ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks kasutada vabatahtlikke kavasid, otsustas hiljem tegeleda selle küsimusega õigusaktide kaudu;
- R. arvestades, et konkurentsioigus hõlmab ebaõiglasi kaubandustavasid vaid osaliselt;
- S. arvestades, et Euroopa konkurentsioigus peaks võimaldama tarbijatel saada kasu laias konkurentsivõimelise hinnaga kvaliteetsete toodete valikust ning tagama samas ettevõtjate huvi investeerimise ja innovatsiooni vastu, andes neile õiglase võimaluse edendada oma toodete eeliseid, ilma et ebaõiglased kaubandustavad neid turult põhjendamatult välja tõrjuks;
- T. arvestades, et Euroopa konkurentsioigus peaks võimaldama lõpptarbijal osta kaupu konkurentsivõimelise hinnaga, kuid see peab samuti tagama vaba ja õiglase konkurentsi ettevõtjate vahel, eelkõige selleks, et julgustada neid tegelema innovatsiooniga;

Teisipäev, 7. juuni 2016

- U. arvestades, et ärisuhetes saab määravaks hirmufaktor, mille puhul nõrgem osapool ei suuda oma õigusi tulemuslikult kasutada, ei taha samas aga esitada kaebust tugevama osapoole kasutatavate ebaõiglaste kaubandustavade peale, kuna valitseb hirm, et see võib kahjustada nende ärisuhet;
- V. arvestades, et toiduainete tarneahela toimimine mõjutab ELi kodanike igapäevaelu, kuna ligikaudu 14 % kodumajapidamiste kulutustest läheb toidule;
- W. arvestades, et toiduainete tarneahelas tegutseb palju osalejaid, sealhulgas kauba valmistajaid, jaemüüjaid, vahendajaid ja tootjaid, ning ebaõiglasi kaubandustavasid võib esineda ahela erinevatel tasanditel;
- X. arvestades, et hirmufaktor tähendab seda, et paljud väiketarnijad ei saa tegelikult kasutada oma õigust pöörduda kohtusse, kui selline õigus tekib, ja et nende huvidele vastavad paremini teised, odavamad ja kättesaadavamad mehhanismid, nagu vahendamine sõltumatute instantside poolt;
- Y. arvestades, et tarneahelaalgatusel on suuri piiranguid (nt puuduvad karistused täitmatajätmise eest ja puudub võimalus esitada konfidentsiaalseid kaebusi) ja see tähendab, et seda ei saa ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemise vahendina tõhusalt kasutada;
- väljendab heameelt komisjoni senise tegevuse üle ebaõiglaste kaubandustavade vastases võitluses, mis on suunatud parema turutasakaalu saavutamisele ning praeguse killustatud olukorra ületamisele, mis tuleneb erinevatest riigi tasandi lähenemisviisidest, mille abil ELis võideldakse ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks; väljendab heameelt komisjoni eespool mainitud 29. jaanuari 2016. aasta aruande ning kauaoodatud kaasneva uuringu üle toiduainete tarneahelaga seotud tegevuses tekkivates vertikaalsetes suhetes kasutatavate heade tavade põhimõtete rakendamise järelevalve kohta, ent võtab teadmiseks selle järeldused, mis ei aita töötada välja ELi tasandi raamistikku ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks ELi tasandil;
  - tunnustab toiduainete tarneahela toimimise parandamist käsitleval kõrgetasemelisel foorumil võetud meetmeid ja ettevõtjatevaheliste lepingute tavadega tegeleva ekspertide platvormi kokkukutsumist, mille raames on koostatud loend selliste kaubandustavade kohta, mis tuleks lugeda äärmiselt ebaõiglasteks, ning on esitatud selliste tavade definitsioonid ja hinnangud;
  - tunnustab tarneahelaalgatuse väljatöötamist ja arendamist, sest algatusel on oluline roll kultuurilise muutuse edendamisel ja ärieetika parandamisel, selle tulemusel on kokku lepitud heade tavade põhimõtted, mida on soovitatav järgida toiduainete tarneahela ettevõtjate vertikaalsetes suhetes, ja nende tavade järgimise vabatahtlik raamistik, kuhu alles selle teise tegevusaasta ajal kuulub kogu EList juba enam kui tuhat osalevat ettevõtet, kellest suurem osa on VKEd; väljendab heameelt seni tehtud edusammude üle ning on veendunud, et õiglaste kaubandustavade edendamise pingutused toiduainete tarneahelas peaksid olukorda ka tegelikult mõjutama, ent neid ei saa hetkel pidada piisavaks, et lahendada toiduainete tarneahelas esinevate ebaõiglaste kauplemistavade probleem; rõhutab sellegipoolest, et nii komisjoni hiljutises aruandes kui ka välishindamises tunnistatakse, et tarneahelaalgatuse tulemuslikkust pärsivad arvukad puudujäägid, näiteks puudused juhtimisel, piiratud läbipaistvus, täitemeetmete või karistuste puudumine, ebaõiglastest kaubandustavadest hoidumiseks tõhusate hoiatavate meetmete puudumine, ebaõiglaste kaubandustavade potentsiaalsed ohvrid ei saa esitada anonüümseid üksikkaebusi, sõltumatutel organitel ei ole võimalik teostada omaalgatuslikke uurimisi, mille tulemusel on alaesindatud eelkõige VKEd ja põllumajandustootjad, kes võivad arvata, et tarneahelaalgatus ei täida oma eesmärki; soovib luua sarnaseid tarneahelaalgatusi ka teistes asjaomastes sektorites peale toidusektori;
  - peab kahetsusväärseks, et mõned tarneahelaalgatuse raames propageeritud vaidluste lahendamise võimalused ei ole seni praktikas kasutatust leidnud, mistõttu nende tulemuslikkust on hinnatud pigem teoreetiliselt; tunneb muret, et tarneahelaalgatuse tulemuslikkust ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemisel ei ole uuritud ühegi konkreetse juhtumi puhul ega ole läbi viidud põhjalikumad analüüsi laekunud ja lahendatud kaebusi käsitlevate andmete kogumise kohta; on veendunud, et niisuguse süvahinnangu teostamatajätmine takistab algatuse üldist hindamist; on pettunud, et eespool mainitud Areté uuringus, millega hinnati tarneahelaalgatuse tulemuslikkust, nenditakse, et tarneahelaalgatusega siiani saavutatud edusammud võivad ebaõiglaste kaubandustavade probleemi praeguse või tunnetatud ulatuse ja tõsiduse taustal väga tagasihoidlikud näida;

Teisipäev, 7. juuni 2016

5. võtab teadmiseks toiduainete tarneahela organisatsioone ja ettevõtjaid ühendavate tarneahelaalgatuse riiklike platvormide loomise, eesmärgiga ergutada osalistevahelist dialoogi, edendada õiglaste kaubandustavade kasutuselevõtmist ja vahetamist ning püüelda ebaõiglaste kaubandustavade likvideerimise poole, kuid kahtleb, kas sellised platvormid on tegelikult tulemuslikud; juhib siiski tähelepanu sellele, et mõned riiklikud platvormid ei ole oma eesmäärke täitnud ja näiteks Soomes on põllumajandustootjad sellest platvormist loobunud; teeb ettepaneku ergutada ja motiveerida liikmesriike sobivate vahendite abil võtma täiendavaid meetmeid seoses nende kaebuste või mittevastavustega, millest kõnealused riiklikud platvormid on teada andnud;
6. on seisukohal, et heade tavade põhimõtteid ja loendit õiglaste ja ebaõiglaste kaubandustavade näidete kohta toiduainete tarneahela vertikaalsetes suhetes tuleks laiendada ning tulemuslikult jõustada;
7. kiidab heaks komisjoni käsil oleva uuringu jaemüügisektoris pakutava valiku ja tooteuunduste kohta; usub, et selle abil peaks selgemaks saama, kuidas toimub üldisel turutasandil tootevaliku areng ja uuendamine ning mis seda suunab;
8. tunneb heameelt alternatiivsete ja mitteformaalsete mehhanismide üle vaidluste lahendamiseks ja kulude hüvitamiseks, eelkõige vahekohtu- ja lepitusmeetmete abil;
9. märgib, et toiduainete tarneahelas kasutatavad ebaõiglaste kaubandustavad on vastuolus õiguspõhimõtetega;
10. mõistab hukka tavad, mis kuritarvitavad läbirääkimispositsioonide tasakaalustamatust ettevõtjate vahel ja mõjutavad lepingute sõlmimise vabadust;
11. juhib tähelepanu asjaolule, et tugevama läbirääkimispositsiooniga osapoolte kasutatavatel ebaõiglastel kaubandustavadel on negatiivne mõju kogu toiduainete tarneahela ulatuses, sealhulgas tööhõivele, samuti piirab see tarbijate valikut ning mõjutab negatiivselt ringlusse lastud toodete kvaliteeti, mitmekesisust ja uuenduslikkust; rõhutab, et sellised tavad võivad takistada ettevõtete konkurentsivõimet ja investeringuid ning seada ettevõtjad sundolukorda, kus nad peavad palkade, töötingimuste või tooraine kvaliteedi arvelt kokku hoidma;
12. kinnitab, et toiduainete tarneahela hea toimimise ja toiduga kindlustatuse aluseks on vaba ja aus konkurents, kõikide osalejate tasakaalustatud suhted, lepingute sõlmimise vabadus ning asjakohaste õigusaktide jõuline ja tulemuslik jõustamine, et kaitsta kõiki toiduainete tarneahela ettevõtjaid, olenemata geograafilisest asukohast;
13. juhib tähelepanu vajadusele saavutada vastastikune usaldus tarneahela partnerite vahel, mille aluseks on lepinguvabaduse põhimõte ja vastastikku kasulikud suhted; rõhutab suurema lepinguosalise sotsiaalset vastutust piirata oma eelisseisundit läbirääkimiste ajal ja teha nõrgema lepinguosalisega koostööd, et saavutada mõlema osapoole jaoks positiivne lahendus;
14. väljendab heameelt selle üle, et komisjon sedastas oma 31. jaanuari 2013. aasta rohelises raamatus, et tõelist lepinguvabadust ei ole juhul, kui lepinguosaliste vahel valitseb märkimisväärne ebavõrdsus;
15. tunnistab, et ebaõiglaste kaubandustavad tulenevad peamiselt tulu ja võimu tasakaalustamatusest toiduainete tarneahelas, ning rõhutab, et see probleem tuleb kiiremas korras lahendada, et parandada põllumajandustootjate olukorda toiduainete sektoris; märgib, et toodete müümine tootmiskuludest madalama hinnaga ja tõsised kuritarvitused seoses selliste põllumajanduslike põhitoiduainetega, nagu piimatooted, puu- ja juurviljad, mida suured jaemüüjad müüvad klientide meelitamiseks alla turuhinna, ohustavad ELi asjaomase toodangu pikaajalist jätkusuutlikkust; peab tervitatavaks selliseid jõupingutusi nagu Saksamaa algatus Tierwohl, mille eesmärk on aidata põllumajandustootjatel konkureerida oma toodete väärtuse põhjal;
16. juhib tähelepanu sellele, et ebaõiglastel kaubandustavadel on põllumajandustootjate jaoks tõsised negatiivsed tagajärjed, nagu väiksem kasum, eeldatust kõrgemad kulud, toidu ületootmine ja raiskamine ning raskused finantsplaanimisel; rõhutab, et sellised negatiivsed tagajärjed vähendavad lõppkokkuvõttes tarbijate valikuvõimalusi;
17. peab küsitavaks komisjoni aruandes avaldatud vankumatut toetust tarneahelaalgatusele, arvestades selle piiratust; kordab, et põllumajandustootjad ei soovi sellest algatusest osa võtta, kuna puudub usaldus, piiratud on võimalus anonüümselt kaebusi esitada, puuduvad seadusest tulenevad volitused, ei saa kohaldada tõsiseltvõetavaid sanktsioone, puuduvad asjakohased mehhanismid korralikult dokumenteeritud ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks ja muret tekitab jõustamismehhanismide tasakaalustamatus, mida ei ole piisavalt arvesse võetud; peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon ei soovi tagada anonüümsust ega asjakohaseid sanktsioone;

Teisipäev, 7. juuni 2016

18. leiab, et tarneahelaalgatust ning muid liikmesriikide ja ELi tasandi vabatahtlikke süsteeme (vabatahtlike tavade koodeksid, vabatahtlikud vaidluste lahendamise mehhanismid) tuleks edasi arendada ja edendada täiendusena liikmesriikide mõjusatele ja tugevatele jõustamismehhanismidele, tagades anonüümsete kaebuste esitamise võimaluse ja hoiatava mõjuga karistuste kehtestamise, koordineerides tegevust ELi tasandil; kutsub tootmis- ja kaubandusettevõtjaid, sh põllumajandus- tootjate organisatsioone, nendes algatustes osalema; on arvamusel, et need algatused peaksid olema avatud kõikidele tarnijatele, kes anonüümsust oluliseks ei pea, ning et neist võib kujuneda kasulik hariv ja parimate tavade jagamist võimaldav platvorm; märgib, et komisjon osutab oma hiljutises aruandes, et tarneahelaalgatust tuleb parendada, eelkõige selleks, et võtta arvesse konfidentsiaalseid kaebusi ning anda sõltumatutele organitele uurimise ja karistuste määramise volitused;

19. palub, et komisjon võtaks meetmeid, et tagada tõhusad täitemehhanismid, nagu ELi tasandil vastastikuselt tunnustatud riiklike ametiasutuste võrgustiku väljatöötamine ja selle tegevuse koordineerimine; rõhutab sellega seoses, et Ühendkuningriigi Groceries Code Adjudicatori instants võiks olla võimalikuks eeskujuks, mida järgida ELi tasandil, ja piisavaks hoiatuseks, et hoiduda kasutamast ebaõiglasi kaubandustavasid, samuti võiks see aidata üle saada hirmufaktorist;

20. kiidab heaks tarneahelaalgatuse raames hiljuti vastu võetud meetme, mis võimaldab VKEdel ja mikroettevõtetel ühineda lihtsustatud menetluse alusel; võtab teadmiseks, et registreeritud VKEde arv on kasvanud; juhib aga tähelepanu asjaolule, et tarneahelaalgatust tuleb täiendada mitme abinõuga, millele komisjon on osutanud oma 29. jaanuari 2016. aasta aruandes, ning komisjon peaks teostama järelevalvet edusammude üle, eesmärgiga

— suurendada teadlikkust tarneahelaalgatusest ja tõhustada selle tutvustamist, eriti VKEde seas;

— tagada juhtimisstruktuuri erapooletus, näiteks valides sõltumatu esimehe, kes ei ole seotud ühegi konkreetse sidusrühmaga;

— võimaldada ebaõiglaste kauplemistavade väidetavatel ohvritel esitada konfidentsiaalne kaebus;

— tõhustada sisemenetlusi, et kontrollida, kas ettevõtjad täidavad menetlusega seotud kohustusi, ja jälgida konfidentsiaalselt kahepoolsete vaidluste tekkimist ja tulemusi;

21. võtab teadmiseks komisjoni tähelepaneku, et põllumajandusettevõtjate esindajad on otsustanud tarneahelaalgatusega mitte liituda, kuna nende arvates ei ole tagatud kaebuse esitajate piisav konfidentsiaalsus, puuduvad seadusest tulenevad volitused sõltumatu uurimise korraldamiseks ja tõsiseltvõetavate sanktsioonide kohaldamiseks, puuduvad mehhanismid korralikult dokumenteeritud ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks ja põllumajandusettevõtjate muret jõustamismehhanismide tasakaalustamatuse pärast ei ole piisavalt arvesse võetud; usub, et põllumajandusettevõtjate osalemine on ülimalt oluline ning et vähene osavõtt ei ole tingitud teadmatusest, vaid pigem usaldamatusest praeguse tarneahelaalgatuse menetluste ja juhtimise vastu; väljendab seetõttu arvamust, et tarneahelaalgatuse toimimist tuleks parandada muu hulgas sõltumatu juhtimise, konfidentsiaalsuse ja anonüümsuse tagamise ning tõhusa jõustamise ja mõjusate hoiatusmeetmete kasutuselevõtmisega, ning see võiks olla esimene samm, mis aitaks suurendada põllumajandusettevõtjate huvi ja toetust, ning seega ka nende osalemist;

22. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hõlbustama tootjate ühinemist tootjaorganisatsioonidega ja tootjaorganisatsioonide liitudega ning ergutama tootjaid seda tegema, et tugevdada nende läbirääkimispositsiooni ja seisundit toiduainete tarneahelas;

23. leiab siiski, et vabatahtlikud ja isereguleeruvad süsteemid võivad pakkuda kulutõhusaid võimalusi ausa käitumise tagamiseks turul, vaidluste lahendamiseks ja ebaõiglaste kaubandustavade likvideerimiseks, kui nendega kaasnevad sõltumatud ja tõhusad rakendamismehhanismid; rõhutab sellegipoolest, et siiani on selliste süsteemide edu olnud tagasihoidlik piisava jõustamise puudumise, põllumajandus- tootjate alaesindatuse, erapooletute juhtimisstruktuuride puudumise, asjaomaste osalejate vaheliste huvide konfliktide, tarnijate hirmufaktorit mitteametavate vaidluste lahendamise mehhanismide ning asjaolu tõttu, et nimetatud süsteeme ei kohaldata kogu tarneahela suhtes; palub komisjonil jätkuvalt toetada parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel;

Teisipäev, 7. juuni 2016

24. märgib, et vastu on võetud ELi õigusakt, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid (direktiiv 2005/29/EÜ), kuid juhib tähelepanu sellele, et puudub ELi õigusakt, mis käsitleks võitlust eri ettevõtjate vaheliste ebaausate tavadega põllumajandusliku toidutööstuse ahelas;

25. juhib tähelepanu sellele, et ebaõiglaste kauplemistavade põhjalikus analüüsis tuleb arvesse võtta viimastel aastatel tekkinud uut majanduse paradigmat, mida iseloomustab ulatuslik jaemüügisektor, kus valitseb suur konkurents jaemüügiettevõttesse pääsu pärast, mida kontrollivad supermarketid; juhib tähelepanu sellele, et mõned konkurentsiametid on kindlaks teinud konkreetseid tavade, mille puhul kantakse liigne risk üle tarnijatele, mis võib kahjustada nende konkurentsivõimet; juhib tähelepanu sellele, et konkurentsiametid on ka osutanud, et jaemüüja ehk oma kaubamärgid tekitavad horisontaalse konkurentsi tööstuste kaubamärkidega, millele ei ole piisavalt tähelepanu pööratud;

26. rõhutab, et võitlus ebaõiglaste kaubandustavadega on samm siseturu nõuetekohase toimimise poole ning aitab arendada piiriülest kaubandust ELis ja kolmandate riikidega; juhib tähelepanu asjaolule, et turgude killustatuse ning ebaõiglasi kaubandustavasid käsitlevate riiklike õigusaktide erinevuste tõttu puutuvad tarneahela ettevõtted kokku hulga erinevate turutingimustega, mille tulemuseks võib olla meelepärase kohtualluvuse valimine, mis omakorda võib põhjustada regulatiivset ebakindlust;

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike täielikult ja ühtlustatult rakendama konkurentsioigust, ebaausat konkurentsi käsitlevaid õigusakte ja monopolivastaseid õigusakte ning eelkõige kehtestama karme karistusi valitseva seisundi kuritarvitamise eest toiduainete tarneahelas;

28. peab oluliseks tagada, et ELi konkurentsioigusega võetaks arvesse põllumajanduse eripära ning see teeniks nii tootjate kui ka tarbijate heaolu, kellel on tarneahelas oluline roll; on seisukohal, et ELi konkurentsioigus peab looma tingimused tõhusama turu tekkimiseks, mis võimaldaks tarbijatel saada kasu laiast valikust konkurentsivõimelise hinnaga kvaliteetsetest toodetest ning samas tagaks, et toormetootjatel oleks huvi investeerida ja teha uuendusi, ilma et ebaõiglased kaubandustavad neid turult välja tõrjuks;

29. juhib tähelepanu asjaolule, et ehkki jaemüüja omatooded võivad pakkuda tarbijale suuremat väärtust, valikut ja õiglase kaubanduse tooteid, kujutavad need endast keskpikas ja pikas perspektiivis strateegilist küsimust, kuna oma kaubamärkidega tekib tööstuslike kaubamärkide suhtes konkurentsi horisontaalne mõõde, mida varem pole mõjurina ette tulnud, ning see võib anda jaemüüjale ebaausa ja konkurentsivastase seisundi, millega temast saab korraga nii klient kui ka konkurent; juhib tähelepanu sellele, et eksisteerib n-ö riskilävi, üle mille oma kaubamärkide turuosa suurendamine teatud tootekategoorias võib pöörata praeguse oma kaubamärkide positiivse mõju negatiivseks ja hakata pärssima paljude ettevõtete uuenduslikkusele suunatud pingutusi; nõuab seetõttu tungival, et komisjon ja konkurentsiametid pööraksid jaemüüja omatoodete küsimusele erilist tähelepanu, eelkõige mis puudutab vajadust hinnata võimalikku pikaajalist mõju tarneahelale ja põllumajandustootjate seisundile selles, võttes arvesse asjaolu, et tarbijate harjumused on liikmesriigiti erinevad;

30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täielikult ja järjepidevalt jõustama direktiivi 2011/7/EL hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul, et ettevõtjad tasuksid võlausaldajale 60 kalendripäeva jooksul või vastasel juhul maksaksid viiviseid ja hüvitaksid võlausaldajale sissenõudmiskulud;

31. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku või ettepanekud töötada välja ELi tasandi raamistik, millega sätestatakse üldpõhimõtted ning võetakse nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide siseriiklikke olusid ja parimaid tavasid ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemisel kogu toidainete tarneahela ulatuses, et tagada liikmesriikide vahel võrdsed tingimused, mis võimaldavad turgudel nõuetekohaselt toimida ning säilitada toidutootjate, -tarnijate ja -turustajate vahel õiglased ja läbipaistvad suhted;

32. on sügavalt veendunud, et ELi tasandi raamistikku käsitleva ettepaneku esitamisel tuleks arvesse võtta komisjoni ja asjaomaste sidusrühmade poolt 29. novembri 2011. aasta dokumendis „Vertical relationships in the Food Supply Chain: Principles of Good Practice“⁽¹⁾ („Vertikaalsed suhted toiduainete tarneahelas: heade tavade põhimõtted“) esitatud ebaõiglaste kaubandustavade määratlust koos ebaõiglaste kaubandustavade avatud nimekirjaga;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/discussions/Vertical%20relationships%20in%20the%20Food%20Supply%20Chain%20-%20Principles%20of%20Good%20Practice.pdf>.

Teisipäev, 7. juuni 2016

33. lisaks soovib selle valdkonna tulevaste seadusandlikku algatusse või tulevastesse seadusandlikesse algatustesse lisada sätted anonüümsuse ja konfidentsiaalsuse kohta;

34. on arvamisel, et liikmesriigid peaksid, kui nad ei ole seda veel teinud, looma või määrama kindlaks riigiasutused või spetsiaalsed asutused/instantsid, kes tegeleksid toiduainete tarneahela ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemisega seotud meetmete rakendamisega; on seisukohal, et sellised riigiasutused võivad rakendamist hõlbustada, näiteks seeläbi, kui anda neile volitused algatada ja viia läbi uurimisi omal algatusel või mitteametliku teabe ja konfidentsiaalsuse alusel vastu võetud kaebuste alusel (mis aitab vältida hirmufaktorit), ning võivad tegutseda osaliste vahel vahendajana; rõhutab, kui oluline on tagada riiklike ametiasutuste vastastikune tunnustamine ja tõhus koostöö ELi tasandil, et kindlustada eelkõige häid tavasid käsitleva asjaomase teabe ja oskusteabe vahetamine uute ebaõiglaste kaubandustavade kohta, kusjuures oleks tagatud, et asutused järgivad oma tegevuses täielikult subsidiaarsuse põhimõtet;

35. kutsub komisjoni, liikmesriike ja asjaomaseid sidusrühmi üles hõlbustama komisjoni aruande põhjal järeelmeetmete võtmisel põllumajandustootjate organisatsioonide (sealhulgas tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude) kaasamist toiduainete tarneahelat reguleerivate riiklike täitevasutuste tegevusse, eelkõige tagades kaebuste anonüümsuse ja tõhusa sanktsioonide korra;

36. usub, et ELi tasandi raamõigusakte on vaja selleks, et võidelda ebaõiglaste kaubandustavade ja tagada, et Euroopa põllumajandustootjatel ja tarbijatel on võimalus saada kasu õiglastest müümise ja ostmise tingimustest;

37. juhib tähelepanu sellele, et ELi raamõigusaktid ei tohi vähendada kaitse taset riikides, mis on vastu võtnud siseriiklikud õigusaktid, et võidelda äriühingute vaheliste ebaõiglaste kaubandustavade ja;

38. kutsub liikmesriike, kus puudub pädev jõustamisasutus, kaaluma sellise asutuse loomist ning andma sellele volitused teostada järelevalvet ja võtta vajalikke meetmeid ebaõiglaste kauplemistavade vastu võitlemiseks;

39. rõhutab, et õiguskaitseasutused peaksid saama kohaldada mitmeid erinevaid täitemeetmeid ja sanktsioone, mis võimaldaksid paindlikku reageerimist vastavalt rikkumise raskusastmele; on arvamisel, et sellistel meetmetel ja sanktsioonidel peaks olema hoiatav mõju, et sellega kaasneksid muutused käitumises;

40. tuletab meelde, et kõikidel liikmesriikidel on juba ebaõiglasi kaubandustavasid käsitlevad õigusraamistikud; võtab teadmiseks mõnedes liikmesriikides hiljuti võetud reguleerivad meetmed, mis seisnevad täiendavate õigusaktide lisamises siseriiklikku konkurentsioigusesse, ebaõiglaste kaubandustavade direktiivi laialdasemas rakendamises, lisades selle reguleerimisalasse ettevõtjatevahelised suhted, ning sõltumatute õiguskaitseasutuste loomises; võtab sellegipoolest teadmiseks asjaolu, et asjaomaste liikmesriikide selles osas võetud erinevate lähenemisviiside tulemuseks on ebaõiglaste kaubandustavade vastase võitluse erinev ulatus ja viisid;

41. märgib, et meetmete võtmisel toiduainete tarneahelas ebaõiglaste kaubandustavade vastu võitlemiseks tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta eri turgude erinevaid õiguslikke tingimusi ja eripära ning pöörata tähelepanu eri liikmesriikide erinevale olukorrale ja lähenemisviisidele, turgude konsolideerituse või killustatuse tasemele ja muudele olulistele teguritele, kasutades samal ajal ära ka mõnedes liikmesriikides juba võetud meetmeid, mis on osutunud tulemuslikeks; on arvamisel, et selles valdkonnas kavandatud õiguslike algatuste puhul tuleb tagada piisavalt suur vabadus meetmete valimisel olenevalt turu iseloomust, et vältida kõigi käsitlemist ühe mõõdupuu järgi, järgides seejuures peamist eesmärki parandada õigusaktide jõustamise tõhusust asjakohaste riigiasutuste kaasamise abil lisaks eraõiguslike meetmete kaudu täitmise tagamisele, millega aidatakse ühtlasi kaasa liikmesriikide eri õiguskaitseorganite vahelise killustunud ja väheaktiivse koostöö parandamisele ning ebaõiglaste kaubandustavade vastu võetud piiriüleste probleemidega tegelemisele;

42. juhib tähelepanu sellele, et praegusest killustatud ja väheaktiivsest koostööst eri riiklike jõustamisasutuste vahel ei piisa ebaõiglaste kauplemistavade vastu võetud piiriüleste probleemide lahendamiseks;

Teisipäev, 7. juuni 2016

43. kutsub komisjoni üles hindama regulatiivsete ja mitteregulatiivsete meetmete tulemuslikkust ja mõju, võttes nõuetekohaselt arvesse kõiki võimalikke tagajärgi eri sidusrühmadele ja tarbijate heaolule, ning eespool mainitud Areté uuringus vastajate osutatud poliitikameetmete kombinatsiooni (kombinatsioon vabatahtlikest algatustest ja riiklikest jõustamismehhanismidest (nii vastas 33 % kõikidest vastanutest) ning ELi tasandi spetsiifilistest õigusnormidest (32 %) tulemuslikkust ja mõju,

44. on veendunud, et tarbijate teadlikkus põllumajandustoodetest on toiduainete tarneahela tasakaalustamatusest, sealhulgas ebaõiglastest kaubandustavade põhjustatud probleemide lahendamisel otsustava tähtsusega; kutsub kõiki toiduainete tarneahela juhtimises osalevaid sidusrühmi parandama kogu toiduainete tarneahela läbipaistvust ning andma tarbijatele rohkem teavet toodete asjakohasema märgistamise ja sertifitseerimissüsteemide abil, et võimaldada tarbijatel olemasolevate toodete puhul läbinisti teadlikke valikuid teha ja vastavalt käituda;

45. palub komisjonil tihedas koostöös liikmesriikidega edendada algatusi tarbijate teavitamiseks ohtudest, mida hinnadumping toormetootjatele kaasa toob, ning toetab selgesõnaliselt sellel teemal teavituskampaaniate korraldamist koolides ja koolitusasutustes;

46. märgib, et parlament on alates 2009. aastast võtnud ELi tarneahela probleemide teemal vastu viis resolutsiooni, sealhulgas kolm resolutsiooni, milles konkreetselt käsitletakse tasakaalustamatust ja kuritarvitamisi toiduainete tarneahelas; märgib lisaks, et komisjon on sama ajavahemiku jooksul koostanud kolm teatist ja ühe rohelise raamatu ning tellinud sarnastel teemadel kaks lõpparuannet; kinnitab seetõttu, et toiduainete tarneahela olukorra veelgi põhjalikuma analüüsimisega üksnes lükataks edasi kiiremas korras vajaminevate meetmete võtmist, mis aitaksid põllumajandustootjatel võidelda ebaõiglaste kaubandustavade vastu;

47. nõuab tungivalt, et kõik toiduainete tarneahela osalised kaaluksid tüüplepingute ja uue põlvkonna lepingute sõlmimist, milles riskid ja kasu on jagatud;

48. tunnistab, et ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) reformi ja uue ühise turukorraldusega on kehtestatud arvukalt meetmeid, mille eesmärk on vähendada põllumajandustootjate, jaemüüjate, hulgimüüjate ja VKEdel läbirääkimispositsioonide erinevust toiduainete tarneahelas, eelkõige toetades tootjaorganisatsioonide loomist ja laiendamist; rõhutab tarnijate sellise koostöö tähtsust;

49. märgib, et määrust (EL) nr 1308/2013, milles sätestatakse tootjaorganisatsioonide loomine, toetatakse ÜPP teise samba raames rahaliste stiimulitega; juhib tähelepanu sellele, et selle õigusraamistikuga laiendatakse kollektiivläbirääkimiste (mõnes sektoris) ning tarnelepingute (kõigis sektorites) ulatust ka tootjaorganisatsioonidele, tootjaorganisatsioonide liitudele ja tootmisharu vahelisele organisatsioonidele, samuti kehtestatakse teatavate konkurentsieeskirjade ajutised erandid turgude tõsise tasakaalutuse ajal, mille kohta kehtivad kaitsemeetmeid;

50. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks aktiivselt seda lähenemisviisi, et parandada toormetootjate läbirääkimispositsiooni ning soodustada tootjate ühinemist tootjaorganisatsioonidega ja tootjaorganisatsioonide liitudega; rõhutab, et eelkõige on haavatavad väikesed ja perekondlikud põllumajandusettevõtjad, kellel on potentsiaal luua ja toetada tööhõivet eraldatud, kaugemates ja mägipiirkondades;

51. on seisukohal, et tootjaorganisatsioonide tugevdamine ja asutamine peab käima käsikäes põllumajandustootjate läbirääkimispositsioonide tugevdamisega toiduahelas, eelkõige andes neile õiguse oma lepingute üle kollektiivseid läbirääkimisi pidada;

52. nõuab suuremat läbipaistvust ja teabe andmist tarneahelas, ning asutuste ja turuteabevahendite, nagu Euroopa toiduainehindade jälgimisvahendi ja piimaturu vaatluskeskuse tugevdamist, eesmärgiga varustada põllumajandustootjaid ja tootjaorganisatsioone täpsete ja õigeaegsete turuandmetega;

53. on arvamusel, et hinnad kogu toiduainete tarneahelas peaksid paremini kajastama toormetootjate loodud lisandväärtust; nõuab seetõttu, et jaehinna kujundamise protsess oleks võimalikult läbipaistev;

Teisipäev, 7. juuni 2016

54. juhib tähelepanu sellele, et mitme liikmesriigi põllumajandustootjad on taganud endale toiduainete tarneahelas tugeva positsiooni ühistute loomise kaudu, mis tagab, et töötlemise etapil tekkinud lisandväärtus suunatakse tagasi põllumajandustootjatele, ning peab väga oluliseks, et neid ühistuid ei koormataks kohustuslikust ja kallist bürokraatiast tulenevate täiendavate kuludega;
55. nõuab tungivalt, et tootjad ja töötledajad teeksid koostööd, et investeerida innovatsiooni ja suurendada oma toodete lisandväärtust;
56. tuletab komisjonile meelde, et 2013. aasta detsembris võttis Euroopa Parlament vastu algatusraporti, milles kutsuti komisjoni üles analüüsima sõltumatute jõustamismeetmete võimalikkust, et tegeleda tarneahelas tegutsevate toormetootjate hirmufaktori probleemiga; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks seda oma aruandes arvesse;
57. on seisukohal, et kutseorganisatsioonid võiksid olla toormetootjate jaoks platvorm, mis võimaldaks neil kartuseta esitada pädevatele asutustele kaebusi väidetavate ebaõiglaste kaubandustavade kohta;
58. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0251

Tehnoloogilised lahendused säästva põllumajanduse jaoks**Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon tehnoloogiliste lahenduste kohta säästva põllumajanduse jaoks ELis (2015/2225(INI))**

(2018/C 086/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artiklit 11, artikli 114 lõiget 3, artikli 168 lõiget 1 ja artiklit 191,
- võttes arvesse nõukogu 3. detsembri 2013. aasta otsust 2013/743/EL, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni 2014.–2020. aasta raamprogrammi „Horisont 2020“ rakendamise eriprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ ja 2006/975/EÜ ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 233/2014, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend aastateks 2014–2020 ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 24. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 870/2004, millega kehtestatakse ühenduse programm põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamise kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1467/94 ⁽⁷⁾, ja komisjoni 28. novembri 2013. aasta aruannet „Põllumajanduslikud geeniresurssid – säilitamisest jätkusuutliku kasutamiseni“ (COM(2013)0838),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimispannga 14. juuli 2014. aasta vastastikuse mõistmise memorandumit põllumajanduse ja maaelu arengu alase koostöö valdkonnas aastatel 2014–2020,

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 965.⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 104.⁽³⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 487.⁽⁴⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.⁽⁵⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.⁽⁶⁾ ELT L 77, 15.3.2014, lk 44.⁽⁷⁾ ELT L 162, 30.4.2004, lk 18.⁽⁸⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- võttes arvesse oma 11. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Euroopa aiandussektori tuleviku ja kasvustrateegia kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse poliitikaosakonna B (struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika – põllumajandus ja maaelu areng) 2014. aasta uuringut „Täppispõllumajandus: võimalus ELi põllumajandustootjatele ja potentsiaalsed ÜPP toetused ajavahemikus 2014–2020“,
  - võttes arvesse teaduslike ja tehnoloogiliste valikute hindamise üksuse (STOA) 2013. aasta uuringut „Tehnoloogilised valikud 10 miljardi inimese äratoitmiseks“,
  - võttes arvesse komisjoni 29. veebruari 2012. aasta teatist Euroopa innovatsioonipartnerluse „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ kohta (COM(2012)0079),
  - võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2012. aasta teatist „Innovatsioon ja jätkusuutlik majanduskasv: Euroopa biomajandus“ (COM(2012)0060),
  - võttes arvesse komisjoni 16. oktoobri 2015. aasta otsust teadusnõustajate kõrgetasemelise töörühma loomise kohta (C(2015)6946),
  - võttes arvesse komisjoni 19. mai 2015. aasta teatist „Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava“ (COM(2015)0215),
  - võttes arvesse oma 17. detsembri 2015. aasta resolutsiooni patentide ja sordiaretajate õiguste kohta ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A8-0174/2016),
- A. arvestades, et meie ühiskonnad puutuvad kokku arvukate põllumajandust puudutavate probleemidega ja peavad täitma oma rolli, ning arvestades, et hinnangute kohaselt suureneb maailma rahvastik 2050. aastaks 9,6 miljardini, mis tähendab, et maailmas on siis ligikaudu 2,4 miljardit inimest rohkem kui praegu;
- B. arvestades, et keskmiselt vähemalt üks kolmandik toodetud toidust ja mõnedes sektorites peaaegu pool läheb raisku, ning arvestades, et üks kõige tulemuslikumatest viisidest eeldatava nõudluse rahuldamiseks, ammendamata seejuures nappe ressursse, on tehnoloogiliste lahenduste rakendamine, et suurendada toodangut, parandada jaotusviise ja võidelda toidu raiskamise vastu;
- C. arvestades, et tungivalt on vaja toota ELi ja kogu maailma kodanikele rohkem toitu, mis on ohutu, tervislik ja toitev, et võidelda vaegtoitumuse, ülekaalulisuse, südame-veresoonkonna haiguste jne vastu; arvestades, et ELi kõrgeid toidu kvaliteedistandardeid tunnustatakse kogu maailmas;
- D. arvestades, et on olemas palju põllumajandusega konkureerivaid maakasutuse alternatiive, nagu linnastumine, tööstus, turism ja vaba aja veetmine;
- E. arvestades, et põllumajanduslikud toorained pakuvad perspektiivi keskkonnahoidliku keemia arenguks;
- F. arvestades, et põllumajanduse säästvamaks muutmine on muutumas ettevõtjate jaoks üha olulisemaks eesmärgiks, võttes ühelt poolt arvesse vajadust hoida sissetuleku tagamiseks kulud kontrolli all ja teiselt poolt reageerida loodusvarade (pinnas, vesi, õhk ja bioloogiline mitmekesisus) ammendumisele ja nende seisundi halvenemisele; arvestades, et põllumajanduses kasutatakse 70 % maailma mageveest, ning arvestades, et vee kättesaadavus piirab ELi ja maailma mõnes piirkonnas põllumajanduslikku tootmist juba suurel määral; arvestades, et joogivee kasutamist põllumajanduses saab märkimisväärselt vähendada, kasutades tulemuslikult kaasaegseid niisutustehnikaid ja kasvatades kohalikku kliimasse sobivaid põllukultuure;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0205.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0473.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- G. arvestades, et lämmastikväetised aitavad suurendada saaki, kuid nende tootmisele kulub ligikaudu 50 % põllumajanduslike tootmissüsteemide tarbitavast fossiilkütuseenergiast;
- H. arvestades, et eeldatavasti suureneb maailma energianõudlus 2030. aastaks 40 % võrra, ning arvestades, et praegu tuleb tõsiselt mõelda, kuidas seda nõudlust rahuldada suurema energiatõhususe ja kindla energiaallikate jaotuse abil, mis hõlmab taastuvaid energiaallikaid; arvestades, et uuringud on näidanud, et lühemad põllumajandusliku toidutööstuse ahelad võivad vajada vähem sisendenergiat, mis aitab kulusid kokku hoida ja keskkonda säästa;
- I. arvestades, et igal aastal hävib kuni 40 % maailma saagist taimekahjurite ja -haiguste tõttu, ning arvestades, et eeldatavasti suureneb see osakaal järgnevatel aastatel märkimisväärselt; arvestades, et tuleb astuda samme selle arvu edasise suurenemise ärahoidmiseks, sealhulgas kasutades süsteemset lähenemist ja kohandades olemasolevaid tootmismudeleid, ning arvestades, et kliimamuutused aitavad sellele hävimisele kaasa ning toovad kaasa ökoloogiliselt uudsete taimekahjurite ja -haiguste ilmumise;
- J. arvestades, et globaalne soojenemine tekitab äärmuslikke ilmastikunähtusi, mis toovad kaasa põua või üleujutused, mis põhjustavad märkimisväärselt kahju nende all kannatavatele elanikkonnarühmadele ning tekitavad tõsiseid riske nende toiduga kindlustatusele; arvestades, et bioloogiliselt ja struktuurselt erinevate agroökosüsteemide vastupanuvõime kliimamuutustele võib aidata seda riski vähendada;
- K. arvestades, et ELi geneetilist saagipotentsiaali ei realiseerita järjepidevalt Euroopa põllumajandusettevõtetes, kus saagikus ei ole viimaste aastate jooksul tõusnud;
- L. arvestades, et taimede geneetiliste ressursside mitmekesisus ja kvaliteet etendavad põllumajanduse vastupanuvõime ja tootlikkuse puhul olulist rolli ning on seega pikaajalise põllumajanduse ja toiduga kindlustatuse otsustavateks teguriteks;
- M. arvestades, et saagivahe kaotamine on eriti suur probleem säästva põllumajanduse teadusuuringute kava jaoks;
- N. arvestades, et täppispõllumajandus hõlmab automatiseerimise ja muu tehnoloogia kasutamist peamiste põllumajandustavade täpsuse ja tõhususe suurendamiseks, kasutades süsteemipõhiseid lähenemisviise andmete kogumiseks ja analüüsimiseks ning ilma, mulla, vee ja põllukultuuride koostoime optimeerimiseks, ning arvestades, et täppispõllumajanduse lõppeesmärk on vähendada pestitsiidide, väetiste ja vee kasutamist, parandades ühtlasi mullaviljakust ja optimeerides saagikust;
- O. arvestades, et mullateadus tõestab, et heas seisundis ja elus mullastik toetab ja kaitseb põllukultuure kasulike liikide abil, mis kaitsevad haigusetekitajate vastu ning varustavad kultuurtaimi toitainete ja veega, saades vastu suhkruid taimejuurte eritistest; arvestades, et põllumajandustavad võivad avaldada negatiivset mõju mulla bioloogilisele, keemilisele ja füüsilisele kvaliteedile, põhjustades muu hulgas mullaerosiooni, mullastruktuuride seisundi halvenemist ja viljakuse vähenemist;
- P. arvestades, et innovatiivsete tehnoloogiate kasutamisest saadav kasu ei peaks piirduma ainult üht liiki põllumajandustavadega ja see peab avalduma kõigi põllumajandusliku tootmise liikide puhul, olgu siis tegemist tavapärase või mahepõllumajanduse, loomakasvatuse või põllukultuuride kasvatamise, väike- või suurtootmisega;
- Q. arvestades, et ajavahemikul 1993–2009 vähendati pestitsiidide toimeainete arvu 70 % võrra, samal ajal kui haiguspuhangute esinemine on Euroopa Liidus suurenenud; arvestades, et lubade andmise protsess, sh toimeainete ja taimekaitsevahenditele alternatiiviks olevate uute ainete kindlaksmääramise kriteeriumid, muutub ELi põllumajanduse ja kodanike jaoks aina suuremaks probleemiks; arvestades, et kiiresti on vaja tegeleda väikeseks kasutuseks mõeldud toimeainete puudumisega;

Teisipäev, 7. juuni 2016

- R. arvestades, et erikultuuride jaoks mõeldud taimekaitselahenduste ebapiisavus ohustab toidukultuuride kvaliteeti, mitmekesisust ja säästvat tootmist ELis, ning selle otsene mõju, sh kahjud kultuuride kasvatuses ja põllumajandustootjate kantavad lisakulud, on hinnanguliselt üle ühe miljardi euro;
- S. arvestades, et lühiajalised poliitikatsüklid ja teadustöö rahastamise prioriteedid võivad olla kahjulikud põllumajandusega seotud oskustele, taristule ja innovatsioonile, ning arvestades, et prioriteetseks tuleks pidada tõhusat teadustulemuste siiret teadusest põllumajandustootjatele ning teadusprogramme, milles keskendutakse põllumajanduse säästvamaks muutmisele, tootmiskulude vähendamisele ja konkurentsivõime suurendamisele;

Täppispõllumajandus

1. märgib, et põllumajandussektor on alati tuginenud uutele põllumajandusettevõtlike mudelitele ja tavadele, mis hõlmavad uusi tehnoloogiaid ja tootmismeetodeid, et suurendada väljundeid ning kohaneda uue ja muutuva olukorraga; rõhutab, et ökosüsteemi teenused, nagu toitainete ringlus, on põllumajanduse jaoks keske tähtsusega, ning et mõned funktsioonid, nagu CO₂ sidumine, ulatuvad toidutootmisest kaugemale;
2. on veendunud, et innovatsioon võib aidata kaasa ELi põllumajanduse säästvaks muutmisele ning peab täppispõllumajanduse tehnoloogiat edu säilitamiseks eriti tähtsaks, kuid tunnistab piiranguid selle ulatuslikul kasutuselevõtmisel, sh usaldusväärsus, juhitavus ja piiratud teadmised selle tehnoloogia kohta ning selle kohandatavus igat liiki ja iga suurusega põllumajandusettevõtetele;
3. on seisukohal, et täppispõllumajanduse aluseks olevad põhimõtted võivad tuua olulist kasu keskkonnale, suurendada põllumajandustootjate sissetulekut, võimaldada põllumajandusmasinaid otstarbekamalt kasutada ja suurendada oluliselt ressursikasutuse, sh niisutamiseks vee kasutamise tõhusust; ergutab komisjoni seetõttu edendama meetmeid täppispõllumajanduse tehnoloogiate arendamise ja kasutuselevõtmise stimuleerimiseks kõigi põllumajandusettevõtte liikide puhul, olenemata nende suurusest ja tootmisviisist ning sellest, kas tegeldakse taime- ja/või loomakasvatusega;
4. rõhutab, et iseäranis tähtis on tagada, et täppispõllumajanduse innovatsiooniprotsess lahendaks suurte kulude probleemi teatava täppispõllumajanduse tehnoloogia väljatöötamises ja kasutamises ning et põllumajandustootjad ja kogu tarneahel oleks aktiivselt kaasatud selle tehnoloogia väljatöötamisse, et tagada selge kasu põllumajandusettevõtte tasandil ning aidata põllumajandusettevõtetel muutuda vastupanuvõimelisemateks;
5. on veendunud, et majanduslik areng ja säästev tootmine ei välista üksteist ning on saavutatavad innovatsiooni kaudu; rõhutab vajadust toetada innovatsiooni tehnoloogia valdkonnas ja valitsemises õigusliku sidususe, selguse ja ettevõtlusvõimaluste tagamise kaudu, ning nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et asjaomaste õigusaktide tulevaste läbivaatamiste ja reformide puhul võetakse innovatsiooni konkreetselt arvesse; toonitab asjaolu, et Euroopa põllumajanduses suudetakse toota kvaliteetseid ja suure lisaväärtusega tooteid ning pakkuda kasumlikke ja teadmispõhiseid lahendusi, et toita maailma üha kasvavat ja nõudlikumat elanikkonda;
6. kutsub tööstust, komisjoni ja liikmesriike üles tegema partneritena koostööd, et suurendada robotika ja muude täppispõllumajanduse meetodite toimivust ja kohandatavust, et teadustöö rahastamist saaks põllumajanduse ja aianduse huvides tulemuslikult ära kasutada;
7. kutsub tööstust lisaks üles kasutama ära innovatsioonist tulenevaid võimalusi selliste täppispõllumajanduse võimekuste arendamiseks, mis on kõigile juurdepääsetavad, suurendes nii puuetega inimeste võimalusi, edendades soolist võrddõiglikkust ning laiendades oskuste baasi ja tööhõivevõimalusi maakogukondades;
8. peab tervitatavaks täppispõllumajanduse robotika kaasamist hiljuti avaldatud raamprogrammi „Horisont 2020“ tööprogrammi aastateks 2016–2017, kuid peab kahetsusväärseks, et selle konkursi raames esitatud projektide puhul ei nõuta paljusid osalejaid hõlmavat lähenemisviisi, mis võib tähendada, et põllumajandustootjad jäävad innovaatiivsetest arengutest kõrvale; rõhutab, et täppispõllumajandus võib vähendada ressursikasutust vähemalt 15 % võrra; julgustab rakendama täppispõllumajandust, mis pakub uusi lähenemisviise kogu põllumajandusettevõtte juhtimisele, näiteks GPSi/GNSSi tehnoloogia abil juhitavaid masinaid ja kaugjuhitava õhusõiduki süsteeme (RPA-süsteemid);

Teisipäev, 7. juuni 2016

Suurandmed ja informaatika

9. juhhib tähelepanu asjaolule, et põllumajandussektoris, nagu kõigis muudes majandussektorites, on toimumas muutused; rõhutab, et kaasaegne põllumajandus sai võimalikuks üksnes tänu teaduse ja tehnika progressi omaksvõtmisele, ning et digivaldkonna edusammud pakuvad samuti võimalust põllumajandussektori täiendavaks arenguks;

10. rõhutab, et suurte integreeritud andmekogude võrdlemine ja analüüs võib edasi viia innovatsiooni põllumajanduses ning on eriti kasulik põllumajandustootjatele, majandusele, tarbijatele ja keskkonnale kasuliku tõhusa ja säästva toiduahela kavandamisel ja arendamisel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaotama keerukate ja killustatud IKT-süsteemide integreerimist takistavad tõkked, soodustama investeringuid ja katma koolituskulud ning muutma vajalikud rajatised põllumajandusele kättesaadavamaks;

11. väljendab heameelt Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) edusammude üle täppispõllumajanduse arendamisel; on seisukohal, et ESA satelliit Sentinel 2B, mis saadetakse orbiidile 2016. aasta lõpus, võib anda selgema pildi kultuuride ja metsa all olevast pindalast, aidates põllumajanduspoliitikat tulemuslikumalt rakendada, ressursikasutust otstarbekamaks muuta ja saagikoristusperioode optimeerida; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama satelliidipõhiste süsteemide kasutamist;

Mulla, veevarude ja toitaineite majandamine

12. tunnistab, et mulla degradatsioon on peamine põllumajanduslikku tootmist piirav tegur, ning nõuab suuremaid ambitsioone ja jõupingutusi mulla ja veevarude majandamise tavade parandamiseks, eriti kliimamuutusi silmas pidades; peab tervitatavaks samal tehnoajal liikumisega (Controlled Traffic Farming – CTF) tehnoloogiate arendamist, mis vähendavad maa ülearusest töötlemisest tulenevaid mulla kahjustusi, ning peab tervitatavaks ka hiljutisi püüdlusi integreerida mahepõllumajandusse kõrge resolutsiooniga kaugseire tehnoloogiad; ergutab komisjoni kvantifitseerima nende uute tehnoloogiate keskkonna- ja tootmisalast kasu ning tagama teadlikkust ning teadmus- ja tehnosiiret;

13. nõuab põllumajandustootjate kaasamist pinnase toitainete kaardistamise tehnoloogiate kavandamisse, katsetamisse ja levitamisse, et suurendada nende tulemuslikkust;

14. peab kahetsusväärseks, et toitaineite kasutamise tõhusus on ELis väga madal, ning rõhutab, et vaja on võtta meetmeid lämmastiku (N), fosfori (P) ja kaaliumi (K) kasutamise tõhususe parandamiseks, et vähendada nende mõju keskkonnale ning parandada toidu- ja energiatootmist; nõuab sihtotstarbelisi uuringuid (ja nende rakenduslikku kasutamist), et parandada toitainetõhususe seiret ja optimeerida veelgi muutuva laetusnormi tehnoloogiad;

15. nõustub, et uute tehnoloogiate ja innovatiivsete põllumajandustavade arendamine võib märkimisväärselt vähendada taimekaitsevahendite, väetiste ja vee kulu ning nende abil on võimalik võidelda mullaerosiooni vastu;

Geneetiline mitmekesisus

16. on seisukohal, et geneetilise mitmekesisuse vähenemine viimase sajandi jooksul ohustab toiduga/söödaga kindlustatust ning kahjustab ELi poliitikat säästva põllumajanduse, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja kliimamuutuste leevendamise strateegiate valdkonnas; usub, et selle vähenemise peamiseks põhjuseks on monokultuurid ja viljavahelduse puudumine; on seisukohal, et kõik taimesordid ja loomaliigid, sh maatõud, nende metsikud ja poolmetsikud sugulased ning vanad ja uuendsordid on hädavajalikud geneetilise mitmekesisuse, aretusprogrammide ning piisava, toitva ja tervisliku toidu tootmise säilitamiseks;

17. on seisukohal, et ELi eeskirjad peaksid võimaldama põllumajandustootjatel ja sordiaretajatel selliseid geneetilisi ressursse kõige paremini ära kasutada, et kaitsta geneetilist mitmekesisust ja innovatsiooni, arendades uusi sorte; rõhutab, et ELi eeskirjadega tuleks alati püüda mitte kahjustada selliseid innovatiivseid protsesse sordiaretajatele ja põllumajandustootjatele tarbetu halduskoormuse tekitamisega;

18. rõhutab vajadust suurema dialoogi järele geenipankade, era- ja avaliku sektori taimeuuringute, sordiaretajate, lõppkasutajate ja kõigi teiste geneetiliste ressursside säilitamises ja kasutamises osalejate vahel, et suurendada vastupidavust ja lahendada säästva põllumajanduse ees seisvad probleemid kogu Euroopas;

Teisipäev, 7. juuni 2016

19. juhib tähelepanu varasematele toetustele, mida põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat (AGRI) ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat (RTD) on andnud geneetiliste ressursside säilitamise jaoks, näiteks Euroopa kohalike seemnete säilitamise võrgustikule (ENSCONET), kuid nõuab jätkuprogramme, et jätkata põllukultuuride ja kariloomade geneetilise säilitamise toetamist, eriti geneetiliste ressursside kohapealsel kasutamisel põllumajandusettevõtetes rakendatavate meetmete kaudu;

20. rõhutab, et oluline on avada geneetiliste ressursside säilitamine mitmekesisemate taime- ja loomaliikide jaoks ning et teadustöö rahastamine selles valdkonnas peab tooma kaasa tehnoloogia arengu põllumajanduses ja aianduses;

21. palub komisjonil esitada ettepanekud Euroopa strateegia kohta geneetilise mitmekesisuse kaitsmiseks põllumajanduses, nagu näeb ette ELi bioloogilise mitmekesisuse 2020. aastani kestva strateegia meede 10;

22. mõistab vajadust kasutada iduplasma kogusid vastutustundlikult, et teha kindlaks ressursside kasutamise tõhususe, kahjuritele ja haigustele vastupidavuse ning muud kvaliteeti parandavad ja vastupidavust suurendavad tunnused ning neid iseloomustada; leiab, et seetõttu tuleb rohkem tähelepanu pöörata fenotüübi määramisele, mis on oluline kitsaskoht paljude põllukultuuride puhul;

23. märgib, et kõige tulemuslikum viis geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks põllumajanduses on selle kasutamine *in vivo*; märgib, et kolmest ELi ametlikele seemnekataloogidele kohaldatavast nõudest (eristatavus, ühtlikkus ja püsivus) ei ole ühtlikkus ja püsivus geneetiliselt mitmekesisemate taimede loomupärased omadused; märgib, et kliimamuutustega kohanemine sõltub suurest geneetilisest varieeruvusest; märgib seemneturgude järjest ulatuslikumat koondumist ja varieeruvuse vähenemist liigi kohta; ergutab põllumajandusettevõtete seemnesüsteemi ja -vahetusi etendama suuremat rolli põllumajandustootjate mõjuvõimu suurendamisel ning tunnistab, et osalusaretus on maakogukondades pikaajaline innovatsioonitraditsioon;

24. mõistab vajadust säilitada geneetilised ressursid ja neid kasutada pikaajalise toiduga kindlustatuse tagamiseks ning laiendada ajakohaste taime- ja loomaaretusprogrammide geneetilist baasi; tunnistab, et mahepõllumajandusettevõtetes napib uusi sorte, mis oleksid vastupidavad kahjuritele ja haigustele ning mida oleks võimalik kasvatada ilma taimekaitsevahendeid kasutamata; toetab juurdepääsu ja tulu jaotamise kontseptsiooni, kuid nõuab Nagoya protokolliga rakendamist määruse (EL) nr 511/2014 ja rakendusmääruse (EL) 2015/1866 alusel, et keerukus ja loodusliku materjali kasutamisest tulenevad kulud ei heidutaks aretajaid loomast uusi tunnuseid, nagu vastupidavus kahjuritele ja haigustele, toiteväärtuslik kvaliteet ja vastupidavus keskkonnatingimustele; märgib, et seda tuleks teha läbi aastate liike hoidnud ja sorte aretanud maakogukondade õigusi piiramata;

25. peab oluliseks säilitada kohalike tõugude jõudlus ja seda arendada, võttes arvesse nende võimet kohaneda oma loomuliku keskkonna tingimustega, ning austada põllumajandustootjate õigusi taimi iseseisvalt aretada ning varuda ja vahetada eri liikide ja sortide seemneid, et tagada Euroopa põllumajanduse geneetiline mitmekesisus;

26. tunnistab vajadust toetada sobivaid külvikordi, mis on põllumajandustootjate jaoks endiselt kasumlikud; rõhutab samuti vajadust säilitada lisaks geneetilistele ressurssidele teatav hulk terve rea taimede jaoks sobivaid taimekaitsevahendeid; rõhutab, et ilma selliste vahenditeta väheneks oluliselt selliste põllukultuuride mitmekesisus, mida saab kasumlikult toota;

Täpsusaretus

27. toetab vajadust järjepidevate edusammude järele innovatiivses aretuses, kohaldades turvalisi ja järeleproovitud meetodeid, mille eesmärk on suurendada mitte üksnes põllukultuuride kahjuritele ja haigustele vastupidavate tunnuste arvu, vaid ka suure toiteväärtusega ja tervisele kasulike omadustega toidutoorainete valikut turul;

28. peab oluliseks tagada järjepidev toetus selliste tulevaste tehnoloogiliste vahendite arendamisele ja kasutamisele, mis võivad aidata aretusel edukalt tegeleda eelseisvate ühiskondlike väljakutsetega;

Teisipäev, 7. juuni 2016

29. leiab, et komisjonil on õige aeg avaldada uute meetodite tööühma käsitlev lõpparuanne ja kasutada oma teaduslikke tulemusi alusena muu hulgas praegu kontrollitavate aretusmeetodite õigusliku staatuse selgitamisel ning kasutada oma aruteludes usaldusväärset õiguslikku analüüsi;

30. ergutab kõigi sidusrühmade ja üldsuse seas avatud ja läbipaistvat dialoogi aretusprogrammide jaoks väga täpsete innovatiivsete lahenduste vastutustundliku väljatöötamise, sealhulgas selle riskide ja kasu üle; märgib, et see nõuab jõupingutusi põllumajandustootjate ja üldsuse teadlikkuse ja uutest meetoditest arusaamise suurendamiseks; kutsub komisjoni üles tagama tarbijate ja põllumajandustootjate piisavalt harimist uute ja arenevate aretusmeetodite alal, et tagada avatud ja teadliku avaliku arutelu toimumine;

31. väljendab muret Euroopa Patendiameti (EPO) laiendatud apellatsioonikomisjoni 25. märtsi 2015. aasta otsuse pärast juhtumite G2/12 ja G2/13 kohta;

Taimekaitsevahendid

32. rõhutab kiireloomulist vajadust vaadata läbi taimekaitsevahendeid reguleeriva raamistiku rakendamine ning töötada välja sidus, tõhus, prognoositav, riskipõhine ja teaduslikult tõestatud hindamis- ja lubade andmise süsteem; peab oluliseks vähendada põllumajandustootjate sõltuvust pestitsiididest nii palju kui võimalik, märkides, et toidu ja sööda tootmine toimub konkurentsipõhises rahvusvahelises keskkonnas; peab oluliseks arendada välja taimekaitsevahendid, mis on kulutõhusad, ohutud kasutada ja keskkonnasõbralikud;

33. peab tervitatavaks komisjoni 2016. aasta tööprogrammi REFIT algatusi, millega kohustatakse ELi viima läbi määruse (EÜ) nr 1107/2009 ja määruse (EÜ) nr 396/2005 hindamist; rõhutab, et REFITi protsess ei tohi tuua kaasa toiduohutus- ja keskkonnakaitsenormide leebemaks muutmist;

34. palub komisjonil lisada parlamendile ja nõukogule esitatavasse aruandesse võimalused praeguste õigusaktide ning eelkõige lubade vastastikuse tunnustamise ja piirkondlike hindamiste protsessi toimimist käsitlevate õigusaktide muutmiseks ja täiendamiseks;

35. rõhutab muret, et iganenud riiklike loa andmise meetodite jätkuva kasutamise tõttu piirkondlike lubade süsteem ei toimi, ning kutsub komisjoni üles heakskiitmise süsteemi ühtlustama, et tagada toodete vastastikune tunnustamine määruses (EÜ) nr 1107/2009 kindlaks määratud piirkondadesse kuuluvates liikmesriikides;

36. väljendab heameelt hiljutise integreeritud taimekaitse alase Euroopa teadusvõrgustiku (IPM-ERANET) ning uue väikese kasutuse alase koordineerimisplatvormi üle, kuid on seisukohal, et platvormi võiks kasutada paremini ära teadusuuringute ja innovatsiooni hõlmamiseks, et tegeleda väikeseks kasutuseks ja erikultuuride jaoks mõeldud taimekaitselahenduste puudumisega;

37. rõhutab toimeainete mõjude läbipaistva hindamise olulisust selleks, et tagada säästev põllumajandus kooskõlas ELi õigusega, ning toodete kasutamisega seotud riski ja ohtude põhjaliku hindamise olulisust; tuletab meelde, et kui ebakindluse tase on liiga kõrge selleks, et tagada rahvatervis või head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, tuleks kasutada ettevaatuspõhimõtet;

38. palub tervise ja toiduohutuse peadirektoraadil (SANTE) kehtestada selged kriteeriumid väikese riskiga toimeainete määratlemiseks väikese riskiga pestitsiidide väljatöötamise ja kasutamise jaoks, võttes samal ajal arvesse arenevaid teaduslikke teadmisi ja tagades, et saavutatakse tervise- ja keskkonnakaitselised eesmärgid, ning tagada, et kõikide võimalike väikese riskiga ainete suhtes kohaldatavate kriteeriumite puhul on olemas andmed ohutuse kohta;

39. on seisukohal, et väikese riskiga aineid, sealhulgas taimekaitsevahendite mittekeemilisi alternatiive (nagu bioloogiline tõrje) tuleks käsitleda prioriteedina referentliikmesriikide ja Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) poolses hindamises, et aidata saavutada direktiivi 2009/128/EÜ integreeritud taimekaitse ja pestitsiidide säästva kasutamise alased eesmärgid, eelkõige seoses toodete kasutamisega vähe levinud ja erikultuuridel;

Teisipäev, 7. juuni 2016

40. rõhutab, et põllumajandustootjatel on vaja laiemat valikut vahenditest oma taimede kaitseks ja selle üle otsustamiseks, milline meede nende taimi kõige paremini kaitseb; julgustab seetõttu kasutama osana integreeritud taimekaitsest laialdasemalt mitmesuguseid alternatiive tavapärastele pestitsiididele, sh biopestitsiide, ning nõuab suuremate jõupingutuste tegemist kulutõhusamate alternatiivide arendamiseks, toetades mittekeemiliste alternatiivide ja väikese riskiga meetmete ning keskkonnasõbralikumate pestitsiidide alaseid väliuuringuid ja nende laiemat tutvustamist;

41. märgib, et bioloogiline tõrje kujutab endast elusorganismide või looduslike ainete kasutamisel põhinevaid taimekaitsemeetodeid ja see võib vähendada tavapäraste pestitsiidide kasutamist ning aidata suurendada taimede vastupanuvõimet;

42. kutsub komisjoni üles esitama tegevuskava ja looma eksperdirühma, et teha tööd säästvama taimekaitsesüsteemi nimel; rõhutab võimalusi, mida pakub taimekaitsesüsteem, mis parandab sordiaretuse püüdluste, loomulike kaitsesüsteemide ja pestitsiidide kasutamise vastastikust mõju;

43. peab kahetsusväärseks aeglast protsessi integreeritud taimekaitse ja direktiivi 2009/128/EÜ rakendamisel liikmesriikides ja rakendamise hindamisel komisjoni poolt;

Oskuste arendamine ja teadmussüire

44. tunnistab, et põllumajandusega seotud tehnoloogia väljatöötamine nõuab erinevaid erialaoskusi ja valdkondadevahelisi teadmisi, mille hulka kuuluvad muu hulgas üldine taime-, looma- ja keskkonnateadus, füsioloogia ja inseneriteadus;

45. peab kahetsusväärseks oskuste puudujäägi suurenemist paljudel nendest erialadest ning palub liikmesriikidel teha oma järgmiste maaelu arengu programmide, sh Euroopa innovatsioonipartnerluste loomisel koostööd tööstuse, teadusasutuste ja teiste asjaomaste sidusrühmadega, et teha kindlaks võimalused oskuste arendamise toetamiseks ja teadmiste edasiandmiseks nendes valdkondades, sh noorte põllumajandustootjate ja uute turuletulijate koolitamise ja praktika kaudu;

46. palub põllumajandustehnoloogia sektoril suurendada põllumajandusettevõtetes toimuva tutvustustegevuse kooskõlastatust ja integratsiooni ning kasutada tutvustustegevust rohkem ja seirata põllumajandusettevõtteid parimate tavade jagamiseks piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil, kasutades praegu olemasolevaid või uusi programme, algatusi ja ressursse;

47. tunnistab täppispõllumajanduse ja digitehnoloogia integreerimise potentsiaali põllumajanduse noorte põllumajandustootjate jaoks atraktiivsemaks muutmisel ning uute majanduskasvu ja tööhõive võimaluste loomiseks maapiirkondades; on veendunud, et investeerimine nende tehnoloogiate arendamisse võib kiirendada põlvkondade vahetumist põllumajanduses;

Teadusuuringute ja rahastamise prioriteetid

48. tunnistab säästva põllumajanduse ja aiandusega seotud pikaajalisi probleeme ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama alus- ja rakendusuuringute jaoks välja järjepideva rahastamisega pikaajalist investeerimiskava, pidades prioriteetseks sektoripõhist lähenemist, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel parandada säästva põllumajanduse alaste spetsialistide koolitamist ja tagada, et võimalik on konsulteerimine ekspertidega;

49. on seisukohal, et kava peaks sisaldama kulutõhusaid lahendusi ja olema kohaldatav väiketootjate suhtes, maapiirkondades ning äärepoolseimates ja mägipiirkondades; rõhutab, et põllumajandustootjad on peamised keskkonna haldajad Euroopas ning neil on vaja jätkuvat juurdepääsu innovatsioonile ja teadusuuringutele, mis võimaldavad neil toota toitu, sööta ja muid tooteid säästval ja kulutõhusamal viisil, kaitstes samal ajal keskkonda tulevaste põlvkondade jaoks ning edendades bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid;

Teisipäev, 7. juuni 2016

50. peab tervitatavaks viimaste aastate jooksul rakendusuuringutes tehtud edusamme, kuid nõuab suuremaid jõupingutusi teadmiste lõppkasutajatele üleandmise tagamiseks ning põllumajandustootjate ja teiste põllumajandustehnoloogia ja -vahendite kasutajate, sh väikeste põllumajandusettevõtete kaasamiseks;

51. nõuab ÜPP teises sambas sisalduva konkurentsivõimelise ja säästva põllumajanduse alase Euroopa innovatsioonipartnerluse tõhustamist, et luua partnerlusi innovaatiliste osaliste, sealhulgas kõigi põllumajandustootjate ja eelkõige väikepõllumajandustootjate vahel, kes on Euroopa otsustuskeskustest kaugemal;

52. märgib, et liikmesriikides, kus kasutatakse arukalt avaliku ja erasektori partnerlusi, on hakatud rohkem tegelema rakendusuuringutega ja kaasama lõppkasutajaid;

53. peab vajalikuks, et komisjon ja liikmesriigid töötaksid välja projektid, milles keskendutakse ressursitõhusamate põllumajandustavade ja põllukultuuride sortide, sh kohalike sortide arendamisele, mille eesmärk on kaitsta ja parandada mullaviljakust ja toitainete vahetust, eelkõige arvestades vee ning väetiste teatavate peamiste koostisosade, nagu fosfaadi kättesaadavuse vähenemist; kutsub komisjoni üles pidama prioriteetseks investeerimist ringmajandusse ja kliimasõbralikesse põllumajandustavadesse, luues piisavaid stiimuleid teadusuuringute ja põllumajandustootjate poolse kasutuselevõtu rahastamiseks; rõhutab, et akvapoonika, suletud ahelas toitainete ringluse, agroökoloogia, sh agrometsanduse, keskkonnasäästliku põllumajanduse ja säästva metsamajanduse, sapropeeli, lühikeste söödaahelate, karjamaadel karjatamise ja madala ressursivajadusega tootmise häid külgi tuleks nõuetekohaselt hinnata, need teatavaks teha ja neid stimuleerida;

54. on samuti seisukohal, et komisjoni ja liikmesriikide jaoks on oluline arendada innovatiivseid projekte toiduks mittekasutatavate toodete tootmiseks (biomajandus, taastuvenergia jne) ning teenuseid, et arendada välja ressursitõhusam (parem vee, energia, taime- ja loomasööda kasutus jne) ning autonoomsem põllumajandustööstus;

55. märgib, et paljude ELi, sõltumatute või avaliku sektori rahastatavate haridus-, koolitus- ja innovatsioonikeskuste tase on langenud või need ei paku piisavalt valdkondadevahelisi lähenemisviise sellistes kujunemisjärgus olevates valdkondades nagu põllumajandustehnika; tunnistab, et mõnedes liikmesriikides on põllumajandustootjate kvalifikatsioon endiselt piiratud, mis raskendab juurdepääsu uutele tehnoloogiatele ja nende rakendamist, ning kutsub seetõttu komisjoni üles koostama Euroopa tehnilisse või kõrgema taseme põllumajanduslikku koolituse ja väljaõppesse investeerimise kava;

56. peab tervitatavaks hiljuti käivitatud Euroopa innovatsioonipartnerlust „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ (EIP-AGRI), mille eesmärk on ühendada teadustöö ja praktiline põllumajandustegevus, ning palub komisjonil etendada aktiivset rolli riikide ja piiriülel tasandil koordineerimise parandamisel, et edendada programmiga „Horisont 2020“ seotud konkreetset innovatsiooni tegevuskava ning tagada piisav teadmiste üleandmine lõppkasutajatele;

57. ergutab komisjoni ja liikmesriike tegema rohkem ära selleks, et suurendada üldsuse teadlikkust põllumajanduse väärtusest ELis ning arendada üleeuroopalisi põllumajanduse innovatsioonikeskusi, mis tutvustaksid innovatiivseid uusi tehnoloogiaid, säästvat põllumajandust, toiduga kindlustatust ja toiduainetega varustamise sõltumatust ning võimaldaksid neile asjakohast juurdepääsu;

58. rõhutab, et nende keskuste tegevus peaks võimaldama uutele tehnoloogiatele juurdepääsu mitte üksnes säästva põllumajanduse, vaid ka maaelu säästva arengu jaoks, tehes koostööd kogukondades, maapiirkondade VKEde, ühistute ja tootjaorganisatsioonidega; rõhutab, et need peaksid olema läbipaistvad ja avatud üldsusele ja põllumajandustootjatele ning kasutama sektoritevahelist lähenemisviisi, edendades dialoogi sektorite vahel, mida innovatsioon võib eri viisil mõjutada;

59. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et koos tehnoloogilise ja teadusliku innovatsiooniga jätkaks õitsengut ka traditsioonilised tehnoloogiad ja põllumajandusettevõtted, arvestades nende tohutut väärtust kultuurilise, maapiirkondade, ajaloolise ja turismialase mitmekesisuse allikana ja elatisallikana arvukate Euroopa väikepõllumajandustootjate jaoks terves reas piirkondades;

Teisipäev, 7. juuni 2016

60. palub liikmesriikidel paremini kasutada Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeeringupanga ühise vastastikuse mõistmise memorandumil alusel loodud finantsvahendeid põllumajanduse ja maaelu arengu valdkonnas ajavahemikuks 2014–2020,

61. rõhutab nende vahenditega seotud lisaväärtust, eelkõige finantsvõimenduse ja laenu tagatiste mõttes, mille eesmärk on säästva põllumajanduse ja metsanduse teadusuuringute kava rakendamise, sh programmi „Horisont 2020“ ühiskondliku väljakutse nr 2 edendamine; osutab eelkõige nende kasulikkusele selliste põllumajandustootjate investeerimisvajaduste ja riskide vähendamisel, kes soovivad võtta kasutusele kulukad täppispõllumajanduse tehnoloogia ja meetodid;

Euroopa kui teaduse arengu ja innovatsiooni keskuse säilitamine

62. märgib, et tegelikud ja potentsiaalsed kliimamuutused mõjutavad rohkem maapiirkondi, sh äärepoolsemaid ja mägipiirkondi, mis muudab need vähem atraktiivseks ning suurendab rahvastiku vananemise ja rahvastikukao ohtu; tunnistab, et põllumajandusel tuleb võimaldada kohaneda muutuvate oludega, kasutades kõiki kättesaadavaid tehnoloogilisi lahendusi, et tagada põllumajandusmaa säästvam kasutamine;

63. märgib, et kaasaegsed tehnoloogiad põllumajanduses ja laiem maakasutussektor võivad aidata neil sektoritel anda õiglase panuse ülemaailmsetesse kliimamuutuste leevendamiseks tehtavatesse jõupingutustesse; rõhutab selles kontekstis vajadust laiendada „tootliku põllumajanduse“ määratlust ning toetada täielikult ja kaitsta seda põllumajandusmaad, mis annab avalikke hüvesid kliimamuutuste leevendamisel ja CO₂ sidumisel, sh agroökoloogilist põllumajandust;

64. peab oluliseks põllumajandusmaa säilitamist sellistes piirkondades, nagu liidu mägised ja ärealad, ning toetab kõiki meetmeid, millega tagada seal asuvatele peamiselt väikeettevõtjatele samuti juurdepääs nende vajadustele kohandatud kõrgetehnoloogiale;

65. peab hädavajalikuks, et mõistlik ELi tasandil reguleerimine, mis on suunatud tarbijaohutusele ja tervise- ja keskkonnakaitsele ning põhineb sõltumatutel, vastastikuse eksperdi hinnangu saanud teadustöödel, võimaldab ELi põllumajandustoodangul olla konkurentsivõimeline ja atraktiivne nii sise- kui ka maailmaturul, ning nõuab, et sellest põhimõttest peetaks kinni ka tulevikus;

66. märgib, et praeguste ELi eeskirjade alusel on uue tehnoloogia ja säästvate toodete turuleviimine seotud eelkõige suurte kulude, pikkade ajavahemike ning kaubandusliku ja õigusliku ebakindlusega; märgib, et need tõsiasi avalduvad veelgi selgemalt äärepoolseimates piirkondades, kaugetes maapiirkondades, vähem soodsates piirkondades ja mägipiirkondades;

67. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks ja edendaks kõiki äärepoolseimate piirkondade eripärasid, viies läbi tehnoloogilise ja teadusliku innovatsiooni alaseid katseprojekte, mille eesmärk on leevendada sealseid ebasoodsaid looduslikke tingimusi ning – võttes arvesse nende väikest mastaabi – raskusi juurdepääsu saamisel uusimatele teaduslikele ja tehnoloogilistele arengutele ning nende rakendamisel;

68. palub komisjonil parandada oma reguleerivat raamistikku kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega, et tagada õigeaegne, tõhus ja tulemuslik otsustamise kord, mis võiks aidata kaasa tehnoloogia arengule ELis;

69. palub komisjonil kasutada oma uut teadusnõustamise mehhanismi (SAM), et arendada edasi reguleerivat raamistikku, milles uute tehnoloogiate, toodete ja tavade kasutusele võtmise või mittevõtmise riskide, ohtude ja kasu hindamisel keskendutakse enam riskipõhistele ja sõltumatutele teaduslikele tõenditele;

Teisipäev, 7. juuni 2016

70. juhib tähelepanu innovatsiooni põhimõtte vastuvõtmise ulatuslikule toetusele, mis eeldaks selle täielikku hindamist, millist mõju avaldavad ELi seadusandlikud ettepanekud innovatsioonile;

71. kutsub komisjoni üles võtma kaugeleulatuvamaid meetmeid rahvusvahelisel tasandil tehtava teadusalase koostöö valdkonnas, et intensiivistada muu hulgas teabe vahetust ja teha kindlaks arenguvõimalusi;

o

o o

72. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0252

Innovatsiooni ja majanduse arengu soodustamine Euroopa põllumajandusettevõtete juhtimise tuleviku heaks

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioon innovatsiooni ja majanduse arengu soodustamise kohta Euroopa põllumajandusettevõtete juhtimise tuleviku heaks (2015/2227(INI))

(2018/C 086/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005,
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO), Ülemaailmse Keskkonnafondi (GEF), ÜRO Arenguprogrammi (UNDP), ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP), ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO), Maailmapanga ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) poolt toetatud rahvusvahelisele arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni järeldusi,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka (EIP) vahel 14. juulil 2014. aastal sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumit,
- võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni proteiini nappuse ja selle pikaajalise probleemi võimalike lahenduste kohta Euroopa Liidus ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 18. juuni 2012. aasta järeldusi Euroopa innovatsioonipartnerluse „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 17. detsembri 2015. aasta resolutsiooni patentide ja sordiaretajate õiguste kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A8-0163/2016),

⁽¹⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 58.

⁽²⁾ ELT C 193, 30.6.2012, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0473.

Teisipäev, 7. juuni 2016

- A. arvestades, et ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon (FAO) prognoosib, et kui maailma rahvastik kasvab 2050. aastaks oodatud 9,1 miljardi inimeseni, peab ohutu ja kvaliteetse toidu tootmine selleks ajaks suurenema 60 % ning põllukultuuride saagikus arenenud riikides kasvama 24 %, kusjuures samal ajal tuleb säilitada ressursse tulevastele põlvkondadele ning vältida toidu raiskamist ja kadusid, mis praegu moodustavad üle kolmandiku ülemaailmsest toodangust; arvestades, et FAO hinnangul suureneb põllumaa 2050. aastaks ainult 4,3 %, mistõttu loodusressursse on vaja paremini hallata, et võidelda muu hulgas mulla degradatsiooni vastu;
- B. arvestades, et kõikjal väheneb mulla sisemine tootlikkus ja viljakus, mida põhjustab mulla degradatsioon, eelkõige pinnase erosioon, mis tuleneb ökosüsteemi toimete kadumisest, nagu pealispinnase ja huumuse teke, tolmeldamine, vee sidumine ja toitainete ringlus; arvestades, et laialdaselt toetatud seisukoha järgi tuleb olukorra muutmiseks ning tootlikkuse säilitamiseks ja suurendamiseks neid ökosüsteemi toimeid uuenduslikult suurendada, et tagada vastupidavus kliimamuutusele;
- C. arvestades, et ÜRO on seisukohal, et kui soovitakse saavutada säästva arengu eesmärgi, peab põllumajanduse tootlikkus 2030. aastaks kahekordistuma ning samal ajal peab põllumajanduslik toidutööstus kohanema kliimamuutuse ja muutuvate ilmaoludega, parandama ökosüsteemi ja mulla kvaliteeti ning võimalikult vähendama elurikkuse kadu; arvestades, et selle sihi saavutamiseks tuleb eelistada mikrobioloogilisi valmistisi, mis suurendavad mulla elustikku; arvestades, et ÜRO kaheksast aastatuhande arengueesmärgist neli on seotud põllumajandusega;
- D. arvestades, et rahvastiku kasv, keskmise sissetuleku suurenemine ja tarbijakäitumise muutumine toob kaasa uued toitumiseelistused ning selle tulemusel suureneb eelkõige nõudlus töödeldud toidu ja loomse valgu, nagu liha- ja piimatoodete järele;
- E. arvestades, et põllumajandustöötajate ja maakogukondade elukvaliteeti tuleb parandada;
- F. arvestades, et vaatamata arvukatele uutele probleemidele ja üha arvukamatele eeskirjadele, mida põllumajandustootjad peavad täitma, ja vaatamata tõsiasjale, et põllumajanduse tehnoloogilised ressursid on vähenenud ning niisutatud maade kasutuselevõtmine märgatavalt aeglustunud, ei ole ELi tarbijad kunagi kulutanud toidule nii väikest osa oma sissetulekust nagu praegu; arvestades, et praeguse majanduslanguse tulemuseks on vaesuse suurenemine, mis tihti sunnib ELi tarbijaid toidupankadest abi otsima;
- G. arvestades, et FAO põhiväljaandes „Toidu ja põllumajanduse olukord“ („The State of Food and Agriculture“) märgitakse, et naiste roll maamajanduses on piirkonniti erinev, kuid kõikjal maailmas annavad nad selles valdkonnas märkimisväärse panuse, samas aga on naiste juurdepääs ressurssidele ja võimalustele, mida nad oma tootlikkuse suurendamiseks vajavad, endiselt piiratum kui meestel;
- H. arvestades, et tarbijad nõuavad rangematele keskkonna-, toitumis- ja tervishoiunormidele ja väärtustele vastavat toidutootmist ning paremat kvaliteeti, samas kui põllumajandussektor peab mitmekesistuma ja uuenema, et tagada kõigile kodanikele kvaliteetne, ohutu ja taskukohane toit ning toidutootjatele elatist võimaldav sissetulek;
- I. arvestades, et surve loodusvaradele ja selle mõju elurikkusele, samuti keskkonna tundlikkuse suurenemine, kliimamuutus ja maa nappus koos rahvastiku kasvuga ja tarbijakäitumise muutustega tähendab seda, et põllumajandustootmist tuleb suurendada ja täiustada väiksemate ressursside alusel; rõhutab, et uuenduslik põllumajandus peaks jätma väiksema ökoloogilise jalajälje ja optimaalsemalt kasutama loodusprotsesse ja ökosüsteemi teenuseid, kaasa arvatud taastuvenergiat ning kohaliku põllumajandusliku toidutoodangu suurem tarbimine;

Teisipäev, 7. juuni 2016

- J. arvestades, et ressursitõhusam põllumajandusmudel, mis võimaldab tooteid paremini optimeerida, aitab kõige paremini lahendada mis tahes suurusega põllumajandusettevõtete kestlikkusprobleeme ja annab neile paremad võimalused loodusvarade ning keskkonna kaitsmiseks;
- K. arvestades, et säästvamate põllumajandusmudelite kujundamine, mille eesmärk ei ole üksnes toidu, vaid ka toiduks mittekasutatavate toodete ja teenuste pakkumine, annab kõigis piirkondades olulise võimaluse töökohtade loomiseks lisaks inim- ja loomatoidu tootmisele ka biomajanduse, keskkonnahoidliku keemia, taastuenergia ja turismi valdkonnas jne; arvestades, et sageli on need ühtlasi töökohad, mida ei ole võimalik ümber paigutada;
- L. arvestades, et EL on maailma suurim põllumajandustoodete eksportija ning põllumajanduslik toidutööstus liidu majanduse peamine alustala, mis hõlmab 15 miljonit tootmisahela järgmise etapi ettevõtet, kus toidu töötlemise, jaemüügi ja teenuste valdkonnas töötab 47 miljonit inimest ning mille abiga on saavutatud 17,802 miljardi euro suurune positiivne kaubandusbilanss, mis moodustab 7,2 % kogu ELi ekspordi väärtusest;
- M. arvestades, et ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) konkurentsivõime ja kestlikkus olid 2013. aasta ÜPP reformi peamised eesmärgid; arvestades, et turvaliste toiduvarude tagamine säästva põllumajanduse tootlikkuse suurendamise ning põllumajandustootjatele ja tarbijatele mõistlike ja õiglase hindade tagamise teel, kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatuga, saavutatakse kõige paremini uuenduslikkuse abil; kordab, et säästev ja uuenduslik põllumajandus, mis annab kvaliteetseid tooteid, aitab saavutada mitmeid ELi toimimise lepingus osutatud horisontaalseid poliitikaeesmärke keskkonna ja tervishoiu valdkonnas; arvestades, et tulevane konkurentsivõime sõltub muu hulgas looduslikest protsessidest ja loodusvaradest tulenevast sisemisest tootlikkusest ja viljakusest;
- N. arvestades, et komisjoni ja Euroopa Investeeringupanga (EIP) vahel 14. juulil 2014. aastal sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumis julgustatakse sõnaselgelt edendama investeerimist innovaatilisse põllumajandusse, tagades rahalised vahendid, mis soodustavad investeringute kasutuselevõtmist põllumajanduses, ja see hõlmab komisjoni ettepanekut, mille eesmärk on toetada ja laiendada põllumajanduse rahastamisvahendeid, et võidelda hinnakõikumiste vastu;
- O. arvestades, et tootlikkuse suurendamise eesmärgil on põllumajanduses sageli ette võetud muudatussükleid; arvestades, et need tsüklid on märgatavalt edendanud põllumajanduse arengut kuni tänase tasemeni; arvestades, et uusima tehnoloogia rakendamine ning senise kohandamine ja ümberkujundamine, kaasa arvatud orgaaniline ja agroökoloogiline lähenemine põllumajanduses, toob olulist kasu nii väikestele kui ka suurtele põllumajandusettevõtetele; arvestades, et vesiviljeluses leidub läbiuurimata võimalusi uuenduste rakendamiseks traditsioonilistes viljelustavades, kasutades mere- ja ookeaniressursse säästval viisil;
- P. arvestades, et mõnes liikmesriigis seisavad suured põllumajandusmaad mitmesugustel struktuurilistel põhjustel juba pikka aega kasutamata;
- märgib, et põllumajanduses on alati arendatud uusi tavasid, tehnikaid ja tootmisviise, mis on suurendanud toodangut, parandanud põllumajandustavade kohandatavust uute ja muutuvate oludega ning vähendanud tootmiskulusid; märgib ühtlasi, et põllumajandus ja metsandus on meie looduskeskkonna keskne osa, mis pakub lisaks toidule ka muid tooteid ja teenuseid, mida on võimalik edendada uusi arengusuundi toetades; on veendunud, et innovatsioon on selle edu säilitamise eeltingimus;
  - on kindlalt veendunud, et majanduslik areng ja säästev tootmine ei välista üksteist ning on saavutatavad peamiselt innovatsiooni, teadus- ja arendustöö, uute haldus- ja ärimudelite ning põllumajanduse täiustamise kaudu; rõhutab vajadust toetada tehnoloogilist ja valitsemisvaldkonna innovatsiooni õigusliku sidususe, selguse ja ettevõtlusvõimaluste tagamise kaudu; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks eeltoodu arvessevõtmise tulevases ühises põllumajanduspoliitikas (ÜPP) ning et innovatsiooni võetaks selgelt arvesse ka edaspidiste läbivaatamiste ja reformide käigus, jagades suuremat tunnustust uutele ja noortele põllumajandusettevõtjatele, kes pakuvad uuenduslikke ideid ja ärimudeleid; toonitab asjaolu, et Euroopa põllumajanduses suudetakse toota kvaliteetseid ja suure lisandväärtusega tooteid, rakendades kasumlikke ja teadmispõhiseid lahendusi, mis on kooskõlas strateegiaga Euroopa 2020; kiidab seega heaks komisjoni peatselt avaldatava hinnangu

Teisipäev, 7. juuni 2016

2012. aasta biomajanduse strateegia panuse kohta ringmajandusse, sest üleminek fossiilkütuselt taastuenergiatele aitab vähendada põllumajandusettevõtjate energiakulusid ja seega võimaldab suuremaid investeeringuid uuendustesse;

3. rõhutab, et põllumajandus võib olla lahenduse üks osa, kui loodusvarasid kasutatakse ettevaatlikult ning tagatakse elurikkus, kusjuures innovatsiooni ergutamisel on võtmetähtsus; on seisukohal, et põllumajandustavad sõltuvad loodusvaradest ja seda vastastikmõju tuleks optimeerida ning tootmissüsteeme paremini mõista, et juhtimissüsteeme parandada; nõuab, et tagataks meie põllumajanduslike ökosüsteemide sisemine tootlikkus, viljakus ja vastupidavus keskmises ja kaugemas perspektiivis ning vähendataks heitkoguseid; rõhutab, kui tähtis on tootmissüsteemide täiustamine, kasutades paremini kohandatud kultuure ja rotatsioonisüsteeme ning paremaid juhtimissüsteeme, ja juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on elav pinnas; rõhutab töökohtade loomise potentsiaali mitte ainult toidutootmissektoris, vaid ka turismi, biomajanduse ja keskkonnasõbraliku keemia valdkonnas;

4. võtab teadmiseks tõsiasja, et ELi toidu- ja põllumajandusturg on üks Euroopa kõige integreeritumaid turge, ning nõuab tungivalt, et komisjon koostaks ja rakendaks eeskirju, mis aitaksid tagada võrdsemad võimalused ja õiglase konkurentsi, et ergutada majandusarengut kõigi liikmesriikide põllumajandus- ja toidusektoris;

5. juhib tähelepanu sellele, et väikesed ja keskmise suurusega pereettevõtted moodustavad Euroopa põllumajandussektori lahutamatu osa ning aitavad luua ühiskondlikult ja majanduslikult elavaid maapiirkondi, mis osalevad kultuuri- ja looduspärandi säilitamises; juhib lisaks tähelepanu sellele, et põllumajanduslikel pereettevõtetel on aeg-ajalt raskusi moodsa tootmistehnika ja -tavade kasutamisel, mis aitaks tagada õiglase sissetuleku, parandaks põllumajanduses töötavate inimeste elu- ja töötingimusi ja looks kvaliteetseid töökohti; rõhutab, et innovatsioon võib aidata tööjõu tootlikkust ja sissetulekut suurendada, vähendades tootmiskulusid ja muutes äritegevuse tõhusamaks; toonitab, et põllumajandusmaa omamine ja juurdepääs sellele on põllumajandusettevõtjatele ja põllumajanduslikele pereettevõtetele otsustavalt tähtis; soovib muuta põllumajandus noorte jaoks huvipakkumaks tegevusalaks, parandades muu hulgas juurdepääsu rahastamisele, tehnoloogiale ja tugiprogrammidele; kutsub üles arendama uusi äriideid ja palub, et komisjon teavitaks põllumajandusettevõtjaid tõhusamalt nende võimalustest selles valdkonnas; tunnustab põllumajanduse sotsiaalset rolli, selle panust sotsiaalsesse ühtekuulvusse ja mõju maapiirkondade tühjenemise pidurdamisel, uuenduslike teenuseid, mida see kohalikele kogukondadele pakub, ning rolli traditsiooniliste teadmiste hoidmisel; rõhutab, kui tähtis on maapiirkondades juurdepääs kiiretele ja usaldusväärsetele lairibaühendusega internetiteenustele, rõhutab, kui olulised on uuendused liidu kõige ebasoodsamas olukorras piirkondade, näiteks mägiste ja äärealade jaoks, ja nõuab tungivalt, et komisjon peaks seda esmatähtsaks;

6. ergutab komisjoni välja pakkuma lahendusi, mis soodustavad IKT-põhiste juhtimissüsteemide kasutuselevõtmist, andmete jälgimist reaajas, andurtehnoloogiat ning avastamissüsteemide kasutamist tootmissüsteemide optimeerimise või täppispõllumajanduse eesmärgil, mis võib muu hulgas tähendada kohanemist muutuvate tootmis- ja turutingimustega, mis omakorda aitab tõhustada ja optimeerida loodusvarade kasutamist, paremini jälgida mitmeid tootmisetappe, suurendada saagikust, vähendada keskkonnajalajälge, energiatarbimist ja kasvuhoonegaase, paremini mõista loomade käitumist ning parandada loomatervist ja loomade heaolu; rõhutab samuti, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ulatuslikum kasutamine aitab oluliselt suurendada põllumajanduse keskkonnasäästlikkust ja sektori konkurentsivõimet; sellega seoses ergutab komisjoni suurendama põllumajandusega seotud poliitikameetmete kooskõlastatust, et tulemuslikumalt edendada IKT-põhiseid juhtimissüsteeme;

7. tuletab meelde, et meetmete lihtsustamine ja paremad suunised ÜPP meetmete rakendamiseks aitaksid põllumajandusettevõtjatel omaks võtta säästlikumaid põllumajandustavasid;

8. on veendunud, et asjade interneti tehnoloogia ja suurandmete raames robotite, andurtehnoloogia, automaatjuhtimise ja muu innovatiivse tehnoloogia abil kogutud teave võimaldab reaajas jälgimist, paremate otsuste tegemist ja tegevuse paremat juhtimist kogu toidutarneahelas; peab tervitatavaks asjade interneti innovatsiooni liidu (Alliance for Internet of Things Innovation, AIOTI) aruka põllumajanduse ja toiduohutuse töörühma (töörühm 06) loomist ja rõhutab sellega

Teisipäev, 7. juuni 2016

seoses, kui oluline ja asjakohane on Euroopa digitaalne ühtne turg põllumajanduse jaoks koostalitlusvõime probleemide lahendamise, lähenemist parandavate nõuete ja isiku- ning muude andmete omandiõiguse, juurdepääsetavuse ja kasutamisega seotud küsimuste seisukohast;

9. on mures, et teadlikkus suurandmete ja asjade interneti võimalustest on vähene ning et nendega seotud tehnoloogiasüsteemid killustunud, mis suurendab tõkkeid nende kasutuselevõtmisel ja aeglustab nende kasutamist, ning väljendab pettumust, et GPSi tehnoloogia kasutuselevõtmine nii aeglaselt edeneb; rõhutab, kui tähtis on suurendada sellise tehnoloogia kasulikkust põllumajandusettevõtjate silmis; märgib, et ELis kasutatakse praegu vaid 10 %-l juhtudest abistavaid juhtimistehnoloogiaid, vähem kui 1 %-l juhtudest kinemaatilist liikumist reaajas ja vähem kui 1 %-l juhtudest muutuva laetusnormi tehnoloogiat; ergutab komisjoni kvantifitseerima keskkonnakaitse ja tootmise kasutegureid ning tagama teadlikkust, teadmisi ja tehnosiiret; muretseb selle pärast, et mõned liikmesriigid võivad kaotada osa 2018. aasta otsetoetustest, kuna neil puudub maakataster, ning teeb ettepaneku, et komisjon teeks kättesaadavaks põllumaade kaardistamist hõlbustavad nutitööriistad;

10. julgustab rakendama täppispõllumajandust, mis pakub uusi lähenemisviise kogu põllumajandusettevõtte juhtimisele, näiteks GPSi/GNSSi tehnoloogia abil juhitud masinaid, mis koos kaugjuhitava õhusõiduki süsteemidega (RPA-süsteemide või droonidega) võimaldavad harida põllumaad sentimeetrise täpsusega; nõustub, et need tehnikad võivad märkimisväärselt vähendada taimekaitsevahendite, väetiste ja vee kulu ning nende abil on võimalik võidelda mullaerosiooni vastu; kutsub komisjoni üles kaotama täppispõllumajanduse rakendamist takistavaid tõkkeid, eriti neid, mis on seotud IKT-süsteemide keerukuse ja killustatusega ning investeerimistasandi probleemidega; märgib, et täppispõllumajandus on tähtis ka loomakasvatuses, sest võimaldab jälgida loomade tervist, toitumist ja viljakust; julgustab liikmesriike neid tavasid toetama, kasutades eelkõige võimalusi, mida pakuvad määruses (EL) nr 1305/2013 sätestatud uued maaelu arengu nõuded; kutsub komisjoni üles võtma ÜPP tulevaste läbivaatamiste käigus arvesse täppispõllumajanduse kasutamist keskkonnasäästlikkuse suurendamisel; rõhutab, kui tähtis on tagada, et kõigil põllumajandusettevõtetel, kaasa arvatud need, mis paiknevad kaugetes piirkondades, samuti väikseimatel ettevõtetel ning kõigil teistel põllumajandusega tegelejalatel oleks juurdepääs mitmeotstarbelisele tehnoloogiale, arvestades vajadust säilitada ja suurendada neis kõige tundlikumates piirkondades tööhõivet;

11. peab tervitatavaks kaugjuhitava õhusõiduki (RPA) süsteemide järjest sagedasemat kasutamist põllumajanduses, sest see võib aidata säästa taimekaitsevahendeid ja vett; märgib, et Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) alusmääruse läbivaatamise raames kavatakse esitada õigusakti ettepanek, mis tooks kõikide droonide reguleerimise ELi pädevusse; kutsub komisjoni üles tagama, et RPA-süsteemide tsiviilotstarbelisele kasutamisele kehtiksid kogu ELis selged ja üheselt mõistetavad normid ja eeskirjad ning et tulevases õigusaktis võetaks arvesse konkreetseid tingimusi, kus droone põllumajanduses kasutatakse;

12. rõhutab, kui tähtsad on põllumajanduses uued ja taskukohased lahendused, et suurendada keskkonnasõbralikumate meetodite, toodete ja ressursside kasutamist, mis võiks hõlmata mitte üksnes uusi kasvatus- ja põlluharimismeetodeid, vaid ka võimalusi taastuvenergia laiemaks kasutamiseks ning fossiilkütuste vajaduse vähendamiseks;

13. julgustab loomakasvatuses kasutusele võtma innovatiivseid lahendusi, mis võivad aidata parandada loomade heaolu ja sellest tulenevalt ka nende tervist, vähendades vajadust veterinaaravimite, sealhulgas antimikroobsete ainete järele; juhib tähelepanu loomasõnniku optimaalsema kasutamise võimalustele taastuvenergia ja paremate väetiste tootmisel; kinnitab, et looduslike protsesside raames on võimalik leida uuenduslikke lahendusi heitkoguste sidumiseks, saaste hajutamiseks ning laudasüsteemide energiatõhususe suurendamiseks, võttes samas arvesse ka kulutuste mõju; osutab asjaolule, et metaani on võimalik energiatootmise eesmärgil koguda ning sel teel kliimamuutust leevendada; rõhutab, et antimikroobseid aineid tuleks kasutada mõistlikult ja vastutustundlikult ning et kogu tootmisahelat on võimalik täiustada selliste tõhusamate ja kiiremate diagnoosimisvahendite, parema reaajas jälgimise, sihipäraste ettevaatusabinõude ja uute väljastamisviiside abil, et võidelda resistentsuse vastu antimikroobsete ainete suhtes, jättes piisavalt tegutsemisruumi liikmesriikidele, kes on selles

Teisipäev, 7. juuni 2016

vallas juba keskmisest paremaid tulemusi saavutanud, ning rõhutab ravimiuuringute vajalikkust uute haiguste vastu võitlemiseks;

14. toetab ekstensiivseid loomakasvatuse meetodeid ja nõuab uuendusliku tehnoloogia väljatöötamist, mis võimaldaks täpselt hinnata sellist tüüpi põllumajanduse keskkonناسäästlikku mõju rohu- ja karjamaadele, samuti tunnustab niisuguste meetodite kasulikku mõju ka põllukultuuride kasvatamisele;

15. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on loomsete valkude ära kasutamine tootmistsükli käigus; kutsub seetõttu komisjoni üles koostama meetmeid põllumajandusjäätmete ringlussevõtmiseks, ergutades loomse valgu kasutamist söödas;

16. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks meetmeid, mis hõlbustavad väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtete juurdepääsu põllumajandusmaale ning toetavad loomakasvatust, mis põhineb karjamaadel, söödal ja taimsete valkude tootmisel, samuti edendaks taimsete valkude säästva tootmisega seotud teadus- ja uuendustegevust;

17. rõhutab, kui palju kasutamata võimalusi leidub tehnoloogia ja innovatsiooni rakendamiseks uute kaupade ja toodete arendamisel (seoses toidu ja sööda, masinate, biokeemia ja biokontrolliga jne), mis võib põllumajandusliku toidutootmise väärtusahelas uusi töökohti luua; juhib siiski tähelepanu sellele, et uuendused ja tehnoloogia ulatuslikum rakendamine viib traditsioonilistel põllumajanduslikel kutsealadel töökohtade kadumiseni, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma muutustest mõjutatud põllumajandussektori töötajatele kooolitus- ja ümberõppekursusi; toob esile vajaduse luua põllumajandussektoris uusi töökohti, mis on maaelu arengu, maapiirkondade taasasustamise ja majanduskasvu jaoks otsustava tähtsusega, ja on seisukohal, et tänapäevaste põllumajandustavade arendamine muudab põllumajanduse ligitõmbavamaks nii noortele põllumajandustootjatele kui ka ettevõtjatele; kutsub komisjoni üles otsima võimalusi, kuidas ergutada põllumajandustootjaid suurendama üldsuse teadlikkust toidutarneahela toimimisest ja uutest tootmisviisidest;

18. on arvamisel, et uued infotehnoloogiasüsteemid pakuvad palju võimalusi selliste uute väärtusahelate loomiseks, mis võiksid hõlmata näiteks rohkem vahetuid kontakte tootjate ja tarbijate vahel, suuremat keskendumist innovatiivsetele toodetele, uusi teenuseid ja tootmise mitmekesistamist, mis võib omakorda tekitada põllumajandustootjatele uusi sissetulekuallikaid ja parandada turu läbipaistvust, mis on põllumajandustootjatele kasulik ja avardab nende võimalikku tegevusulatust; juhib tähelepanu sellele, et toidutarneahela uuendamine võib aidata tagada riskide ühtlasemat jaotumist;

19. rõhutab vajadust vähendada toidu raiskamist, eelkõige süsteemset raiskamist, sest ELis raisatakse või visatakse ära 100 miljonit tonni toitu aastas, mis moodustab umbkaudu 30-50 % liidus toodetavast toidust; leiab, et praeguse raiskasmäära vähendamiseks vajatakse toidutarneahelas ka suuremat koostööd; juhib tähelepanu sellele, et aegunud reguleerivad raamistikud ei tohiks takistada uuenduslike toidujäätmete töötlemise viiside kasutamist ning et tuleks ergutada parimate tavade jagamist ja uuenduslike projektide eelistamist, et vähendada toidu raiskamist ja kadusid, sealhulgas programmi „Horisont 2020“ raames;

20. toonitab, et iga tonn raiskamata jäänud toitu hoiaks ära umbes 4,2 tonni CO₂ tekkimise ja sellele oleks keskkonnale oluline mõju; rõhutab lisaks, et oluline on ringmajanduse põhimõttega kooskõlastatud digusraamistik, milles sätestataks selged reeglid kõrvalsaaduste kohta, optimeeritaks tooraine kasutamist ja vähendataks maksimaalselt jäätmejäakide teket;

21. rõhutab, et arvestatavat osa biootiliste jäätmete voogudest kasutatakse juba näiteks loomatoiduks või biokütuste alusmaterjaliks; on siiski seisukohal, et nende materjalide väljund peaks olema suurem, seades eesmärgiks suurima lisandväärtuse loomise ja kasutades uusi tehnoloogiaid, nagu biorafineerimine, putukakasvatuse, toidutööstuse jäätmetes sisalduvate loomsete lipiidide, ensüümide ja valkude taaskasutus, tahkes olekus käärimine, biogaasi ekstraheerimine, mineraalide ekstraheerimine sõnnikust ja ülejääva sõnniku kasutamine taastuva energiaallikana; võtab teadmiseks selgete eeskirjade puudumise ja muude biomassist saadud ressursside, näiteks põllumajanduse kõrvalsaaduste ja jäätmavoogude alakasutatuse, ning ergutab komisjoni toetama nende taaskasutamist energiasektoris ja mujal, hõlbustades kogu ELi hõlmavate tunnustamissüsteemide loomist ja maaelu arenguprogrammide raames erimeetmete võtmist, et kaasata

Teisipäev, 7. juuni 2016

põllumajandusettevõtjaid ja muid sidusrühmi, näiteks kohalikke omavalitsusi väikese ulatusega projektidesse; märgib, et need tunnustamissüsteemid ja maaelu arengu eriprogrammid võiksid hõlbustada ka piiriülest liikumist ning suurendada sünergiaid ja sidusust ELi muu poliitikaga;

22. on seisukohal, et pinnase vaesumine kahjustab tulevast tootmist ja muudab vajalikuks põllumajandusmeetodite ja -süsteemide muutmise, võttes arvesse asjaolu, et järkjärguline loomakasvatusest loobumine on paljudes põllumajandusettevõtetes mullaviljakust vähendanud, kuna orgaanilise aine sisaldus mullas väheneb ja liiga vähe kasutatakse orgaanilist väetist; on mures, et EL sõltub mineraalväetiste tootmisel suurel määral mineraalide, näiteks fosfaadi impordist ja et mineraalväetiste tootmise CO₂- ja ökoloogiline jalajälg on suur; osutab võimalusele töödelda loomasõnnikut nii, et sellest saab mineraalide kontsentraat, mida saaks kasutada keskkonnasäästliku väetise tootmiseks, mis võib kunstväetiste vajadust vähendada ja lõpuks need välja vahetada, arvestades, et selle tõhusus on mineraalväetistega võrreldaval tasemel; peab tervitatavaks asjaolu, et mineraalikontsentraatide tootmine ja kasutamine edendab oluliselt ringmajandust, sest sellega täidetakse lünk mineraalide ringluses ja see vähendab tunduvalt ettevõtete väetisekulusid; palub komisjonil muuta ELi väetiste määrust ja kõrvaldada nitraatide direktiivis sisalduvad õiguslikud tõkked, et võimaldada ja ergutada loomasõnnikust toodetava mineraalikontsentraadi arendamist;

23. tunneb samuti muret ELi jätkuva sõltuvuse pärast imporditud valkudest, näiteks sojast, ning nõuab ELis ulatusliku valgurikaste põllukultuuride arendamise poliitika väljatöötamist;

24. soovib kasutada konkreetsest põllumajandusettevõttest lähtuvaid juhtimissüsteeme, millega põllumajandusettevõtte tasandil mõeldakse ja hinnatakse toitaine tasakaalu seoses eri tootmisahelatega, sest see aitab mõõta üksikute põllumajandusettevõtete keskkonnamõju ja arvutada nende toitainetasakaalu; märgib, et mineraalide tõhus kasutamine aitab suurendada saagikust ja vähendada vajadust väetiste järele ning soodustab tõhusaid söötmistavasid, võimaldades põllumajandustootjatel parandada oma tegevust ning samal ajal vähendada kulusid ja loobuda üldiste meetmete rakendamisest; palub komisjonil ELi eri fondidest, sealhulgas programmist „Horisont 2020“ ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist (EFIS) lähtuva kaasrahastamise abil toetada kõnealuses valdkonnas juba kavandatud pilootprojekte ning koostada vastavateemaline uurimus;

25. ergutab rakendama sõnniku kasutamisel vähe heitkoguseid tekitavaid suure täpsusega ladustamis-, transpordi- ja laotamistehnikaid, mis aitaks oluliselt parandada taimede suutlikkust sõnnikust toitaineid saada, vähendades seega mineraalväetiste vajadust ning vee reostumise ohtu;

26. juhib tähelepanu sellele, et parem laotamistehnika on üks olulisemaid tegureid ammoniaagi koguheitte vähendamisel ning seetõttu peaks iga riik tagama, et kasutatakse vähe heitkoguseid tekitavaid läga laotamise tehnikaid ribaviisilise laotamisega (kasutades lohiskinga või lohisvoolikut), injektsiooni või hapestamisega;

27. juhib tähelepanu sellele, et kliimasõbralikud põllumajandustavad võivad olla kolmekordselt kasuliku toimega, kuna need suurendavad säästvat tootmist, tagavad kliimamuutustele vastupanuvõimelisema põllumajanduse, mis suudab muutuvate ja ebasoodsate ilmaoludega paremini toime tulla, ning vähendavad põllumajandussektori tekitatud heidet, soodustades tootlike, ressursitõhusate ja ringsüsteemide kasutamist; rõhutab, et põllumajandus- ja metsandussektoril on ainulaadne võimalus siduda aktiivselt CO₂ taimede ja metsastamise, haljasväetis- ja liblikõieliste taimede kasvatamise, maaharimise piiramise ja püsitaimekatte ning metsakaitseribade kasutamisega, mis soodustab ka põllukultuuride kaitsmist ning veesidumisvõimet, samuti kasvuhoonegaaside sidumise abil mullas; juhib siinjuures tähelepanu COP21 käigus esitletud programmile 4/1000 ning finantsstiimulite võimalusele; ergutab põllumajandusettevõtjaid jätkama ja suurendama niisuguste uute ja innovatiivsete tavade kasutuselevõtmist;

28. rõhutab agrometsanduse tähtsat rolli põllumajandussüsteemides, eelkõige üleujutuste ja pinnase erosiooni vähendamisel ning mullatervise parandamisel; nõuab innovatiivsete metsakasvatusel põhinevate meetodite laiemat kasutuselevõttu põllumajandustegevuses ning haldustakistuste kõrvaldamist, et optimeerida valgalapõhist kavandamist ning vesikondade ja veevarude haldamist; rõhutab puudega seotud suurt kasu säästvuse ja põllumajanduse tootlikkuse

Teisipäev, 7. juuni 2016

suurendamisel, elurikkuse säilitamisel ning kohalikus ja piirkondlikus majandusarengus; kinnitab, et traditsioonilised puiskarjamaasüsteemid on mitmeotstarbelised ja säästvad ning kestlikku maakasutust tuleks kaitsta ja tasustada, samuti tuleks kaaluda uuemaid meetodeid puude kasutamiseks madalikel toimivas põllumajanduses, näiteks kasvatades põllukultuure puuderidade vahel;

29. on seisukohal, et mulla kvaliteet on majanduse ja keskkonna jaoks tähtis, kuna keskkonnaseisundi halvenemine vähendab mulla tootlikkust, toitainete kättesaadavust, veesidumisvõimet ja bioloogilist mitmekesisust ning suurendab taimede tundlikkust kahjurite ja haiguste suhtes; kutsub komisjoni üles toetama innovatiivseid tavasid ja parimate tavade vahetamist, nagu külvikordade süsteemid, püsitaimekate, piiratud mullaharimine ja väetamine roheliste liblikõeliste taimedega ning lämmastikku siduvate bakteritega, et vältida mulla edasist degradeerumist; juhib tähelepanu sellele, et kõrbestumise ja eutrofeerumise vältimiseks tuleb põllumajandusettevõtjaid ergutada arendama niisutussüsteeme, sealhulgas parandama veekasutuse tõhusust ja rakendama säästlikke niisutus tehnikaid; on veendunud, et orgaanilise aine kasutamise ja tootmise koosmõju on vaja paremini mõista; peab kiiduväärseks teadusuuringuid innovatiivsete tavade, näiteks mikroobse sekkumise (bakterväetised) ning taimede ja mulla vastastikmõju kohta seeneniidistiku, taimekasvu soodustavate risobakterite ja taimekasvu reguleerivate bakteritega (PGPR- ja PGR-bakterid), sest need võivad vähendada keskkonnamõju ning piirata inimeste ja loomade tervist ja keskkonda kahjustavate keemiliste väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamist; tunnistab, kui oluline on mulla säästev kasutamine, kusjuures arvestatakse asukohast lähtuvate vajadustega;

30. nendib, et põllumajandussüsteemid ei ole tootlikud, kui maa on suurema osa aastast üle ujutatud või kannatab kuivuse all; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama innovatsiooni veemajanduses ja vee säilitamises, ühendades selle põllumajanduse nõustamis- ja laiendamisteenustega, rakendades uuenduslikke tehnikaid ja tehnoloogiat, et vähendada raiskavaid niisutustavasid ja leevendada üleujutusi; kutsub üles rakendama neid uusi tehnikaid juba kasutatavates ja uutest maastikuelementides, nagu tiigid, ning koos tegevuskavadega, mis aitavad parandada veesäilitamisvõimet pinnases ja põllumajandusega seotud elupaikades, nagu lamminiidud, kaitstes põhjavee imendumise alasid, suurendades vee imendumist pinnasesse ja säilimist selles; kiidab heaks maastikutasandi koostoime vesikonna majandamiskavadega; nõuab, et ergutataks taastava põllumajanduse tehnikate kasutamist, nagu pealispinnasekihi paksuse suurendamine, huumusetekke stimuleerimine, sureva või haige pinnase töötlemine kompostiga, et taastada selle optimaalset toimimist, jne;

31. nõuab suuremaid pingutusi, et välja töötada ja täielikult rakendada integreeritud taimekaitse süsteemid, toetades asjaomastes õigusaktides määratletud mittekeemiliste alternatiivide ning madala riskiga meetmete ja keskkonnasäästlikumate taimekaitsevahendite teaduslikku uurimist; hoiatab taimekaitsematerjali profülaktilise kasutamise eest ja rõhutab sellega seoses, et integreeritud taimekaitses tuleks arukamalt kasutada bioloogiliste ja keemiliste meetmete koosmõju; rõhutab, et Euroopa tasandil tuleks veelgi ergutada uuendusi asjaomastes õigusaktides osutatud alternatiivsete, vähese riskiga ainete kasutamisel, samuti füüsilist sekkumist, biostimuleerimist ja biokontrolli; tunneb muret selle pärast, et praegune hoiak taimekaitsevahendite lubamise suhtes ei ole optimaalne ning integreeritud taimekaitse arendamist ergutavate õigusaktide koostamine venib; kutsub komisjoni üles esitama säästvama taimekaitsesüsteemi väljatöötamise tegevuskava, mis hõlmab ka nõustamisteenuseid; märgib, et kahjurite ja haigustega seotud bioloogilise tõrje mehhanismid võivad vähendada taimekaitsevahendite kasutamist ja aidata suurendada taimede vastupanuvõimet;

32. nõuab uute innovatiivsete sordiaristustehnikate pidevat arendamist, säilitades samas Euroopa seemnepangad, sest see on otsustavalt tähtis, et aretada uusi mitmekesiseid sorte, millel on suurem saagikus ja toiteväärtus ning mis on kahjuritele, haigustele ja ebasoodsatele ilmaoludele vastupanuvõimelisemad, samuti aitab see suurendada elurikkust; juhib tähelepanu sellele, et uued sordiaristustehnikad võivad pakkuda võimalusi vähendada traditsioonilise põllumajanduse keskkonnamõju; hoiatab uuemate sortide kemikaalisõltuvusse takerdumise eest; taunib ettevõtete praegust haldus- ja regulatiivset koormust ning ergutab kasutama kogukonnapõhiseid põllumajanduslikke aretusprogramme; rõhutab, et uute sortide heakskiitmisel tuleb rakendada vajalikku ettevaatust; nõuab tungival, et komisjon ergutaks kasutusele võtma uusi tehnikaid, mis on vajadusel läbinud riskihindamise ja on ettevaatuspõhimõttega täielikult kooskõlas, ja tagaks aretussektoris VKEdede

Teisipäev, 7. juuni 2016

bioloogiliste materjalide kättesaadavuse, ning loodab, et komisjon toetab siinjuures kindlalt innovatsiooni; ei kiida heaks Euroopa Patendiameti (EPO) laiendatud apellatsioonikomisjoni 25. märtsi 2015. aasta otsust juhtumite G2/12 ja G2/13 kohta;

33. juhib uuenduslike sordi- ja tõuaretusmeetoditega seoses tähelepanu biotehnoloogialeiutiste õiguskaitsse korrale⁽¹⁾, mille kohaselt üldisi taimesorte ja loomatõuge ning taime- ja loomakasvatuse põhilisi bioloogilisi protsesse ei saa patenteerida; nõuab tungival, et komisjon kontrolliks selle erandi tõlgendamist ja kohaldamisala, sest toiduga kindlustatuse huvides tuleb tagada aretusmaterjalide vaba juurdepääsetavus ja kasutamine;

34. toonitab võimalust kasutada rahastamisvahendeid, et parandada Euroopas põllumajandustegevusest saadavat sissetulekut; märgib, et vaid viis liikmesriiki on võtnud kasutusele uues maaelu arengu programmis pakutavad täiendavad võimalused turuga ühilduvate rahastamisvahendite kasutamiseks, et lahendada turupuudusi; kutsub komisjoni üles lihtsustama krediidi juurdepääsetavust, kuna juurdepääsu puudumine takistab sageli innovatsiooni;

35. kiidab heaks Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka vastastikuse mõistmise memorandumid ja selles väljendatud valmisoleku põllumajandusprojektide ja noorte põllumajandusettevõtjate toetamiseks, pakkudes rahastamisvõimalusi liikmesriikidele, kes kehtestavad sellises vormis rahalisi toetusi nagu tagatisfondid, käibefondid või kapitaliinvesteeringud, et lihtsustada krediidi kättesaadavust põllumajandustootjatele ja nende ühendustele, näiteks ühistutele, tootjaorganisatsioonidele ja -rühmadele ning nende partneritele, aidates seeläbi investeerida põllumajandusettevõtete ajakohastamisse ja pakkudes rahastamisvõimalusi krediiditakistuste ületamiseks, mis mõjutavad ebaproportsionaalselt naisi, samuti pakkudes noortele põllumajandustootjatele rahastamisvõimalusi ettevõtte laiendamiseks, ning palub ühtlasi tagada investeerimise avaliku ja erasektori partnerluse raames tehtavatesse avaliku sektori uuringutesse innovatiivsete toodete katsetamiseks ja turule toomiseks; kordab, et parlament soovib sellise finantstoetuse toimumist ning kõigi juurepääsu takistuste kõrvaldamist;

36. kutsub komisjoni üles üksikasjalikult hindama, milliseid uusi oskusi Euroopa põllumajandusettevõtete juhtimisel tulevikus vajatakse, ning kõigi vahenditega edendada nende oskuste levikut;

37. tunnistab, et riskijuhtimise parandamiseks on palju võimalusi, ja on seisukohal, et praegused riski- ja turujuhtimise vahendid on vähe arenenud, mis võib põhjustada tootlikkuse lühiajalist ja innovatsiooni pikaajalist vähenemist; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi, kuidas soodustada erakindlustusskeeme, mis hõlmavad ebasoodsaid ilmastikutingimusi, looma- või taimehaigusi, kahjurite levikut või keskkonjunktumeid, mis on esile toodud määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 37, ja neist võimalustest aru andma;

38. peab kiiduväärseks Euroopa innovatsioonipartnerluse „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ (EIP-AGRI) raames loodud võimalusi põllumajandussektori rakendusuringuteks ja osalevaks innovatsiooniks, mis kaasab kogukondi ja põllumajandusega tegelejaid; tunneb muret selle pärast, et EIP-AGRI partnerlust rakendatakse liikmesriikides killustatult, ja palub komisjonil tagada võimalikult lihtne osalemismenetlus; palub komisjonil uurida EIP-AGRI ja muu Euroopa avaliku poliitika kaasrahastamise mehhanisme, et ergutada tõhusaid teadusuuringuid, kus arvestatakse rohkem turuvajadusi ning vajadust kujundada säästvaid agronoomilisi ja agro-ökoloogilisi tavasid ja mille aluseks on ettevõtlus- ja sotsiaal-majanduslikud vajadused, luues selleks piiriüleised teadusuuringute töörühmad ja ettevõtjatele paremad osalemisvõimalused; kutsub komisjoni üles aktiivsemalt osalema, esitades raamprogrammi „Horisont 2020“ programmide kohta konkreetse innovatsiooni ja teadusuuringute tegevuskava;

39. rõhutab tarbijate teadlikkuse ja teavitamise tähtsust; rõhutab, et tarneahela ja tootmise läbipaistvuse suurendamine võib aidata tarbijatel teha teadlikumaid ostuotsuseid; on seisukohal, et see võib omakorda aidata põllumajandustootjatel oma toodangust suuremat tulu saada;

⁽¹⁾ Direktiiv 98/44/EÜ biotehnoloogialeiutiste õiguskaitsse kohta.

Teisipäev, 7. juuni 2016

40. on seisukohal, et majanduslik areng ja ökoloogiline jätkusuutlikkus täiendavad üksteist, kui innovatsiooniks ja ettevõtluseks on jäetud piisavalt võimalusi ja kui võetakse meetmeid, mis aitavad vältida põhjendamatuid erinevusi riigisisises rakendamises ja neid erinevusi tagantjärele kõrvaldada, et tagada liidus tõeliselt võrdsed tingimused, uurides muu hulgas ka uusi ja asjakohaseid tehnikaid, näiteks satelliitfotode kasutamist; palub komisjonil tagada põllumajandussektoris tõeliselt võrdsed tingimused, hoolitsedes samas selle eest, et liikmesriikides täidetakse täielikult asjaomaseid keskkonnaõigusakte, nagu linnudirektiiv ja elupaikade direktiiv, ning kaotatakse nende rakendamise erinevused, vastuolud ja puudused;
41. on mures selle pärast, et ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia vahehindamise kohaselt ei ole põllumajandus suutnud bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja soodustamisele olulisel määral kaasa aidata;
42. rõhutab, et ÜPP peaks rohkem keskenduma põllumajandustootjate vajadustele, seadmata sealjuures ohtu poliitikavaldkonna eesmärke; rõhutab vajadust sellise paindlikuma õigusraamistiku järele, kus võetakse paremini arvesse liikmesriikide ja kohalike tingimusi ning mis aitab paremini luua koostoimet muude sektoritega, parandades ja edendades teadmiste ühendamist ning ressursside integreeritud kasutamist, ja mis on paremini kooskõlastatud ringmajandusega, et suurendada kasutusel olevate müügiendenduslike märgistussüsteemide nähtavust ja ergutada innovatsiooni Euroopa põllumajandustoodete mitmekesisuse reklaamimisel; rõhutab lisaks, et konkurentsivõimeline ja säästev ÜPP tagab uuenduslike tavade parema kasutuselevõtmise ja Euroopa põllumajandussektori pikaajalise elujõu, ühtlustades valitsuste sekkumist ja ergutades avaliku ning erasektori uuendusi, mis toetavad Euroopa majandusarengut, eelkõige maapiirkondades;
43. palub komisjonil esitada iga kahe aasta järel aruanne põllumajanduse innovatsiooni toetava liidu rahastamise ja muude liidu meetmete mõju kohta põllumajandustoodete oma- ja müügihinnale ning sellega seoses põllumajanduslike pereettevõtete rahalistele ja majanduslikele väljavaadetele;
44. on seisukohal, et innovatsioon on otsustavalt tähtis vahend ja peamine horisontaalne poliitikaprioriteet, et töötada välja ÜPP 2014.–2020. aasta reformi eesmärgid, neid rakendada ja need saavutada; kutsub seetõttu komisjoni üles esitama ulatuslikumat ja hõlmavamad strateegiat, millel on mõõdetavad tulemused, et kohandada ja suunata teadusuuringuid ja innovatsiooni poliitikaprioriteetide suhtes; rõhutab, et ÜPPga tuleks luua paindlikumad võimalused äsja väljatöötatud tehnikate ja tavade jaoks, suurendamata sealjuures halduskoormust; on veendunud, et Euroopa õigusraamistiku horisontaalne prioriteet peaks olema piisava tegutsemisruumi tagamine katseprogrammidele ja innovatiivsete tehnikate katsetamisele, järgides samas ettevaatusprintsipi;
45. palub komisjonil ühtlasi tagada, et muudes reguleerimise valdkondades, mille eesmärk on siseturu toimimise ja integratsiooni parandamine, püütaks tagada õiglast konkurentsi;
46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0263

Partnerluse ja koostöö raamleping ELi ja Filipiinide vahel (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu liidu nimel partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahel (05431/2015 – C8-0061/2015 – 2013/0441(NLE) – 2015/2234(INI))

(2018/C 086/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (05431/2015),
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu eelnõu (15616/2010),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0061/2015),
- võttes arvesse oma 8. juuni 2016. aasta seadusandlikku resolutsiooni ⁽¹⁾ otsuse eelnõu kohta,
- võttes arvesse Filipiinide ja ELi vahelisi (Euroopa Majandusühenduse (EMÜ) aegseid) diplomaatilisi suhteid, mis loodi 12. mail 1964. aastal, mil nimetati ametisse Filipiinide suursaadik EMÜ juures,
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Filipiinide arengukoostöö raamlepingut, mis jõustus 1. juunil 1985,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Filipiinidele suunatud mitmeaastast sihtprogrammi aastateks 2014–2020,
- võttes arvesse nõukogu 30. mai 1980. aasta määrust (EMÜ) nr 1440/80 koostöölepingu sõlmimise kohta Euroopa Majandusühenduse ning Indoneesia, Malaisia, Filipiinide, Singapuri ja Tai ehk Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni liikmesriikide vahel ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 18. mail 2015 Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud ühisteatist „EL ja ASEAN: strateegiline partnerlus“,
- võttes arvesse 16.–17. oktoobril 2014 Milanos peetud 10. Aasia-Euroopa tippkohtumist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Filipiinide parlamendi 2013. aasta veebruari kohtumist,
- võttes arvesse 4. veebruaril 2016 Jakartas toimunud ASEANi ja ELi ühise koostöökomitee 23. kohtumist,
- võttes arvesse oma hiljutisi resolutsioone Filipiinide kohta, eriti 14. juuni 2012. aasta resolutsiooni karistamatuse juhtumite kohta Filipiinidel ⁽³⁾, 21. jaanuari 2010. aasta resolutsiooni Filipiinide kohta pärast 23. novembril 2009. aastal toimunud Maguindanao veresauna ⁽⁴⁾ ning 12. märtsi 2009. aasta resolutsiooni, milles käsitleti valitsusvägede ja Moro Rahvusliku Vabastusrinde vaenutegevust Filipiinidel ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0262.

⁽²⁾ EÜT L 144, 10.6.1980, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 332 E, 15.11.2013, lk 99.

⁽⁴⁾ ELT C 305 E, 11.11.2010, lk 11.

⁽⁵⁾ ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 181.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse, et Filipiinid on 8. augustil 1967. aastal allkirjastatud Bangkoki deklaratsiooniga loodud Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) asutajaliige,
  - võttes arvesse ASEANi 27. tippkohtumist, mis peeti Malaisias Kuala Lumpuris 18.–22. novembril 2015,
  - võttes arvesse Singapuris 29.–31. mail 2015 toimunud 14. Aasia julgeolekualast tippkohtumist (rahvusvahelise julgeoleku uurimise instituudi (IISS) Shangri-La dialoog),
  - võttes arvesse õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri Hilal Elveri 29. detsembri 2015. aasta aruannet (A/HRC/31/51/Add.1), inimkaubanduse küsimusega tegeleva ÜRO eriraportööri Joy Ngosi Ezeilo 19. aprilli 2013. aasta aruannet (A/HRC/23/48/Add.3) ning kohtuväliste, kiirkorras toimuvate ja omavoliliste hukkamiste ÜRO eriraportööri Philip Alstoni 29. aprilli 2009. aasta aruannet (A/HRC/11/2/Add.8),
  - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu poolt 2012. aasta mais läbi viidud teist inimõiguste olukorra üldist korrapärasest läbivaatamist, mille raames esitatud 88 soovitusel 66 kiitsid Filipiinid heaks,
  - võttes arvesse Filipiinide toidualast tegevuskava aastateks 2011–2016, nälja leevendamise kiirprogrammi, 1988. aasta tervikliku põllumajandusreformi kava ja 1998. aasta kalanduskoodeksit,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 teist lõiku,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0143/2016),
- A. arvestades, et rahvusvaheliste ja siseriiklike inimõigustealaste õigusaktide osas on Filipiinid piirkonna teistele riikidele eeskujuks, olles ratifitseerinud üheksast peamisest inimõiguste konventsioonist kaheksa (erandiks on kõigi isikute kaitsmist kadunuks jääma sundimise eest käsitlev rahvusvaheline konventsioon) ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi 2011. aastal;
- B. arvestades, et Filipiinide valitsus sõlmis 2014. aasta märtsis Moro Islami Vabastusrindega Mindanao saare osas rahukokkuleppe, mis hõlmab muu hulgas autonoomse Bangsamoro piirkonna loomist saare islamistlikus lõunaosas, kuid milles ei käsitleta teisi rahu saavutamisele vastu töötavaid relvarühmitusi; arvestades siiski, et Filipiinide Kongressil ei õnnestunud 2016. aasta veebruaris Bangsamoro põhiseadust vastu võtta ja seega ei suudetud rahukõnelusi edukalt lõpule viia;
- C. arvestades, et USA sõjavägi on korraldanud Filipiinidele mässuliste ja terrorismi vastu võitlemise ning luurealaseid õppusi võitluseks relvarühmituste vastu, kes võivad olla seotud piirkondlike Kagu-Aasia ning rahvusvaheliste terrorirühmitustega nagu al-Qaeda ja ISIS;
- D. arvestades, et Filipiinid ja USA allkirjastasid 2015. aasta aprillis tõhustatud kaitsekoostöö lepingu;
- E. arvestades, et Jaapan ja Filipiinid allkirjastasid 2015. aasta jaanuaris kaitsealase koostöö ja kogemuste vahetamise memorandumid;
- F. arvestades, et Hiina ja Filipiinide vahelised suhted on järk-järgult halvenenud alates 2008. aasta korrupsioonisüüdistustest seoses Hiina abiga ning eriti pärast Hiina üha jõulisemat enesekehtestamist territoriaalsetes nõudmistes Lõuna-Hiina merel;
- G. arvestades, et 2013. aasta jaanuaris algatasid Filipiinid Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni alusel loodud rahvusvahelises vahekohtus kohtumenetluse, püüdes tuua selgust küsimusse, millised on konventsiooni kohaselt Filipiinide õigused kõnealuses merepiirkonnas ja kas Hiinal on alust nõuda nn üheksa kriipsu joone järgi suurt osa Lõuna-Hiina merest;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- H. arvestades, et Filipiinid on teatanud uute laevastiku- ja õhubaasi rajatiste avamisest, mis annavad ulatuslikuma juurdepääsu Lõuna-Hiina merele, ning sellest, et asjaomastele rajatistele saavad juurdepääsu ka USA, Jaapani ja Vietnami laevad;
- I. arvestades, et 2014. aasta detsembris andis EL Filipiinidele GSP+ staatuse ning et sellega sai Filipiinidest esimene ASEANi riik, kellele kehtivad asjaomased kaubandussoodustused; arvestades, et see võimaldab Filipiinidel eksportida tollivabalt 66 % kõigist ELi eksporditavatest kaupadest, sealhulgas töödeldud puuviljad, kookosõli, jalatsid, kala ja tekstiil;
- J. arvestades, et Filipiinid koosnevad tuhandetest saartest, mis on suureks katsumuseks riigisisese ühenduvuse loomisele, infrastruktuurile ja kaubandusele;
- K. arvestades, et EL on üks Filipiinide peamisi välisinvestoreid ja kaubanduspartnereid;
- L. arvestades, et EL on Filipiinide suuruselt neljas kaubanduspartner ja suuruselt neljas eksporditur, mis moodustab 11,56 % Filipiinide kogueksportidist;
- M. arvestades, et Filipiinid väljendasid hiljuti soovi osaleda Vaikse ookeani üleses partnerluses ja peavad praegu USAga läbirääkimisi lepinguga ühinemiseks;
- N. arvestades, et EL on suurendanud oma rahalisi eraldisi arengukoostööks Filipiinidega aastatel 2014–2020 enam kui kahekordselt ning on andnud ka märkimisväärselt suurt humanitaar- ja hädaabi troopiliste tormide tõttu kannatanutele;
- O. arvestades, et Filipiinid on kliimamuutustest tuleneva haavatavuse poolest arenguriikide seas kolmandal kohal, mis mõjutab negatiivselt põllumajandust ja mereressurse;
- P. arvestades, et 2013. aastal hinnanguliselt 6 000 inimest tapnud taifuuni Haiyan laastav mõju majandusele on siiani tuntav, see on märkimisväärselt suurendanud toiduga kindlustamatust ja selle tõttu on ÜRO andmetel veel ligikaudu miljon inimest vaesusse sattunud;
1. kiidab heaks Filipiinidega partnerluse ja koostöö raamlepingu sõlmimise;
  2. on seisukohal, et EL peaks jätkama Filipiinide rahalist toetamist ja aitama suurendada riigi suutlikkust, et leevendada vaesust, edendada sotsiaalset kaasamist, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtte järgimist, rahu, lepitust, julgeolekut ja õigusreformi läbiviimist, ning abistama riiki katastroofideks ettevalmistumisel, katastroofiabi andmisel ja tagajärgedest taastumisel ning kliimamuutustega toimetulemiseks tõhusa poliitika rakendamisel;
  3. ergutab Filipiinide valitsust jätkama korruptsiooni likvideerimiseks ja inimõiguste edendamiseks täiendavate edusammude tegemist;
  4. avaldab Filipiinidele tunnustust alates 2001. aastast nn rahvusvahelisse terrorismivastasesse koalitsiooni kuulumise eest; väljendab siiski muret pidevate teadete pärast raskete inimõiguste rikkumiste kohta Filipiini sõjaväe, eelkõige paramilitaarsete üksuste poolt mässuliste vastu suunatud meetmete elluviimisel;
  5. juhib tähelepanu sellele, et Abu Sayyafi rühmitust süüdistatakse kõige rängemate terrorismiaktide toimepanemises Filipiinidel, sealhulgas surmavad pommirünnakud, näiteks 2004. aasta laevarünnak Manilas, kus hukkus üle 100 inimese;
  6. rõhutab üha kasvavat muret selle pärast, et ISIS võidab Kagu-Aasias seotud rühmituste poolehoidu, kuna teeb propagandat kohalikes keeltes ning mõned piirkonna äärmuslased on ISISele juba lojaalsust vandunud;
  7. tunnustab Filipiinide valitsuse võetud kohustusi ja rõhutab, kui oluline on saavutada Mindanao saare osas võimalikult kaasav rahuprotsess; võtab teadmiseks panuse, mille on Mindanao lepingutesse andnud rahvusvaheline kontaktrühm; peab väga kahetsusväärseks, et Filipiinide Kongress ei võtnud Mindanao rahulepingut vastu; kutsub üles rahuläbirääkimisi jätkama ja Kongressi Bangsamoro põhiseadust vastu võtma;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

8. mõistab hukka 24. detsembril 2015. aastal Mindanao saarel separatistlike mässuliste poolt kristlastest talunike vastu toime pandud veresauna; pooldab Filipiini vabaihenduse PeaceTech algatust viia Skype'i vahendusel omavahel kokku kristlastest ja moslemitest koolilapsed, et edendada kahe kogukonna vahelisi kontakte;
9. palub Filipiinide valitsusel suurendada inimkaubandust käsitlevate andmete süsteemse kogumise alast suutlikkust ning kutsub ELi ja liikmesriike üles toetama Filipiinide valitsust ja eelkõige inimkaubandusevastase võitluse alast asutustevahelist nõukogu nende püüdlustes parandada ohvritele antavat abi ja toetust, kehtestada tõhusad õiguskaitsemeetmed, parandada tööalase rände seaduslikke teid ja tagada filipiinlastest rändajate väärikas kohtlemine kolmandates riikides;
10. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid jagaksid Filipiinidega luureteavet, teeksid koostööd ja aitaksid suurendada valitsuse suutlikkust seoses põhiõiguste ja õigusriigi põhimõtte austamisega rahvusvahelises võitluses terrorismi ja äärmusluse vastu;
11. märgib, et Filipiinidel on strateegiliselt tähtis asukoht, mis jääb Lõuna-Hiina mere peamiste rahvusvaheliste laeva- ja lennuteede lähedusse;
12. väljendab veel kord oma tõsist muret Lõuna-Hiina merega seotud pingelise olukorra pärast; peab kahetsusväärseks, et vaatamata 2002. aasta tegevusdeklaratsioonile hõivavad mitmed osalised maad vaidlusalustes vetes; on eriti mures Hiina praeguse ulatusliku tegevuse pärast piirkonnas, mis hõlmab sõjaliste rajatiste, sadamate ja vähemalt ühe lennuvälja ehitamist; nõuab, et kõik vaidlusaluse piirkonna osapooled hoiduksid ühepoolsetest ja provokatiivsetest meetmetest ning lahendaksid vaidlused rahumeelselt, tuginedes rahvusvahelisele õigusele, eriti ÜRO mereõiguse konventsioonile, ning erapooletule rahvusvahelisele vahendamisele ja vahekohtumenetlusele; nõuab tungivalt, et Hiina tunnistaks nii ÜRO mereõiguse konventsiooni kui ka Alalise Vahekohtu kohtualluvust ning kutsub üles kõiki osapooli austama ÜRO mereõiguse konventsiooni lõplikku otsust; toetab kõiki meetmeid, mis võimaldavad Lõuna-Hiina merel muutuda rahu ja koostöö piirkonnaks; toetab kõikide poolte püüdlusi leppida kokku kõnealuste merealade rahumeelse kasutamise tegevusjuhend, sealhulgas kehtestada turvalised kaubateed ja püügikvoodid, ning ergutab usaldust suurendavate meetmete võtmist; on arvamusel, et EL peaks piirkonna julgeoleku tõhusaks toetamiseks lähtuma kahe- ja mitmepoolsest koostööst;
13. kiidab heaks Filipiinide ja Indoneesia vahel 2014. aasta mais sõlmitud lepingu, milles täpsustati kattuvaid Mindanao ja Sulawesi merepiire;
14. kutsub Filipiine kui ELilt GSP+ staatuse saanud riiki üles tagama tõhus rakendamine kõigi põhiliste rahvusvaheliste konventsioonide puhul, mis käsitlevad inimõigusi, töötajate õigusi, keskkonda ja head valitsemistava ning mis on loetletud määruse (EL) nr 978/2012 lisas VIII; tunnustab asjaolu, et Filipiinid on tugevdanud oma inimõiguste alaseid õigusakte; kutsub Filipiine üles jätkama edasiliikumist inimõiguste edendamisel, sh avaldama inimõigusi käsitleva riikliku tegevuskava, ning korruptsiooni likvideerimisel; väljendab eriti muret seoses repressioonidega, millega seisavad silmitsi aktivistid, kes viivad läbi rahumeelseid kampaaniaid, et kaitsta oma esiisade maad kaevandamise ja raadamise mõju eest; tuletab meelde, et GSP+ toetusesaajad peavad tõendama, et nad rakendavad oma kohustusi inimõiguste, töötajate õiguste, keskkonna ja hea valitsemistava valdkonnas;
15. võtab teadmiseks Filipiinide GSP+ staatuse, eriti seoses kõigi seitsme ÜRO inimõiguste konventsiooni ratifitseerimisega, mis on olulised ELilt GSP+ staatuse saamiseks; toonitab siiski, et rakendamise valdkonnas on vaja tööd jätkata; tunnustab valitsuse seni võetud meetmeid ja saavutatud edusamme;
16. ergutab Filipiine jätkama investeerimiskliima parandamist, sh välismaiste otseinvesteeringute jaoks, suurendades läbipaistvust, edendades head valitsemistava, rakendades ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid ning arendades (võimaluse korral avaliku ja erasektori partnerluse abil) edasi infrastruktuuri; väljendab muret kliimamuutuste tagajärgede pärast Filipiinidel;
17. ergutab valitsust investeerima uutesse tehnoloogiatesse ja internetti, et edendada kultuurivahetust ja kaubandust Filipiinide saarte vahel;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

18. väljendab heameelt 22. detsembri 2015. aasta kokkuleppe üle alustada läbirääkimisi Filipiinidega sõlmitava vabakaubanduslepingu üle; peab asjakohaseks, et komisjon ja Filipiinide ametivõimud tagaksid inimõiguste, töötajate õiguste ja keskkonnakaitse kõrged standardid; rõhutab, et vabakaubandusleping peaks olema oluline samm piirkondadevahelise ELi ja ASEANi vahelise kaubandus- ja investeerimislepingu suunas, mille üle võib paralleelselt läbirääkimisi alustada;

19. võtab teatavaks, et ELis elab 800 000 filipiinlast ning et ELis registreeritud laevadel töötavad filipiini meremehed teevad igal aastal Filipiinidele kuni 3 miljardi euro väärtuses rahaülekandeid; on seisukohal, et EL peaks jätkama nn inimeselt inimesele kontaktide edendamist õppurite, akadeemikute ja teadlaste vahel, samuti kultuurivahetuse edendamist;

20. arvestades asjaolu, et enamiku Euroopa sadamates peatuvate liitu mittekuuluvate riikide lipu all sõitvate laevade meeskonnad koosnevad filipiinlastest, ning arvestades paljude nende meremeeste karme ja ebainimlikke töötingimusi, kutsub liikmesriike üles mitte lubama neid laevu Euroopa sadamatesse, kui töötingimused pardal ei vasta Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud töötajate õigustele ja põhimõtetele; nõuab lisaks tungival, et liitu mittekuuluvate riikide lipu all sõitvad laevad tagaksid oma meeskondadele töötingimused, mis on kooskõlas rahvusvaheliste õigusaktidega ja Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kehtestatud eeskirjadega;

21. nõuab Euroopa välisteenistuse ja Euroopa Parlamendi vahelist korrapärast teabevahetust, et parlamendil oleks võimalik jälgida raamlepingu rakendamist ja selle eesmärkide saavutamist;

22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Filipiini Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0266

Järeldused seoses Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooniga Luure Keskagenteuri (LKA) piinamisvõtteid käsitleva USA Senati raporti kohta**Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon Luure Keskagenteuri (LKA) piinamisvõtteid käsitleva USA Senati raporti kohta koostatud Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooni järelduste kohta (2016/2573(RSP))**

(2018/C 086/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 2, 3, 4, 6, 7 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 1, 2, 3, 4, 18 ja 19,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning selle juurde kuuluvaid protokolle,
- võttes arvesse ÜRO inimõigusi käsitlevaid dokumente, eriti 16. detsembri 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, 10. detsembri 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni ja selle protokolle ning 20. detsembri 2006. aasta kõigi isikute kaitsmist kadunuks jääma sundimise eest käsitlevat rahvusvahelist konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 24. septembri 2014. aasta resolutsiooni 2178 (2014), milles käsitletakse terroriaktidest rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule tulenevaid ohte,
- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu aruannet, mille koostas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise eriraportöör ning milles keskendutakse uurimiskomisjonide tegevusele piinamise või muud laadi väärkohtlemise mooduste või tavade käsitlemisel,
- võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu 2016. aasta veebruari otsust kohtuasjas Nasr ja Ghali vs. Itaalia (Abu OMAR), 2014. aasta juuli otsust kohtuasjades Al-Nashiri vs. Poola ja Husayn (Abu Zubaydah) vs. Poola ning 2012. aasta detsembri otsust kohtuasjas El-Masri vs. endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik,
- võttes arvesse ka Euroopa Inimõiguste Kohtu käimasolevaid kohtuasju (Abu Zubaydah vs. Leedu ja Al Nashiri vs. Rumeenia),
- võttes arvesse Itaalia kohtu otsust, millega mõisteti 2003. aastal aset leidnud Milano imaami Abu Omari röövis osalemises tagaselja süüdi 22 LKA agent, üks USA õhujõudude piloot ja kaks Itaalia salateenistuse agent ning määrati neile vanglakaristused,
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ameerika Ühendriikide 15. juuni 2009. aasta ühisavaldust Guantánamo Bay kinnipidamiskeskuse sulgemise ning tulevase terrorismivastase koostöö kohta, mis põhineb ühistel väärtustel, rahvusvahelisel õigusel ning austusel õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste vastu,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2011. aasta resolutsiooni oodatava surmanuhtlusotsuse kohta Guantánamos⁽¹⁾, oma teisi resolutsioone Guantánamo kohta, millest viimane oli 23. mai 2013. aasta resolutsioon vangide näljastreigi kohta⁽²⁾, 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni surmanuhtluse kohta⁽³⁾ ning surmanuhtlust käsitlevaid ELI suuniseid,

⁽¹⁾ ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 132.⁽²⁾ ELT C 55, 12.2.2016, lk 123.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0348.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse oma 6. juuli 2006. aasta resolutsiooni LKA poolt kinnipeetavate transportimiseks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise kohta, mis võeti vastu ajutise komisjoni töö vaheetapis ⁽¹⁾, 14. veebruari 2007. aasta resolutsiooni LKA poolt kinnipeetavate transportimiseks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise kohta ⁽²⁾, 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni kinnipeetavate väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt ning Euroopa Parlamendi LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutise komisjoni raporti järelemeetmete kohta ⁽³⁾ ning 10. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni kinnipeetavate väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 5. ja 6. juunil 2014. aastal nõukogu kohtumisel vastu võetud järeldusi, milles käsitletakse põhiõigusi ja õigusriigi põhimõtteid, ning komisjoni 2013. aasta aruannet Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamise kohta,
- võttes arvesse oma 27. veebruari 2014. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2012) ⁽⁵⁾ ning 8. septembri 2015. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2013-2014) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2014. aasta teatist „ELi uus õigusriigi tugevdamise raamistik“(COM(2014)0158),
- võttes arvesse oma 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooni Luure Keskagentuuri (LKA) piinamisvõtteid käsitleva USA Senati raporti kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse 2015. aasta märtsis vastu võetud Brüsseli deklaratsiooni Euroopa inimõiguste konventsiooni rakendamise kohta,
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 52 kohast lõpetatud uurimist terroriaktide toimepanekus kahtlustatavate kinnipeetavate ebaseadusliku kinnipidamise ja transpordi kohta LKA poolt ning Euroopa Nõukogu peasekretäri poolt kõikidele Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni osalisriikidele suunatud palvet esitada talle 30. septembriks 2015. aastal teavet varasemate või käimasolevate uurimiste, asjaomaste siseriiklike kohtuasjade või muude meetmete kohta, mis on seotud kõnealuse uurimisega ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni 24.–25. septembril 2015. aastal Bukaresti (Rumeenia) lähetatud teabekogumissiooni ja selle missiooni aruannet,
- võttes arvesse avalikku kuulamist, mille Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon korraldas 13. oktoobril 2015. aastal teemal „Uurimine seoses vangide väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamisega Euroopa riikides Luure Keskagentuuri (LKA) poolt“,
- võttes arvesse oma kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni jaoks koostatud 2015. aasta uuringu „A quest for accountability? EU and Member State inquiries into the CIA Rendition and Secret Detention Programme“ (Vastutuse otsingul? ELi ja liikmesriikide uurimised seoses LKA üleandmise ja salajase kinnipidamise programmiga) avaldamist,
- võttes arvesse ÜRO ja OSCE inimõiguste ekspertide 11. jaanuari 2016. aasta avalikku kirja Ameerika Ühendriikide valitsusele seoses Guantánamo Bay kinnipidamiskeskuse avamise 14. aastapäevaga,

⁽¹⁾ ELT C 303 E, 13.12.2006, lk 833.

⁽²⁾ ELT C 287 E, 29.11.2007, lk 309.

⁽³⁾ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0418.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0173.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0286.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0031.

⁽⁸⁾ <http://website-pace.net/documents/19838/2008330/AS-JUR-INF-2016-06-EN.pdf/f9280767-bf73-44a1-8541-03204e2dfae3>

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni hiljutisi resolutsioone ja aruandeid seoses Guantánamo kinnipeetavate inimõigustega, sealhulgas nende juurdepääsuga arstiabile, samuti Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (OSCE/ODIHR) 2015. aasta aruannet ning ÜRO meelevaldsete kinnipidamiste tööühma otsuseid,
  - võttes arvesse nõukogule ja komisjonile esitatud küsimusi järelmeetmete kohta seoses Euroopa Parlamendi 11. veebruari 2015. aasta resolutsiooniga Luure Keskagentuuri (LKA) piinamismõtteid käsitleva USA Senati raporti kohta (O-000038/2016 – B8-0367/2016 ja O-000039/2016 – B8-0368/2016),
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et EL rajaneb mitte ainult sisepoliitikas, vaid ka välismõõtnes demokraatial, õigusriigi põhimõttel, inimõigustel ja põhivabadustel ning inimväärikuse ja rahvusvahelise õiguse austamisel; arvestades, et ELi kindel tahe kaitsta inimõigusi, mida tugevdab ELi põhiõiguste harta jõustumine ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise protsess, peab kajastuma kõigis poliitikalavaldkondades, et ELi inimõiguspoliitika muutuks tulemuslikuks;
- B. arvestades, et terrorismivastase võitluse tähtsuse kasvuga on tasakaal riigi võimude vahel nihkunud ohtlikult valitsuste volituste laienemisele, seda parlamentide ja kohtute arvelt, ning riigisaladuse kasutamine on tõusnud enneolematule tasemele, mis takistab avalikkusel uurimast väidetavaid inimõiguste rikkumisi;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud, et terrorismivastases võitluses austataks õigusriigi põhimõtet, inimväärikust, inimõigusi ja põhivabadusi, seda ka rahvusvahelises koostöös selles valdkonnas, ning lähtuda tuleks ELi aluslepingutest, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist, riikide põhiseadustest ja põhiõigusi käsitlevatest õigusaktidest;
- D. arvestades, et Euroopa Parlament on mõistnud karmisõnaliselt hukka USA juhitud, LKA korraldatud üleandmise ja salajase kinnipidamise programmi, millega seonduvad arvukad inimõiguste rikkumised, sh ebaseaduslik ja meelevaldne kinnipidamine, inimrõöv, piinamine ja muu ebainimlik või inimväärikust alandav kohtlemine, mittetagasisaatmise põhimõtte rikkumine ja sunniüksilised kadumised, mida LKA on toime pannud Euroopa õhuruumi ja territooriumi kasutades, nagu on oma töö tulemustes osutanud Euroopa Parlamendi LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutine komisjon;
- E. arvestades, et nende tegude eest vastutamine on äärmiselt oluline, et tulemuslikult kaitsta ja edendada inimõigusi ELi sise- ja välispoliitikas ning tagada õiguspärane, tulemuslik ja õigusriigi põhimõtetest lähtuv julgeolekupoliitika;
- F. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud, et põhjalikult uuritaks ELi liikmesriikide seotust LKA salajase kinnipidamise ja erakorralise üleviimise programmiga;
- G. arvestades, et 9. detsembril 2015 täitus aasta sellest, kui USA Senati luurealane erikomisjon avaldas uuringu LKA kinnipidamis- ja ülekuulamisprogrammi kohta ning kinnipeetavate mitmesuguse piinamise kohta aastatel 2001–2006, arvestades, et uurimisest selgus uusi tõsiasju, mis kinnitasid väiteid, et mitu ELi liikmesriiki, nende ametivõimud ja ametnikud ning julgeoleku- ja luureteenistuste agendid on olnud kaasosalised LKA salajase kinnipidamise ja erakorralise üleviimise programmis ja nende tegevus oli mõnikord korrumpeerunud, sest LKA pakkus neile koostöö eest märkimisväärseid rahasummasid; arvestades, et uuring ei toonud USAs kaasa mingisugust vastutust LKA juhitud vangide üleviimise ja salajase kinnipidamise programmide eest; arvestades, et USA ei ole kahjuks teinud koostööd Euroopa tasandi uurimistega Euroopa kaastegevuse kohta LKA programmides, ning arvestades, et siiani ei ole süüdlasi vastutusele võetud;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- H. arvestades, et Guantánamo Bay sõjaväeliste komisjonide peaprokurör Mark Martins on kinnitanud, et sündmused, millest kirjutati USA Senati luurealase erikomisjoni uuringu kokkuvõttes LKA kinnipidamis- ja ülekuulamisprogrammi kohta, leidsid tõepoolest aset;
- I. arvestades, et on läbi viidud uus põhjalik analüüs, kasutades erikomisjoni uuringu kokkuvõttes sisaldunud teavet, mis kinnitas varasemaid uurimistulemusi paljude riikide – sh ELi liikmesriikide – osalemise kohta ning andis uurimisele uusi suundi;
- J. arvestades, et Euroopa Parlamendi eelmine koosseis palus oma 10. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis parlamendi praegusel koosseisul jätkata LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutise komisjoni antud mandaadi täitmist ja rakendamist ning seega tagada parlamendi soovitude järgimine, uurida võimalikke uusi asjaolusid ning kasutada täiel määral ja arendada edasi oma uurimisõigust;
- K. arvestades, et Ameerika Inimõiguste Komisjoni hiljutistes resolutsioonides ja aruannetes seoses Guantánamo kinnipeetavate inimõigustega väljendati muret selle üle, et vähemalt mõned kinnipeetavad ei saa vajalikku arstiabi või taastusravi; arvestades, et ka OSCE/ODIHRi 2015. aasta aruandes väljendati muret Guantánamo kinnipeetavate inimõiguste pärast, sealhulgas õiglasest kohtupidamisest keeldumise pärast, ning arvestades, et ÜRO meelevaldsete kinnipidamiste töörühma otsustes on väidetud, et mitmeid inimesi peetakse Guantánamos kinni meelevaldselt;
- L. arvestades, et USA president Barack Obama lubas Guantánamo Bay kinnipidamiskeskuse sulgeda 2010. aasta jaanuariks; arvestades, et 15. juunil 2009. aastal allkirjastasid EL ja selle liikmesriigid ning Ameerika Ühendriigid ühisavalduse Guantánamo Bay kinnipidamiskeskuse sulgemise ja edasise terrorismivastase koostöö kohta, mis põhineb ühistel väärtustel, rahvusvahelisel õigusel ning õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste austamisel; arvestades, et president Obama esitas 23. veebruaril 2016. aastal kongressile kava Guantánamo Bays asuva sõjaväevangla lõpliku sulgemise kohta, arvestades, et ELi liikmesriikide abi mõnede vangide ümberasustamisel on olnud piiratud;
- M. arvestades, et ükski osutatud liikmesriik ei ole USA Senati uuringu avaldamise järel viinud läbi täielikku ja tulemuslikku uurimist, et võtta kuritegude toimepanijad vastavalt rahvusvahelisele ja riiklikule õigusele vastutusele või tagada vastutus;
- N. arvestades, et on kahetsusväärne, et Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste ning justiits- ja siseasjade komisjoni teabekogumissioon Bukaresti ei saanud külastada salastatud teabe riikliku registriamet (ORNISS) hoonet, mida on väidetavalt kasutatud LKA salajase kinnipidamiskohana;
- O. arvestades, et 11. veebruari 2015. aasta resolutsioonis Luure Keskagentuuri (LKA) piinamisvõtteid käsitleva USA Senati raporti kohta tegi Euroopa Parlament kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile ülesandeks jätkata koostöös väliskomisjoniga ja eelkõige inimõiguste allkomisjoniga uurimist vangide väidetava transpordi ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides LKA poolt ning anda sellest täiskogule aasta jooksul aru;
1. rõhutab Atlandi-üleste suhete erakordselt suurt tähtsust ja strateegilist olemust ajal, kui kogu maailmas kasvab ebastabiilsus; on seisukohal, et neid ühistel huvidel ja ühistel väärtustel rajanevaid suhteid tuleb veelgi tugevdada, võttes aluseks mitmepoolsuse respektseerimise, õigusriigi põhimõtted ja konfliktide lahendamise läbirääkimiste teel;
  2. kordab, et mõistab karmilt hukka jõhkrate ülekuulamise meetodite kasutamise, mis on rahvusvaheliste õigusaktidega keelatud ning millega rikutakse muu hulgas õigust vabadusele, turvalisusele, inimlikule kohtlemisele, kaitsele piinamise eest, süütuse presumptsioonile, õiglasele kohtulikule arutamisele, õigusnõustamisele ja võrdsele kaitsele seaduse alusel;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

3. on tõsiselt mures, et aasta pärast USA Senati uuringu avaldamist on ELi liikmesriigid ja institutsioonid loiid tunnistama ja uurima aastatel 2001–2006 Euroopa territooriumil aset leidnud arvukaid inimõiguste rikkumisi ja piinamisi ning vastutusele võtma nende tegude kaasosalisi ja toimepanijaid;
4. tunnustab Euroopa Inimõiguste Kohtu 23. veebruari 2016. aasta otsust kohtuasjas Nasr ja Ghali vs. Itaalia (44883/09), milles leitakse, et Itaalia ametivõimud olid teadlikud Egiptuse imaami Abu Omari piinamisest ning kasutasid ilmselgelt n-õ riigisaladuse põhimõtet tagamaks süüdlastele *de facto* karistamatus; kutsub Itaalia täitevvõime üles julgeoleku- ja luureteenistuse (SISMi) endise juhi ja tema asetäitja ning kolme endise SISMi liikme puhul riigisaladuse põhimõttest loobuma, et tagada takistusteta õigusemõistmine;
5. peab kahetsusväärseks, et ainus parteideülene teabekogumissmissioon Rumeeniasse korraldati 2015. aasta septembris; nõuab, et Euroopa Parlament korraldaks rohkem teabekogumissmissioone USA Senati uuringus LKA kinnipidamis- ja ülekuulamisprogrammi kaasosalistena nimetatud ELi liikmesriikidesse – Leetu, Poola, Itaaliasse ja Ühendkuningriiki;
6. rõhutab, et Atlandi-ülene koostöö, mis põhineb selliste ühiste väärtuste nagu vabaduse ja julgeoleku, demokraatia ja põhiliste inimõiguste edendamisel, on ja peab olema ELi välissuhete üks peamisi prioriteete; kordab USA ja ELi 2009. aasta ühisavalduses võetud seisukohta, et ühised pingutused terrorismivastases võitluses peavad olema kooskõlas rahvusvahelisest õigusest, eelkõige rahvusvahelisest inimõigusi käsitlevast õigusest ja humanitaarõigusest tulenevate kohustustega, ning see aitab meie riike tugevamaks ja turvalisemaks muuta; kutsub USA-d üles rakendama sellega seoses kõiki võimalikke meetmeid, et ELi kodanike õigusi austataks samamoodi kui USA kodanike õigusi;
7. on kindlalt seisukohal, et Atlandi-üleses terrorismivastases võitluses tuleb mõlemal pool Atlandi ookeani elavate inimeste ühiseks hüvanguks järgida põhiõigusi ja põhivabadusi ning eraelu puutumatust, nagu need on tagatud ELi õigusega; nõuab, et Atlandi-ülesed partnerid jätkaksid terrorismivastase võitluse tõhustamise huvides poliitilist dialoogi terrorismivastase võitluse ja julgeoleku küsimustes, sealhulgas kodaniku- ja inimõiguste kaitse teemal;
8. peab kahetsusväärseks, et rohkem kui aasta pärast seda, kui avaldati USA Senati uuring ning Euroopa Parlament võttis vastu resolutsiooni, milles USA-d kutsuti üles uurima ja menetlema LKA vangide üleviimise ja salajase kinnipidamise programmidest tulenenud arvukaid inimõiguste rikkumise juhtumeid ning tegema koostööd kõikide taotluste lahendamiseks, mille ELi liikmesriigid esitavad seoses LKA programmiga, ei ole süüdlasi vastutusele võetud ja USA ei ole ELi liikmesriikidega koostööd teinud;
9. kordab oma üleskutset USA-le: jätkata USA eelmise valitsuse korraldatud LKA vangide üleviimise ja salajase kinnipidamise programmidest tulenenud arvukate inimõiguste rikkumise juhtumite uurimist ja menetlemist ning teha koostööd kõikide taotluste lahendamiseks, mille ELi liikmesriigid esitavad seoses LKA programmiga kas teabe saamiseks, isikute väljaandmiseks või ohvritele mõjusate õiguskaitsevahendite tagamiseks; kutsub USA Senati luure erikomisjoni üles avaldama täies ulatuses oma uuringu LKA kinnipidamis- ja ülekuulamisprogrammi kohta; tõstab esile USA Senati põhijärelduse, et LKA rakendatud vägivaldsed ja seadusevastased meetodid ei aidanud saada luureteavet, mis oleks ära hoidnud edasisi terrorirünnakuid; tuletab meelde oma täielikult hukkamõistvat seisukohta inimeste piinamise ja sunniiviisilise kadumise suhtes; peale selle kutsub USA-d üles järgima rahvusvahelist õigust seoses praegu väidetavate Guantánamos aset leidnud piinamise ja väärkohtlemise juhtumitega, muu hulgas arvestama ELi liikmesriikide korduvaid nõudmisi teabe saamiseks varem LKA salavanglates kinni peetud isikute kohta ning piinamisküsimusi käsitleva ÜRO eriraportööri nõudmisi seoses tema mandaadiga Guantánamo uurimise ja LKA piinamise ohvrite küsitlemise osas;
10. peab kahetsusväärseks, et lõpetati Euroopa Nõukogu peasekretäri korraldatud uurimine, mis oli algatatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 52 alusel, kuna mitmes ELi liikmesriigis on uurimised lõpule viimata ja vaja on sellega seoses rakendada täiendavaid järelemeetmeid; kordab seetõttu üleskutset liikmesriikidele: täielikku läbipaistvust tagades uurida väiteid, et nende territooriumil oli salajasi vanglaid, milles inimesi LKA programmi alusel kinni

Kolmapäev, 8. juuni 2016

hoiti, ning võtta vastutusele isikud, kes olid vastavatesse operatsioonidesse segatud, ka avaliku elu tegelased, võttes sealjuures arvesse kõiki uusi avalikuks tulnud tõendeid (sealhulgas väljamaksud, mida mainitakse USA Senati erikomisjoni uuringu kokkuvõttes), ning nendib kahetsusega, et uurimised kulgevad aeglaselt, aruandekohustus on piiratud ja ülemäära palju tuuakse ettekäändeks riigisaladust;

11. nõuab, et Leedu, Rumeenia ja Poola viiksid kiiremas korras läbi läbipaistvad, põhjalikud ja tulemuslikud kriminaaluurimised LKA salajaste kinnipidamisasutuste asjus oma territooriumil, võttes täiel määral arvesse kogu avalikustatud tõendusmaterjali, annaksid inimõiguste rikkumiste toimepanijad kohtu alla, laseksid uurijatel põhjalikult uurida inimeste üleviimiseks kasutatud lennuühendusi ja kontaktisikuid, kelle kohta on avalikult teada, et nad korraldasid niisuguseid lende või osalesid nendes, korraldaksid kinnipidamiskohtade ja neis kinnihoitud isikutele osutatud arstiabi kohtumeditiinilise uurimise, analüüsiks telefonikõnede salvestusi ja rahaülekandeid, vaataksid läbi võimalike kannatanute taotlused kannatanu staatuse saamiseks või uurimises osalemiseks ning tagaksid kõigi asjaomaste kuritegude arvessevõtmise, kaasa arvatud kinnipeetute üleviimisega seotud teod, või avaldaksid seni korraldatud uurimiste järeldused;

12. nõuab Euroopa Inimõiguste Kohtu poolt Poola ja endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi vastu langetatud kohtuotsuste täielikku ja kiiret täitmist, mis muu hulgas hõlmaks kiirete üksik- ja üldmeetmete järgimist; kordab Euroopa Nõukogu ministrite komitee nõudmist, et Poola peab USAlt taotlema ja saama diplomaatilise tagatise surmanuhtluse kohaldamata jätmise kohta ja kinnituse õiglase kohtumõistmise kohta ning peab korraldama õigeaegsed, põhjalikud ja tulemuslikud kriminaaluurimised, tagama kõigi asjaomaste kuritegude käsitlemise, ka kõigi kannatanutega seoses, ning andma inimõiguste rikkumiste toimepanijad kohtu alla; tervitab endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi kavatsust luua ajutine sõltumatu uurimisorgan ning nõuab selle organi kiiret loomist rahvusvahelise abi ja osalusega;

13. tuletab meelde, et Rumeenia salateenistuse endine juht Ioan Talpes on Euroopa Parlamendi delegatsioonile tõendatavalt tunnistanud, et oli täiesti teadlik LKA kohalolust Rumeenia territooriumil, ning möönnud, et ta oli andnud loa üks valitsusele kuuluv hoone LKAle „rentida“;

14. peab murettekitavaks, et liikmesriikide parlamentide ja kohtute uurimisi mõne liikmesriigi LKA programmiga seotuse selgitamiseks on takistatud, ja et dokumente on lubamatult salastatud, mille tulemusena inimõiguste rikkumiste toimepanijad võivad tegeliku karistuseta jääda;

15. tuletab meelde, et Euroopa Inimõiguste Kohus on oma 24. juuli 2014. aasta kohtuotsuses selgesõnaliselt tunnistanud, et avalikud allikad ja kumulatiivsed tõendid, mis aitavad paremini selgitada ELi liikmesriikide seotust LKA vangide üleviimise programmiga, on kohtumenetlustes vastuvõetav tõendusmaterjal, eriti juhtudel, kui ametlikud riiklikud dokumendid on „riigi julgeoleku“ kaalutlustel avalikkusele või kohtu-uurimisele suletud;

16. tunnustab Rumeenia seniseid jõupingutusi ning kutsub Rumeenia Senatit üles kustutama oma 2007. aasta aruande nende osade salastatuse, mis on veel salastatud – eelkõige aruande lisad, millel põhinevad Rumeenia Senati uuringu järeldused; kordab oma üleskutset Rumeeniale: uurida väiteid salajase vangla olemasolu kohta, võtta vastutusele isikud, kes osalesid sellega seotud operatsioonides, võttes sealjuures arvesse kõiki uusi avalikuks tulnud tõendeid, ning viia uurimine võimalikult kiiresti lõpule;

17. märgib, et Leedu Seimi riigi julgeoleku ja kaitse komisjoni andmed, mis koguti uuringu käigus, mille eesmärk oli selgitada Leedu seotust LKA salajase kinnipidamise programmiga, on avalikustamata, ning nõuab nende andmete avaldamist;

18. väljendab pettumust, et hoolimata mitmest taotlusest (Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimehe kiri Rumeenia välisministrile ning teabekogumissiooni ajal välisministeeriumi riigisekretärile saadetud taotlus) ei saanud teabekogumissiooni liikmed külastada Bright Light-nimelist hoonet, mis teadete, sealhulgas ametlike teadete kohaselt oli olnud kasutusel kinnipidamiskohana;

19. kutsub kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid üles täielikult ja aktiivselt toetama ELi liikmesriikide LKA salajase kinnipidamise ja erakorralise üleviimise programmis osalemise uurimist ning eriti nende isikute osa uurimist, kes olid uuritavate sündmuste toimumise ajal asjaomaste riikide valitsusametites;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

20. palub komisjonil ja nõukogul teavitada Euroopa Parlamendi täiskogu hiljemalt 2016. aasta juuni lõpuks järelemeetmetest, mida on võetud soovitude ja nõudmiste põhjal, mis sisalduvad Euroopa Parlamendi uuringus LKA poolt vangide väidetava transportimise ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Euroopa riikides, samuti parlamendi hilisemates resolutsioonides sisalduvate soovitude ja nõudmiste põhjal, ning teavitada parlamenti ka liikmesriikides korraldatud uurimiste ja menetluste tulemustest;
21. nõuab ELi ja USA parlamentide korrapärase struktureeritud dialoogi, eelkõige Euroopa Parlamendi kodanikuvaaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning USA Kongressi ja Senati vastavate komisjonide dialoogi tugevdamist ning kõigi koostöö- ja dialoogivõimaluste kasutamist õigusloojate Atlandi-ülese dialoogi raames; tervitab sellega seoses õigusloojate Atlandi-ülese dialoogi 78. kohtumist Euroopa Parlamendi ja USA Kongressi vahel, mis toimub 26.–28. juunini 2016 Haagis, kuna see on hea võimalus koostöö tugevdamiseks, võttes arvesse asjaolu, et terrorismivastane koostöö on Haagis toimuva arutelu koostisosa;
22. tuletab meelde, et läbipaistvus on iga demokraatliku ühiskonna tingimatu alus – vältimatu eeltingimus valitsuse vastutuse tagamiseks oma kodanike ees; on seetõttu sügavalt mures valitsuste üha suureneva kalduvuse pärast kasutada lubamatult „riigi julgeoleku“ ettekäänat – ainuüksi või eelkõige kodanike (kelle ees valitsus peab vastutama ja aru andma) või kohtute (kes on riigi seaduste valvurid) poolse avaliku kontrolli tõkestamise eesmärgil; juhib tähelepanu sellele, et demokraatliku vastutuse ja aruandekohustuse mehhanismide väljalülitamine, mis tegelikult vabastab valitsuse aruandekohustusest, on väga ohtlik;
23. peab kahetsusväärseks asjaolu, et USA presidendi võetud kohustust Guantánamo kinnipidamiskeskus 2010. aasta jaanuariks sulgeda ei ole seniajani täidetud; kordab oma üleskutset USA ametiasutustele: vaadata läbi sõjaväeliste komisjonide süsteem, et tagada õiglane kohtupidamine, sulgeda Guantánamo ning keelata igasugune piinamine, väärkohtlemine ning ilma kohtumõistmiseta tähtajatu kinnipidamine;
24. peab kahetsusväärseks, et USA valitsusel ei ole õnnestunud saavutada ühte oma peamist eesmärki – sulgeda Kuubal USA Guantánamo Bay sõjaväebaasis asuv kinnipidamiskeskus; toetab ja innustab kõiki edasisi jõupingutusi, et see kinnipidamiskeskus sulgeda ning tagada nende kinnipeetavate vabastamine, kellele ei ole süüdistust esitatud; kutsub USA-d üles tegelema rahvusvaheliste inimõigusorganisatsioonide tõstatatud probleemidega, mis puudutavad Guantánamo kinnipeetavate inimõigusi, sealhulgas vajaliku arstiabi kättesaadavust ja taastusravi andmist piinamise tõttu kannatanud kinnipeetavatele; rõhutab, et president Obama kinnitas 20. jaanuaril 2015 peetud kõnes riigi olukorra kohta oma kindlat taht 2008. aasta valimiskampaania ajal antud lubadus sulgeda Guantánamo Bay vangla, ning tunnustab ka kava, mille president 23. veebruaril 2016 USA Kongressile saatis; kutsub ELi liikmesriike üles andma varjupaika nendele vangidele, kes on ametlikult otsustatud vabastada;
25. kordab oma kindlat veendumust, et tavalised, tsiviilkohtualluvuses toimuvad kriminaalmenetlused oleks parim viis Guantánamo kinnipeetavate staatuse selgitamiseks; rõhutab, et USA poolt kinnipeetavatele tuleks viivitamatult esitada süüdistus ja nende üle kohut mõista vastavalt rahvusvahelistele õigusriigi normidele, või tuleks nad vabastada; rõhutab seoses sellega, et samu õiglaste kohtupidamise norme tuleb ilma diskrimineerimata rakendada kõigi suhtes;
26. kutsub USA ametivõime üles Guantánamo Bay kinnipeetavatele surmanuhtlust mitte määrama;
27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, USA sõjaväeliste komisjonide ametkonnale (US Convening Authority for Military Commissions), USA riigisekretärile, USA presidendile, USA Kongressile ja Senatile, ÜRO peasekretärile, piinamisküsimusi käsitlevale ÜRO eriraportöörile, Euroopa Nõukogu peasekretärile, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Ameerika Inimõiguste Komisjonile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0267

Kosmosealane suutlikkus Euroopa julgeolekus ja kaitses

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon kosmosealase suutlikkuse kohta Euroopa julgeolekus ja kaitses (2015/2276(INI))

(2018/C 086/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi lepingu) V jaotist,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu jaotiseid XVII ja XIX,
- võttes arvesse Prantsusmaa 17. novembril 2015 esitatud abipalvet ELi lepingu artikli 42 lõike 7 alusel,
- võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2015. aasta järeldusi terrorismi ja vägivaldse äärmusluseni viivale radikaliseerumisele kriminaalõiguslike vahenditega reageerimise tugevdamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 18. detsembri 2013. aasta ja 25.–26. juuni 2015. aasta järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2013. aasta ja 18. novembri 2014. aasta järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,
- võttes arvesse nõukogu 20.–21. veebruari 2014. aasta järeldusi kosmosepoliitika kohta,
- võttes arvesse välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning Euroopa Kaitseagentuuri juhi 7. juuli 2014. aasta eduaruannet Euroopa Ülemkogu 2013. aasta detsembri järelduste rakendamise kohta,
- võttes arvesse komisjoni 8. mai 2015. aasta aruannet oma kaitsesektorit käsitleva teatise rakendamise kohta,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning komisjoni 11. detsembri 2013. aasta ühisteatist „ELi terviklik lähenemisviis väliskonfliktidele ja -kriisidele“ (JOIN(2013)0030) ning nõukogu 12. mai 2014. aasta sellega seotud järeldusi,
- võttes arvesse Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) peasekretäri Jens Stoltenbergi Euroopa Parlamendis 30. märtsil 2015. aastal tehtud avaldust ELi ja NATO tihedama koostöö kohta,
- võttes arvesse USA kaitseministri asetäitja Bob Worki 28. jaanuari 2015. aasta ja 10. septembri 2015. aasta avaldusi USA sõjalise tehnoloogia arendamise kava (kolmanda „Offset Strategy“) kohta ning selle mõju kohta partneritele ja liitlastele,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning komisjoni 18. novembri 2015. aasta ühisteatist „Euroopa naabruspoliitika läbivaatamine“ (JOIN(2015)0050),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 377/2014, millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ ELT L 122, 24.4.2014, lk 44.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1285/2013 satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta otsust nr 541/2014/EL, millega luuakse kosmose jälgimise ja seire toetusraamistik ⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A8-0151/2016),
- A. arvestades, et julgeolekuolukord nii liidus kui ka väljaspool muutub üha ohtlikumaks ja probleemsemaks ning seda iseloomustavad terrorirünnakud ja massiline tapmine, mis avaldab mõju kõigile liikmesriikidele ja millele liikmesriigid peavad reageerima, võttes kasutusele ühise strateegia ja kooskõlastatud tegevuse; arvestades, et need julgeolekuprobleemid nõuavad ELi julgeoleku tugevdamist ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika jätkuva arendamise ja toetamise abil, et muuta see tõhusamaks poliitikavahendiks, mis tagaks ELi kodanike turvalisuse ning Euroopa normide, huvide ja väärtuste edendamise ja kaitse, nagu on sätestatud ELi lepingu artiklis 21;
- B. arvestades, et EL peab võtma suurema rolli julgeoleku tagajana liidus ja väljaspool selle piire, tagades stabiilsuse nii oma naabruses kui ka ülemaailmselt; arvestades, et liit peab panustama võitlusse julgeolekuohtudega, eriti nendega, mis tulenevad terrorismist, nii liidus kui ka väljaspool selle piire, sh toetades kolmandaid riike võitluses terrorismi ja selle algpõhjustega; arvestades, et liikmesriigid ja liit peavad koostöös välja töötama tõhusa ja sidusa piirihaldussüsteemi välispiiride kaitseks;
- C. arvestades, et liit peab tõhustama oma koostööd ja kooskõlastamist Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni ja Ameerika Ühendriikidega, kes on jätkuvalt Euroopa julgeoleku ja stabiilsuse tagajad, ÜROga, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga, Aafrika Liiduga ning muude naaberriikide ja piirkondlike partneritega;
- D. arvestades, et selliste probleemide puhul nagu ohud meie julgeolekule, rahutused ja relvakonfliktid liidu naabruses, ränne, inimeste elujärje halvenemine riigist sõltuvate ja sõltumatute tegurite tõttu, riigi- ja piirkondliku korra nõrgenemine, kaasa arvatud kliimamuutuse ja vaesuse tagajärjel, peab liit tegelema algpõhjustega, tuginedes kriiside lahendamisel nii liidus kui ka väljaspool terviklikule eeskirjadel ja väärtustel põhinevale lähenemisviisile;
- E. arvestades, et satelliitide võimalusi saaks kasutada ebaseaduslike rändevoogude ja rändeteede paremaks hindamiseks ja tuvastamiseks ning Põhja-Aafrikast tulevate rändajate puhul selleks, et teha kindlaks laevadele mineku kohad, et sekkuda varem ja päästa rohkem elusid;
- F. arvestades, et kaitseteemalisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel 2015. aasta juunis nõuti, et Euroopa teeks kaitse valdkonnas rohkem ja süstemaatilisemat koostööd, et tagada otsustava tähtsusega suutlikkus, sh ELi rahaliste vahendite ja olemasolevate võimaluste sidusa ja tõhusa kasutamisega;
- G. arvestades, et kosmosepoliitika on strateegilise sõltumatuse oluline mõõde, mille EL peab välja arendama, et kindlustada tundlik tehnoloogiline ja tööstuslik suutlikkus ning sõltumatu hindamissuutlikkus;
- H. arvestades, et Euroopa julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosealane suutlikkus on tähtis ja mõnel juhul isegi eluliselt tähtis paljudes olukordades alates igapäevasest kasutamisest rahuajal kuni kriisijuhtimise ja teravamate julgeolekuprobleemideni, sh täiemõdulise sõjani; arvestades, et sellise suutlikkuse väljaarendamine on pikaajaline ettevõtmine; arvestades, et praeguse suutlikkuse kasutuselevõtmise ajal tuleb kavandada tulevase suutlikkuse väljaarendamist;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 158, 27.5.2014, lk 227.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- I. arvestades, et kosmosetehnoloogia laialdane levik ja ühiskonna kasvav sõltuvus satelliitidest suurendavad konkurentsi kosmoseressurssidele (orbiidid, sagedused) ja muudavad satelliidid kriitilise tähtsusega taristu osaks; arvestades, et satelliidivastase tehnoloogia arendamine mitmete osalejate poolt (sh orbitaalrelvad) annab märku kosmose relvastamisest;
- J. arvestades, et kaitse ja julgeoleku valdkonnas võiks liit tegutseda muu hulgas selliste institutsioonide nagu Euroopa Kaitseagentuuri ja Euroopa Liidu Satelliidikeskuse kaudu;
- K. arvestades, et viimase viiekümne aasta jooksul on kosmoseressursse arendatud tänu riikide kosmoseagentuuride ja viimasel ajal ka Euroopa Kosmoseagentuuri koordineeritud jõupingutustele; arvestades, et avakosmoseleping – rahvusvahelise kosmoseõiguse alusraamistik – jõustus 1967. aasta oktoobris;
- L. arvestades, et Euroopa julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosealase suutlikkuse arendamine ja säilitamine nõuab tõhusat koostööd ja sünergiaid liikmesriikide vahel ning Euroopa ja rahvusvaheliste institutsioonidega;
- M. arvestades, et ELi kosmosealane suutlikkus peaks ühilduma NATO ja USA suutlikkusega, et neid saaks kriisi korral täielikult võrgustikuna kasutada;
- N. arvestades, et kosmosetehnoloogiline teadus- ja arendustegevus on suure investeringutasuvusega sektor, mis annab ka erinevate kommertskasutuse võimalustega kvaliteetseid tarkvaralisi ja riistvaralisi kõrvaltooteid;
1. on seisukohal, et kosmosealane suutlikkus ja kosmosepõhised teenused etendavad olulist rolli muu hulgas ka Euroopa julgeoleku ja kaitse seisukohast; on veendunud, et praegune ja tulevane kosmosealane suutlikkus ja kosmosepõhised teenused annavad liikmesriikidele ja liidule parema kaheksuguse kasutusega tegevussuutlikkuse, rakendamaks ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat (ÜJKP) ning muid ELi poliitikaid sellistes valdkondades nagu välistegevus, piiride haldamine, mereohutus, põllumajandus, keskkond, kliimameetmed, energiajulgeolek, katastroofide ohjamine, humanitaarabi ja transport;
2. on seisukohal, et ÜJKPd on vaja põhjalikumalt rakendada; kinnitab vajadust suurendada ÜJKP tulemuslikkust, nähtavust ja mõju; kinnitab kosmosepoliitika tähtsust ja lisaväärtust ÜJKP jaoks; on seisukohal, et kosmosepoliitika tuleks edaspidi integreerida muudesse liidu poliitikameetmetesse (nt sisejulgeoleku, transpordi, kosmose, energeetika ja teadusuuringute valdkonnas) ning sünergiaid kosmosepoliitikaga tuleks tugevdada ja ära kasutada; rõhutab, et kosmosealase suutlikkuse kasutamine sõjas terrorismi ja terroriorganisatsioonide vastu on äärmiselt oluline, sest võimaldab tuvastada ja jälgida nende väljaõppelaagreid;
3. on seisukohal, et liikmesriikide valitsused ja liit peaksid parandama juurdepääsu kosmosepõhisele satelliitsidele, kosmose olukorrast ülevaate saamisele, täppisnavigeerimisele ja Maa seirele ning tagama, et Euroopa oleks kriitilise tähtsusega kosmosetehnoloogia ja kosmosele ligipääsu osas sõltumatu; on seisukohal, et eelkõige kosmose olukorrast ülevaate saamine mängib ka edaspidi väga olulist rolli sõjalistes ja tsiviilüksimustes; rõhutab kohustust hoiduda kosmose militariseerimisest; tunnistab, et selle eesmärgi saavutamiseks on vaja piisavaid finantsinvesteeringuid; nõuab sellega seoses, et nii Euroopa Komisjon kui ka liikmesriigid tagaksid ELi sõltumatuse kosmosestruktuuride osas, hõlbustades selleks vajalike vahendite eraldamist; on arvamusel, et nimetatud eesmärk on olulise tähtsusega tsiviilvaldkonna (lääneriikides sõltub hinnanguliselt 6–7 % SKPst satelliitnavigatsiooni ja -positsioneerimise tehnoloogiast) ning kaitse- ja julgeolekuvaldkonna jaoks; on veendunud, et koostöö tuleks algatada valitsustevahelisel tasandil ja Euroopa Kosmoseagentuuri kaudu;
4. rõhutab programmi Copernicus julgeolekumõõdet, eelkõige selle rakendusi kasutamiseks kriisienetuse ja kriisidele reageerimise, humanitaarabi ja -koostöö, mereseire ning konfliktienetuse valdkonnas, mis hõlmab ka rahvusvaheliste lepingute täitmise järelevalvet; nõuab, et kõrge esindaja, komisjon ja liikmesriigid tugevdaksid kosmosealases suutlikkuses konfliktienetusega seotud eesmärgi;
5. rõhutab, et ELi kosmosepoliitika edendab teaduse ja tehnika progressi, tööstuse konkurentsivõimet ning ELi poliitika, sh ka julgeoleku- ja kaitsepoliitika elluviimist kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 189; tuletab meelde, et ELi kaks juhtprogrammi, Galileo ja Copernicus, on tsiviilotstarbelised ja toimuvad tsiviilkontrolli all, ning et nende programmide

Kolmapäev, 8. juuni 2016

üleeuroopaline iseloom on muutnud nad üldse võimalikuks ja taganud nende edu; kutsub nõukogu, välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti ning komisjoni tungivalt üles tagama, et Euroopa kosmoseprogrammid arendaksid Euroopa julgeoleku ja kaitsevõimekuse seisukohast olulist kosmosealast tsiviilsootlikkust ja -teenuseid, eraldades eelkõige piisavalt vahendeid teadustegevuseks; on veendunud, et kosmosealase sootlikkuse kahesuguse kasutuse võimalus on tähtis selleks, et vahendeid võimalikult tulemuslikult ära kasutada;

6. rõhutab, et kosmoseprogrammide kaitse- ja julgeolekualane kasu on tehnoloogiliselt seotud tsiviilotstarbelise kasuga, ning juhib sellega seoses tähelepanu Galileo ja Copernicuse kahesuguse kasutuse võimalustele; on seisukohal, et sellised võimalused, näiteks suurem täpsus, autentimise, krüpteerimise, pidevuse ja terviklikkuse parandamine (Galileo) tuleks järgmiste põlvkondade puhul täielikult välja arendada; toonitab, et kõrge resolutsiooniga Maa seireandmed ja positsioneerimissüsteemid on kasulikud tsiviil- ja julgeolekuvaldkondades, näiteks katastroofide ohjamisel, humanitaartegevuses, põgenike abistamisel, mereseirel, ülemaailmse soojenemise, energiajulgeoleku ja ülemaailmse toiduga kindlustatuse valdkonnas, samuti ulatuslike loodusõnnetuste, eelkõige põudade, maavärinate, üleujutuste ja metsatulekahjude avastamisel ja vastumeetmete võtmisel; märgib vajadust parandada droonide ja satelliitide koostoimet; nõuab, et vahetamisel nähtaks ette piisavad vahendid kõigi satelliitsüsteemide edasiarendamiseks;

7. peab vajalikuks ELi tasandi terviklikku, integreeritud ja pikaajalist lähenemisviisi kosmosesektorile; on seisukohal, et ELi uues üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias peaks kosmosesektor olema mainitud ühena prioriteetidest, arvestades ELi kahesuguse kasutusega kosmoseprogrammide praegust väljaarendamist ning vajadust arendada edasi ELi tsiviilkosmoseprogramme, mida saab kasutada nii tsiviil- kui ka julgeoleku- ja kaitse-eesmärkidel;

8. väljendab heameelt seoses ELi toetatava mitmepoolse algatusega võtta vastu kosmosetegevuse rahvusvaheline toimumisjuhend, millega kehtestatakse käitumisstandardid ja püütakse suurendada ohutust, turvalisust ja jätkusuutlikkust kosmoses, rõhutades, et kosmosetegevuses tuleb ilmutada suurt hoolikust, hoolsust ja vajalikul määral läbipaistvust usalduse loomiseks selles sektoris;

9. palub komisjonil kiiresti määratleda ELi vajadused seoses kosmosepoliitika võimaliku panusega ÜJKPsse kõigis selle põhiaspektides, milleks on stardisüsteemid, positsioneerimine, kujutised, side, kosmoseilmastik, kosmoseprügi, küberjulgeolek, segamine, tüssamine ja muud rahvusvahelised ohud ning maapealne julgeolek; on seisukohal, et Euroopa praeguste süsteemide tulevased kosmosega seotud omadused tuleks kindlaks määrata vastavalt ÜJKP nõudmistele ja need peaksid hõlmama kõiki eelnimetatud aspekte;

10. nõuab vajalike nõuete kindlaksmääramist tulevaste avaliku ja erasektori süsteemide jaoks, mis osalevad inimelude ohutuse alastes rakendustes (nt positsioneerimine, lennuliikluse korraldamine), seoses kaitsega võimalike julgeolekuohtude eest (segamine, tüssamine, küberrünnakud, kosmoseilmastik ja -prügi); on seisukohal, et sellised ohutusnõuded peaksid olema sertifitseeritavad ja kuuluma mõne Euroopa asutuse (näiteks Euroopa Lennundusohutusamet) järelevalve alla;

11. toonitab sellega seoses, et Euroopa julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosesuotlikkuse arendamisel peaks olema kaks strateegilist põhieesmärki: julgeolek Maal, mille tagavad orbiidil paiknevad seadmed, mis tegelevad Maa pinna seire, positsioneerimiseks, navigeerimiseks ja ajastamiseks vajaliku teabe andmise või satelliitsidega; ning julgeolek kosmoses ja kosmoseohutus, s.t julgeolek Maa orbiidil ja kosmoses, mille tagavad Maa pinnal ja orbiidil paiknevad kosmose olukorrast ülevaate saamise süsteemid;

12. võtab teadmiseks Euroopa kosmoseprogramme ähvardavad kübersõjalised ja hübriidohud, arvestades sellega, et tüssamine ja sideühenduse segamine võib takistada sõjalisi operatsioone või avaldada kaugeleulatuvat mõju igapäevaelule Maal; on veendunud, et küberjulgeoleku tagamiseks on vaja ELi, liikmesriikide, ettevõtete ja internetispetsialistide koostööd; palub seepärast komisjonil kaasata oma küberjulgeolekumeetmetesse ka kosmoseprogrammid;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

13. on seisukohal, et eri liikmesriikide poolt erinevatel riiklikel eesmärkidel killustatult kasutusele võetud kosmosesüsteemide koordineerimist tuleks tõhustada, et suuta kiiresti reageerida eri rakenduste (nt lennuliikluse korraldamisega seotud rakendused) häiretele;

14. rõhutab, et komisjoni, Euroopa välisteenistuse, Euroopa GNSSi Agentuuri, Euroopa Kaitseagentuuri, Euroopa Kosmoseagentuuri ja liikmesriikide koostöö on Euroopa kosmoselase suutlikkuse ja kosmosepõhiste teenuste parandamiseks hädavajalik; on seisukohal, et liit, täpsemalt välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident, peaks koordineerima, hõlbustama ja toetama sellist koostööd kosmosejulgeoleku ja -kaitse valdkonnas spetsiaalse koordineerimiskeskuse abil; väljendab oma veendumust, et Euroopa Kosmoseagentuuril peaks olema märkimisväärne roll julgeoleku- ja kaitsepoliitikat hõlmava Euroopa ühtse kosmosepoliitika kindlaksmääramisel ja elluviimisel;

15. palub komisjonil esitada julgeoleku- ja kaitseuuringute alaseks koostööks loodud Euroopa raamistiku tulemused kosmose valdkonnas ning soovitusel, kuidas seda edasi arendada; palub komisjonil selgitada, kuidas programmi „Horisont 2020“ tsiviil-sõjalised teadusuuringud aitaksid kosmoselase suutlikkuse valdkonnas rakendada ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat;

16. väljendab heameelt kosmose jälgimise ja seire toetusraamistiku üle; palub komisjonil teavitada Euroopa Parlamenti raamistiku rakendamisest ning selle mõjust julgeolekule ja kaitsele; palub komisjonil koostada rakendamise tegevuskava, mis hõlmaks kavandatava struktuuri kindlaksmääramist;

17. rõhutab, et innovatsiooni ja teadusuuringute ergutamine kosmoselase valdkonnas on strateegiliselt tähtis julgeoleku ja kaitse huvides; tunnistab kriitilise tähtsusega kosmosetehnoloogiate märkimisväärset potentsiaali, nii näiteks võimaldab Euroopa andmeedastussüsteem Maad reaajas katkematult jälgida, viia orbiidile nanosatelliitide megakonstellatsioonid ning kokkuvõttes luua reageerimisvõimelise kosmosesuutlikkuse; rõhutab vajadust innovaatiliste suurandmetehnoloogiate järele, et kosmosandmete kogu potentsiaali julgeoleku ja kaitse tagamiseks ära kasutada; palub komisjonil lisada need tehnoloogiad Euroopa kosmosestrategieesse;

18. kutsub üles töötama kosmoseküsimustes välja erinevaid ELi diplomaatilisi algatusi nii kahepoolses kui ka mitmepoolses kontekstis, et aidata kaasa kosmose institutsionaliseerimise arengule ning läbipaistvuse ja usaldust suurendavate meetmete arvu suurendamisele; rõhutab vajadust tõhustada tööd rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi edendamisel; julgustab Euroopa välisteenistust võtma muude valdkondade läbirääkimistel arvesse ka kosmosespekti;

19. julgustab liikmesriike teostama ja viima lõpule ühisprogramme ja -algatusi, nagu rahvusvaheline satelliitkujutiste edastamise süsteem (MUSIS), riiklik satelliitside (GovSatcom) ning kosmose jälgimise ja seire (SST) programmid, koondama ja jagama vahendeid kaitse- ja julgeoleku valdkonnas ning kinnitab oma toetust sellistele programmidele ja algatustele;

20. väljendab heameelt seoses riiklikku satelliitsidet (GovSatcom) hõlmava Euroopa Kaitseagentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri projektiga, mille Euroopa Ülemkogu tunnistas 2013. aasta detsembris üheks Euroopa Kaitseagentuuri juhtprogrammiks; kutsub sellega seoses asjaosalisi üles looma alalise programmi ning kasutama Euroopa Kaitseagentuuri Euroopa lisaväärtust ka sõjalise satelliitside jaoks; väljendab heameelt Euroopa Kaitseagentuuri ja Euroopa Kosmoseagentuuri projekti DESIRE I eduka lõpuleviimise ning näidisprojekti DESIRE II käivitamise üle kaugjuhitavate õhusõidukite süsteemide (RPA-süsteemide) tulevaseks toimimiseks eraldamata õhuruumise;

21. on seisukohal, et ELi ja USA koostöö tulevase kosmoselase suutlikkuse ja kosmosepõhiste teenuste arendamisel julgeoleku ja kaitse eesmärkidel oleks mõlemale poolele kasulik; on seisukohal, et ELi ja USA koostöö oleks tõhusam ja ühildavam, kui mõlemad osapooled on samal tehnoloogilisel ja suutlikkuse tasemel; kutsub komisjoni üles tuvastama mis tahes võimalikku tehnoloogilist lünka ning sellega tegelema; märgib ära tehtud töö USA sõjalise tehnoloogia arendamise kava (kolmanda „Offset Strategy“) väljatöötamisel; nõuab tungivalt, et liit võtaks oma üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat välja töötades seda arengut arvesse ning lisaks oma strateegiasse ka julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmoselase suutlikkuse; on arvamusel, et liikmesriikide ja USA vahelisi eelnevaid kahepoolsi suhteid saaks vajaduse korral ära kasutada; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles arutama

Kolmapäev, 8. juuni 2016

kaitseministritega, missugust strateegilist lähenemisviisi tuleks kasutada, ning teavitama Euroopa Parlamenti selle arutelu käigust;

22. on arvamusel, et EL peaks aitama kaasa rahvusvahelise avakosmose tegevusjuhendi kehtestamisele, et kaitsta kosmosetaristut, hoides samal ajal ära relvade paigutamise kosmosesse; on seisukohal, et selleks on väga oluline kosmose olukorrast ülevaate saamise (SSA) programmi edasiarendamine; nõuab, et liit töötaks selle eesmärgi nimel koostöös ÜRO avakosmose rahumeelse kasutamise komitee ning muude asjaomaste partneritega;

23. tuletab meelde, kui vajalik on ELi ja NATO tihe koostöö julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas; väljendab veendumust, et ELi ja NATO koostöö peaks hõlmama mõlema osapoole vastupanuvõime suurendamist koostöös naabritega, samuti kaitsealaseid investeeringuid; on seisukohal, et koostöö kosmosealase suutlikkuse ja kosmosepõhiste teenuste valdkonnas pakub võimalusi parandada nende kahe raamistiku ühilduvust; on kindel, et see tugedaks ka NATO rolli julgeoleku- ja kaitsepoliitikas ning kollektiivkaitses;

24. juhib siiski tähelepanu asjaolule, et EL peab jätkama oma püüdlusi võimalikult ulatuslikuma sõltumatuse tagamiseks nii kosmosevaldkonnas kui ka sõjalisel tasandil; märgib, et pikemas perspektiivis peavad ELil olema omaenda vahendid Euroopa kaitsesüsteemi loomiseks;

25. leiab, et julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosealase suutlikkuse ja kosmosepõhiste teenuste kaitsmine küberrünnakute, füüsiliste ähvarduste, kosmoseprüügi või muu kahjustava sekkumise eest võiks pakkuda võimalusi ELi ja NATO koostöök, mille tulemusena sünniks vahendite tagamiseks vajalik tehnoloogiline taristu, sest vastasel juhul võiksid raisku minna maksumaksjate raha eest tehtud mitmemiljardilised investeeringud Euroopa kosmosetaristusse; möönab, et äriotstarbelise satelliitide üha sagedasem kasutamine sõjalisel eesmärgil seab selle rünnakuohtu; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles teavitama Euroopa Parlamenti ELi ja NATO koostöö edenemisest nimetatud valdkonnas;

26. on seisukohal, et ELi tsiviilprogrammid kosmose valdkonnas pakuvad mitmesugust suutlikkust ja erinevaid teenuseid, mida saaks potentsiaalselt kasutada paljudes sektorites, sh Copernicuse ja Galileo süsteemide järgmistel arenguetappidel; märgib vajadust võtta algusest peale arvesse mis tahes julgeoleku ja kaitsega seotud probleeme; leiab, et kosmose olukorrast ülevaate saamine / kosmoseilmastik, satelliitide, e-luure ja varajane hoiatamine on valdkonnad, mis võiksid kasu saada suuremast koostööst avaliku ja erasektori vahel, täiendavast toetusest ELi tasandil ning pidevatest investeeringutest ning toetusest kosmose-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonna agentuuridele;

27. märgib Galileo avalikult reguleeritud teenuse (PRS) olulisust sõjaliste süsteemide navigatsiooni ja juhtimise jaoks; kutsub kõrget esindajat ning ELi liikmesriike üles suurendama oma pingutusi seoses 1967. aasta avakosmoselepingu võimaliku läbivaatamisega või algatama uue õigusraamistiku, milles võetakse arvesse pärast 1960. aastaid toimunud tehnoloogilist arengut ning mille eesmärk on hoida ära võidurelvastumine kosmoses;

28. märgib, et kasutajatele otsest mõju omavate ELi kosmoseprogrammide rakenduste (nt Galileo ja Copernicuse teenuste) läbipaistvus ja Euroopa üldsuse teadlikkuse tulemuslik tõstmine on nende programmide edukuseks hädavajalik; on arvamusel, et neid programme saaks kasutada strateegilise planeerimise ja operatsioonide tõhususe suurendamiseks ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames; toetab julgeoleku ja kaitsega seotud suutlikkusvajaduste kindlaksmääramist ja arendamist Galileo ja Copernicuse süsteemide järgmistele põlvkondade jaoks;

29. juhib tähelepanu Galileo avaliku reguleeritud teenuse olemasolule, mille kasutajate ringi kinnitab valitsus ja mis sobib tundlike rakenduste jaoks oludes, kus tuleb tagada vastupidavus ja täielik töökindlus; on seisukohal, et muutuvatele ohtudele reageerimiseks tuleks järgmistele põlvkondade tehnoloogiates avalike reguleeritud teenuste suutlikkust edasi arendada; palub komisjonil tagada võimalikult tõhus tegevuskord, eelkõige kriisiolude puhuks; rõhutab vajadust jätkata majanduslik-sotsiaalse kasu maksimeerimiseks Galileo võimekustel põhinevate, sealhulgas ÜJKP jaoks vajalike rakenduste

Kolmapäev, 8. juuni 2016

arendamist ja edendamist; lisaks tuleb meelde vajadust tugevdada Galileo taristu, sh maapealsete seadmete julgeolekut, ning palub komisjonil võtta koostöös liikmesriikidega selleks vajalikke meetmeid;

30. rõhutab ELi GNSSi süsteemide kõrgetasemelist turvalisust; rõhutab, et Euroopa GNSSi Agenduurile usaldatud ülesanded on edukalt täidetud, eelkõige turvalisuse akrediteerimise ameti ja Galileo turvaseirekeskuste kaudu; nõuab sellega seoses, et Euroopa GNSSi Agenduuuri kogemusi ja turvataristut kasutataks ära ka Copernicuse puhul; nõuab selle teema käsitlemist Galileo ja Copernicuse vahehindamise käigus;

31. märgib eelkõige operatiivset vajadust väga kõrge resolutsiooniga Maa seireandmete järele programmi Copernicus raames ning kutsub komisjoni üles hindama, kuidas seda vajadust ÜJKP nõudeid arvestades rahuldada; juhib tähelepanu sellistele arengutele nagu peaaegu reaajas toimuv seire ja voogvideo edastamine kosmosest, ning soovib komisjonil uurida, kuidas neid rakendada, sealhulgas kaitse ja julgeoleku eesmärgil; tuleb samuti meelde vajadust tugevdada Copernicuse taristu, sealhulgas maapealsete seadmete julgeolekut ja andmeturvalisust, ning palub komisjonil koostöös liikmesriikidega selleks vajalikke meetmeid võtta; lisaks juhib tähelepanu vajadusele arutada küsimust, kuidas kaasata tööstus Copernicuse operatsioonide juhtimisse;

32. juhib tähelepanu vajadusele parandada teabe satelliitidelt kasutajateni levitamise protsessi, sh rajades selleks vajaliku tehnoloogilise taristu; võtab teadmiseks komisjoni teatises märgitud asjaolu, et 60 % Euroopa satelliitide pardal olevast elektroonikast imporditakse praeguse seisuga USAst; nõuab sellega seoses algatust tundlike ja isikuandmete kaitsmise kohta;

33. väljendab rahulolu tööga, mida tehakse, et anda ELile autonoomne juurdepääs valitsuste satelliitsidele (GovSatcom), ning palub komisjonil seda jätkata; tuleb meelde, et selle protsessi esimeseks sammuks oli tsiviilotstarbeliste ja sõjaliste vajaduste väljaselgitamine (vastavalt komisjoni ja Euroopa Kaitseagentuuri poolt), ning on seisukohal, et selle algatuse raames tuleks kõik vajadused kokku koondada ja kavandada töö kindlakstehtud vajadusi kõige paremini rahuldaval viisil; palub, et komisjon hindaks kasusaajate vajaduste ja nõudmiste põhjal järgmiste lahenduste tulu- ja kulupoolt:

— eraettevõtjate pakutavad teenused,

— praegusele suutlikkusele tuginev süsteem, mis võimaldab integreerida tulevasi võimekusi, või

— uute võimekuste väljatöötamine spetsiaalse süsteemi kaudu;

kutsub sellega seoses komisjoni üles tegelema omandiõiguse ja vastutuse küsimustega; märgib, et lõplikust otsusest sõltumata peaks igasugune uus algatus olema tehtud üldsuse huvides ja tooma kasu Euroopa tööstusele (tootjad, käitajad, kanderaketid ja muud tööstuse allharud); on seisukohal, et GovSatcomi tuleks ka vaadelda kui võimalust ergutada innovatsiooni ja konkurentsivõimet, kasutades kahesuguse kasutusega tehnoloogiate arendamisest saadavat eelist äärmiselt dünaamilisel ja konkurentsitihedal satelliitide turul; rõhutab vajadust vähendada sõltuvust kolmandate riikide tarnijate seadmetest ja teenustest;

34. juhib tähelepanu asjaolule, et kosmose jälgimise ja seire arendamine on hea koostööalgatus kosmosevaldkonnas ja samm kosmose turvalisuse suunas; nõuab ühe prioriteedina liidu enda kosmose jälgimise ja seire suutlikkuse kui Euroopa kaitset ja julgeolekut kindlustavate kosmosealaste võimekuste ühe haru edasiarendamist, et kaitsta majandust, ühiskonda ja kodanike turvalisust; on seisukohal, et kosmose jälgimine ja seire peaks kujunema eraldi eelarvega ELi programmiks, tagades seejuures, et ei vähendata käsilolevate projektide rahastamist; on lisaks veendunud, et EL peaks välja arendama terviklikuma kosmosealase olukorratundlikkuse võimekuse, mis tähendaks paremat prognoosimisvõimet ning hõlmaks kosmose seiret koos kosmose toimuvat tegevust ähvardada võivate ohtude analüüsi ja hindamisega; seepärast kutsub komisjoni üles kosmose jälgimisele ja seirele tuginedes välja töötama laiemat kosmose olukorrast ülevaate saamise

Kolmapäev, 8. juuni 2016

kontseptsiooni, mis hõlmaks ka kosmoseeadmete tahtlikku ohustamist, ning koostöös Euroopa Kosmoseagentuuriga võtma arvesse kosmoseilmastikku ja Maa-lähedasi objekte ning vajadust uurida kosmoseprügi kõrvaldamist ja selle tekke vältimist võimaldavaid tehnoloogilisi süsteeme; on veendunud, et kosmoses toimuva tegevuse terviklik kooskõlastamine tuleks saavutada ilma kosmose kasutamise vabadust piiramata; kutsub komisjoni üles uurima võimalust anda erasektorile oluline roll kosmose jälgimise ja seire süsteemi mittetundliku osa arendamisel ja hooldamisel, mille puhul võiks eeskujuks võtta Galileo kahepoolse juhtimisstruktuuri;

35. toonitab vajadust arendada poliitikat ja teadussuutlikkust, et välja pakkuda tulevikurakendusi ning arendada välja konkurentsivõimeline Euroopa tööstus, mille äriedu põhineks heas seisundis majanduskeskkonnal; märgib, et eraettevõtted etendavad kosmoseturul üha olulisemat rolli; juhib tähelepanu vajadusele kaasata VKESid kosmosetehnoloogiaga seotud teadus-, arendus- ja tootmistegevusse, eriti sellisesse, mis on asjakohane julgeoleku tagamisel, ning kasule, mis sellest saadakse; on jätkuvalt ettevaatlik riskide puhul, mis on seotud reguleerimata eraalgatustega, millel on julgeoleku- ja kaitsealane mõju; rõhutab, et riski ja kasulikkuse vahetõttu võib olla igas kosmosetegevuse segmendis erinev, mistõttu tuleb seda hinnata igal üksikjuhul eraldi, eelkõige nimetatud sektori eripära tõttu suveräänsuse ja strateegilise sõltumatus osas; kutsub komisjoni ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles nägema ette vajalikud vahendid selliste riskide ohjamiseks;

36. rõhutab, et strateegilist tähtsust arvestades peaks kosmose valdkonnas kõige suuremaid investeeringuid tegema avalik sektor; on arvamusel, et kosmoseprogrammide ja kosmosetaristu arendamisega seotud suured kulud eeldavad, et ainuke võimalus tagada nimetatud projektide jätkusuutlikkus on avaliku sektori otsusekindel panus, millega suunatakse erasektori algatusi;

37. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa kosmoseprogrammide tulevasel rahastamisel oleks soovitav kindlaks määrata, millal võiks kasutada avaliku ja erasektori partnerluse eri vorme;

38. juhib tähelepanu vajadusele luua korrektsed reguleerivad ja poliitikaraamistikud, et anda tööstusele täiendav arengupulss ja stiimulid tehnoloogiliseks arendus- ja uurimistööks kosmosevõimekuse valdkonnas; nõuab, et eelnimetatud valdkondades oleks tagatud kosmosevaldkonnaga seotud uuringute vajalik rahastamine; märgib, et programm „Horisont 2020“ võib olulisel määral aidata vähendada ELi sõltuvust kriitilise tähtsusega kosmosetehnoloogiate vallas; tuletab sellega seoses meelde, et programmi „Horisont 2020“ kosmost käsitlev osa kuulub prioriteedi „Juhtpositsioon tööstuses“ ja eelkõige erieesmärgi „Juhtpositsioon progressi võimaldava ja tööstusliku tehnoloogia vallas“ raamesse; on seetõttu seisukohal, et programmi „Horisont 2020“ tuleks kasutada Euroopa kosmosetehnoloogilise baasi ja kosmosetööstuse võimekuse toetamiseks; kutsub komisjoni üles programmi „Horisont 2020“ vahehindamise käigus eraldama piisavalt vahendeid julgeoleku ja kaitse seisukohast kriitilise tähtsusega kosmosetehnoloogiatele;

39. on veendunud, et EL võiks etendada olulist rolli Euroopa kosmosealase võimekuse ja teenuste muutmisel kasutuskindlamaks, vastupidavamaks ja paindlikumaks; on veendunud, et kiirreageerimisvõimekus kahjustatud või kulunud kosmoseeadmete väljavahetamiseks või taastamiseks kriisiolukorras tuleks tõhusalt välja töötada mitme riigi vaheliste partnerluste abil, sh Euroopa tasandil; avaldab tunnustust Euroopa Kosmoseagentuurile töö eest kosmosealase olukorratundlikkuse programmi väljatöötamisel eesmärgiga tuvastada ja prognoosida kosmoseprügi või satelliitide kokkupõrkeid; toonitab pakilist vajadust vähendada üha lisanduvatest satelliitidest ja kosmoseprügist tulenevat kokkupõrgete ohtu; palub, et komisjon ja nõukogu jätkaksid selle võimekuse rahastamist pärast 2016. aastat; väljendab seetõttu heameelt Euroopa kosmoseseire ja -jälgimise (SST) süsteemi käsitleva komisjoni algatuse üle, millega tagatakse ELi sõltumatus kosmosevaldkonnas; tõstatab küsimuse, kas on loodud asjaomased juhtimisstruktuurid, et hallata avalikku reguleeritud teenust ning muud olulist kosmosetaristut relvastatud rünnaku või muu suure julgeolekukriisi korral;

40. julgustab komisjoni ja Euroopa agentuure kosmose-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas ühendama oma jõud, et töötada välja koolitusnõuete valge raamat seoses julgeoleku- ja kaitsevaldkonna kosmosealase suutlikkuse ja kosmosepõhiste teenuste kasutamisega; on seisukohal, et tuleks kasutada ELi ressursse katsekursuste läbiviimiseks nendes valdkondades, kus liikmesriigid ja pädevad Euroopa agentuurid on tuvastanud selleks pakilise vajaduse;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

41. on arvamisel, et täiendav rahaline ja poliitiline toetus ELi kanderakettide ning PRIDE (taaskasutatava orbiidile saadetava ja iseseisvalt tagasipöörduva näidiskosmosesõiduki) programmi väljatöötamiseks ja kasutamiseks on strateegilise tähtsusega, kuna näidiskosmosesõiduk on kulutõhusam ning võimaldab sõltumatu juurdepääsu kosmosele ning tagab kosmosekriisi juhtimise plaani;

42. väljendab muret asjaolu pärast, et Copernicuse ja Galileo programmide kulud on esialgsetest eelarveeraldistest tunduvalt suuremad; väljendab toetust ELi kosmoselase suutlikkuse edasiarendamisele, nõudes samas rahaliste vahendite asjakohast haldamist;

43. kutsub liikmesriike, kes ei ole veel avakosmoselepingut ratifitseerinud, seda tegema, arvestades lepingu olulisust korra tagamiseks kosmoses;

44. väljendab heameelt Euroopa uute kanderakettide Ariane 6 ja VEGA väljatöötamise kavade ja protsessi üle ning leiab, et nende rakettide ehitamine on Euroopa kaitse- ja julgeolekuvaldkonna kosmoseprogrammide pikaajalise elujõulisuse ja sõltumatusena jaoks otsustava tähtsusega; väljendab kindlat seisukohta, et Euroopa kanderakettide juhtpositsiooni säilitamine peab olema Euroopa strateegiline eesmärk ajal, kui esile on kerkimas uued konkurendid, kes toetuvad tugevalt konkurentsivõimelistele rahastamismudelitele; on arvamisel, et selle eesmärgi saavutamine eeldab asjakohaseid muutusi struktuuride, õigusaktide ja rahastamise osas, et hõlbustada uuenduslike ja konkurentsivõimeliste projektide arendamist Euroopa tasandil; innustab muu hulgas innovatsiooni komponentide korduvkasutamise vallas, kuna see kujutab olulist edasiminekut nii tõhususe kui ka säästlikkuse osas; on veendunud, et ELil tuleks pöörata erilist tähelepanu mõjule, mida mõningad projektid avaldavad ELi sõltumatusel, nt koostöö Venemaaga sellistes tundlikes valdkondades nagu satelliitide väljasaatmine raketitega Sojuz;

45. märgib, et on strateegiliselt oluline omada sõltumatut juurdepääsu kosmosele ning et on vaja vastavaid ELi meetmeid, sh julgeoleku ja kaitse valdkonnas, sest see võimaldaks Euroopale kriisi korral pääsu kosmosesse; kutsub komisjoni koostöös Euroopa Kosmoseagentuuri ja liikmesriikidega:

— koostööd teha, jagama ja arendama kavandatud kosmoseprojekte ja Euroopa turge, nii et Euroopa tööstus saaks nõudlust prognoosida (mis ergutaks tööhõivet ja Euroopas paikneva tööstuse arengut) ning ka ise valdkonnaspetsiifilist nõudlust luua,

— toetama stardiseadmete taristuid ning

— edendama teadus- ja arendustegevust, muu hulgas avaliku ja erasektori partnerluse kaudu ning eeskätt läbimurdetehnoloogiate vallas;

peab neid jõupingutusi vajalikuks, et Euroopa suudaks ülemaailmsel stardiseadmete tehnoloogia turul konkureerida; on lisaks seisukohal, et EL peab endale tagama tugeva kosmosetehnoloogilise baasi ja vajaliku tööstussuutlikkuse, mis lubaks tal kavandada, arendada, käivitada, juhtida ja kasutada kosmosesüsteeme, alates tehnoloogilisest sõltumatusel ja küberjulgeolekust kuni pakkumist mõjutavate kaalutlusteni;

46. on seisukohal, et liit peaks julgustama tehnoloogia ja oskusteabe tarneahelate kõiki osalejaid pöörama tähelepanu julgeoleku ja kaitse seisukohalt olulisele kosmoselasele suutlikkusele ja kahese kasutusega tehnoloogiatele ning peaks edendama uuenduslike rakendusi ja uusi äriideid selles valdkonnas, pöörates erilist tähelepanu VKEdele ning ettevõtlike arendamisele selles sektoris; märgib, et tehnoloogilise teadus- ja arendustegevuse alalhoidmiseks on vaja pidevaid finantsinvesteeringuid; on veendunud, et avalik sektor peab propageerima spetsialiseeritud inkubaatorite loomist ja uuenduslikele idufirmadele mõeldud asjakohaseid rahastamisvõimalusi, et kosmoselaste teadusuuringute kulukus ei takistaks uuenduslike projektide väljatöötamist; nõuab, et koostataks kava kahesuguse kasutusega kosmosetehnoloogia kasutamiseks kosmosesektoris, et edendada Euroopa kaitsetööstuse arengut ja suurendada konkurentsi;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

47. rõhutab vajadust toetada püüdlusi Euroopa koostöö tugevdamiseks selles valdkonnas, et teha lõpp ulatuslikule killustatusele, eelkõige institutsioonilise nõudluse poolel; on veendunud, et vaid kulutõhusam ja konsolideeritum Euroopa kosmosetööstus saab olla rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline; rõhutab, et vastastikuse täiendavuse tagamiseks tuleb Euroopa kosmosetööstuspoliitikat edasi arendada kooskõlastatult Euroopa Kosmoseagentuuriga;

48. tuletab meelde, et Euroopa julgeoleku, kaitse ja stabiilsuse säilitamiseks ja tugevdamiseks on oluline hoida ära tundliku kosmosetehnoloogia eksport riikidesse, kes ohustavad piirkondlikku ja ülemaailmset julgeolekut ning stabiilsust ning kellel on agressiivne välispoliitika ja kes toetavad otseselt või kaudselt terrorismi ning represseerivad oma kodanikke; nõuab, et kõrge esindaja, ELi liikmesriigid ja komisjon tagaksid, et tundliku kosmosetehnoloogia eksportimisel järgitakse täielikult ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP kaheksat kriteeriumit ning uue kahesuguse kasutusega kaupade määruse (EÜ) nr 428/2009 eeskirju;

49. rõhutab vajadust ELi kosmoselast suutlikkust paremini koordineerida, arendades selleks vajalikke süsteemstruktuure ja menetlusi, et tagada proportsionaalsel tasemel turvalisus, sh andmeturve; palub komisjonil koostada juhtimismudel iga julgeoleku ja kaitsega seotud teenuseid osutava süsteemi jaoks ning seda edendada; on seisukohal, et lõppkasutajatele integreeritud teenuste pakkumiseks peaks ELi kosmoselast suutlikkust julgeoleku ja kaitse osas juhtima spetsiaalne tegevuse koordineerimiskeskus (programmi „Horisont 2020“ 2014.–2015. aasta tööprogrammis nimetatakse seda juhtimis- ja kontrollikeskuseks); on seisukohal, et kulutõhususe huvides tuleks see keskus võimaluse korral ühendada mõne olemasoleva ELi organiga (näiteks Euroopa GNSSi Agentuur, Euroopa Liidu Satelliidikeskus või Euroopa Kaitseagentuur), võttes arvesse võimekusi, mida need asutused juba praegu pakuvad;

50. on arvamusel, et pikemas perspektiivis õigusliku raamistiku loomine, mis võimaldab püsivaid ELi tasandi investeeringuid julgeoleku- ja kaitsealasesse suutlikusse, võiks kindlustada ulatuslikuma ja süstemaatilisema Euroopa kaitsealase koostöö võtmetähtsusega suutlikkuse tagamiseks; võtab seepärast teadmiseks Euroopa Ülemkogu 2015. aasta juuni järeldused; nõuab tungivalt, et nõukogu, välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning komisjon töötaksid välja vajaliku raamistiku ELi tasandi rahastamiseks;

51. märgib, et Euroopa kosmosetööstus on väga kontsentreeritud ja suure vertikaalse integratsiooniga: neli ettevõtet vastutavad rohkem kui 70 % töökohtade eest kogu Euroopa kosmosesektoris ning 90 % Euroopa kosmosesektori tootmistevõimest toimub kuues riigis; rõhutab, et ei tohiks tähelepanuta jätta nende riikide potentsiaali, kel on head tulemused kõrgtehnoloogiat hõlmavate patenditaotluste puhul, kuid kel puudub kosmosetegevuse traditsioon, ning nõuab poliitikameetmete koostamist, et ergutada nende riikide osalust Euroopa kosmosesektoris, kasutades sealhulgas programmi „Horisont 2020“ vahendeid;

52. on samuti veendunud, et ELi järjepideva poliitikaraamistiku raames tuleks tugevdada teadus- ja arendustegevust kosmosetehnoloogia ja teenuste valdkonnas;

53. on seisukohal, et ELi tasandi valge raamat julgeoleku ja kaitse kohta oleks sobilik vahend, mille abil struktureerida ELi tulevast osalemist kosmoselase suutlikkuse loomisel julgeoleku ja kaitse valdkonnas; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles algatama arutelu ELi ambitsioonide ulatuse kindlaksmääramiseks kosmoselase suutlikkuse ning julgeoleku ja kaitse kattuvates valdkondades; on seisukohal, et see võiks võimaldada ka sidusat arengut kõikides suutlikkuse valdkondades, mis puudutavad rahutagamist, konfliktide ennetamist ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamist, järgides ÜRO põhikirja põhimõtteid; kutsub komisjoni üles andma tulevases Euroopa kaitsealases tegevuskavas ülevaate oma kavadest seoses julgeoleku ja kaitse toetamiseks ette nähtud kosmosetegevusega; võtab samas teadmiseks kasu, mida annab julgeolekuga seotud rahvusvaheline koostöö ELi usaldusväärsete partneritega kosmoselase valdkonnas;

54. tuletab meelde, et kosmoseprügi on kosmosejulgeoleku jaoks kasvav probleem ning kutsub ELi üles toetama teadus- ja arendustegevust prügi aktiivse eemaldamise (ADR) tehnoloogiate väljatöötamisel; julgustab ELi investeerima rahvusvahelise lepingu koostamisse, milles sätestatakse kosmoseprügi õiguslik määratlus, kehtestatakse selle eemaldamise eeskirjad ning täpsustatakse vastutusega seotud küsimusi; rõhutab vajadust ulatuslikuma kosmose olukorrast ülevaate saamise ülemaailmse süsteemi järele ning nõuab, et kosmose olukorrast ülevaate saamise Euroopa süsteem ühendataks selliste partnerite nagu USA omaga, ning et võetaks rohkem usaldust suurendavaid meetmeid ja peetaks suuremat teabevahetust muude osapooltega;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

55. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, ÜRO peasekretärile, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni peasekretärile, ELi kosmose-, julgeoleku- ja kaitsevaldkonnaga tegelevatele agentuuridele ning liikmesriikide parlamentidele.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0268

Kosmoseturu edu**Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon kosmoseandmete kasutuselevõtu kohta turul (2016/2731(RSP))**

(2018/C 086/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu XIX jaotise artiklit 189,
- võttes arvesse komisjoni 28. veebruari 2013. aasta teatist „ELi kosmosetööstuse poliitika“ (COM(2013)0108),
- võttes arvesse komisjoni 4. aprilli 2011. aasta teatist „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine“ (COM(2011)0152),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa pilvandmetöötuse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ (COM(2016)0178),
- võttes arvesse komisjoni 14. juuni 2010. aasta teatist „Globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS) rakendusi käsitlev tegevuskava“ (COM(2010)0308),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 512/2014 (millega muudetakse määrust (EL) nr 912/2010, millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 377/2014 (millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 911/2010) ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrust (EL) nr 912/2010 (millega luuakse Euroopa GNSSi Agentuur, tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1321/2004 Euroopa satelliit- raadionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomise kohta ja muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 683/2008) ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1285/2013 (Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008) ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrust (EL) 2015/758 (mis käsitleb hädaabinumbri 112 teenusel põhineva sõidukisisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmisega seotud tüübikinnituse nõudeid ning millega muudetakse direktiivi 2007/46/EÜ) ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta määrust (EL) nr 165/2014 (autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3821/85 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ELT L 150, 20.5.2014, lk 72.⁽²⁾ ELT L 122, 24.4.2014, lk 44.⁽³⁾ ELT L 276, 20.10.2010, lk 11.⁽⁴⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 1.⁽⁵⁾ ELT L 123, 19.5.2015, lk 77.⁽⁶⁾ ELT L 60, 28.2.2014, lk 1.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse nõukogu 14. aprilli 2016. aasta asjakohaseid järeldusi ja ministrite Amsterdami deklaratsiooni ühendatud ja automatiseeritud sõidukite juhtimise valdkonnas tehtava koostöö kohta,
  - võttes arvesse oma 8. juuni 2016. aasta resolutsiooni kosmosealase suutlikkuse kohta Euroopa julgeolekus ja kaitses ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse oma 10. detsembri 2013. aasta resolutsiooni ELi kosmosetööstuse poliitika ja kosmosesektori majanduskasvu potentsiaali avamise kohta ⁽²⁾,
  - võttes arvesse oma 19. jaanuari 2012. aasta resolutsiooni kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamise kohta ⁽³⁾,
  - võttes arvesse oma 7. juuni 2011. aasta resolutsiooni globaalsete navigatsioonisatelliitide süsteemide transpordirakenduste kohta – ELi poliitika lühikeses ja keskpikas perspektiivis ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse 2016. aasta jaanuari uuringut „Space Market Uptake in Europe“ ⁽⁵⁾, mis käsitleb Euroopas kosmoseandmete kasutuselevõttu turul,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et ELi kosmosetegevus on väga oluline teaduse ja tehnika arengu, innovatsiooni, majanduskasvu, tööstuse konkurentsivõime, sotsiaalse ühtekuuluvuse, kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade ja ettevõtete loomise ning uute võimaluste jaoks nii eelnevatel kui ka järgnevatel turgudel;
- B. arvestades, et satelliitnavigatsiooni-, Maa seire ja satelliitsideteenused võivad anda ülimalt olulise panuse liidu paljude poliitikasuundade rakendamisse; arvestades, et Euroopa kodanikud võivad saada märkimisväärset kasu satelliitnavigatsiooni- ja Maa seire teenustest;
- C. arvestades, et kosmosealaste juhtprogrammide rakendamine näitab ELi tasandil tehtava koostöö lisaväärtust; arvestades, et ELil puudub endiselt integreeritud ja sidus kosmosepoliitika;
- D. arvestades, et sõltumatu juurdepääs kosmosele on ELi jaoks strateegilise tähtsusega; arvestades, et ülimalt suure usaldusväärsuse ja täpsusega positsioneerimis- ja ajastusteave ning Maa seireandmed on Euroopa sõltumatuse tugevdamiseks põhjapaneva tähtsusega, ning arvestades, et Euroopa GNSSi ja Copernicuse programmides kasutatakse tehnoloogia rakendamise puhul ainulaadset innovatiivset lähenemisviisi; arvestades, et liit investeerib kuni 2020. aastani kestval ajavahemikul nende taristusse rohkem kui 11 miljardit eurot;
- E. arvestades, et Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem (EGNOS), mis tugevdab GPS-signaali, on juba toimiv ning Galileo programmi raames alustatakse peagi selle esialgsete teenuste osutamist; arvestades, et Copernicuse programm on toimiv ning selle põhiteenused on juba kasutajatele kättesaadavad ja andmed on kogu maailmas vabalt juurdepääsetavad;
- F. arvestades, et kosmoseuuringute raames välja töötatud tehnoloogiatel on suur vastastikku täiendav ja ülekandiv mõju teistele poliitikavaldkondadele;
- G. arvestades, et olemasoleva taristu ühendamine Euroopas sellistes valdkondades nagu andmete säilitamine, andmevõrkude loomine ja kõrgjõudlusega andmetöötlus on vajalik suuremahuliste satelliitandmete töötlemise ja salvestamise võimsuse arendamiseks ning on seetõttu oluline tugeva ja konkurentsivõimelise Euroopa järgneva Maa seire tööstusharu võimaldamiseks;
- H. arvestades, et järgmisel kahel aastakümnel loob Euroopa GNSS eeldatavasti 60–90 miljardi euro väärtuses majanduslikku ja sotsiaalset kasu; arvestades, et 2030. aastaks saavutatav Maa seire järgneva teenusteturu potentsiaalne aastane käive on hinnanguliselt umbes 2,8 miljardit eurot, millest rohkem kui 90 % peaks tulenema Copernicuse programmist;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0267.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0534.

⁽³⁾ ELT C 227 E, 6.8.2013, lk 16.

⁽⁴⁾ ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 1.

⁽⁵⁾ Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni tellimisel koostatud uuring „Space Market Uptake in Europe“, liidu sisepoliitika peadirektoraat, poliitikaosakond A, 2016, ISBN 978-92-823-8537-1.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- I. arvestades, et kosmoseandmetel põhinevate järeldrakenduste ja -teenuste kasutuselevõtt ei ole seni saavutanud oodatud taset; arvestades, et kosmoseandmete turu potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks tuleb nii avaliku kui ka erasektori nõudlust ergutada ning üle tuleb saada turu killustatusest ning mis tahes tehnilistest, seadusandlikest ja muudest tõketest, mis takistavad siseturu toimimist kosmosepõhiste toodete ja teenuste valdkonnas;
- J. arvestades, et komisjon andis oma 2016. aasta tööprogrammis teada kavatsusest esitada Euroopa kosmosestrateegia ning käivitas 2016. aasta aprillis avaliku konsultatsiooni; arvestades, et käesoleva resolutsiooniga pakutakse mainitud strateegiale sisendmaterjali;

Kosmosestrateegia ja kosmoseandmete kasutuselevõtt turul

1. ergutab komisjoni esitama kõikehõlmava, ulatuslike eesmärkidega ja tulevikku suunatud strateegia, mis tagab lühiajalises, keskmise pikkusega ja pikas perspektiivis Euroopa juhtpositsiooni kosmosetehnoloogia ja -teenuste valdkonnas ülemaailmsel turudel, Euroopa sõltumatu juurdepääsu kosmosele ning võrdsed võimalused Euroopa kosmosetööstusele;
2. on veendunud, et strateegia üks põhielement peaks olema kosmoseandmete, -teenuste ja -rakenduste kasutuselevõtt turul, et suurendada võimalikult palju ELi kosmoseprogrammidest tulenevat sotsiaal-majanduslikku kasu;
3. palub komisjonil esitada tulevase strateegia osana ettepaneku selge Euroopa kosmosetööstuse poliitika vastuvõtmiseks;
4. rõhutab asjaolu, et ELi kosmoseprogrammide edasine areng peaks olema kasutajakeskne ning lähtuma avaliku, era- ja teadussektori kasutajate vajadustest;
5. võtab teadmiseks ELi kosmosepoliitika rakendamisse kaasatud sidusrühmade laia ringi, kuhu kuuluvad eelkõige komisjon, Euroopa GNSSi Agentuur (GSA), Euroopa Kosmoseagentuur (ESA), Copernicuse programmi teenuseosutajad (Eumetsat, Euroopa Keskkonnaamet, Euroopa Meresõiduohutuse Amet, Frontex, Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskus, Teadusuuringute Ühiskeskus, Mercator Ocean), liikmesriigid ja tööstus; ergutab neid tõhustama veelgi oma koostööd, eelkõige ELi ja ESA vahelist koostööd; kutsub komisjoni üles etendama suuremat rolli Euroopa tööstuse suutlikkuse arendamisel, et parandada andmetele juurdepääsu, kasutuselevõttu turul ja konkurentsivõimet ülemaailmsel turul;
6. rõhutab vajadust lihtsustada ELi kosmosetegevuse institutsioonilist maastikku, et hõlbustada nii avaliku kui ka erasektori kasutajate poolset kasutuselevõttu; palub komisjonil käsitleda seda vajadust oma strateegias ja esitada eri tegutsejate rollide selged määratlused;
7. rõhutab piirkondliku mõõtme tähtsust; toetab piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ulatuslikumat kaasatust edukasse ELi kosmosepoliitikasse; jääb kindlaks seisukohale, et kohalikke algatusi tuleb koordineerida riigi tasandil, et vältida dubleerimist komisjoni ja liikmesriikide vahel;

Tehnilised takistused

8. tunneb heameelt edusammude üle, mida on tehtud mõlemas kosmosevaldkonna juhtprogrammis, Galileo ja Copernicuses; on arvamusel, et neid tuleks käsitleda täiendavate programmidenä ja et tuleks ergutada suuremat koostööd; nõuab tungival, et komisjon hoiaks ajakavast kinni ning tagaks mõlema juhtprogrammi pakutavate kosmose- ja maapealsete taristu ja teenuste kiire ja täieliku toimimise; on arvamusel, et erasektori usalduse säilitamiseks on tähtis vältida edasisi viivitusi; kordab, et Euroopa GNSS koos EGNOSega laiendamise Euroopa kagu- ja idaossa, Aafrikasse ja Lähis-Idasse pakub ülemaailmseid turuvõimalusi;
9. toetab integreeritud rakenduste väljatöötamist, mis kasutavad nii EGNOS/Galileod kui ka Copernicust;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

10. on arvamusel, et Copernicuse andmete levitamine on liiga killustatud ning on vaja ELi lähenemisviisi, et Euroopa tööstus sellest kasu saaks; toonitab asjaolu, et parem juurdepääs Copernicuse Maa seireandmetele on tugeva järgneva tööstussektori arengu eeltingimus; rõhutab eriti vajadust kiirema juurdepääsu järele mahukatele Maa seireandmete kogumitele, näiteks aegridadele;

11. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks Copernicuse andmete kättesaadavuse sõltumatute IKT-platvormide jaoks, mis võimaldaks suurandmete säilitamist, haldamist, töötlemist ja hõlpsat juurdepääsetavust ning lihtsustaks võimalikult paljudest allikatest pärit andmekogumite integreerimist ja pakkumist kasutajale; on arvamusel, et sellised platvormid peaksid tegema järgmist:

- koondama nõudlust, aidates üle saada praegusest killustatusest, ja looma Maa seireandmete siseturu, vajamata reguleerivaid meetmeid;
- tagama kasutajatele avatud ja mittediskrimineeriva juurdepääsu;
- võimaldama tööstusel osutada platvormide kaudu mis tahes sobivaid teenuseid;
- täiendama liikmesriikide, ESA, tööstuse ja avatud teaduspilve jõupingutusi;

12. soovib samuti, et komisjon teeks tihedat koostööd liikmesriikide ja ESAGA nõuetekohaselt integreeritud taristusteemi loomisel, millel oleks sobilikul tasemel andmekaitse;

13. toonitab asjaolu, et ilma Galileo kiipseadmete ja vastuvõtjateta oleks Galileo kasutuselevõtt turul tõsiselt takistatud; tunneb seepärast heameelt Euroopa GNSSi eelarves Euroopa GNSSi Agentuuri (GSA) hallatavale rahastamisprogrammile „Fundamental Elements“ määratud summa üle, mille eesmärk on toetada nende arengut; nõuab tungivalt, et komisjon uuriks vahehindamises, kas seda summat tuleks suurendada;

14. palub, et GSA jätkaks tööd kiipseadme ja vastuvõtja tootjatega, et mõista nende vajadusi ja pakkuda neile vajalikku tehnilist taset ja spetsifikatsioone tagamaks, et võimalikult paljud kasutajaseadmed ühilduksid Galileoga; on arvamusel, et tööstuse vajadused tuleks lõimida programmi arenguprotsessiga, et süsteem vastaks jätkuvalt turuvajadustele; palub komisjonil tagada, et tööstus lisaks Galileo mitmesüsteemilistesse vastuvõtjatesse ühe viitesüsteemina;

15. tuletab meelde, et Galileol hakkavad olema diferentseerumist soodustavad tegurid, st teatavad eelised, mida muud GNSSi süsteemid ei paku, näiteks avatud autentimisteenus ning kaubandusliku teenuse väga suur täpsus ja usaldusvärsus; toonitab, kui oluline on, et need diferentseerumist soodustavad tegurid saaksid kättesaadavaks võimalikult kiiresti, et tagada Galileo tulevik viitesüsteemina ja Galileo konkurentsieeliste edendamine;

16. toonitab, kui tähtis on tagada vajalike tehniliste standardite olemasolu, et võimaldada kosmoseandmete ja -teenuste kasutamist; nõuab tungivalt, et komisjon moodustaks liikmesriikide ekspertidega temaatilised töörühmad, et niisugused standardid kehtestada;

Turutõkked

17. on arvamusel, et avaliku sektori tegevus, k.a Euroopa ametite tegevus peaks olema prognoositud, et stimuleerida erasektori investeringuid; arvab põhimõtteliselt, et tulevasi kosmoseandmete teenuseid peaksid põhiliselt osutama kaubandusettevõtted, kellelt neid tuleks ka hankida, välja arvatud juhul, kui on hea põhjus seda mitte teha, näiteks käegakatsutavate julgeolekuriskide puhul; teeb ettepaneku kasutada Copernicuse ja Galileo määruste vahehindamist, et tagada erasektori suurem kaasatus teenuste hankimisse;

18. nõuab tungivalt, et komisjon määraks seoses Copernicuse andmetega võimalikult kiiresti kindlaks põhiliste avalike teenuste rolli (milliseid tooteid nad pakuvad avatud ja vaba juurdepääsu poliitika raames, millise menetluse korras võib lisada uusi tooteid) ja selle, mis tuleks jätta järgneva sektori ülesandeks; palub komisjonil hinnata vajadusi väga kõrge resolutsiooniga Maa seireandmete järele ELi sisetöötamise eesmärgil; on arvamusel, et selliseid andmeid tuleks hankida Euroopa kaubanduslikelt pakkujatel, et asetada Euroopa tööstus kindlale positsioonile, mis võimaldaks müüki ülemaailmsel kaubandusturgudel; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks samuti meetmeid hõlbustamiseks kosmosepõhiste

Kolmapäev, 8. juuni 2016

teenuste hankimist avaliku sektori ametiasutuste poolt, sealhulgas ergutades kommertskasutusele eelnevaid hankeid, et eelkõige toetada innovaatilisi VKEsid;

19. nõuab suuremaid jõupingutusi, et tõsta teadlikkust Euroopa kosmoseprogrammide võimalustest avaliku ja erasektori ning lõpptarbijate seas ning ergutada kosmoseandmete kasutamist avalikus sektoris ja äriühingutes; on arvamisel, et kasutajatele suunatud, probleeme lahendav lähenemisviis, mille puhul poliitilistele vajadustele vastavad asjakohased toimivad satelliidipõhised teenused, võib olla tulemuslik; soovib komisjonil ergutada parimate tavade vahetamist, tuues eeskujuks näiteks Ühendkuningriigi programmi „Space for Smarter Government“; on arvamisel, et komisjon võib etendada tähtsat rolli avaliku sektori vajaduste koondamisel ja kasutajate nõudluse loomisele kaasa aitamisel;

20. hindab komisjoni, GSA, ESA, Copernicuse programmi teenuseosutajate, riikide kosmoseagentuuride ja muude huvirühmade pakutavaid mitmesuguseid teadlikkust suurendavaid meetmeid; toob parima tava edukate näidetena esile Euroopa kosmosepoliitika aastakonverentse, Euroopa kosmoselahenduste konverentse, kosmosepäevi, Euroopa kosmosepäev, Galileo joonistusvõistlust, Euroopa satelliitnavigatsiooni võistlust ja konkursi „Copernicus Masters“;

21. on arvamisel, et Copernicuse programmi edendamiseks ja turustamiseks tuleks teha rohkem jõupingutusi;

22. ergutab GSAd jätkama jõupingutusi Galileo ja EGNOSi edendamise ja turustamise vallas ning pakkuma teavet kasutajate vajaduste ning satelliitnavigatsiooni turu arengusuundumuste kohta;

23. on arvamisel, et komisjon peaks kaasama Copernicuse ja Galileo kosmoseandmete eeliste alase teadlikkuse suurendamisse liikmesriikides asuvate Europe Directi piirkondlike keskuste võrgustiku ning samuti toetama avaliku sektori ametiasutusi nende vajaduste kindlaks tegemisel;

Kosmos ELi poliitikavaldkondades

24. soovib komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et Euroopa kosmoseprogrammide taristut ja nende teenuseid kasutatakse seotud poliitikavaldkondades ja programmides; on arvamisel, et komisjon peaks tugevdama sidet ELi kosmoseressursside ja tegevuse vahel sellistes poliitikavaldkondades nagu siseturg, tööstusbaas, töökohad, kasv, investeerimine, energia, kliima, keskkond, tervis, põllumajandus, metsandus, kalandus, transport, turism, digitaalne ühtne turg, regionaalpoliitika ja kohalik plaanimine; leiab, et selliste teemadega tegelemises nagu ränne, piirihaldus ja säästev areng peitub tohutu potentsiaal;

25. nõuab seepärast, et komisjon viiks läbi nn kosmosekontrolli kõigi olemasolevate ja uute poliitikaalgatuste puhul, et tagada ELi kosmoseressursside parim kasutus; nõuab tungivalt, et komisjon vaataks läbi kehtivad ELi õigusaktid ning hindaks, kas on vaja midagi muuta, et stimuleerida satelliitandmete ja -teenuste (GNSS, Maa seire, telekommunikatsioon) kasutamist, pakkuda sotsiaal-majanduslikke ja muid eeliseid ning viia kõigi uute õigusaktide puhul läbi nn kosmosekontrolli;

26. ärgitab komisjoni uurima võimalusi Euroopa GNSSi ja Copernicuse kasutuselevõtuks liidu naabus- ja arengupoliitikas ning koostöölabirääkimistel, mida peetakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;

27. toonitab, et Euroopa GNSSi andmed on kriitilise tähtsusega suurema ohutuse ning intelligentsete transpordi ja liikluse juhtimissüsteemide tõhusa kasutamise seisukohast; osutab eCalli ja digitaalsete sõidumeerikute määrustele, mis aitavad edendada Galileo ja EGNOSi kasutuselevõttu; ergutab komisjoni tegelema muude asjakohaste kohaldamisaladega, millest oleks kasu ELi kodanike ohutuse ja turvalisuse seisukohast, näiteks hädaabikõne/-sõnumi asukoha kindlakstegemine;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

palub komisjonil võtta sellega seoses seadusandlikke meetmeid, et tagada GNSSi kiipseadmete ühilduvus Galileo/EGNOSega, eelkõige tsiviillennunduse ja elutähtsate taristute valdkonnas;

28. toonitab asjaolu, et kosmoseandmetel ja -teenustel võib olla oluline osa Euroopa asumisel juhtpositsioonile sellistes suurtes tehnoloogilistes trendides nagu asjade internet, arukad linnad, suurandmed ning ühendatud / iseseisvad sõidukid; tunneb sellega seoses heameelt Amsterdamis deklaratiooni üle, milles toonitatakse Galileo ja EGNOSi rolli;

Rahastamisvõimalused ja juurdepääs oskusteabele

29. toonitab, et tuleb tugevdada rahastamist järelerakenduste ja -teenuste väljatöötamiseks ning järgneva turu jaoks üldiselt; palub, et komisjon uuriks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal seda, kas oleks soovitatav eraldada selleks otstarbeks suurem osa ELi kosmose-eelarvest;

30. toonitab, et kosmose järelektori toetamiseks on ELi kasutada ulatuslikud rahastamisvõimalused (programm „Horisont 2020“, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, COSME, EFSI jne); nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks neid vahendeid koordineeritult ja keskendatult ning sealhulgas nõuande- ja teavitusteenuseid hõlbustavalt; ergutab komisjoni samuti võtma kasutusele innovaatilisi ja paindlikke rahastamismehhanisme ning tegelema riskikapitali vähese kättesaadavuse probleemiga; toonitab vajadust pöörata erilist tähelepanu lihtsustatud rahastamisvõimalustele Euroopa idufirmade, mikroettevõtjate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks eelkõige eesmärgiga abistada neid edu saavutamisel turustamise varajastel etappidel;

31. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks kosmoseettevõtete ja sh VKEde rahvusvahelistumist, parandades rahastamisvõimalusi, pakkudes piisavat toetust Euroopa kosmosetööstuse konkurentsivõimeks ning võttes ka sihipäraseid ELi meetmeid, mis võimaldavad Euroopa sõltumatut pääsu kosmosesse;

32. soovib tihedamalt siduda teadus- ja arendustegevuse ning ettevõtluse arendamise programmide toetamise; on eelkõige arvamisel, et programmi „Horisont 2020“ innovatsioonipotentsiaali tuleks kosmosesektoris paremini ära kasutada; nõuab programmi „Horisont 2020“ kosmosega seotud teadusuuringute tulemuste puhul asjakohast strateegiat nende levitamiseks äriühingondades ning arvab, et see on vajalik tihedama koostöö edendamiseks ülikoolide ja ettevõtete vahel, et töötada välja rakendusi ja teenuseid;

33. on veendunud, et kosmosetööstuse klastrid, inkubaatorid ja sarnased algatused aitavad toetada lahenduste turule viimist, stimuleerida innovatsiooni ning edendada kosmose- ja IKT- ning muude majandussektorite koostoimet; tunneb heameelt jõupingutuste üle, mida teevad selles valdkonnas teatavad liikmesriigid ning ka ESA ettevõtlusinkubaatorid; arvab, et komisjon peaks lähtuma neist jõupingutustest ja töötama välja sidusa ELi strateegia, et toetada kosmosealast ettevõtlust ning töötada välja vahendid selle sidumiseks majandusega laiemalt; palub, et komisjon aitaks korrigeerida niisuguse tegevuse geograafilist tasakaalustamatust, mille puhul jäävad Kesk- ja Ida-Euroopa riigid maha; toonitab vajadust tugevdada koostööd ning vahetada teavet ja parimaid tavasid ning jagada taristute võimalusi;

34. on arvamisel, et EL ja liikmesriigid peaksid koostöös erasektoriga suurendama jõupingutusi, et stimuleerida oskusi ja ettevõtlust ning meelitada kosmosesektorisse tehniliste kõrgkoolide üliõpilasi, noori teadlasi ja ettevõtjaid; on arvamisel, et see aitab säilitada juhtivat kosmoseteaduse alast suutlikkust ning ennetada väga haritud ja asjatundlike ekspertide lahkumist mujale maailma;

o

o o

35. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0269

Olukord Venezuelas

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon olukorra kohta Venezuelas (2016/2699(RSP))

(2018/C 086/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma paljusid varasemaid ja hiljutisi resolutsioone olukorra kohta Venezuelas, eriti 27. veebruari 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas ⁽¹⁾, 18. detsembri 2014. aasta resolutsiooni demokraatliku opositsiooni tagakiusamise kohta Venezuelas ⁽²⁾ ja 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas ⁽³⁾,
- võttes arvesse 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Venezuela on ühinenud,
- võttes arvesse 11. septembril 2001. aastal vastu võetud Ameerika riikide demokraatiahartat,
- võttes arvesse Venezuela põhiseadust, eriti selle artikleid 72 ja 233,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 20. oktoobri 2014. aasta avaldust meelevaldajate ja poliitikute kinnipidamise kohta Venezuelas,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 7. detsembri 2015. aasta avaldusi Venezuela valimiste kohta,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 5. jaanuaril 2016. aastal Venezuela rahvussamblee uue koosseisu ametisseasumise puhul tehtud avaldust,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku ameti pressiesindaja Ravina Shamdasani 12. aprilli 2016. aasta avaldust,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. mai 2016. aasta avaldust,
- võttes arvesse Human Rights Watchi 16. mai 2016. aasta kirja Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile Luis Almagrole Venezuela kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni alalise nõukogu 18. mai 2016. aasta avaldust,
- võttes arvesse Lõuna-Ameerika Riikide Liidu (UNASUR) peasekretäri 23. mai ⁽⁵⁾ ja 28. mai 2016 ⁽⁶⁾. aasta ametlikke teateid ettevalmistavate kohtumiste kohta, et alustada rahvuslikku dialoogi Venezuela valitsuse ja opositsioonikoalitsiooni MUD esindajate vahel,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0080.

⁽⁴⁾ <https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela>

⁽⁵⁾ <http://www.unasursg.org/es/node/719>

⁽⁶⁾ <http://www.unasursg.org/es/node/779>

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse 26.–27. mail 2016 Ise-Shimas toimunud G7 tippkohtumisel esitatud juhtide deklaratsiooni⁽¹⁾,
  - võttes arvesse USA riigisekretäri John Kerry 27. mai 2016. aasta avaldust seoses tema kõnega endisele Hispaania peaministrile Jose Luis Rodriguez Zapaterole⁽²⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Venezuela opositsioonikoalitsioon (MUD) sai ühekojalises rahvusassamblees 167 kohast 112, mis tähendab kahekolmandikulist enamust PSUV 55 koha vastu; arvestades, et ülemkohus keelas seejärel neljal äsja valitud rahvusassamblee liikmel (neist kolm MUD liiget) ametisse asuda, mis jättis opositsiooni kahekolmandikulisest enamusest ilma;
- B. arvestades, et selle viie kuu jooksul, mil uus rahvusassamblee on olnud seadusandluses tegev ja demokraatlikul opositsioonil on olnud seal enamus, on ülemkohus teinud täitevvõimu kasuks 13 poliitiliselt motiveeritud otsust, mis kõik ohustavad õigusriigi eelduseks olevat võimude tasakaalu;
- C. arvestades, et sellised otsused nagu erakorralise olukorra ja majandusliku hädaolukorra dekreeidi avaldamine ja kinnitamine, rahvusassambleelt poliitika järelevalve volituste võtmine, ülemkohtu kohtunike nimetamise tühistamise õiguse kui põhiseadusega rahvusassambleele antud õiguse mittetunnustamine, Venezuela keskpanga reformimise seaduse kuulutamine põhiseadusega vastuolus olevaks ning rahvusassamblee sisearutelude eeskirjade sätete peatamine tehti muu hulgas rahvusassamblee seadusandlike volituste vastaselt ja austamata õigusriigi põhimõtet järgiva riigi jaoks väga olulist võimude tasakaalu;
- D. arvestades, et ligikaudu 2 000 inimest on poliitilistel põhjustel vanglas, koduarestis või katseajal, teiste seas sellised poliitilised liidrid nagu Leopoldo López, Antonio Ledezma ja Daniel Ceballos; arvestades, et 30. märtsil 2016 võttis Venezuela rahvusassamblee vastu seaduse, millega antakse eespool nimetatud vangidele armu ning mis sillutab teed dialoogi pidamiseks rahvusliku leppimise eesmärgil; arvestades, et seadus on kooskõlas Venezuela põhiseaduse artikliga 29, hoolimata sellest, et ülemkohus kuulutas selle põhiseadusega vastuolus olevaks; arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik Zeid Ra'ad Al Hussein teatas avalikult, et armuandmise ja rahvusliku leppimise seadus on kooskõlas rahvusvahelise õigusega, ning väljendas pettumust selle tagasilükkamise üle;
- E. arvestades, et Venezuelas ei austata nõuetekohaselt õigusriigi põhimõtet ja võimude lahususe põhimõtet; arvestades, et praegused faktid osutavad valitsuse mõjule ja kontrollile kohtuvõimu ja riikliku valimisnõukogu üle ning et sellel on kahjulik mõju seadusandja ja opositsiooni volitustele, mis on iga demokraatliku süsteemi alussambaks, ja see on selges vastuolus demokraatlikele õigusriikidele omase võimude sõltumatuse ja lahususe põhimõttega;
- F. arvestades, et demokraatlik opositsioon on alustanud põhiseaduslikku protsessi, mis võimaldab riigiametnikke pärast 50 % ametiaja täitumist vastava rahvahääletuse abil ametist vabastada; arvestades, et riiklik valimisnõukogu on saanud MUD-lt selle protsessi toetuseks 1,8 miljoni Venezuela kodaniku allkirjad, mida on palju enam kui 198 000, mida oli algselt vaja selleks, et protsess oleks seaduslik ja põhiseaduse alusel tunnustatud;
- G. arvestades, et Venezuela seisab silmitsi toidu ja ravimite nappusest tingitud raske humanitaarkriisiga; arvestades, et rahvusassamblee kuulutas seoses ravimite, meditsiiniseadmete ja -varustuse üldise nappusega välja tervishoiu- ja toidualase humanitaarkriisi ning palus Maailma Terviseorganisatsioonilt (WHO) humanitaarabi ja tehnilist külastust eespool kirjeldatud tingimuste kontrollimiseks;

⁽¹⁾ <http://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf>

⁽²⁾ <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/05/257789.htm>

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- H. arvestades, et kuigi ametlikud andmed puuduvad, on vaesuse määr Venezuelas ENCOVI (Encuesta de Condiciones de Vida) andmetel kahekordistunud (2013. aastal 30 % ja 2016. aastal 60 %); arvestades, et 75 % WHO poolt oluliseks peetavatest ravimitest ei ole Venezuelas kättesaadavad;
- I. arvestades, et valitsus takistab humanitaarabi pääsu riiki ning boikoteerib mitmeid rahvusvahelisi algatusi kodanikuühiskonna abistamiseks, nagu on juhtunud Caritase ja muude vabaühenduste puhul;
- J. arvestades, et Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul väheneb Venezuela majandus 2016. aastal 8 %, olles 2015. aastal vähenenud 5,7 %; arvestades, et kuigi alampalka on 30 % tõstetud, ei võimalda 180,9 %-line inflatsioonimäär Venezuela elanikel endale esmatarbekaupu lubada; arvestades, et IMF prognoosib, et inflatsioonimäär on 2016. aasta lõpuks 700 % ja 2017. aastal 2 200 %;
- K. arvestades, et põhitariistu visiooni puudumine ja ebatõhus valitsemine on viinud suure majandus- ja sotsiaalkriisini, mis ilmneb pikaajalise ressurside, toormaterjalide, sisendite, põhitoiduainete ja oluliste ravimite nappuses ning tootmistegevuse puudumises, ning arvestades, et riik on suurte ühiskondlike rahutuste ja ettearvamatute tagajärgedega humanitaarkriisi lävel;
- L. arvestades, et Venezuela väga suur kuritegevuse määr ja täielik karistamatus on muutnud selle riigi üheks kõige ohtlikumaks kogu maailmas ning Caracases on maailma kõrgeim vägivallakuritegevuse määr – 119,87 mõrva 100 000 inimese kohta;
- M. arvestades, et võitlus ebaseaduslike kaevanduste üle kontrolli saavutamiseks on Guyana ja Brasiilia piiri ääres asuvas maavaraderikkas piirkonnas tavaline; arvestades, et 4. märtsil 2016 toimus Bolívari Vabariigis Tumeremos veresaun, milles algul kadus ja seejärel mõrvati 28 kaevurit; arvestades, et ametivõimud ei ole veel andnud rahuldavat vastust, ning arvestades, et ajakirjanik Lucía Suárez, kes hiljuti seda juhtumit uuris, lasti 28. aprillil 2016 oma kodus Tumeremos maha;
- N. arvestades, et G7 riigid tegid 27. mail 2016. aastal avalduse, milles nõudsid, et Venezuela looks tingimused dialoogiks valitsuse ja kodanike vahel, et leida lahendus üha raskemale majanduslikule ja poliitilisele kriisile, ning arvestades, et Ameerika Riikide Organisatsiooni alaline nõukogu tegi 1. juunil 2016 avalduse olukorra kohta Venezuelas;
- O. arvestades, et UNASURi raames on viimastel päevadel Dominikaani Vabariigis korraldatud ettevalmistavaid kohtumisi, mida juhtisid Hispaania endine peaminister José Luis Rodríguez Zapatero, Dominikaani Vabariigi endine president Leonel Fernández ja Panama endine president Martín Torrijos, et algatada rahvuslik dialoog Venezuela Bolívari Vabariigi valitsuse ja opositsioonierakondade (mida esindab MUD) esindajate vahel;
- P. arvestades, et kriisile saab lahenduse leida ainult valitsuse, demokraatliku opositsiooni ja ühiskonna kõiki tasandeid hõlmava dialoogi abil;
- väljendab sügavat muret Venezuela tõsiselt halveneva demokraatia, inimõiguste ja sotsiaal-majandusliku olukorra pärast ning üha suurema poliitilise ja sotsiaalse ebastabiilsuse pärast;
  - väljendab samuti muret praeguse institutsioonilise ummikseisu ning selle pärast, et valitsus kasutab oma võimu, et kontrollida ülemkohut ja riiklikku valimisnõukogu eesmärgiga takistada rahvusassamblee poolt vastu võetud seaduste ja algatuste kohaldamist; palub Venezuela valitsusel austada õigusriigi põhimõtet ja võimude lahususe põhimõtet; tuletab meelde, et võrdselt seaduslike võimude lahususe ja üksteise asjadesse mittesekkumine on demokraatlike õigusriikide juhtpõhimõte;
  - palub Venezuela valitsusel olla konstruktiivne, et leida Venezuela praegusele väga raskele olukorrale dialoogil põhinev põhiseaduslik, rahumeelne ja demokraatlik lahendus;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

4. peab tervitavaks UNASURi kutsel algatatud vahendamispuüdlusi, et alustada valitsuse ja MUD esindatava enamust omava opositsiooni vahel rahvuslikku dialoogi;
5. võtab teadmiseks G7 juhtide deklaratsiooni Venezuela kohta; palub juunis kohtuval Euroopa Ülemkogul esitada poliitiline avaldus Venezuela olukorra kohta ja toetada hiljuti algatatud vahenduspüüdlusi, et Venezuela jaoks lepitaks kokku demokraatlikud ja poliitilised lahendused;
6. nõuab, et Venezuela valitsus vabastaks viivitamata kõik poliitvangid; tuleb meelde, et poliitvangide vabastamine on opositsiooni seatud läbirääkimiste alustamise eeltingimus, ning palub mõlemal poolel leppida kokku kompromisslahenduses, mille eesmärk on toetada praeguseid vahenduspüüdlusi; nõuab, et EL ja komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja nõuaksid poliitvangide ja meelevaldselt kinni peetud isikute vabastamist vastavalt mitmete ÜRO organite ja rahvusvaheliste organisatsioonide nõudmisele ning armuandmise ja rahvusliku leppimise seadusele;
7. nõuab, et ametivõimud austaksid põhiseaduslikku õigust pidada rahumeelseid meelevaldusi ja tagaksid selle õiguse; palub ka opositsioonijuhtidel kasutada oma volitusi vastutustundlikult; palub, et Venezuela ametivõimud tagaksid julgeoleku ja õiguste vaba kasutamise kõigile kodanikele, eelkõige inimõiguste kaitsjatele, ajakirjanikele, poliitilistele aktivistidele ja sõltumatute vabaihenduste liikmetele;
8. palub president Nicolas Maduro ja tema valitsusel viia koostöös rahvusassambleega ellu pakilised majandusreformid, et leida konstruktiivne lahendus majandus- ja energiakriisile ning eelkõige toiduainete ja ravimite nappusele;
9. väljendab tõsist muret järjest suureneva sotsiaalse pinge pärast, mida põhjustab esmatarbekaupade, nt toidu ja ravimite nappus; palub, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teeks ettepaneku Venezuela abikava kohta ning nõuaks Venezuela ametivõimudelt, et nad lubaksid riiki humanitaarabi ning rahvusvahelised organisatsioonid, kes soovivad aidata kõige enam kannatanud ühiskonnagruppe, et rahuldada elanikkonna kõige pakilisemad ja põhilised vajadused;
10. nõuab, et Venezuela valitsus ja avaliku sektori asutused austaksid põhiseadust, sealhulgas seaduslikke ja tunnustatud mehhanisme ja menetlusi Venezuela põhiseaduses sätestatud protsessi käivitamiseks, millega saaks presidendi enne 2016. aasta lõpu ametist tagandada;
11. nõuab, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja teeks Ladina-Ameerika riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd selleks, et Venezuelas rakendataks dialoogi, rahvusliku leppimise ja vahendamise mehhanisme, millega toetataks Venezuela praeguse kriisi rahumeelset, demokraatlikku ja põhiseaduslikku lahendust;
12. leiab, et kõige tähtsam on vähendada vägivalda ja ebakindlust suurendavat ning toitvat karistamatuse kõrget taset riigis ning tagada austus kehtiva õigussüsteemi vastu, mis eeldab õigluse tagamist inimröövide, mõrvade ja muude igapäevaselt toime pandavate kuritegude ohvritele ja nende peredele;
13. palub Venezuela ametiasutustel uurida Tumeremo veresauna (milles mõrvati 28 kaevurit), et tuua kohtu ette selle teo toimepanijad ja õhutajad, sh need, kes seisavad ajakirjaniku Lucía Suárezi hiljutise mõrva taga, mis pandi toime samas kohas ja mille suhtes kahtlustatakse seotust eelnevalt mainitud mõrvadega;
14. kordab oma nõudmist, et Venezuelasse saadetaks Euroopa Parlamendi delegatsioon ja alustataks võimalikult kiiresti dialoogi kõikide konfliktis osalevate sektoritega;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Venezuela Bolívari Vabariigi valitsusele ja rahvusassambleele, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsetele assambleele ning Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0270

Sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajad – olukord pärast kohtu 16. detsembri 2015. aasta otsust**Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajate ja olukorra kohta pärast Euroopa Liidu Üldkohtu 16. detsembri 2015. aasta otsust (2016/2747(RSP))**

(2018/C 086/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrust (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse komisjoni tegevuskava, millega määratakse kindlaks sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajate tuvastamise kriteeriumid seoses taimekaitsevahendite määruse ja biotsiidide määruse rakendamisega ⁽²⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu Üldkohtu 16. detsembri 2015. aasta otsust kohtuasjas T-521/14: Rootsi vs. komisjon, milles Rootsit toetasid Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu, Taani, Soome, Prantsusmaa ja Madalmaad ⁽³⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõiget 1,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 265 ja 266,
  - võttes arvesse komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri 22. märtsi 2016. aasta kirja Euroopa Parlamendi presidendile ((2016)1416502),
  - võttes arvesse ÜRO Keskkonnaprogrammi/ Maailma Terviseorganisatsiooni aruannet sisesekreetsioonisüsteemi kahjustavate kemikaalide alase teaduse seisu kohta 2012. aastal ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et määruse (EL) nr 528/2012 artiklis 5 on sätestatud, et toimeaineid, mida saab kas kindlaks määratavate teaduslike kriteeriumide alusel või, kuni nende kriteeriumide vastuvõtmiseni, ajutiste kriteeriumide alusel pidada aineteks, millel on endokriinseid häireid põhjustavad omadused, mis võivad avaldada inimestele kahjulikku mõju, ei kiideta heaks, välja arvatud juhul, kui on kohaldatav üks artikli 5 lõikes 2 osutatud eranditest;
- B. arvestades, et määruse (EL) nr 528/2012 artikli 5 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon võtab hiljemalt 13. detsembril 2013. aastal vastu delegeeritud õigusaktid, millega määratakse kindlaks teaduslikud kriteeriumid toimeainete ja biotsiidide endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määramiseks;
- C. arvestades, et komisjon ei ole ikka veel võtnud vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks teaduslikud kriteeriumid, ja arvestades, et nendega on nüüd üle kahe ja poole aasta hiljaks jäänud;

⁽¹⁾ ELT L 167, 27.6.2012, lk 1.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/planned_ia/docs/2014_env_009_endocrine_disruptors_en.pdf

⁽³⁾ http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d51da24ab_07e534c8a920ba78762970884.e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxuTa3r0?text=&docid=173067&pageIndex=0&doclang=FR&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=717530

⁽⁴⁾ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- D. arvestades, et ÜRO Keskkonnaprogrammi / Maailma Terviseorganisatsiooni aruandes nimetati sisesekretsioonisüsteemi kahjustajaid ülemaailmseks ohuks ning toodi muu hulgas välja paljude sisesekretsioonisüsteemi häirete sage ja üha suurenev esinemine inimestel ning märgiti, et täheldatud on ka sisesekretsiooniga seotud mõju looduslike liikide populatsioonide puhul; arvestades, et esile on kerkimas tõendid sisesekretsioonisüsteemi kahjustajatega kokkupuutest tingitud kahjuliku mõju kohta reproduktiivsusele (viljatus, vähktõbi, malformatsioonid) ning on ka hulgaliselt tõendeid kõnealuste kemikaalide mõju kohta kilpnäärme talitusele, ajutegevusele, rasvumisele ja ainevahetusele ning insuliini ja glükoosi homöostaasile;
- E. arvestades, et Euroopa Liidu Üldkohus sedastas 16. detsembril 2015. aastal kohtuasjas T-521/14 tehtud otsuses, et komisjon on rikkunud ELi õigust, kuna ta ei võtnud vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks teaduslikud kriteeriumid endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määratlemiseks;
- F. arvestades, et kohus kinnitas oma otsuses, et komisjonil oli selge, täpne ja tingimusteta kohustus võtta eespool mainitud teaduslike kriteeriumide kehtestamiseks vastu delegeeritud õigusaktid hiljemalt 13. detsembril 2013. aastal;
- G. arvestades, et 28. märtsil 2013. aastal võttis komisjoni moodustatud ja Teadusuuringute Ühiskeskuse poolt koordineeritud endokriinseid häireid käsitlev ekspertide nõuanderühm vastu aruande sisesekretsioonisüsteemi kahjustajate kindlakstegemise ja iseloomustamisega seotud kesksete teadusküsimuste kohta; arvestades, et selleks ajaks oli pärast talituste kolm aastat kestnud tööd teaduslikke kriteeriume käsitlev täisväärtuslik ettepanek juba valmis;
- H. arvestades, et kohus märkis lisaks, et üheski määruse (EL) nr 528/2012 sättes ei nõutud teaduslike ohupõhiste kriteeriumide mõju hindamist ning isegi juhul, kui komisjon pidas niisugust mõjuhindamist vajalikuks, ei vabasta see teda määruuses kehtestatud tähtjast kinnipidamisest (otsuse punkt 74);
- I. arvestades, et kohus otsustas ühtlasi, et teaduslikke kriteeriume saab määrata kindlaks üksnes objektiivsel viisil sisesekretsioonisüsteemi käsitlevate teaduslike andmete põhjal ja sõltumata mis tahes muudest, eeskätt majanduslikest kaalutlustest (otsuse punkt 71); arvestades, et kohus tegi seega selgeks, et teadusküsimuse üle otsustamisel ei ole sotsiaal-majandusliku mõju hindamine asjakohane;
- J. arvestades, et kohus otsustas samuti, et komisjon ei või talle seadusandja poolt delegeeritud volituste kohaldamisel seada kahtluse alla seadusandja kehtestatud õiguslikku tasakaalu siseturu toimimise parandamise ning inimeste ja loomade tervise ja keskkonnakaitse vahel (otsuse punkt 72); arvestades, et kohus on seega selgitanud, et komisjonil on sobimatu hinnata delegeeritud õigusaktiga seotud mõjuhindamise osana valdkondliku õigusakti regulatiivseid muudatusi;
- K. arvestades, et kohus leidis, et määruuses (EL) nr 528/2012 kehtestatud ajutisi kriteeriume ei saa pidada piisavalt kõrgetasemelist kaitset tagavateks kriteeriumideks (otsuse punkt 77);
- L. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 266 kohaselt nõutakse institutsioonilt, kelle toimingute tegematajätmine on tunnistanud aluslepingutega vastuolus olevaks, Euroopa Liidu Kohtu otsuse täitmiseks vajalike meetmete võtmist;
- M. arvestades, et Euroopa Parlamendi 2016. aasta veebruari täiskogu istungil tegi tervishoiu ja toiduohutuse volinik Vytenis Andriukaitis teatavaks, et komisjon jätkab siiski mõjuhindangu teostamist, kuna see on „kriteeriumide suhtes edasiste otsuste tegemisel kasulik ja isegi esmatähtis vahend“;
- N. arvestades, et komisjon on kohustatud koostama mõjuhindanguid seadusandlike ja muude kui seadusandlike algatuste puhul, millel on eeldatavasti märkimisväärne majanduslik, keskkonnavalne või sotsiaalne mõju, et selgitada välja alternatiivsed lahendused, mis tähendab, et mõjuhindangud on väärtuslikud vahendid, mis aitavad reguleerivatel asutustel hinnata poliitikalavalikuid, kuid mitte teadusküsimustes otsuseid teha;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- O. arvestades, et komisjoni president Jean-Claude Juncker kinnitas oma 22. märtsi 2016. aasta kirjas Euroopa Parlamendi presidendile Martin Schulzile, et komisjon kavatses enne teaduslike kriteeriumide üle otsustamist kõigepealt küsida õiguskontrollikomitee arvamust mõjuhinnangu kohta ja seejärel võtta 2016. aasta juuni lõpuks vastu teaduslikud kriteeriumid endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määramiseks;
- P. arvestades, et seetõttu ei ole kahtlustki, et komisjon ei ole veel võtnud meetmeid kohtu otsuse täitmiseks, vaid hoopis jätkab ELi õiguse rikkumist, mida kinnitas kohus, ja seega rikub ta nüüd ka Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 266;
- Q. arvestades, et täiesti vastuvõetamatu on asjaolu, et komisjon, kes on aluslepingute täitmise järelevalvaja, ise neid ei järgi;
1. mõistab hukka asjaolu, et komisjon ei jätnud mitte üksnes täitmata oma kohustust võtta määruse (EL) nr 528/2012 kohaselt vastu delegeeritud õigusaktid, vaid ei täitnud ka talle kui institutsioonile aluslepingutega, eeskätt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 266 pandud kohustusi;
  2. võtab teadmiseks komisjoni poliitilise lubaduse, mille kohaselt esitab ta ettepaneku, mis käsitleb teaduslikke kriteeriume endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määramiseks, enne suve;
  3. rõhutab, et Üldkohus otsustas, et teaduslikke kriteeriume saab määrata kindlaks üksnes objektiivsel viisil sisesekreetsioonisüsteemi käsitlevate teaduslike andmete põhjal ja sõltumata mis tahes muudest, eeskätt majanduslikest kaalutlustest ning et komisjonil ei ole õigust muuta alusaktis sätestatud regulatiivset tasakaalu talle Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 alusel delegeeritud volituste kohaldamise raames, ehkki seda küsimust komisjon oma mõjuhinnangus uuribki;
  4. palub komisjonil viivitamata täita Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklist 266 tulenevad kohustused ja võtta viivitamata vastu ohupõhised teaduslikud kriteeriumid endokriinseid häireid põhjustavate omaduste määramiseks;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogu eesistujale ja komisjoni presidendile ning teavitada neid täiskogul toimunud resolutsiooni hääletuse tulemustest.
-

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0271

Geneetiliselt muundatud maisi sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid ning millega tunnistatakse kehtetuks otsused 2010/426/EL, 2011/893/EL, 2011/892/EL ja 2011/894/EL (D044931/01 – 2016/2682(RSP))

(2018/C 086/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid ning millega tunnistatakse kehtetuks otsused 2010/426/EL, 2011/893/EL, 2011/892/EL ja 2011/894/EL
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3, artikli 9 lõiget 2, artikli 19 lõiget 3 ja artikli 21 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse asjaolu, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee otsustas 25. aprillil 2016. aastal hääletuse teel, et arvamust ei esitata,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 7. detsembri 2015. aasta arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2016. aasta resolutsiooni komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 89788 (MON-87705-6 × MON-89788-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2016. aasta resolutsiooni komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 × MON 89788 (MON-87708-9 × MON-89788-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2016. aasta resolutsiooni komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 (MST-FG072-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ EFSA GMO Panel (Euroopa Toiduohutusameti geneetiliselt muundatud organismide komisjon), 2015. Teaduslik aramus Syngenta taotluse (EFSA-GMO-DE-2009-66) kohta saada luba herbitsiidide ja putukkahjurite suhtes vastupidava maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 ja neist komponentidest, päritolust sõltumata, kahe või kolme kombinatsioonina esineva maisi toidu ja loomasöödana kasutamise eesmärgil turule laskmiseks, importimiseks ja töötlemiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003. EFSA Teataja 2015; 13(12):4297. (34 lk doi:10.2903/j.efsa.2015.4297).

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0040.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0039.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0038.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse oma 16. detsembri 2015. aasta resolutsiooni komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kohta, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 (MON-ØØ6Ø3-6 × ACS-ZMØØ3-2) sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,
- A. arvestades, et 9. veebruaril 2009 esitas äriühing Syngenta France SAS Saksamaa pädevale asutusele määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklite 5 ja 17 kohase taotluse maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja loomasööda turule laskmiseks;
- B. arvestades, et nimetatud taotlus hõlmab ka geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 turule laskmist seda sisaldavates või sellest koosnevates toodetes, mis on ette nähtud peale toiduks ja söödaks kasutamise ka teisteks samasugusteks kasutusviisideks nagu mis tahes muu mais, välja arvatud viljelemiseks;
- C. arvestades, et 5. juulil 2013 laiendas Syngenta taotluse kohaldamisala ka kõigile maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 geneetiliste komponentide alamkombinatsioonidele (edaspidi „alamkombinatsioonid“), nagu näiteks maisid Bt11 × GA21, MIR604 × GA21, Bt11 × MIR604 ja Bt11 × MIR604 × GA21, mille jaoks on luba juba antud vastavalt komisjoni otsustega 2010/426/EL ⁽²⁾, 2011/892/EL ⁽³⁾, 2011/893/EL ⁽⁴⁾ ja 2011/894/EL ⁽⁵⁾;
- D. arvestades, et taotluses kirjeldatud maisis SYN-BTØ11-1 tekib valk Cry1Ab, mis kaitseb seda maisi teatavate kahjurliiklaliste eest, ja valk PAT, mis annab vastupidavuse glüfosinaatmooniumherbitsiidide suhtes;
- E. arvestades, et taotluses kirjeldatud maisis SYN-IR162-4 tekib valk Vip3Aa20, mis kaitseb seda maisi teatavate kahjurliiklaliste eest, ja valk PMI, mida kasutati valitava markerina;
- F. arvestades, et taotluses kirjeldatud maisis SYN-IR6Ø4-5 tekib valk Cry3A, mis kaitseb seda maisi teatavate kahjurliiklaliste eest, ja valk PMI, mida kasutati valitava markerina;
- G. arvestades, et taotluses kirjeldatud maisis MON-ØØØ21-9 tekib valk Cry1Ab, mis kaitseb seda maisi teatavate kahjurliiklaliste eest, ja valk mEPSPS, mis annab vastupidavuse glüfosaadil põhinevate herbitsiidide suhtes;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0456.

⁽²⁾ Komisjoni 28. juuli 2010. aasta otsus 2010/426/EL, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 viia turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11xGA21 (SYN-BTØ11-1xMON-ØØØ21-9) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid (ELT L 199, 31.7.2010, lk 36).

⁽³⁾ Komisjoni 22. detsembri 2011. aasta otsus 2011/892/EL, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 viia turule geneetiliselt muundatud maisi MIR604xGA21 (SYN-IR6Ø4-5xMON-ØØØ21-9) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid (ELT L 344, 28.12.2011, lk 55).

⁽⁴⁾ Komisjoni 22. detsembri 2011. aasta otsus 2011/893/EL, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 viia turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11xMIR604 (SYN-BTØ11-1xSYN-IR6Ø4-5) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid (ELT L 344, 28.12.2011, lk 59).

⁽⁵⁾ Komisjoni 22. detsembri 2011. aasta otsus 2011/894/EL, millega lubatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1829/2003 viia turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11xMIR604xGA21 (SYN-BTØ11-1xSYN-IR6Ø4-5xMON-ØØØ21-9) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid (ELT L 344, 28.12.2011, lk 64).

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- H. arvestades, et Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus (Maailma Terviseorganisatsiooni vähiuuringutele spetsialiseerunud agentuur) liigitas 20. märtsil 2015 glüfosaadi tõenäoliselt inimestele kantserogeenseks aineks ⁽¹⁾;
- I. arvestades, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu hääletus toimus alalises komitees 25. aprillil 2016 ja et arvamust ei esitatud;
- J. arvestades, et 22. aprillil 2015 taunis komisjon oma seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003) seletuskirjas asjaolu, et alates määruse (EÜ) nr 1829/2003 jõustumisest on loa andmise otsused vastu võtnud komisjon kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega, kuid ilma liikmesriikide komiteede toetava arvamusega, ja et toimiku tagasisaatmine komisjonile lõpliku otsuse tegemiseks, mis oli varem kogu menetluse puhul väga erandlik, on geneetiliselt muundatud toiduainete ja loomasööda lubamist käsitlevate otsuste langetamisel muutunud tavapäraseks;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 ette nähtud rakendamisolulisi;
  2. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ Rahvusvahelise Vähiuurimiskeskuse monograafiad, köide 112. Viie fosfaatorgaanilise insektitsiidi ja herbitsiidi hindamine (Evaluation of five organophosphate insecticides and herbicides). 20. märts 2015. <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf>

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0272

Geneetiliselt muundatud nelk (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4)**Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (D044927/02 – 2016/2683(RSP))**

(2018/C 086/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (D044927/02,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 18 lõike 1 esimest lõiku,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
  - võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 15. detsembri 2015. aasta arvamust ⁽³⁾,
  - võttes arvesse EFSA 10. novembri 2014. aasta arvamust ⁽⁴⁾,
  - võttes arvesse regulatiivkomitee 25. aprilli 2016. aasta arvamust,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,
- A. arvestades, et märtsis 2013 esitas ettevõtte Suntory Holdings Limited (Jaapan, Osaka) Hollandi pädevale asutusele taotluse (viide C/NL/13/01) geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmise kohta;
- B. arvestades, et taotlus C/NL/13/01 hõlmab geneetiliselt muundatud nelgi SHD-27531-4 lõikelilled impordi, levitamist ja jaemüüki liidus üksnes dekoratiivsel eesmärgil;
- C. arvestades, et regulatiivkomitee ei esitanud 25. aprillil 2016 arvamust, kusjuures seitse liikmesriiki, kes esindasid 7,84 % ELi elanikkonnast, hääletasid komisjoni rakendusotsuse eelnõu vastu, kuus liikmesriiki, kes esindasid 46,26 % elanikkonnast, jäid erapooletuks, 11 liikmesriiki, kes esindasid 36,29 % elanikkonnast, hääletasid poolt ja neli liikmesriiki olid esindamata;

⁽¹⁾ EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ GMO Panel (EFSA Panel on Genetically Modified Organisms), 2015. Scientific Opinion on a Part C notification (reference C/NL/13/01) from Suntory Holdings Limited for the import, distribution and retailing of carnation SHD-27531-4 cut flowers with modified petal colour for ornamental use (GMO-komisjon (EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjon), 2015. Teaduslik arvamus ettevõtte Suntory Holdings Limited poolt C-osa kohaselt esitatud taotluse (viide C/NL/13/01) kohta dekoratiivsel eesmärgil muundatud õievärviga nelgi SHD-27531-4 lõikelilled impordi, levitamise ja jaemüügi kohta). EFSA Journal 2015; 13(12):4358, 19 lk (doi:10.2903/j.efsa.2015.4358).

⁽⁴⁾ GMO Panel (EFSA Panel on Genetically Modified Organisms), 2014. Scientific Opinion on objections of a Member State to a notification (Reference C/NL/13/01) for the placing on the market of the genetically modified carnation SHD-27531-4 with a modified colour, for import of cut flowers for ornamental use, under Part C of Directive 2001/18/EC from Suntory Holdings Limited. (GMO-komisjon (EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjon), 2014. Teaduslik arvamus ühe liikmesriigi vastuväidete kohta taotlusele (viide C/NL/13/01) dekoratiivsel eesmärgil muundatud õievärviga nelgi SHD-27531-4 lõikelilled impordi, levitamise ja jaemüügi kohta, mille on direktiivi 2001/18/EÜ C-osa kohaselt esitanud Suntory Holdings Limited). EFSA Journal (2014); 12(11):3878, 9 lk (doi:10.2903/j.efsa.2014.3878).

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- D. arvestades, et EFSA arvamuse kohaselt on EFSA GMO-komisjonile teada, et teatav osa elanikkonnast tavatseb nelgi õielehti toidu garneeringuna süüa;
- E. arvestades aga, et EFSA GMO-komisjon ei hinnanud geneetiliselt muundatud nelgi teadliku söömise tagajärgi inimestele;
- F. arvestades, et EFSA arvamuses ei käsitletud ka võimalust, et geneetiliselt muundatud nelgitaimed võiksid sihiliku tegevuse tulemusel või juhuslikult loomasööda hulka sattuda;
- G. arvestades, et nelk kuulub laialdaselt viljeldud perekonna *Dianthus* liiki *Dianthus caryophyllus*;
- H. arvestades, et perekonda *Dianthus* kuulub arvukalt nii looduslikke kui ka viljeldud liike ning nende päritolu ulatub Lõuna-Venemaast Kreeka mägi-alade ja Prantsusmaa Auvergne'i mägi piirkonnani; arvestades, et *Dianthus*'e liigid on kohanenud Euroopa ja Aasia külmemate mägi piirkondadega ning neid leidub ka Vahemere rannikualadel; arvestades, et *D. caryophyllus* on Euroopas laialdaselt viljeldud ilutaim, mida kasvatatakse nii kasvuhoones kui ka avamaal (Itaalias ja Hispaanias) ning mis on Vahemere maades kohati naturaliseerunud, kuid mille levik näib piirduvat Vahemere rannikualadega Kreekas, Itaalias, Sitsiilias, Korsikas ja Sardiinias ⁽¹⁾;
- I. arvestades, et juhtivad nelgikasvatusmaad on Itaalia, Hispaania ja Holland ning arvestades, et looduslikult leidub *Dianthus caryophyllus*'t peamiselt Prantsusmaal ja Itaalias ⁽²⁾;
- J. arvestades, et Küpros esitas taotlusele vastuväite ja EFSA GMO-komisjon nõustus Küprose seisukohaga, et nelgi SHD-27531-4 paljundamist üksikisikute poolt (nt juurutamise teel) ei saa välistada; arvestades, et EFSA hinnangul on lõigatud varsi, millel on vegetatiivsed võrsed, võimalik juurutamise või mikropaljundamise teel paljundada ja keskkonda (näiteks aedadesse) viia;
- K. arvestades, et looduslikult toimub *Dianthus*'e liikide risttolmlemine putukatest tolmeldajate, eelkõige liblikaliste (*Lepidoptera*) vahendusel, kellel on piisavalt pikk imilont, et õiepõhjal asuvate nektariumideni ulatuda; arvestades, et EFSA GMO-komisjon on seisukohal, et geneetiliselt muundatud nelgi SHD-27531-4 õietolmu levimist liblikaliste vahendusel metsikutele *Dianthus*'e liikidele ei saa välistada;
- L. arvestades, et pärast dekoratiivse väärtuse kaotamist saavad geneetiliselt muundatud *Dianthus caryophyllus* L. liin SHD-27531-4 taimedest jäätmed, mida ringmajanduse põhimõtte kohaselt võidakse kompostida, kuid arvestades, et EFSA ei ole analüüsinud selliste jäätmete keskkonda viimise mõju;
- M. arvestades, et EFSA GMO-komisjon on seisukohal, et kui nelk SHD-27531-4 elujõuliste seemnete, õietolmu või juurutatud taimede näol keskkonda pääseb, ei ilmne sellel võimendatud resistentsust, välja arvatud sulfonüüluureat sisaldavate herbitsiidide suhtes;
- N. arvestades, et geneetiliselt muundatud nelk sisaldab geeni *SuRB (als)*, mis kodeerib *Nicotiana tabacum*'ist saadud mutantset atsetolaktaatsüntaasvalku (ALS) ja annab taluvuse sulfonüüluurea suhtes;
- O. arvestades, et ühenduse PAN UK (Pesticide Action Network UK) andmetel on mõned herbitsiidid, näiteks sulfonüüluurea, sulfoonamiid ja imidasolinoon, taimedele juba väga väikeses koguses väga mürgised. Sulfonüüluureat on hakatud kasutama teiste, loomadele mürgisemate herbitsiidide asemel. Ekspertid on hoiatanud, et sulfonüüluurea laialdane kasutamine võib avaldada laastavat mõju mittesihikult tootlikkusele ning looduslikele taimekooslustele ja metsloomade toiduahelale ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Tutin et al., 1993.

⁽²⁾ <http://gmoinfo.jrc.ec.europa.eu/csnifs/C-NL-13-01.pdf>

⁽³⁾ http://www.pan-uk.org/pestnews/Issue/pn88/PN88_p4-7.pdf

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- P. arvestades, et sulfonüüluurea preparaate kasutatakse laialdaselt teisese raviviisina 2. tüüpi diabeedi ravis ja et neid seostatakse südame-veresoonkonna haiguste kõrge riskiga, võrreldes muude diabeediravimitega ⁽¹⁾;
- Q. arvestades, et sulfonüüluurea suhtes resistentsete taimede turu tekitamine soodustab selle diabeediravimi ülemaailmset kasutamist herbitsiidina;
- R. arvestades, et ravimi kasutamine muul kui rahvatervisega seotud otstarbel ja selle kontrollimatu levimine ökosüsteemides võib kaasa tuua ülemaailmseid elurikkust kahjustavaid tagajärgi ja põhjustada joogivee keemilist saastumist;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ei täida direktiivis 2001/18/EÜ ette nähtud tervise- ja keskkonnakaitse eesmärki ja seega ületab selles direktiivis sätestatud rakendusvolitusi;
  2. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ [http://thelancet.com/journals/landia/article/PIIS2213-8587\(14\)70213-X/fulltext](http://thelancet.com/journals/landia/article/PIIS2213-8587(14)70213-X/fulltext)

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0274

Kambodža

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Kambodža kohta (2016/2753(RSP))

(2018/C 086/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kambodža kohta, eelkõige 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni poliitilise olukorra kohta Kambodžas⁽¹⁾, 9. juuli 2015. aasta resolutsiooni vabaiühendusi ja ametiühinguid käsitlevate seaduseelnõude kohta Kambodžas⁽²⁾ ning 16. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjate ja opositsiooniaktivistide olukorra kohta Kambodžas ja Laoses⁽³⁾,
  - võttes arvesse ELi 30. mai 2016. aasta kohapealset avaldust poliitilise olukorra kohta Kambodžas,
  - võttes arvesse Kambodža inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri 20. augusti 2015. aasta aruannet,
  - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Kambodža kohta,
  - võttes arvesse ÜRO inimõiguste komitee 27. aprilli 2015. aasta lõppmärkusi Kambodža teise perioodilise aruande kohta,
  - võttes arvesse 10. detsembri 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse 2008. aasta ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
  - võttes arvesse 1997. aasta koostöölepingut Euroopa Ühenduse ja Kambodža Kuningriigi vahel,
  - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee poolt 8. märtsil 1999. aastal vastu võetud resolutsiooni üksikisikute, rühmituste ja ühiskondlike asutuste õiguse ja vastutuse kohta edendada ja kaitsta üldtunnustatud inimõigusi ja põhivabadusi,
  - võttes arvesse ÜRO eriraportööri 1. aprilli 2016. aasta avaldust, milles ta nõudis tungivalt, et Kambodža tugevdaks naiste ja põlisrahvaste õiguste kaitset;
  - võttes arvesse kodanikuühiskonna organisatsioonide 2. mai 2016. aasta ühisavaldust, milles mõisteti hukka süüdistuste esitamine inimõiguste kaitsjate vastu,
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsiooni ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta,
  - võttes arvesse Kambodža põhiseadust, eelkõige selle artiklit 41, milles on sätestatud sõna- ja kogunemisõigus ja -vabadus, artiklit 35 poliitikas osalemise õiguse kohta ja artiklit 80 parlamendiliikmete puutumatuses kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et viimase paari kuu jooksul on poliitilise opositsiooni liikmete, inimõiguslaste ja kodanikuühiskonna esindajate vahistamiste arv järjest suurenenud;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0413.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0277.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0044.

Neljapäev, 9. juuni 2016

- B. arvestades, et peaminister Hun Sen on olnud võimul üle 30 aasta; arvestades, et juhtiva opositsioonierakonna Kambodža Rahvusliku Päästmise Partei (CNRP) esimees Sam Rainsy viibib endiselt vabatahtlikus pagenduses, mille põhjuseks on eelnevad süüdimõistmised fabritseeritud ja poliitiliselt motiveeritud süüdistuste alusel, ning arvestades, et CNRP tegevisees Kem Sokha viibib uurimise all; arvestades, et 22. aprillil 2016 teatas Phnom Penhi kohtu prokurör, et CNRP esimehe Sam Rainsy üle hakatakse alates 28. juulist 2016 mõistma tagaselja kohut täiendavate poliitiliselt motiveeritud süüdistuste alusel;
- C. arvestades et 20. novembril 2015 kutsus kohus Sam Rainsy küsitlusele seoses postitusega tema avalikul Facebooki lehel, mille oli teinud opositsiooni senaator Hong Sok Hour, kes viibib 2015. aasta augustist saadik vahi all võltsimise ja kihutustöö süüdistusega, kuna ta postitas Sam Rainsy Facebooki lehel video, mis sisaldab väidetavalt võltsitud dokumenti 1979. aasta piirilepingu kohta Vietnamiga;
- D. arvestades, et 3. mail 2016 esitas Phnom Penhi munitsipaalkohus seoses kuritegeliku laimu süüdistusega kohtukutse Kem Sokhale ning parlamendiliikmetele Pin Ratanale ja Tok Vanchanile, hoolimata tõsiasiast, et neil on parlamendiliikme puutumatus;
- E. arvestades, et 12. mail 2016 esitati tuntud poliitikaanalüütikule Ou Virakile samuti kohtukutse laimu süüdistuse alusel pärast seda, kui ta oli väljendanud oma arvamust Kem Sokha juhtumi suhtes;
- F. arvestades, et 2. mail 2016 esitati poliitiliselt motiveeritud süüdistused Ny Sokha, Nay Vanda ja Yi Soksani (kolm Kambodža inimõiguste ja arengu assotsiatsiooni (ADHOC) kõrget inimõiguste kaitsjat), ADHOCi endise liikme Ny Chakrya (kes on nüüd Kambodža riikliku valimiskomisjoni (NEC) asepeasekretär) ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo liikme Soen Sally vastu, ning arvestades, et neile võidakse määrata kuni 10 aasta pikkune vanglakaristus;
- G. arvestades, et Rahvuskogu opositsiooni liikmelt Um Sam Anilt võeti ära tema parlamendiliikme puutumatus ning ta vahistati 11. aprillil 2016, esitades talle fabritseeritud süüdistuse „ühiskonnas kaose tekitamisele õhutamises“ seoses tema vägivallatute vaadetega Kambodža ja Vietnami suhete suhtes; arvestades, et seejärel pidas teda kinni terrorismivastane politsei, tema vastu esitati kohtulik süüdistus ja ta saadeti nende süüdistuste alusel tagasi eelvangistusse;
- H. arvestades, et 26. aprillil 2016 esitas Phnom Penhi kohus endisele ametiühingujuhile Rong Chhunile, kes on praegu NECi liige, fabritseeritud ja poliitiliselt motiveeritud süüdistuse, süüdistades teda õhutamises vägivallale, mille põhjustas töötajate streikide mahasurumine valitsuse julgeolekujõudude poolt 2013. aasta detsembri lõpul ja 2014. aasta jaanuari algul; arvestades, et tulekul on kahel olulisel valimisel (kohalike omavalitsuste valimised 2017. aastal ja parlamendivalimised 2018. aastal), ning arvestades, et NECile surve avaldamine on valitsuse meetod nende valimiste mõjutamiseks;
- I. arvestades, et 9. mail 2016 vahistati kaheksa ADHOCi liikmete vahistamiste vastu rahumeelselt meelt avaldavat inimest, nende hulgas vabaihenduse Sahnakun Teang Tnaut direktor Ee Sarom, vabaihenduse LICADHO asedirektor Thav Khimsan ning LICADHO üks rootslasest ja üks sakslasest nõustaja, kes veidi hiljem vabastati; arvestades, et 16. mail 2016 juhtus sama viie rahumeelse meelevaldajaga;
- J. arvestades, et EL on arenguabi valdkonnas Kambodža olulisim partner ja perioodiks 2014–2020 on uueks arenguabiks ette nähtud 410 miljonit eurot; arvestades, et EL toetab mitmesuguseid inimõigustealaseid algatusi, mida viivad läbi Kambodža vabaihendused ja muud kodanikuühiskonna organisatsioonid; arvestades, et Kambodža sõltub tugevalt arenguabist;
- K. arvestades, et 26. oktoobril 2015 ründas rühm valitsusmeelseid meelevaldajaid Phnom Penhis jõhkralt kaht opositsioonilise CNRP parlamendiliiget Nhay Chamroueni ja Kong Sakphead ning ohustas julgeolekut Rahvuskogu esimese aseesimehe elukohas; arvestades, et teadete kohaselt vaatasid politsei ja muud riigi julgeolekujõud rünnakuid pealt; arvestades, et seoses nende rünnakutega on toimunud vahistamisi, kuid arvestades, et Kambodžas inimõigustega tegelevad vabaihendused on väljendanud muret, et tegelikud ründajad viibivad endiselt vabaduses;

Neljapäev, 9. juuni 2016

- L. arvestades, et vaatamata ulatuslikule kriitikale kodanikuühiskonna ja rahvusvahelise üldsuse poolt on ühinguid ja vabaihendusi käsitleva seaduse vastuvõtmine andnud riigi ametivõimudele õiguse meelevaldselt sulgeda inimõigusi kaitsvaid organisatsioone ja takistada nende loomist, ning see on juba hakanud tõkestama inimõiguste kaitse alast tegevust ja kodanikuühiskonna toimimist Kambodžas;
- M. arvestades, et alates ühinguid ja vabaihendusi käsitleva seaduse (LANGO) heakskiitmisest 2015. aastal on ametivõimud keeldunud andmast luba vabaihenduste juhitavate suurte avalike toetusürituste korraldamiseks, ning arvestades, et viimastel kuudel on politseijõud erineval määral katkestatud kõik seoses rahvusvahelise inimasustuse päeva, rahvusvahelise inimõiguste päeva, rahvusvahelise naistepäeva ja rahvusvahelise tööpühaga toimunud üritused nagu ka muud meelevaldused;
- N. arvestades, et Kambodža Senat võttis 12. aprillil 2016 vastu ametiühinguid käsitleva seaduse, kehtestades uued piirangud töötajate ühinemisõigusele ning andes valitsusasutustele meelevaldsed uued volitused takistada selle õiguse kasutamist ametiühingute poolt;
1. väljendab oma sügavat muret halveneva kliima pärast opositsioonipoliitikute ja inimõiguslaste jaoks Kambodžas ning mõistab hukka kõik vägivaldaaktid, poliitiliselt motiveeritud süüdistused, meelevaldsed kinnipidamised, küsitlemised, karistused ja süüdimõistvad kohtuotsused nende isikute suhtes;
  2. taunib inimõiguste kaitsjatele ja aktivistidele poliitiliselt motiveeritud süüdistuste esitamise ning nende kohtuliku ahistamise laienemist, eriti poliitiliselt motiveeritud süüdistusi, karistusi ja süüdimõistvaid kohtuotsuseid seoses aktivistide, poliitiliste vastaste ja inimõiguste kaitsjate õiguspärase tööga Kambodžas;
  3. nõuab tungivalt, et Kambodža ametivõimud tühistaksid vahistamismääruse ja loobuksid kõigist süüdistustest opositsioonijuhi Sam Rainsy ja CNRPsse kuuluvate Rahvuskogu ja Senati liikmete, sh senaator Hong Sok Houri vastu; nõuab, et viivitatamata vabastataks ikka veel eelvangistuses viibivad inimõiguste kaitsjad Ny Sokha, Nay Vanda, Yi Soksan, Lim Mony ja Ny Chakra, et neil poliitikutel, aktivistidel ja inimõiguste kaitsjatel lubataks töötada vabalt ilma vahistamist või tagakiusamist kartmata ning et lõpetataks kohtute poliitilisel eesmärgil kasutamine, et esitada inimestele poliitiliselt motiveeritud ja fabritseeritud süüdistusi; kutsub Rahvuskogu üles viivitamatult taastama Sam Rainsy, Um Sam Ani ja Hong Sok Houri liikmestaatus ja parlamendiliikme puutumatus;
  4. nõuab tungivalt, et Kambodža ametivõimud loobuks kõigist poliitiliselt põhjendatud süüdistustest ja kriminaalmenetlustest ADHOCi ja teiste Kambodža inimõiguste kaitsjate vastu, loobuks ähvardustest kasutada LANGO repressiivseid sätteid ja muudest püüetest hirmutada ja kiusata taga inimõiguste kaitsjaid ning riiklikke ja rahvusvahelisi organisatsioone, ning vabastaks viivitatamata ja tingimusteta kõik need, kes on vangistatud poliitiliselt motiveeritud ja fabritseeritud süüdistuste alusel;
  5. nõuab, et Kambodža valitsus tunnustaks kodanikuühiskonna, ametiühingute ja poliitilise opositsiooni õiguspäraselt ja kasulikkult rolli, mis aitab kaasa Kambodža üldisele majanduslikule ja poliitilisele arengule;
  6. ergutab valitsust töötama demokraatia ja õigusriigi tugevdamise nimel ning järgima inimõigusi ja põhivabadusi, mis tähendab ka mitmekesisust, ühinemis- ja sõnavabadust käsitlevate põhiseaduse sätete täielikku järgimist;
  7. tuletab meelde, et ohutu õhkkond ja demokraatlik dialoog on riigi poliitilise stabiilsuse, demokraatia ja rahumeelse ühiskonna seisukohast äärmiselt oluline, ning palub valitsusel võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada Kambodžas kõigi demokraatlikult valitud esindajate julgeolek, olenemata nende poliitilisest kuuluvusest;
  8. väljendab heameelt riikliku valimiskomisjoni reformi üle põhiseaduse muudatuse abil vastavalt 2014. aasta juulis Kambodža Rahvapartei (CPP) ja CNRP vahel saavutatud kokkuleppele valimisreformide osas; tõstab esile asjaolu, et riiklik valimiskomisjon koosneb nüüd neljast CPP esindajast, neljast CNRP esindajast ja ühest kodanikuühiskonna esindajast;

Neljapäev, 9. juuni 2016

9. kutsub valitsust üles tagama täielikku ja erapooletut uurimist ÜRO osalusel, et anda kohtu alla kõik need, kes vastutavad kahe CNRPsse kuuluva Rahvuskogu liikme jõhkra ründamise eest relvajõudude esindajate poolt ning sõjaväe ja politsei hiljutise ülemäärase jõu kasutamise eest meelevalduste, streikide ja ühiskondlike rahutuste mahasurumisel;
  10. kutsub Kambodža ametivõime üles loobuma kõigist süüdistustest endise ametiühingujuhi ja riikliku valimiskomisjoni liikme Rong Chhuni vastu;
  11. kutsub liikmesriike, komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles seadma Kambodža eelseivate valimiste jaoks selgeid võrdlusalusid sõna-, ühinemis- ja kogunemisvabaduse valdkonnas kooskõlas rahvusvahelise õigusega, ning avalikult edastama need võrdlusaluselised Kambodža ametivõimudele ja opositsioonile; kutsub Euroopa välisteenistust üles tegema ELi rahalise abi suurust sõltuvaks inimõiguste olukorra paranemisest riigis;
  12. väljendab muret seoses uue ametiühingute seadusega; nõuab tungivalt, et valitsus tunnistaks kehtetuks ametiühingute seaduse, LANGO ja muud sarnased põhivabadusi piiravad ja inimõiguste kasutamist takistavad seadused; palub tungivalt valitsusel tagada, et kõik inimõigustealased õigusaktid on kooskõlas Kambodža põhiseaduse ja rahvusvaheliste standarditega;
  13. nõuab tungivalt, et Kambodža valitsus lõpetaks sunniviisilised väljatõstmised ja maa hõivamise ning tagaks, et väljatõstmised oleks korraldatud täielikus kooskõlas rahvusvaheliste standarditega;
  14. rõhutab ELi valimisvaatlusmissiooni olulisust ja selle kaasaaitamist õiglastele ja vabadele valimistele; kutsub riiklikku valimiskomisjoni ja asjaomaseid valitsusasutusi tagama, et kõigil valimisõiguslikel isikutel, sh võõrtöötajatel ja kinnipeetavatel, on juurdepääs ja ajaline võimalus enda valijana registreerimiseks;
  15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa välisteenistusele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Kambodža valitsusele ja Rahvuskogule.
-

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0275

Tadžikistan: meelsusvangide olukord

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Tadžikistani meelsusvangide olukorra kohta (2016/2754(RSP))

(2018/C 086/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni artikleid 7, 8 ja 9,
- võttes arvesse oma 17. septembri 2009. aasta resolutsiooni partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimise kohta, millega seatakse sisse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Tadžikistani Vabariigi vahel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasiat käsitleva strateegia rakendamise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 22. juuni 2015. aasta järeldusi ELi Kesk-Aasia strateegia kohta,
- võttes arvesse oma 13. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasia strateegia rakendamise ja läbivaatamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse ELi 18. veebruari 2016. aasta avaldust Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile Tadžikistani Islami Taassünni Partei (IRPT) suhtes algatatud kriminaalmenetluse kohta,
- võttes arvesse Kesk-Aasiasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja Tadžikistani visiidi 18. septembri 2015. aasta järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 3. juuni 2016. aasta avaldust Tadžikistani ülemkohtu otsuse kohta mõista Islami Taassünni Partei aseesimeestele eluaegne vanglakaristus,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri Tadžikistani visiidi lõpus 9. märtsil 2016. aastal esitatud esialgseid tähelepanekuid arvamuse- ja sõnavabaduse õiguse kohta,
- võttes arvesse 6. mail 2016 toimunud ÜRO Inimõiguste Nõukogu 25. istungjärgul esitatud inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise soovitusi Tadžikistani kohta,
- võttes arvesse ELi ja Tadžikistani iga-aastast inimõigustealast dialoogi,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega tagatakse sõna- ja kogunemisvabadus, üksikisiku õigus isikliku, era- ja pereelu puutumatusel ja õigus võrdsele kohtlemisele ning keelatakse nende õiguste ja vabaduste kasutajate diskrimineerimine,
- võttes arvesse 27.–29. mail 2014 toimunud piinamise tõkestamise teemalist piirkondlikku konverentsi ning 31. maist – 2. juunini 2016 toimunud piirkondlikku konverentsi, millel käsitleti ühiskonna rolli piinamise tõkestamisel,

⁽¹⁾ ELT C 224 E, 19.8.2010, lk 12.

⁽²⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 91.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0121.

Neljapäev, 9. juuni 2016

- võttes arvesse Tadžikistani 2013. aasta augusti tegevuskava piinamisvastase komitee soovitude rakendamiseks,
- võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 17. septembril 2009 andis Euroopa Parlament oma nõusoleku partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks Euroopa ühenduste ja Tadžikistani Vabariigi vahel; arvestades, et partnerlus- ja koostööleping allkirjastati 2004. aastal ja jõustus 1. jaanuaril 2010; arvestades, et eelkõige selle artiklis 2 on sätestatud, et „[d]emokraatlike põhimõtete ning põhi- ja inimõiguste austamine [...] on lepinguosaliste sise- ja välispoliitika alus ning moodustab käesoleva lepingu olulise osa“;
- B. arvestades, et pärast 1992. aastat on ELi ja Tadžikistani koostöö laienenud väga mitmetesse valdkondadesse, sealhulgas inimõiguste ja demokraatia valdkonda, mis on kõigi partnerluste alus;
- C. arvestades, et ELil on oluline huvi tugevdada poliitilist, majanduslikku ja julgeolekualast ning säästva arengu ja rahu teemalist koostööd Kesk-Aasia piirkonnaga tugeva ja avatud ELi ja Tadžikistani vahelise suhte abil, mis põhineb õigusraamistiku põhimõtetel, demokraatial ja inimõigustel;
- D. arvestades, et tuntud äriameest ja valitsuse kriitikut Abubakr Azizkhodzajevit peetakse alates 2016. aasta veebruarist kinni pärast seda, kui ta kritiseeris korruptiivseid äritavasid; arvestades, et teda süüdistatakse Tadžikistani kriminaalseadustiku artikli 189 alusel rahvusliku, rassilise, piirkondliku või usulise viha õhutamises;
- E. arvestades, et Tadžikistani poliitilise opositsiooni liikmeid on süstemaatiliselt rünnatud; arvestades, et 2015. aasta septembris keelustati Tadžikistani Islami Taassünni Partei (IRPT), kuna seda seostati varem samal kuul aset leidnud riigipöördekatsega, mida juhtis kindral Abduhalim Nazarzoda, kes tapeti koos oma 37 toetajaga; arvestades, et ametivõimud on juba vahistanud umbes 200 IRPT liiget;
- F. arvestades, et 2016. aasta veebruaris hakkas ülemkohus menetlema 13 IRPT poliitikanõukogu liikme ning veel nelja selle parteiga seotud üksikisiku juhtumit, kellele oli esitatud süüdistus äärmusluses nende väidetava osaluse tõttu 2015. aasta septembri rünnakutes; arvestades, et paljud IRPT liikmed on vahistatud ja seisavad silmitsi kriminaalmenetlusega, ilma et neile oleks tagatud õiglane kohtumenetlus; arvestades, et äriamehele ja tuntud opositsionitegelasele Zaid Saidovile mõisteti 29 aasta pikkune vanglakaristus kohtumenetluse käigus, mis oli seotud tema kandideerimisega 2013. aasta presidendivalimistel; arvestades, et 2015. aasta märtsis tapeti Istanbulis Umarali Kuvatov ning teist aktivisti Maksud Ibragimovit pussitati ja ta rööviti Venemaal ning saadeti pärast seda tagasi Tadžikistani, kus ta mõisteti 2015. aasta juulis 17 aastaks vangi;
- G. arvestades, et 2. juunil 2016 mõistis Dušanbe ülemkohus keelustatud IRPT aseesimeestele Mahmatali Hayitile ja Saidumar Hussainile eluaegse vanglakaristuse, süüdistades neid 2015. aasta riigipöördekatse korraldamises; arvestades, et veel 11 IRPT liikmele mõisteti vanglakaristus; arvestades, et IRPT juhi Muhiddin Kabiri kolm sugulast on vangistatud selle eest, et nad ei andnud teada täpsustamata kuriteost; arvestades, et kohtumenetlus ei olnud läbipaistev ja sellega rikuti süüdistatavate õigust õiglasele kohtumenetlusele;
- H. arvestades, et mitu juristi, kes taotlesid IRPT süüdistavate kaitsjaks hakkamist, on saanud tapmisähvardusi ning neid on vahistatud, kinni peetud ja vangistatud; arvestades, et Buzurgmehr Yorovi, Nodira Dodajanova, Nuriddin Mahkamovi, Šuhrat Kudratovi ning Firuz ja Daler Tabarovi vahistamine on põhjustanud tõsist muret seoses juristide sõltumatuse, kinniste kohtuprotsesside ja seadusliku esindamise piiramisega seotud rahvusvaheliste standardite järgimisega; arvestades, et mitmeid ajakirjanikke on kinni peetud, ahistatud ja hirmutatud; arvestades, et sõnavabadust, juurdepääsu meediale ning poliitilist ja ideoloogilist pluralismi, sealhulgas usu valdkonnas, tuleb tunnustada kooskõlas Tadžikistani põhiseadusega;

Neljapäev, 9. juuni 2016

- I. arvestades, et 2015. aasta advokatuuri seadusega nõuti kogu kaitseadvokaatide ühenduse täielikku uuesti sertifitseerimist ning kehtestati mitmesugused piirangud juristina tegutsemisele, mistõttu võib see seadus kahjustada juristide kutsetöö sõltumatust;
- J. arvestades, et hiljuti tehtud muudatused 2015. aastal kehtima hakanud avalikke ühendusi käsitlevas seaduses takistavad kodanikuühiskonna toimimist, sundides vabaihendused oma rahastamisallikaid avalikustama;
- K. arvestades, et Euroopa Parlamendi valimisvaatlusdelegatsiooni avalduses 2. märtsil 2015. aastal Tadžikistanis toimunud parlamendivalimiste kohta juhiti tähelepanu märkimisväärsetele puudujääkidele;
- L. arvestades, et Tadžikistani ajakirjandus, veebisaidid, sotsiaalmeedia ja internetiteenuste osutajad tegutsevad piiravas keskkonnas, kus enesetsensuur on laialdaselt levinud; arvestades, et valitsus kasutab ajakirjandust piiravaid õigusnorme, et ohjata sõltumatut uudiste edastamist ning blokeerib sageli internetiväljaandeid ja sotsiaalmeedia võrgustikke;
- M. arvestades, et 2015. aasta veebruaris väljendas piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärkust alandava kohtlemise ja karistamise ÜRO eriraportöör oma 2014. aasta veebruaris toimunud Tadžikistani lähetuse järelmeetmete aruandes muret jätkuva piinamise, väärkohtlemise ja karistamatuse pärast;
- N. arvestades, et Tadžikistan paikneb korrupsiooni tajumise indeksi pingereas endiselt murettekitavalt madalal kohal;
- O. arvestades, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR) on oluline rahastamisvahend, mille eesmärk on toetada riigis ja kogu piirkonnas õigusriigi põhimõtet, head valitsemistava ja inimõigusi;
- P. arvestades, et 22. mail 2016 korraldati Tadžikistanis rahvahääletus põhiseaduse muudatuste üle, mis võimaldaksid praegusel presidendil Emomali Rahmonil piiramatut arv kordi oma kandidatuuri uuesti üles seada;
1. nõuab, et vabastataks kõik poliitilistel põhjustel vahistatud isikud, sealhulgas Abubakr Azizhodžajev, Zaid Saidov, Maksud Ibragimov, IRPT esimehe asetäitjad Mahmadali Hayit ja Saidumar Hussaini ning veel 11 IRPT liiget;
  2. nõuab tungivalt, et Tadžikistani ametivõimud tühistaksid õiguslikele esindajatele ja advokaatidele mõistetud kohtulikud karistused ja vabastaksid need isikud, sealhulgas Buzurgmehr Jorovi, Nodira Dodajanova, Nuriddin Mahkamovi, Šuhrat Kudratovi ning Firuz ja Daler Tabarovi;
  3. rõhutab ELi ja Tadžikistani vaheliste sidemete ja igakülgse koostöö tugevdamise tähtsust; rõhutab ELi huvi püsivate suhete vastu Tadžikistaniga poliitilise ja majandusliku koostöö vallas; rõhutab, et poliitilised ja majandussuhted ELiga on tihedalt seotud ühiste väärtustega partnerlus- ja koostöölepingus sätestatud inimõiguste ja põhivabaduste tunnustamise osas;
  4. on sügavalt mures inimõiguste küsimustega tegelevate juristide, poliitilise opositsiooni liikmete ja nende sugulaste vahistamiste ja kinnipidamiste sagenemise ning meediavabaduse, internetiühenduse ja mobiilside ning usulise väljendusvabaduse piiramise pärast;
  5. nõuab tungivalt, et Tadžikistani ametivõimud tagaksid poliitikategelastele ja kaebealuste kaitsjatele õiglased, avalikud ja läbipaistvad kohtumenetlused ja Tadžikistani rahvusvahelistest kohustustest tulenevad olulised kaitse- ja menetluslikud tagatised, ning lubaksid rahvusvahelistel organisatsioonidel uuesti uurida kõiki teatatud inimõiguste ja inimväärkuse rikkumise juhtumeid; nõuab kõigile vahistatud ja vangistatud isikutele juurdepääsu sõltumatutele õigusteenustele koos õigusega kohtuda korrapäraselt oma perekonnaliikmetega; tuletab meelde, et kõigi langetatud kohtuotsuste puhul tuleb esitada selged tõendid kaebealustele esitatud kuriteosüüdistuste põhjendamiseks;
  6. kutsub Tadžikistani valitsust üles lubama opositsioonirühmitustel vabalt tegutseda ning kasutada kogunemis-, ühinemis-, sõna- ja usuvabadust kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste alaste normide ja Tadžikistani põhiseadusega;

Neljapäev, 9. juuni 2016

7. rõhutab, et õiguspärast võitlust terrorismi ja ei vägivaldse äärmusluse vastu ei tohiks kasutada ettekäandena opositsiooni tegevuse mahasurumiseks, sõnavabaduse piiramiseks või kohtusüsteemi sõltumatuse kahjustamiseks; tuletab meelde vajadust tagada kõigi Tadžikistani kodanike põhiõigused ja järgida õigusriigi põhimõtteid;
8. palub Tadžikistani parlamendil ringhäälingulubasid puudutavaid meediaseaduse muudatusettepanekuid kaaludes arvestada sõltumatute meediakanalite ja kodanikuühiskonna seisukohtadega; palub Tadžikistani ametivõimudel lõpetada uudistesaitide blokeerimine;
9. kutsub Tadžikistani ametivõime üles järgima rahvusvahelist õigust, eriti seoses avalik-õiguslike ühenduste seaduse ning advokatuuri ja õigusteenuste seadusega; palub Tadžikistani valitsusel tagada, et kõik juristid, ka need, kes kaitsevad inimõiguslasi, IRPT liikmeid, piinamise ohvreid ja äärmusluses süüdistatavaid isikuid, saaksid teha oma tööd vabalt ja ähvardusi või ahistamist kartmata;
10. on rahul Tadžikistani valitsuse mitmete selliste kiiduväärsete sammudega nagu 2012. aastal toimunud laimu ja solvangute dekriminaliseerimine, ning nõuab riigi kriminaalseadustiku nõuetekohast rakendamist; tunneb heameelt õigusaktide vastuvõtmisest, millega muudetakse kriminaalmenetluse seadustikku ning kinnipidamismenetluste ja kahtlusaluste, süüdistatavate ja kaebealuste suhtes kehtivate tingimuste seadust, ning palub Tadžikistani ametivõimudel tagada nende õigusnormide viivitamatu rakendamine;
11. tunneb heameelt iga-aastasest ELi-Tadžikistani inimõiguste alasest dialoogist, mille käigus tuleks käsitleda ka käesoleva resolutsiooni sisu; toonitab, kui oluline on ELi ja Tadžikistani ametivõimude vaheline mõjus ja tulemustele suunatud inimõiguste alane dialoog, kuna see aitab vähendada riigis poliitilisi pingeid ja käivitada põhjalikke reforme;
12. nõuab, et EL ja eelkõige Euroopa välisteenistus jälgiks hoolikalt õigusriigi põhimõtete ning eriti ühinemisvabaduse ja erakondade asutamise vabaduse rakendamist Tadžikistanis seoses 2020. aastal toimuvate parlamendivalimistega, juhiks vajaduse korral Tadžikistani ametivõimude tähelepanu probleemidele, pakuks oma abi ja annaks korrapäraselt aru Euroopa Parlamendile; palub ELi esindusel Dušanbes ka edaspidi aktiivselt tegutseda;
13. soovib Tadžikistani ametivõimudel tagada üldise korrapärase läbivaatamise soovitude rakendamine ja soovitude järelmeetmete nõuetekohane elluviimine;
14. väljendab sügavat muret piinamise laialdase kasutamise pärast ning nõuab, et Tadžikistani valitsus viiks ellu oma 2013. aasta augusti tegevuskava piinamisvastase komitee soovitude rakendamiseks;
15. võtab teadmiseks Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo 1. märtsil 2015. aastal toimunud Tadžikistani parlamendivalimiste vaatlemise missiooni järeldused, mille kohaselt nimetatud valimised toimusid piirangutest mõjutatud poliitilises ruumis ega taganud kandidaatidele võrdsed konkurentsitingimusi, ning palub Tadžikistani ametivõimudel õigeaegselt nimetatud soovitude põhjal meetmeid võtta;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa välisteenistusele, nõukogule, komisjonile, ELi inimõiguste eriesindajale, ELi Kesk-Aasia eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning Tadžikistani valitsusele ja Tadžikistani presidendile Emomali Rahmonile.

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0276

Vietnam

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Vietnami kohta (2016/2755(RSP))

(2018/C 086/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Vietnami,
  - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 18. detsembri 2015. aasta avaldust advokaat Nguyễn Văn Đài vahistamise kohta,
  - võttes arvesse ELi riigipeade ja valitsusjuhtide 7. märtsi 2016. aasta avaldust,
  - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku pressiesindaja pressiavaldust, mille ta tegi 13. mail 2016. aastal Genfis Türgi, Gambia ja Vietnami kohta,
  - võttes arvesse usu- ja veendumusvabadust käsitleva ÜRO eriraportööri Heiner Bielefeldti ja piinamisküsimusi käsitleva ÜRO eriraportööri Juan E. Méndeze 3. juuni 2016. aasta deklaratsiooni, mida toetasid inimõiguste kaitsjate olukorda käsitlev ÜRO eriraportöör Michel Forst, rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabaduse õigust käsitlev ÜRO eriraportöör Maina Kiai, arvamus- ja sõnavabaduse õiguse edendamist ja kaitset käsitlev ÜRO eriraportöör David Kaye, naistevastast vägivalda, selle põhjuseid ja tagajärgi käsitlev ÜRO eriraportöör Dubravka Šimonović ning meelevaldse kinnipidamise küsimusega tegelev tööriühm,
  - võttes arvesse ELi ja Vietnami vahel 27. juunil 2012. aastal allkirjastatud partnerlus- ja koostöölepingut ning iga-aastast ELi ja Vietnami valitsuse vahel peetavat ELi-Vietnami inimõigustealast dialoogi, mis toimus viimati 15. detsembril 2015. aastal,
  - võttes arvesse ELi inimõigustealaseid suuniseid,
  - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Vietnam ühines 1982. aastal,
  - võttes arvesse rahvusvahelist konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, mille osaline Vietnam on olnud alates 1982. aastast,
  - võttes arvesse ÜRO piinamisvastast konventsiooni, mille Vietnam ratifitseeris 2015. aastal,
  - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu poolt 28. jaanuaril 2014. aastal avaldatud Vietnami inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise tulemusi,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et EL peab Vietnamit tähtsaks partnerriiks Aasias; arvestades, et 2015. aastal oli ELi-Vietnami suhete 25. aastapäev; arvestades, et kaubanduse ja abi valdkonnast alguse saanud suhted on muutunud kiiresti mitmekülgsemaks;
- B. arvestades, et Vietnam on olnud alates 1975. aastast üheparteiline riik, kus Vietnami Kommunistlik Partei ei luba oma juhtrolli vaidlustada ning kontrollib rahvuskogu ja kohtuid;
- C. arvestades, et Vietnami ametivõimud võtsid karme meetmeid vastuseks meelevaldustele, mis toimusid kogu riigis 2016. aasta mais ja mis korraldati pärast ökoloogilist katastroofi, mis hävitas suure osa riigi kalavarudest;

Neljapäev, 9. juuni 2016

- D. arvestades, et Vietnami advokaat ja inimõiguste aktivist Lê Thu Hà vahistati 16. detsembril 2015, st samal ajal kui üks teine väljapaistev inimõiguste advokaat Nguyễn Văn Đài, kes vahistati riigivastase propaganda korraldamise eest; arvestades, et 22. veebruaril 2016 ründas inimõiguste kaitsjat Trần Minh Nhật tema kodus Lâm Hà distriktis Lâm Đồngi provintsis politseinik; arvestades, et Trần Huỳnh Duy Thức, kes vangistati 2009. aastal pärast ilma sisulise kaitseta kohtuprotsessi, sai karistuseks 16 aastat, millele järgneb viis aastat koduaresti; arvestades, et valitseb tõsine mure praegu koduarestis oleva budistist teisitimõtleva Thích Quảng Độ halveneva tervise pärast;
- E. arvestades, et sõltumatud erakonnad, ametiühingud ja inimõigusorganisatsioonid on Vietnamis keelatud ning avalikeks kogunemisteks on vaja ametlikku luba; arvestades, et mõnesid rahumeelseid proteste on politsei tugevalt valvanud ja hoidnud tähtsaid aktiviste koduarestis, samal ajal kui teised meeleavaldused saadeti laiali või lausa keelati nende toimumine;
- F. arvestades, et ulatuslikud politseimeetmed meeleavaldustel osalemise ärahoidmiseks ja selle eest karistamiseks on toonud kaasa rea inimõiguste rikkumisi, sh piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärkust alandava kohtlemise ja karistamise, samuti rahumeelse kogunemise õiguse ja liikumisvabaduse rikkumised; arvestades, et vangide kinnipidamistingimused ja kohtlemine on karmid ning on teatatud vähemalt seitsme politsei poolt vahi all peetud isiku surmast 2015. aastal, kusjuures kahtlustatakse võimalikku piinamist politsei poolt või muid väärkohtlemise vorme;
- G. arvestades, et kuigi Vietnam tunnustas ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2014. aasta juuni korrapärasel läbivaatamisel esitatud 227 soovitusel 182, lükkas ta tagasi sellised soovitused nagu poliitvangide ja ilma süüdistuse või kohtuprotsessita kinnipeetavate inimeste vabastamine, õigusreform poliitilistel põhjustel vangistamise lõpetamiseks, sõltumatu riikliku inimõigusasutuse loomine ja muud sammud, mille eesmärk on edendada üldsuse osalemist; arvestades, et Vietnam on siiski hiljuti lubanud rahvusvahelistel inimõigusrühmadel kohtuda opositsiooni esindajatega ja valitsusametnikega esimest korda pärast Vietnami sõja lõppu;
- H. arvestades, et Vietnam kasutab jätkuvalt kriminaalkodeksis ebamääraselt sõnastatud „riikliku julgeoleku“ sätteid, nagu „riigivastane propaganda“, „õõnestamine“ või „demokraatlike vabaduste kuritarvitamine“, et süüdistada kuritegudes ja sundida vaikima poliitilisi teisitimõtlevaid, inimõiguste kaitsjaid ja valitsuse kriitikuteks peetavaid inimesi;
- I. arvestades, et 2016. aasta mais keelati BBC korrespondendil Jonathan Headil väidetavalt kajastada president Obama Vietnami-visitit ja tema akrediteering võeti ametlikku põhjust esitamata ära; arvestades, et ajalehe Nguyễn Cao Tuôi endise peatoimetaja Kim Quốc Hoa ajakirjanikulitsents tühistati 2015. aasta algul ja hiljem, pärast seda, kui ajaleht oli paljastanud mitme korrumppeerunud ametniku juhtumid, võeti ta kriminaalkodeksi artikli 258 alusel demokraatlike vabaduste kuritarvitamise eest vastutusele;
- J. arvestades, et Vietnam on Piirideta Reporterite 2016. aasta ajakirjandusvabaduse indeksis 180 riigi seas 175. kohal, kuna Vietnami trüki- ja ringhäälingumeediat kontrollivad kommunistlik partei, sõjavägi ja muud valitsusasutused; arvestades, et 2013. aasta dekreediga nr 72 piiratakse lisaks sõnavõtte blogides ja sotsiaalmeedias ning 2014. aasta dekreediga nr 174 kehtestatakse karmid karistused sotsiaalmeedia ja internetikasutajatele, kes levitavad „riigivastast propagandat“ või „reaktsioonilisi ideoloogiaid“;
- K. arvestades, et usu- ja veendumusvabadust surutakse maha ning paljud usuvähemused kannatavad raskekujulise usulise tagakiusamise all, teiste hulgas katoliku kiriku ja tunnustamata uskude, nagu Vietnami ühendatud budistliku kiriku ja mitme protestantliku kiriku liikmed ning etno-usulise Montagnardi vähemuse liikmed, nagu täheldas usu- ja veendumusvabadust käsitlev ÜRO eriraportöör oma Vietnami-visitidi ajal;

Neljapäev, 9. juuni 2016

- L. arvestades, et 2016. aasta aprillis võttis Vietnam vastu teabele juurdepääsu seaduse ja muudetud ajakirjandusseaduse, mis piiravad sõnavabadust ja tugevdavad tsensuuri, samuti eeskirjad, millega keelatakse meeleavaldused kohtute juures kohtuprotsesside ajal;
- M. arvestades, et Vietnam langes Maailma Majandusfoorumi soolise ebavõrdsuse indeksis 42. kohalt 2007. aastal 83. kohale 2015. aastal, ning arvestades, et konventsioonis naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta kritiseeriti Vietnami ametivõime selle eest, et nad ei ole aru saanud „tõelise soolise võrdõiguslikkuse mõistest“; arvestades, et mõnede le edusammudele vaatamata on koduvägivald, naiste ja tütarlastega kauplemine, prostitutsioon, HIV/AIDS ning seksuaal- ja reproduktiivõiguste rikkumine Vietnamis jätkuvalt probleemiks;
- N. arvestades, et laiahaardelise partnerlus- ja koostöölepingu eesmärk on luua kaasaegne, laiapõhjaline ja vastastikku kasulik partnerlus, mille aluseks on ühised huvid ja põhimõtted, nagu võrdsus, vastastikune austus, õigusriik ja inimõigused;
- O. arvestades, et EL peab Vietnami jätkuvalt edusamme sotsiaalmajanduslike õiguste vallas kiiduväärseks, kuid on väljendanud pidevalt muret poliitiliste ja kodanikuõiguste olukorra pärast; arvestades, et EL tõstatab iga-aastases inimõigustealases dialoogis sõna-, ajakirjandus- ja kogunemisvabaduse piiramise küsimuse;
- P. arvestades, et EL on Vietnami suurim eksporditur; arvestades, et EL koos oma liikmesriikidega on Vietnamile suurim ametliku arenguabi andja, ja arvestades, et ELi eelarves suurendatakse ajavahemikul 2014–2020 selleks otstarbeks ettenähtud vahendeid 30 % ehk 400 miljoni euroni;
1. peab tervitatavaks ELi ja Vietnami vahelist tugevdatud partnerlust ja inimõigustealast dialoogi; peab kiiduväärseks, et Vietnam ratifitseeris eelmisel aastal ÜRO piinamise vastase konventsiooni;
  2. palub Vietnami valitsusel lõpetada viivitamata igasugune inimõiguste, ühiskonna- ja keskkonnaaktivistide ahistamine, hirmutamise ja tagakiusamine; nõuab, et valitsus austaks nende aktivistide õigust rahumeelsele protestimisele ja vabastaks kõik isikud, keda ikka veel alusetult kinni peetakse; nõuab, et viivitamata vabastataks kõik õigusvastaselt vahistatud ja vangistatud aktivistid, nagu Lê Thu Hà, Nguyễn Văn Đai, Trần Minh Nhật, Trần Huỳnh Duy Thức ja Thích Quảng Đức;
  3. väljendab sügavat muret vägivalda kasutamise suurenemise pärast vietnamlastest protestijate vastu, kes väljendavad oma meelepaha kalade massilise suuremise pärast riigi keskosa rannikul; nõuab, et selle keskkonnakatastroofi uurimise tulemused avalikustataks ja selle eest vastutajad toodaks kohtu ette; palub Vietnami valitsusel austada kogunemisvabaduse õigust vastavalt riigi rahvusvahelistele inimõigustealastele kohustustele;
  4. mõistab hukka selliste Vietnami ajakirjanike ja blogipidajate nagu Nguyễn Hữu Vinh ja tema kolleegi Nguyễn Thị Minh Thúy ning Đặng Xuân Diệtu süüdimõistmise ja neile ränga karistuse määramise ning nõuab nende vabastamist;
  5. mõistab hukka jätkuva inimõiguste rikkumise Vietnamis, sealhulgas poliitilise hirmutamise, ahistamise, rünnakud, meelevaldsed vahistamised, karmid vanglakaristused ja ebaõiglasel kohtuprotsessid, mis saab osaks nii veebikeskkonnas kui ka väljaspool seda tegutsevatele poliitilistele aktivistidele, ajakirjanikele, teisitimõtlejatele ja inimõiguste kaitsjatele ning millega Vietnam rikub selgelt oma inimõiguste valdkonnas võetud rahvusvahelisi kohustusi;
  6. väljendab muret selle pärast, et rahvuskogus on arutlusel ühendusi käsitlev seadus ning veendumusi ja usku käsitlev seadus, mis ei vasta rahvusvahelistele normidele ühinemisvabaduse ning usu- ja veendumusvabaduse kohta;
  7. nõuab tungivalt, et Vietnam tugevdaks koostööd inimõiguste mehhanismidega ja parandaks ÜRO inimõigustealaste lepingute alusel loodud organite aruandlusmehhanismide järgimist; kordab oma nõudmist rakendada paremini inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise soovitusi;

Neljapäev, 9. juuni 2016

8. kordab oma nõudmist vaadata läbi Vietnami kriminaalkoodeksi teatavad artiklid, mida kasutatakse sõnavabaduse mahasurumiseks; peab kahetsusväärseks, et 18 000 vangi hulgas, kellele 2. septembril 2015 amnestia anti, ei olnud mitte ühtki poliitvangi; mõistab hukka Vietnami kinnipidamis- ja vanglatingimused ning nõuab, et Vietnami ametivõimud tagaksid õigusnõustajatele piiramatu juurdepääsu;
  9. nõuab tungivalt, et Vietnami valitsus kehtestaks oma politseijõududele ja julgeolekuasutustele tulemuslikud aruandlusmehhanismid, et teha lõpp vangide ja kinnipeetavate väärkohtlemisele;
  10. palub ametivõimudel lõpetada usuline tagakiusamine ja muuta usukogukondade staatust käsitlevaid õigusakte, et taastada tunnustamata uskude õiguslik staatus; palub Vietnamil võtta tagasi veendumusi ja usku käsitleva seaduse viies eelnõu, mis on praegu rahvuskogus arutlusel, ja koostada uus eelnõu, mis vastab Vietnami kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklist 18 tulenevatele kohustustele; nõuab usujuhtide, sh pastor Nguyễn Công Chính, Trần Thị Hồngí ja Ngô Hào vabastamist;
  11. nõuab, et Vietnam võitleks naiste diskrimineerimise vastu, kehtestades selleks inimkaubanduse vastased seadused ja võttes tulemuslikke meetmeid koduvägivalla ja reproduktiivõiguste rikkumise piiramiseks;
  12. kiidab Vietnami tema juhtrolli eest Aasias lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste (LGBTI-inimesed) õiguste edendamisel, eelkõige hiljuti vastu võetud abielu- ja perekonnaseaduse eest, mis lubab samasooliste isikute abieluseremooniad;
  13. palub, et Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) valitsustevaheline inimõiguste komisjon uuriks inimõiguste olukorda Vietnamis, pöörates erilist tähelepanu sõnavabadusele, ning esitaks riigile oma soovitusel;
  14. palub Vietnami valitsusel esitada alaline kutse ÜRO erimenetlustele ning eelkõige kutsed sõnavabaduse ja teabele juurdepääsuga tegelevale eriraportöörile ning inimõiguste kaitsjate olukorraga tegelevale eriraportöörile;
  15. nõuab, et EL tugevdaks laiahaardelise partnerlus- ja koostöölepingu raames inimõigustealast poliitilist dialoogi Vietnamiga;
  16. palub ELi delegatsioonidel kasutada kõiki sobivaid vahendeid ja instrumente, et olla Vietnami valitsusele nende sammude astumisel toeks ning toetada ja kaitsta inimõiguste kaitsjaid; rõhutab ELi ja Vietnami võimude vahelise inimõigustealase dialoogi tähtsust, eelkõige kui sellele dialoogile järgneb tegelik elluviimine; rõhutab, et nimetatud dialoog peaks olema tõhus ja suunatud tulemuste saavutamisele;
  17. tunnustab Vietnami valitsuse pingutusi ELi ja ASEANi suhete tugevdamisel ja tema toetust ELi liikmesusele Ida-Aasia tippkohtumisel;
  18. peab kiiduväärseks, et Vietnam on saavutanud märkimisväärse arvu aastatuhande arengueesmärkidest, ja palub komisjonil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajal ja komisjoni asepresidendil toetada 2015. aasta järgse arengukava raames jätkuvalt Vietnami ametivõime ning riigi valitsusväliseid organisatsioone ja kodanikuühiskonna organisatsioone;
  19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Vietnami valitsusele ja rahvuskogule, ASEANi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ja ÜRO peasekretärile.
-

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0279

Määrus Euroopa Liidu avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse kohta

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Euroopa Liidu avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse kohta (2016/2610(RSP))

(2018/C 086/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 225,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 298,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 41, milles sätestatakse, et õigus heale haldusele on põhiõigus,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust Euroopa Liidu avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse kohta (O-000079/2016 – B8-0705/2016),
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsiooni soovitustega Euroopa Komisjonile Euroopa Liidu haldusmenetlusõiguse kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5, artikli 123 lõiget 2 ja artikli 46 lõiget 6,

1. tuletab meelde, et Euroopa Parlament palus oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 225 kohaselt võtta ELi toimimise lepingu artikli 298 alusel vastu määrus Euroopa Liidu avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse kohta, kuid hoolimata asjaolust, et resolutsioon võeti vastu valdava enamuse toetusel (572 poolt- ja 16 vastuhäält ning erapooletuid oli 12), ei järgnenud parlamendi nõudmisele komisjoni ettepanekut;

2. kutsub komisjoni üles kaaluma lisas esitatud ettepanekut võtta vastu määrus;
3. kutsub komisjoni üles esitama seadusandliku ettepaneku, mis lisatakse komisjoni 2017. aasta tööprogrammi;
4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb Euroopa Liidu avatud, tõhusat ja sõltumatut haldust

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 298,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

⁽¹⁾ ELT C 440, 30.12.2015, lk 17.

Neljapäev, 9. juuni 2016

ning arvestades järgmist:

- (1) Seoses Euroopa Liidu pädevuste arenguga puutuvad kodanikud üha enam kokku liidu institutsioonide, organite ja asutustega, kuid nende menetlusõigused ei ole alati piisavalt kaitstud.
- (2) Õigusriigi põhimõtet järgivas liidus on vaja tagada, et menetlusõigused ja -kohustused on alati piisavalt kindlaks määratud, neid arendatakse ja täidetakse. Kodanikel on õigus oodata liidu institutsioonidelt, organitelt ja asutustelt suurt läbipaistvust ja tõhusust ning kiiret tegutsemist ja reageerimist. Samuti on kodanikel õigus saada piisavat teavet võimaluse kohta võtta küsimuses edasisi meetmeid.
- (3) Olemasolevad hea halduse normid ja põhimõtted on laiali väga erinevates allikates: esmases õiguses, teisestest õigusaktides, Euroopa Kohtu praktikas, mittesiduvates aktides ja liidu institutsioonide ühepoolsetes kohustustes.
- (4) Aastate jooksul on liit arendanud välja suure hulga valdkondlikke haldusmenetlusi nii siduvates kui ka mittesiduvates õigusaktides, võtmata alati arvesse süsteemi üldist sidusust. Menetluste mitmekesisus on kaasa toonud lüngad ja ebakõlad.
- (5) Kuna liidul puuduvad ühtsed ja terviklikud kodifitseeritud haldusnormid, on kodanikel raske mõista oma liidu õigusest tulenevaid haldusmenetluslikke õigusi.
- (6) 2000. aasta aprillis tegi Euroopa Ombudsman institutsioonidele ettepaneku Euroopa hea halduse tava juhendi kohta, olles veendunud, et sama juhend peaks kohalduma kõikidele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.
- (7) Oma 6. septembri 2001. aasta resolutsioonis kiitis parlament koos muudatustega heaks Euroopa Ombudsmani koostatud juhendi projekti ja palus komisjonil esitada ettepaneku võtta vastu hea halduse tava juhendit sisaldav määrus, tuginedes Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 308.
- (8) Eri institutsioonide poolt seejärel vastu võetud asutusesisesed käitumisjuhendid, mis enamjaolt põhinevad ombudsmani juhendil, on piiratud mõjuga ja omavahel erinevad ega ole õiguslikult siduvad.
- (9) Lissaboni lepingu jõustumine andis liidule õigusliku aluse haldusmenetluse määruse vastuvõtmiseks. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 298 on sätestatud määruste vastuvõtmine selle tagamiseks, et liidu institutsioone, organeid ja asutusi abistaks nende ülesannete täitmisel avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa haldus. Lisaks andis Lissaboni lepingu jõustumine Euroopa Liidu põhiõiguste hartale (edaspidi „harta“) samasuguse õigusliku tähenduse nagu aluslepingutel.
- (10) Harta V jaotise („Kodanike õigused“) artiklis 41 on sätestatud õigus heale haldusele ning asjaolu, et igaühel on õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul. Lisaks sellele on harta artiklis 41 esitatud mitteammendav nimekiri õiguse heale haldusele määratluse mõnedest elementidest, nagu õigus olla ära kuulatud, igaühe õigus tutvuda teda puudutavate andmetega, asutuste kohustus põhjendada oma otsuseid ning võimalus saada hüvitist mis tahes kahju eest, mida institutsioonid või nende teenistujad on oma ülesannete täitmisel tekitanud, samuti keelelised õigused.
- (11) Liidu tõhus halduskorraldus on avalikes huvides hädavajalik. Normide ja menetluste liiga suur ja ka liiga väike hulk võib kaasa tuua haldusomavoli, mis võib samuti tuleneda vastuoluliste, ebahühtlaste või ebaselgete normide ja menetluste olemasolust.
- (12) Nõuetekohaselt struktureeritud ja sidusad haldusmenetlused toetavad tõhusat haldust ja aitavad maksma panna õigust heale haldusele, mis on tagatud liidu õiguse üldpõhimõttena ja harta artiklis 41.

Neljapäev, 9. juuni 2016

- (13) Euroopa Parlament nõudis oma 15. jaanuari 2013. aasta resolutsioonis Euroopa haldusmenetlusõigust käsitleva määruse vastuvõtmist, et tagada õigus heale haldusele avatud, tõhusa ja sõltumatu Euroopa halduse abil. Liidu institutsioonide, organite ja asutuste tasandi haldusmenetluse ühiste normide kehtestamine peaks parandama õiguskindlust, täitma lüngad liidu õigussüsteemis ning aitama seeläbi paremini järgida õigusriigi põhimõtet.
- (14) Käesoleva määruse eesmärk on kehtestada menetlusnormid, mida liidu haldusasutused peaksid oma haldustegevuses järgima. Menetlusnormide eesmärk on tagada avatud, tõhus ja sõltumatu haldus ning panna nõuetekohaselt maksma õigus heale haldusele.
- (15) Vastavalt ELI toimimise lepingu artiklile 298 ei tuleks käesolevat määrust kohaldada liikmesriikide haldusasutustele. Lisaks sellele ei tuleks käesolevat määrust kohaldada seadusandlike menetluste, kohtumenetluste ja delegeeritud õigusaktide, rakendusaktide ja otseselt aluslepingutel põhinevate muude kui seadusandlike aktide vastuvõtmiseni viivate menetluste suhtes.
- (16) Käesolevat määrust tuleks kohaldada liidu haldusasutustele, ilma et see piiraks muude liidu õigusaktide kohaldamist, milles on sätestatud haldusmenetluse erinormid. Kuid valdkondlikud haldusmenetlused ei ole täiesti sidusad ja terviklikud. Eesmärgiga tagada liidu haldusasutuste haldustegevuse üldine sidusus ning täielikult austada õigust heale haldusele, tuleks haldusmenetluse erinorme sätestavaid õigusakte seetõttu tõlgendada kooskõlas käesoleva määrusega ja nende lüngad tuleks täita käesoleva määruse vastavate sätetega. Käesolevas määruses on kehtestatud õigused ja kohustused vaikimisi kehtiva normina kõikide liidu õiguse kohaste haldusmenetluste suhtes ning seetõttu vähendab määrus valdkondlike õigusaktide alusel kohaldatavate menetlusnormide killustatust.
- (17) Käesolevas määruses sätestatud haldusmenetluse normide eesmärk on rakendada hea halduse tava põhimõtteid, mis on sätestatud suures hulgas õiguslikes allikates Euroopa Kohtu praktika valguses. Need põhimõtted on loetletud allpool ning nende sõnastus peaks inspireerima käesoleva määruse sätete tõlgendamist.
- (18) Õigusriigi põhimõte, mida on meelde tuletatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2, on liidu väärtuste keskmes. Selle põhimõtte kohaselt peab iga liidu tegevus põhinema pädevuse andmise põhimõtte kohaselt aluslepingutel. Lisaks sellele nõuab õigusriigi põhimõttest tulenev õiguspärasuse põhimõte, et liidu haldusasutuste tegevus on täielikult kooskõlas seadusega.
- (19) Liidu iga õigusakt peab vastama proportsionaalsuse põhimõttele. See nõuab, et liidu haldusasutuste iga meede oleks asjakohane ja vajalik kõnealuse meetme õiguspärasuse eesmärkide saavutamiseks: kui on valida mitme potentsiaalselt sobiva meetme vahel, tuleb valida kõige vähem koormust tekitav võimalus ning haldusasutuste kehtestatavad lõivud ei tohi olla ebaproportsionaalsed taotletava eesmärgi suhtes.
- (20) Õigus heale haldusele nõuab, et liidu haldusasutused võtaksid haldusaktid vastu haldusmenetluste kohaselt, mis tagavad erapooletuse, õigluse ja õigeaegsuse.
- (21) Õigus heale haldusele nõuab, et igast otsusest haldusmenetluse algatamise kohta tuleb teavitada osapooli ning esitada neile teave, mis võimaldab neil kasutada haldusmenetluse jooksul oma õigusi. Nõuetekohaselt põhjendatud ja erandlikel juhtudel, kui seda nõuab avalik huvi, võib liidu haldusasutus teavitamisega viivitada või sellest loobuda.
- (22) Kui haldusmenetlus on algatatud osapoolle taotluse alusel, teeb õigus heale haldusele liidu haldusasutustele kohustuseks teavitada taotluse kättesaamisest kirjalikult. Kättesaamisest teavitamisel tuleks esitada teave, mis võimaldab osapoolel kasutada oma õigusi kaitsele haldusmenetluse jooksul. Kuid liidu haldusasutustel peaks olema õigus lükata tagasi mõttetud või pahatahtlikud taotlused, sest need võivad kahjustada halduse tõhusust.

Neljapäev, 9. juuni 2016

- (23) Õiguskindluse huvides tuleks haldusmenetlus algatada mõistliku aja jooksul pärast sündmuse toimumist. Seetõttu peaksid käesolevas määruses sisalduma sätted aegumistähtaja kohta.
- (24) Õigus heale haldusele nõuab, et liidu haldusasutused rakendaksid hoolsuskohustust, mis kohustab haldusasutust hoolikal ja erapooletul viisil kindlaks tegema ja läbi vaatama juhtumi kõik asjassepuutuvad faktilised ja õiguslikud elemendid, võttes menetluse igas etapis arvesse kõiki asjakohaseid huvisid. Sel eesmärgil peaks liidu haldusasutustel olema õigus kuulata ära osapoolte, tunnistajate ja ekspertide ütlused, nõuda dokumente ja andmeid ning korraldada külastusi ja kontrollimisi. Ekspertide valikul peaksid liidu haldusasutused tagama, et need on tehniliselt pädevad ega ole mõjutatud huvide konfliktist.
- (25) Liidu haldusasutuse läbiviidava uurimise ajal peaks osapooltel olema kohustus teha koostööd, aidates haldusasutustel teha kindlaks juhtumi fakte ja asjaolusid. Kui liidu haldusasutus palub osapooltel teha koostööd, peaks ta andma neile vastamiseks mõistliku tähtaja ning peaks neile meelde tuletama õigust hoiduda enesesüüdamisest, kui haldusmenetlus võib kaasa tuua karistuse.
- (26) Õigus olla liidu haldusasutuste poolt erapooletult koheldud tuleneb põhiõigusest heale haldusele ning tähendab töötajate kohustust hoiduda osalemast haldusmenetluses, milles neil on otsene või kaudne isiklik huvi, muu hulgas eelkõige perekondlik või finantshuvi, mis võib nende erapooletust kahjustada.
- (27) Õigus heale haldusele võib eeldada, et haldusasutus teostab teatavatel asjaoludel kontrolle, kui see on vajalik liidu õiguse kohase kohustuse täitmiseks või eesmärgi saavutamiseks. Kontrollide puhul tuleks järgida teatavaid tingimusi ja korda, et kaitsta osapoolte huvisid.
- (28) Õigust olla ära kuulatud tuleks järgida kõikide isiku vastu algatatud menetluste puhul, mis võivad kaasa tuua kõnealust isikut negatiivselt mõjutava meetme. Seda ei tohiks välistada ega piirata ühegi seadusandliku meetmega. Õigus olla ära kuulatud eeldab, et asjaomane isik saab täpse ja tervikliku ülevaate esitatud väidete või vastuväidete kohta ning talle antakse võimalus esitada märkusi faktide tõesuse ja asjakohasuse ning kasutatud dokumentide kohta.
- (29) Õigus heale haldusele hõlmab haldusmenetluse osapoolte õigust pääseda ligi teda puudutavale toimikule, mis on samuti hädavajalik selleks, et kasutada õigust olla ära kuulatud. Kui konfidentsiaalsuse ning ameti- ja ärisaladustega seotud õiguspäraste huvide tõttu ei ole võimalik kõikidele andmetele juurdepääsu anda, tuleks osapooltele esitada vähemalt piisav kokkuvõtte toimiku sisust. Selleks et hõlbustada isiku juurdepääsu teda puudutavatele andmetele ning seeläbi tagada teabe läbipaistev haldamine, peaksid liidu haldusasutused registreerima saadud ja saadetud kirjad, saadud dokumendid ja võetud meetmed, ning koostama säilitatavate toimikute indeksi.
- (30) Liidu haldusasutused peaksid võtma haldusaktid vastu mõistliku aja jooksul. Aeglane haldus on halb haldus. Viivitusi haldusakti vastuvõtmisel tuleks põhjendada ning haldusmenetluse osapoolt tuleks sellest nõuetekohaselt teavitada ja esitada talle haldusakti vastuvõtmise eeldatav kuupäev.
- (31) Õigus heale haldusele kehtestab liidu haldusasutustele kohustuse esitada selgelt põhjendused, millel haldusakt põhineb. Põhjendustes tuleks ära märkida akti õiguslik alus, selle vastuvõtmiseni viinud üldine olukord ning üldised eesmärgid, mida sellega kavatsetakse saavutada. Seal tuleks avaldada selgelt ja ühemõtteliselt akti vastu võtnud pädeva asutuse kaalutlused sellisel viisil, mis võimaldab asjaomastel osapooltel otsustada, kas nad soovivad kaitsta oma õigusi, esitades taotluse kohtulikuks läbivaatamiseks.
- (32) Vastavalt õigusele tõhusale õiguskaitsevahendile ei tohi ei liit ega liikmesriigid teha sisuliselt võimatuks ega ülemäära keeruliseks liidu õigusega antud õiguste kasutamist. Selle asemel on nad kohustatud tagama tegeliku ja tulemusliku õiguskaitse ning hoiduma kohaldamast selliseid norme või menetlusi, mis võivad kas või ajutiselt takistada liidu õiguse kohaldamist täies ulatuses.

Neljapäev, 9. juuni 2016

- (33) Selleks, et õigust tõhusale õiguskaitsevahendile oleks lihtsam kasutada, peaksid liidu haldusasutused oma haldusaktides osutama, millised õiguskaitsevahendid on kättesaadavad osapooltele, kelle õigusi ja huve need aktid mõjutavad. Lisaks võimalusele algatada kohtumenetlus või esitada kaebus Euroopa Ombudsmanile tuleks osapooltele anda õigus taotleda halduskorras läbivaatamist ja neile tuleks anda teavet sellise taotluse esitamise menetluse ja tähtaja kohta.
- (34) Halduskorras läbivaatamise taotlus ei piira osapoolte õigust kasutada õiguskaitsevahendit. Kohtuliku läbivaatamise taotluse esitamise ajalise piirangu tõttu loetakse haldusakt lõplikuks, kui osapool ei esita asjaomase ajavahemiku jooksul halduskorras läbivaatamise taotlust. Kui osapool esitab halduskorras läbivaatamise taotluse, on lõplik haldusakt halduskorras läbivaatamise lõpus esitatav akt.
- (35) Vastavalt läbipaistvuse ja õiguskindluse põhimõtetele peaksid haldusmenetluse osapooled suutma selgelt mõista oma õigusi ja kohustusi, mis tulenevad neile suunatud haldusaktist. Neil põhjustel peaksid liidu haldusasutused tagama, et haldusaktid on sõnastatud selges, lihtsas ja arusaadavas keeles ning neid hakatakse kohaldama pärast osapoolte teavitamist. Selle kohustuse täitmisel peavad liidu haldusasutused kasutama asjakohaselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning kohanduma selle arenguga.
- (36) Läbipaistvuse ja tõhusa halduse eesmärgil peaksid liidu haldusasutused tagama, et haldusaktides sisalduvad tehnilised, arvutus- jms vead parandab pädev asutus.
- (37) Õigusriigi põhimõttest tulenev õiguspärasuse põhimõte kehtestab liidu haldusasutustele kohustuse õigusvastased haldusaktid parandada või kehtetuks tunnistada. Kuid arvestades, et haldusakti parandamine või kehtetuks tunnistamine võib olla vastuolus õigustatud ootuse kaitse ja õiguskindluse põhimõttega, peaks liidu haldusasutus hoolikalt ja erapooletult hindama parandamise või kehtetuks tunnistamise mõju teistele osapooltele ning lisama sellise hindamise järeldused akti muutmise või kehtetuks tunnistamise põhjendustele.
- (38) Liidu kodanikel on õigus kirjutada liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele igas aluslepingute keeles ja saada vastus samas keeles. Liidu haldusasutused peaksid austama osapoolte keelealaseid õigusi, tagades haldusmenetluse läbiviimise osapoolte valitud aluslepingute keeles. Juhul kui haldusmenetluse algatab liidu haldusasutus, tuleks esimene teade koostada ühes aluslepingute keeles vastavalt liikmesriigile, kus osapool asub.
- (39) Haldusmenetluse puhul on eriti tähtsad läbipaistvuse põhimõte ja õigus dokumentidele juurde pääseda, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 15 lõike 3 alusel vastu võetud õigusaktide kohaldamist. Nende põhimõtete mis tahes piiramine peaks toimuma kitsalt, et täita harta artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimusi, ning seetõttu peaks see olema sätestatud seaduses, austama õiguste ja vabaduste mõtet ning vastama proportsionaalsuse põhimõttele.
- (40) Õigus isikuandmete kaitsele nõuab, et piiramata ELi toimimise lepingu artikli 16 alusel vastu võetud õigusaktide kohaldamist, peaksid liidu haldusasutuste kasutatavad andmed oleksid täpsed, ajakohased ja õiguspäraselt talletatud.
- (41) Õigustatud ootuse kaitse põhimõte tuleneb õigusriigi põhimõttest ning nõuab, et avaliku sektori asutuste tegevus ei tohiks mõjutada isikute seaduslikke õigusi ja lõplikke õiguslikke olukordi, välja arvatud juhul, kui see on avalikes huvides tingimata vajalik. Õigustatud ootust tuleks haldusakti parandamisel ja kehtetuks tunnistamisel nõuetekohaselt arvesse võtta.
- (42) Õiguskindluse põhimõte nõuab, et liidu eeskirjad oleksid selged ja täpsed. Selle põhimõtte eesmärk on tagada, et liidu õigusega reguleeritud olukorrad ja õiguslikud suhted on prognoositavad, nii et isikutel on võimalik

Neljapäev, 9. juuni 2016

ühemõtteliselt kindlaks teha, millised on nende õigused ja kohustused, ning vastavalt tegutseda. Õiguskindluse põhimõtte kohaselt ei tohiks võtta tagasiulatuvaid meetmeid, välja arvatud õiguslikult põhjendatud olukorras.

- (43) Eesmärgiga tagada liidu haldusasutuste tegevuse üldine sidusus, peaksid üldiselt kohaldatavad haldusaktid vastama käesolevas määruses osutatud hea halduse põhimõtetele.
- (44) Käesoleva määruse tõlgendamisel tuleks eelkõige arvesse võtta võrdset kohtlemist ja diskrimineerimise vältimist, mida kohaldatakse haldustegevuse suhtes kui õigusriigi põhimõtte ning tõhusa ja sõltumatu Euroopa halduse põhimõtte tähtsat tulemust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja eesmärk

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse menetlusnormid, mis reguleerivad liidu haldusasutuste tegevust.
2. Määruse eesmärk on tagada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 41 sätestatud õigus heale haldusele avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse abil.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse liidu institutsioonide, organite ja asutuste haldustegevusele.
2. Määrust ei kohaldata liidu haldusasutuste tegevuse suhtes
  - a) seadusandlikes menetlustes,
  - b) kohtumenetlustes,
  - c) delegeeritud õigusaktide, rakendusaktide ja otseselt aluslepingutel põhinevate muude kui seadusandlike aktide vastuvõtmiseni viivates menetlustes.
3. Määrust ei kohaldata liikmesriikide haldusasutuste suhtes.

Artikkel 3

Käesoleva määruse ja liidu muude õigusaktide vaheline seos

Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks muude liidu õigusaktide kohaldamist, milles on sätestatud haldusmenetluse erinormid. Määrus täiendab neid liidu õigusakte, mida tuleb tõlgendada kooskõlas käesoleva määruse vastavate sätetega.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „liidu haldusasutused“ – liidu institutsioonide, organite ja asutuste haldusüksused;

Neljapäev, 9. juuni 2016

- b) „haldustegevus“ – liidu haldusasutuste tegevus liidu õiguse rakendamisel, välja arvatud artikli 2 lõikes 2 osutatud menetlused;
- c) „haldusmenetlus“ – liidu haldusasutuste poolt haldusaktide ettevalmistamise, vastuvõtmise, rakendamise ja täitmise tagamise protsess;
- d) „töötaja“ – ametnik personalieeskirjade artikli 1a tähenduses ning teenistuja, kes on määratletud Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 1 esimeses kuni kolmandas taandes;
- e) „pädev asutus“ – liidu institutsioon, organ või asutus või selle koosseisus olev üksus või liidu haldusasutuses selle ametikohal olev isik, mis või kes vastavalt kohaldatavale õigusele vastutab haldusmenetluse eest;
- f) „osapool“ – füüsiline või juriidiline isik, kelle õiguslikule seisundile võib haldusmenetluse tulemus mõju avaldada.

II PEATÜKK**HALDUSMENETLUSE ALGATAMINE***Artikkel 5**Haldusmenetluse algatamine*

Haldusmenetluse võib algatada liidu haldusasutus omal algatusel või osapoole taotluse alusel.

*Artikkel 6**Liidu haldusasutuse algatus*

1. Haldusmenetluse võib algatada liidu haldusasutus omal algatusel vastavalt pädeva asutuse otsusele. Pädev asutus uurib enne menetluse algatamise kohta otsuse tegemist konkreetse juhtumi asjaolusid.
2. Osapooli teavitatakse otsusest haldusmenetluse algatamise kohta. Enne teavitamist otsust ei avaldata.
3. Teavitamisega võib viivitada või selle ära jätta üksnes juhul, kui see on avalikes huvides rangelt vajalik. Otsust viivitamise või ärajätmise kohta põhjendatakse nõuetekohaselt.
4. Otsuses haldusmenetluse algatamise kohta on kirjas:
  - a) viitenumber ja kuupäev,
  - b) menetluse sisu ja eesmärk,
  - c) menetluse peamiste etappide kirjeldus,
  - d) vastutava töötaja nimi ja kontaktandmed,
  - e) pädev asutus,
  - f) haldusakti vastuvõtmise tähtaeg ja haldusakti tähtajaks vastu võtmata jätmise tagajärjed,
  - g) kättesaadavad õiguskaitsevahendid,
  - h) artiklis 28 viidatud veebisaidi olemasolu korral selle veebiaadress.

Neljapäev, 9. juuni 2016

5. Otsus haldusmenetluse algatamise kohta koostatakse aluslepingute keeles sõltuvalt liikmesriigist, kus osapooled asuvad.
6. Haldusmenetlus algatatakse mõistliku aja jooksul pärast selle sündmuse toimumise kuupäeva, mis oleks menetluse aluseks. Ühelgi juhul ei algatata seda rohkem kui 10 aastat pärast sellist sündmust.

Artikkel 7

Algamine taotluse alusel

1. Haldusmenetluse võib algatada üks osapool.
2. Taotluste suhtes ei kohaldata ebavajalikke vorminõudeid. Taotluses peab olema selgelt ära toodud osapoole nimi, teavituse saatmise aadress, taotluse eesmärk, asjakohased faktid ja taotluse põhjused, kuupäev ja koht ning pädev asutus, millele taotlus on adresseeritud. Taotlus esitatakse kirjalikult, kas paberil või elektrooniliselt. Taotlus koostatakse ühes aluslepingute keeltest.
3. Taotluse kättesaamise kohta saadetakse kirjalik kinnitus. Kättesaamiskinnitus koostatakse taotluse keeles ja selles on kirjas:
  - a) viitenumber ja kuupäev,
  - b) taotluse kättesaamise kuupäev,
  - c) menetluse peamiste etappide kirjeldus,
  - d) vastutava töötaja nimi ja kontaktandmed,
  - e) haldusakti vastuvõtmise tähtaeg ja haldusakti tähtajaks vastu võtmata jätmise tagajärjed,
  - f) artiklis 28 viidatud veebisaidi olemasolu korral selle veebiaadress.
4. Juhul kui taotlus ei vasta mõnele lõikes 2 esitatud nõuetest, esitatakse kättesaamiskinnituses mõistlik tähtaeg vea parandamiseks või puuduvate dokumentide esitamiseks. Mõttetud või ilmselgelt põhjendamatud taotlused võib vastuvõetamatutena tagasi lükata lühidalt põhjendatud kättesaamiskinnituse teel. Kättesaamiskinnitust ei saadeta juhul, kui üks ja sama taotluse esitaja esitab pahatahtlikult korduvaid taotlusi.
5. Juhul kui taotlus on adresseeritud asutusele, mis ei ole pädev seda käsitlema, edastab see asutus taotluse pädevale asutusele ning märgib kättesaamiskinnituses ära pädeva asutuse, millele taotlus on edastatud, või asjaolu, et küsimus ei kuulu liidu haldusasutuste pädevusse.
6. Kui pädev asutus jätkab haldusmenetlust, kohaldatakse vajadusel artikli 6 lõikeid 2–4.

III PEATÜKK

HALDUSMENETLUSE JUHTIMINE

Artikkel 8

Menetlusõigused

Osapooltel on menetluse juhtimisega seoses järgmised õigused:

- a) õigus saada kogu asjakohane menetluse puutuv teave selgel ja arusaadaval kujul;
- b) kui võimalik ja asjakohane, õigus esitada ja täita kõik menetlusega seotud formaalsused eemal olles ja elektrooniliselt;

Neljapäev, 9. juuni 2016

- c) õigus kasutada millist tahes aluslepingute keeltest ja valida, millises aluslepingute keeles nendega suheldakse;
- d) õigus saada teavitusi menetluse kõigi etappide kohta ja osapooli mõjutada võivate otsuste kohta;
- e) õigus olla esindatud advokaadi või mõne muu isiku poolt omal valikul;
- f) õigus maksta üksnes selliseid lõive, mis on mõistlikud ja proportsioonis kõnealuse menetluse kuludega.

*Artikkel 9**Kohustus viia läbi hoolikas ja erapooletu uurimine*

1. Pädev asutus uurib juhtumit hoolikalt ja erapooletult. Asutus võtab arvesse kõiki asjakohaseid tegureid ja kogub kogu vajaliku teabe, mille alusel teha otsus.
2. Vajaliku teabe kogumise eesmärgil võib pädev asutus vajaduse korral:
  - a) kuulata ära osapoolte, tunnistajate ja ekspertide ütlused,
  - b) nõuda dokumente ja andmeid,
  - c) korraldada külastusi ja kontrollimisi.
3. Osapooled võivad esitada tõendeid, mida peavad asjakohaseks.

*Artikkel 10**Kaasaaitamiskohustus*

1. Osapooled aitavad pädeval asutusel teha kindlaks juhtumi fakte ja asjaolusid.
2. Osapooltele määratakse mõistlik tähtaeg kaasaaitamistaotlusele vastamiseks, võttes arvesse taotluse pikkust ja keerukust ning uurimise nõudeid.
3. Juhul kui haldusmenetlus võib tuua kaasa karistuse, tuletatakse osapooltele meelde õigust hoiduda enesesüüstamisest.

*Artikkel 11**Tunnistajad ja eksperdid*

Tunnistajate ja ekspertide kuulamine võib toimuda pädeva asutuse algatusel või osapoolte ettepanekul. Pädev asutus tagab ekspertide valikul, et need on tehniliselt pädevad ega ole mõjutatud huvide konfliktist.

*Artikkel 12**Kontrollimine*

1. Kontrolle võib teostada, kui liidu seadusandliku aktiga on kehtestatud kontrollivolitused ja kui see on vajalik liidu õiguse kohase kohustuse täitmiseks või eesmärgi saavutamiseks.
2. Kontrolli teostatakse vastavalt kontrollivolitusi või -luba andvas aktis kehtestatud üksikasjadele ja piirides, mis käsitlevad meetmeid, mida võib võtta, ja rajatisi, mida võib läbi otsida. Kontrolli läbiviijad esitavad oma volitusi kasutades kirjaliku loa, kus on ära näidatud nende isikuandmed ja ametikoht.
3. Kontrolli eest vastutav asutus teatab kontrollitavale osapooltele kontrolli toimumise kuupäeva ja alguskellaaja. Osapoolel on õigus viibida kontrollimise ajal kohal ning avaldada arvamust ja esitada kontrolli kohta küsimusi. Kui see on avalikes huvides rangelt vajalik, võib kontrolli eest vastutav asutus teatamisega viivitada või sellest loobuda, põhjendades seda nõuetekohaselt.

Neljapäev, 9. juuni 2016

4. Kontrolli käigus selgitatakse kohalviibivatele osapooltele võimaluse piires kontrolli sisu ja eesmärgi, kontrollimeetlust ja sellele kohaldatavaid eeskirju ning järelemeetmeid ja kontrolli võimalikke tagajärgi. Kontrollimine viiakse läbi nii, et see ei häiriks põhjendamatult kontrolliobjekti ega isikut, kelle valduses see on.
5. Kontrolli läbiviijad koostavad viivitamata kontrolliaruande, milles tehakse kokkuvõtte kontrollimise panusest uurimise eesmärgi saavutamisse ja märgitakse ära olulised tähelepanekud. Kontrolli eest vastutav asutus saadab kontrolliaruande koopia osapooltele, kel on õigus kontrolli ajal kohal viibida.
6. Kontrolli eest vastutav asutus valmistab kontrollimise ette ja viib selle läbi tihedas koostöös selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus kontroll aset leiab, välja arvatud juhul, kui kontrolli subjektiks on liikmesriik ise või kui see kahjustaks kontrolli eesmärgi.
7. Kontrolli läbi viies ja kontrolliaruannet koostades võtab kontrolli eest vastutav asutus arvesse kõiki asjaomase liikmesriigi õigusaktidega kehtestatud menetluslikke nõudeid, mis täpsustavad vastuvõetavaid asitõendeid selle liikmesriigi haldus- või kohtumenetlustes, kus kasutamiseks kontrolliaruanne on mõeldud.

Artikkel 13

Huvide konflikt

1. Töötaja ei osale haldusmenetluses, milles tal on otsene või kaudne isiklik huvi, muu hulgas eelkõige perekondlik või finantshuvi, mis võib tema erapooletust kahjustada.
2. Asjaomane töötaja teatab huvide konfliktist pädevale asutusele, mis teeb konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades otsuse selle isiku haldusmenetlusest kõrvaldamise kohta.
3. Iga osapool võib nõuda mõne töötaja kõrvaldamist haldusmenetlusest huvide konflikti tõttu. Selleks tuleb kirjalik põhjendatud taotlus esitada pädevale asutusele, mis teeb otsuse pärast asjaomase töötaja ära kuulamist.

Artikkel 14

Õigus olla ära kuulatud

1. Osapooltel on õigus olla ära kuulatud enne mis tahes üksikmeetme võtmist, mis mõjuks neile negatiivselt.
2. Osapooltele antakse piisavalt teavet ja piisavalt aega ettevalmistamiseks.
3. Osapooltel võimaldatakse väljendada oma seisukohta vajadusel kirjalikult või suuliselt ning soovi korral võivad nad kasutada oma valitud isiku abi.

Artikkel 15

Õigus tutvuda toimikuga

1. Asjaomastele osapooltele võimaldatakse täielik juurdepääs toimikule, võttes samal ajal arvesse konfidentsiaalsuse ning ameti- ja ärisaladusega seotud õigustatud huve. Kõiki selle õiguse piiramisi põhjendatakse nõuetekohaselt.
2. Kui ei ole võimalik kogu toimikule juurdepääsu anda, esitatakse osapooltele piisav kokkuvõtte dokumentide sisust.

Artikkel 16

Registreerimiskohustus

1. Liidu haldusasutus registreerib iga toimiku puhul saadud ja saadetud kirjad, saadud dokumendid ja võetud meetmed. Liidu haldusasutus koostab säilitatud toimikute indeksi.
2. Andmeid säilitatakse täielikus kooskõlas andmekaitseõigusega.

Neljapäev, 9. juuni 2016

Artikkel 17

Tähtajad

1. Haldusaktid võetakse vastu ja haldusmenetlused lõpetatakse mõistliku aja jooksul ja põhjendamatu viivitusega. Haldusakti vastuvõtmise tähtaeg on kuni kolm kuud arvates kuupäevast, mil

a) teavitati otsusest algatada haldusmenetlus, kui selle algatas liidu haldusasutus, või

b) teavitati taotluse kättesaamisest, kui haldusmenetlus algatati taotluse alusel.

2. Kui haldusakti ei ole võimalik vastavaks tähtajaks vastu võtta, teavitatakse asjaomaseid osapooli sellest ja viivituse põhjustest ning neile esitatakse haldusakti vastuvõtmise eeldatav kuupäev. Pädev asutus vastab nõudmise korral küsimustele juhtumi arutamise edenemise kohta.

3. Kui liidu haldusasutus ei kinnita taotluse kättesaamist kolme kuu jooksul, loetakse taotlus tagasi lükatuks.

4. Tähtaegu arvestatakse vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71 ⁽¹⁾.

IV PEATÜKK

HALDUSMENETLUSE LÕPETAMINE

Artikkel 18

Haldusaktide vorminõuded

Haldusaktid koostatakse kirjalikult ja neile kirjutab alla pädev asutus. Haldusaktid sõnastatakse selgelt, lihtsalt ja arusaadavalt.

Artikkel 19

Põhjendamiskohustus

1. Haldusaktis põhjendatakse selgelt asjaolusid, millel haldusakt põhineb.

2. Haldusaktis märgitakse selle õiguslik alus, loetletakse asjakohased faktid ja nimetatakse viis, kuidas on võetud arvesse erinevaid asjaga seotud huve.

3. Haldusakt sisaldab osapoolte olukorrast tulenevaid individuaalseid põhjendusi. Kui asjaga seotud isikute suur arv seda ei võimalda, piisab üldisest põhjendusest. Juhul kui mõni osapool selgesõnaliselt siiski nõuab individuaalseid põhjendusi, esitatakse need talle.

Artikkel 20

Õiguskaitsevahendid

1. Haldusaktis nähakse selgelt ette halduskorras läbivaatamise võimalus.

2. Osapooltel on õigus nõuda nende haldusaktide halduskorras läbivaatamist, mis kahjustavad osapoolte õiguseid ja huve. Halduskorras läbivaatamise taotlus esitatakse hierarhias kõrgemal asuvale asutusele ja juhul, kui see pole võimalik, sellele asutusele, mis kõnealuse haldusakti võttis vastu.

⁽¹⁾ Nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1182/1971, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1).

Neljapäev, 9. juuni 2016

3. Haldusaktis kirjeldatakse menetlust, mida halduskorras läbivaatamise taotluse esitamisel tuleb järgida, ning seal on kirjas pädeva asutuse või vastutava töötaja nimi ja ametlik aadress, kuhu läbivaatamistaotlus tuleb saata. Aktis tuuakse ära ka sellise taotluse esitamise tähtaeg. Kui tähtjaks ei ole taotlust esitatud, loetakse haldusakt lõplikuks.
4. Haldusakt osutab selgelt võimalusele algatada kohtumenetlus või esitada kaebus Euroopa Ombudsmanile, juhul kui liidu õigus seda ette näeb.

Artikkel 21

Haldusaktist teavitamine

Haldusaktist, mis mõjutab osapoolte õiguseid ja huve, teatatakse osapooltele kirjalikult niipea, kui akt on vastu võetud. Haldusakti hakatakse osapoole suhtes kohaldama pärast selle osapoole teavitamist.

V PEATÜKK

HALDUSAKTIDE PARANDAMINE JA TAGASIVÕTMINE

Artikkel 22

Haldusaktides sisalduvate vigade parandamine

1. Pädev asutus parandab tehnilised, arvutus- jms vead omal algatusel või asjaomase osapoole taotluse alusel.
2. Osapooli teavitatakse enne iga paranduse sisseviimist ning parandus jõustub pärast teavitamist. Kui seotud osapoolte suur arv seda ei võimalda, võetakse vajalikud meetmed, et teavitada kõiki osapooli põhjendamatult viivitusega.

Artikkel 23

Osapoolt negatiivselt mõjutava haldusakti parandamine või kehtetuks tunnistamine

1. Pädev asutus parandab või tunnistab kehtetuks kas omal algatusel või asjaomase osapoole taotluse alusel õigusvastase haldusakti, mis mõjutab osapoolt negatiivselt. Parandamisel või kehtetuks tunnistamisel on tagasiulatav mõju.
2. Pädev asutus parandab või tunnistab kehtetuks kas omal algatusel või asjaomase osapoole taotluse alusel õiguspärase haldusakti, mis mõjutab osapoolt negatiivselt, kui selle haldusakti andmise alus on langenud ära. Parandamisel või kehtetuks tunnistamisel ei ole tagasiulatavat mõju.
3. Parandamine või kehtetuks tunnistamine jõustub osapoole teavitamisest.
4. Kui haldusakt mõjutab negatiivselt üht osapoolt, kuid on samas kasulik mõnele teisele osapoolele, viiakse läbi haldusakti kõigile osapooltele avaldatava võimaliku mõju hindamine ning järeldused tuuakse ära parandusakti või kehtetuks tunnistamise akti põhjendustes.

Artikkel 24

Osapoolele kasuliku haldusakti parandamine või kehtetuks tunnistamine

1. Pädev asutus parandab või tunnistab kehtetuks õigusvastase haldusakti, mis on ühele osapoolele kasulik, tehes seda kas omal algatusel või mõne muu osapoole taotluse alusel.
2. Seejuures võetakse nõuetekohaselt arvesse parandamise või kehtetuks tunnistamise tagajärgi osapooltele, kellel on õiguspärane alus pidada akti õiguspäraseks. Kui need osapooled kannaksid kahju otsuse õiguspäraseks pidamise tõttu, hindab pädev asutus, kas neil osapooltel on õigus hüvitisele.

Neljapäev, 9. juuni 2016

3. Parandamisel või kehtetuks tunnistamisel on tagasiulatuv mõju üksnes juhul, kui seda tehakse mõistliku aja jooksul. Kui osapool võis õiguspäraselt eeldada, et akt on õiguspärane, ja on avaldanud soovi seda säilitada, ei ole parandamisel või kehtetuks tunnistamisel tagasiulatuvat mõju sellele osapooltele.
4. Pädev asutus võib parandada või kehtetuks tunnistada õiguspärase haldusakti, mis on ühele osapooltele kasulik, tehes seda kas omal algatusel või mõne muu osapoolte taotluse alusel, kui selle haldusakti andmise alus on langenud ära. Seejuures võetakse nõuetekohaselt arvesse teiste osapoolte õiguspäraseid ootusi.
5. Parandamine või kehtetuks tunnistamine jõustub osapoolte teavitamisest.

Artikkel 25

Vigade parandamise ning haldusakti parandamise ja kehtetuks tunnistamise korraldamine

Käesoleva määruse III, IV ja VI peatüki vastavaid sätteid kohaldatakse ka vigade parandamise ning haldusaktide parandamise ja kehtetuks tunnistamise korral.

VI PEATÜKK

ÜLDISELT KOHALDATAVAD HALDUSAKTID

Artikkel 26

Menetlusõiguste järgimine

Liidu haldusasutuste vastu võetud üldiselt kohaldatavad haldusaktid on kooskõlas käesolevas määruses sätestatud menetlusõigustega.

Artikkel 27

Õiguslik alus, põhjendused ja avaldamine

1. Liidu haldusasutuste vastu võetud üldiselt kohaldatavates haldusaktides tuuakse ära nende õiguslik alus ja esitatakse selgelt nende aluseks olevad põhjused.
2. Haldusaktid jõustuvad asjaomaste isikute suhtes vahetult kättesaadavate vahenditega avaldamise päeval.

VII PEATÜKK

TEAVE JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 28

Haldusmenetluste eeskirjade alane teave veebis

1. Võimaluse korral ja kui see on asjakohane, edendavad liidu haldusasutused olemasolevate haldusmenetluste alase ajakohastatud teabe edastamist veebis ajutisel veebisaidil. Eelkõige kehtib see taotlusmenetluste kohta.
2. Veebis esitatav teave sisaldab järgmist:
  - a) link kohaldatavatele õigusaktidele,
  - b) peamiste õigusnõuete ja nende haldusliku tõlgendamise lühiselgitus,
  - c) menetluse peamiste etappide kirjeldus,
  - d) lõppakti vastu võtma pädeva asutuse nimi,

Neljapäev, 9. juuni 2016

- e) akti vastuvõtmise tähtaeg,
  - f) olemasolevad õiguskaitsevahendid,
  - g) link standardsetele vormidele, mida osapooled võivad kasutada menetluse käigus liidu haldusasutustega suhtlemisel.
3. Lõikes 2 osutatud veebiteave esitatakse selgelt ja lihtsalt. Juurdepääs selle teabele on tasuta.

Artikkel 29

Hindamine

Komisjon esitab aruande kõnealuse määruse toimimise hindamise kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule enne [xx aastat pärast jõustumist].

Artikkel 30

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv.

... [koht], ... [kuupäev]

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0280

Euroopa raudteetööstuse konkurentsivõime

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta resolutsioon Euroopa raudteetööstuse konkurentsivõime kohta (2015/2887(RSP))

(2018/C 086/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks“ (COM(2012)0582),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa tööstuse taassünd“ (COM(2014)0014),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)0497),
- võttes arvesse komisjoni valget raamatut „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“ (COM(2011)0144),
- võttes arvesse komisjoni uuringut pealkirjaga „Raudteetööstuse sektori ülevaade ja konkurentsiuuring“ (ENTR 06/054),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi uuringut „Autokaubavedu: miks ELi kaubasaatjad eelistavad veoautot rongile“,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust Euroopa raudteetööstuse konkurentsivõime kohta (O-000067/2016 – B8-0704/2016),
- võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

Euroopa raudteetööstuse eripära ja strateegiline tähtsus Euroopa tööstuse taassünni jaoks

1. rõhutab, et Euroopa raudteetööstus – mis hõlmab vedurite ja veeremi tootmist, raudteid, elektrifitseerimist, signaal- ja telekommunikatsiooniseadmeid, hooldust ja varuosi, samuti arvukalt VKEsid, kuid ka olulisi tööstusliidreid – annab tööd 400 000 inimesele, investeerib 2,7 % oma aastakäibest teadus- ja arendustegevusse ning hõlmab 46 % raudteetööstuse maailmaturust; rõhutab, et kogu raudteesektor koos veo- ja taristuettevõtjatega annab ELis otseselt rohkem kui miljon ja kaudselt 1,2 miljonit töökohta; juhib tähelepanu sellele, et need arvud annavad selgelt tunnistust Euroopa raudteetööstuse tähtsusest tööstuse kasvu, töökohtade ja innovatsiooni vallas ning selle panusest 20 %-se taasindustrialiseerimise eesmärgi saavutamisse;
2. toonitab selle sektori eripära – seda iseloomustab eelkõige selliste seadmete valmistamine, mille eluiga on kuni 50 aastat, suur kapitalimahukus, märkimisväärne sõltuvus avalikest hangetest ning kohustus järgida väga kõrgeid ohutusstandardeid;
3. tuletab meelde, et raudteetööstus aitab suuresti leevendada kliimamuutuste mõju ja tulla toime teiste oluliste suundumustega, nagu linnastumine ja demograafilised muutused; nõuab seepärast tungival, et komisjon toetaks 2011. aasta valges raamatus sõnastatud reisijate- ja kaubaveo raudteetranspordile ülemineku eesmärgi konkreetsete poliitikameetmete ja sihtotstarbeliste investeeringutega; juhib tähelepanu asjaolule, et vastavalt COP21 kokkuleppele ning ELi 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkidele on vaja üle minna raudteetranspordile ning muudele säästvatele, energiatõhusatele elektripõhistele transpordiliikidele, et saavutada transpordi CO₂-heite vähendamise eesmärk; seetõttu

Neljapäev, 9. juuni 2016

palub, et komisjon kasutaks oma tulevast teatist transpordi CO₂-heite vähendamise kohta ning esildaks uusi meetmeid, et toetada energiatõhusate tehnoloogiate väljatöötamist raudteetööstuses;

4. märgib, et maailma turuliidrina tehnoloogia ja innovatsiooni osas on raudteetööstusel võtmeroll komisjoni eesmärgi – 20 % taasindustrialiseerimise – saavutamisel;

5. märgib, et Euroopa raudteetööstuse kasuks räägib mitu soodsat tegurit – lisaks selle transpordiliigi headele keskkonnavalastele näitajatele ka suur turg ja suutlikkus hõlbustada suuremahulist transporti; märgib siiski, et sektor peab praegu toime tulema kolmekordse konkurentsiga: transpordiliikide vahelise, rahvusvahelise ja vahel ka ettevõttesisesel konkurentsiga;

Euroopa raudteetööstuse ülemaailmse juhtpositsiooni säilitamine

6. märgib, et juurdepäätava rahvusvahelise raudteeturu aastane kasvumäär kuni 2019. aastani on hinnanguliselt 2,8 %; rõhutab, et kuigi EL on enamjaolt kolmandatest riikidest pärit konkurentidele avatud, kehtivad kolmandates riikides mitmed Euroopa raudteetööstust diskrimineerivad takistused; rõhutab, et konkurendid kolmandatest riikidest, eelkõige Hiinast, laienevad kiiresti ja agressiivselt Euroopasse ja muudesse maailma piirkondadesse, tihti oma päritoluriigi tugeva poliitilise ja rahalise toetusega (nt helled ekspordikrediidid väljaspool OECD eeskirjade kohaldamisala); rõhutab, et see võib endast kujutada ebaausat konkurentsi, mis seab ohtu Euroopa töökohad; toonitab seetõttu, et ülemaailmses konkurentsivõimsuses tuleb luua õiglasel ja võrdsel tingimused vastastikuseks turulepääsuks, et kaitsta Euroopa tööstuse töökohti ja oskusteavet;

7. rõhutab, et turu haldusliku ja tehnilise killustatuse tõttu on paljudel ELi ettevõtetel, eriti VKEdel, isegi Euroopa raudteeturul raske ja kulukas piiriülesele tegutseda; on veendunud, et ühtse Euroopa raudteepiirkonna loomine on äärmiselt tähtis Euroopa raudteetööstuse ülemaailmse domineeriva positsiooni säilitamiseks;

Euroopa raudteetööstuse uuendatud innovatsioonikava

8. tunnistab, et raudteetööstus on Euroopa konkurentsivõime ja innovatsioonisuutlikkuse seisukohast võtmetähtsusega; nõuab meetmete võtmist, et Euroopa säilitaks kõnealuses sektoris tehnoloogilise ja innovatsiooniga seotud eelise;

9. kiidab heaks ühisettevõtte Shift2Rail (S2R) asutamise otsuse ja hiljuti avaldatud esimesed konkursikutsed; palub S2R kogu teadus- ja arendustegevust rakendada õigeaegselt ja võimalikult kiiresti; taunib VKEde vähest osalemist S2R ühisettevõttes, mis tuleneb osaliselt selle vahendi kulukusest ja keerukusest; nõuab tungival, et haldusnõukogu analüüsiks VKEde kaasamist teisel assotsieerunud liikmete konkursil, parandaks seda ja kaaluks spetsiaalseid konkursse VKEdele; palub komisjonil tagada, et täidetakse sätteid VKEde ja piirkondade tasakaalustatud esindatuse kohta;

10. toonitab, et innovatsioonisuutlikkus, investeeringud teadus- ja arendustegevusse, turu killustatuse vähendamine ja klastrid on põhiline alus Euroopa raudteetööstuse rahvusvahelise konkurentsivõime säilitamisele;

11. palub, et komisjon kasutaks täiel määral ELi rahastamisvahendeid, uuriks ja leiaks S2R rahastamiseks täiendavaid allikaid ning püüaks saavutada sünergia ELi rahaliste vahendite ja erainvesteeringute vahel; sellega seoses palub komisjonil uurida täiendavaid ELi rahastamisvahendeid raudteetehnoloogia jaoks väljaspool S2Ri (nt temaatilised raudteelase teadustöö pakkumiskutsed programmi „Horisont 2020“ raames väljaspool S2Ri, InnovFin, Euroopa ühendamise rahastu, struktuurifondid, EFSI), sh S2Ri katseprojekti kaudu, mis on kooskõlas ELi poolse rahastamisega struktuurifondist ja teistest ELi innovatsioonifondidest;

Neljapäev, 9. juuni 2016

12. palub komisjonil teha sektoriga koostööd, et tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) parim kasutus raudteelase teadus- ja arendustegevuse projektide toetamiseks piirkondlikul tasandil; soovib komisjonil keskenduda ka Euroopa raudteetööstuse tulevikule pärast 2020. aastat;

13. rõhutab, et klastrid on oluline vahend, mis aitab kokku viia kohaliku ja piirkondliku tasandi asjaomaseid sidusrühmi, sh avaliku sektori asutusi, ülikoole, teadusinstituute, raudteetööstust, sotsiaalpartnereid ja muid transpordisektoreid; palub komisjonil koostada 2016. aasta detsembriks majanduskasvu klastristrateegia; palub, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid toetust innovatsiooniprojektidele, mille on välja töötanud raudteeklastrid, ning muudele algatustele, mis koondavad raudteetööstust, VKEsid, suuremaid ettevõtteid ja teadusinstituute kohalikul, piirkondlikul, riigi ja Euroopa tasandil; täheldab, et see peab sisaldama võimalust klastrite rahastamiseks avaliku sektori vahenditest; märgib sellega seoses võimalusi, mida pakuvad uued rahastamisvahendid (EFSI jne);

14. on seisukohal, et komisjon peaks kaaluma Euroopa tasandil foorumi loomist, mis ühendaks väljakujunenud ettevõtteid ning idu- ja võrsefirmasid, kellel on uuenduslikke ideid raudteesektori ja eelkõige selle digiteerimise valdkonnas, ning mis võimaldaks vahetada parimaid tavasid ja edendada partnerlussuhteid; on arvamusel, et komisjon peaks kaaluma stiimulite loomist suurettevõtete ja VKEde koostöö ergutamiseks raudteetööstusega seotud teadusprojektides;

15. leiab, et teadusuuringutes tuleks keskenduda ka digiteerimisele, et muuta raudteede kasutamist tõhusamaks ja alandada tegevuskulusid (automatiseerimine, andurid ja seirevahendid, koostalitlusvõime, näiteks ERTMS/ETCS abil, kosmosetehnoloogia kasutamine, kaasa arvatud koostöös ESAga, suurandmete ja küberkaitse süsteemide kasutamine); lisaks sellele peab vajalikuks keskenduda ressursi- ja energiatõhususe suurendamisele, näiteks kasutades rohkem kergmaterjale ja alternatiivkütuseid; on veendunud, et tuleks keskenduda uuendustele, mis muudaksid raudteetranspordi huvipakkumaks ja vastuvõetavamaks (nt suurem usaldusväärsus ja müra vähendamine, tõrgeteta mitmeliigiline transport, integreeritud piletimüügisüsteemid); rõhutab, et innovatsiooni edendades ei tohi unustada infrastruktuuri, mis on raudtee konkurentsivõime oluline osa;

16. nõuab, et rakendataks kiiresti ühtne e-piletite süsteem, mis on kooskõlas muude transpordiliikide ja eraldi tegutsevate piletimüüjate muude võimalike teenustega;

17. juhib tähelepanu tungivale vajadusele luua ühtse turu raames kaasaegsed raudtee-, trammi- ja muud rööbasteed koos kõigi vajalike lisaseadmetega;

18. palub, et komisjon tagaks rahvusvahelisel tasandil Euroopa raudteetööstuse intellektuaalomandi õiguste kaitse, kooskõlas soovitustega, mis on esitatud Euroopa Parlamendi 9. juuni 2015. aasta resolutsioonis intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise strateegia kohta kolmandates riikides ⁽¹⁾;

Õigete oskuste omandamine tulevikukindla raudteetööstuse jaoks

19. nõuab Euroopa koolitus- ja haridusstrateegia koostamist, mis ühendaks raudteetööstusettevõtteid, teadusinstituute ja sotsiaalpartnereid, et ühiselt uurida, milliseid oskusi on kestliku ja uuendusliku raudteetööstuse loomiseks vaja; leiab, et sellega seoses tuleks alustada teostatavusuuringut Euroopa raudteetööstuse valdkondlike oskuste nõukogu loomiseks; kutsub liikmesriike või asjaomaseid piirkondlikke asutusi üles looma jätkukoolituse raamistiku, mille aluseks on individuaalne õigus koolitusele või muud skeemid ja millega tagatakse, et töötajate oskused on kooskõlas sektori kasvavate nõudmistega ning on kohandatavad uue turuga või koondamise korral ülekantavad teise tööstussektorisse;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0219.

Neljapäev, 9. juuni 2016

20. juhib tähelepanu tõsiasjale, et tööjõu vananemise tõttu valitseb raudteetööstuses oskustööjõu puudus; kiidab seetõttu heaks kõik jõupingutused elukestva õppimise ja tehniliste oskuste edendamiseks; nõuab, et korraldataks kampaania noorte inseneride teavitamiseks raudteetööstuse võimalustest ja plussidest (nt ESFi vahenditest); juhib tähelepanu asjaolule, et selles sektoris on naiste tööhõive osakaal eriti väike ning rõhutab seepärast, et nimetatud kampaanias tuleks pöörata erilist tähelepanu tasakaalu saavutamisele selles aspektis; palub komisjonil ergutada sotsiaaldialoogi, et hõlbustada sotsiaalset uuenduslikkust ja kindlustada kvaliteetsed pikaajalised töökohad, suurendamaks oskustöötajate huvi raudteesektori vastu;

21. on arvamusel, et nõuetekohaselt valitud oskuste õpetamine on vältimatu investeering, säilitamaks pikas perspektiivis Euroopa raudteetööstuse ülemaailmset juhtpositsiooni tehnoloogias ja innovatsioonisuutlikkust;

VKEde toetamine

22. on seisukohal, et üks VKEde peamisi probleeme raudteetööstuses on juurdepääs rahastamisele; rõhutab programmi COSME ja struktuurifondide lisaväärtust VKEde abistamisel juurdepääsul rahastamisele, sealhulgas tagatis- ja omakapitalirahastute kujul, ning juhib tähelepanu vajadusele neid vahendeid rohkem propageerida; kiidab heaks Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi keskendumise VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, kuid rõhutab, et nüüd tuleb fondil oma lubadust täita, ja märgib, et uurida tuleks ka alternatiivseid rahastamisallikaid; kiidab heaks programmi „Horisont 2020“ VKEde rahastamisvahendi, juhib aga tähelepanu sellele, et probleemiks on ületaotlemine ja vähene edukusmäär; palub komisjonil „Horisont 2020“ vahehindamise käigus selle probleemiga tegelda; kutsub komisjoni üles edendama VKEdele kättesaadavate ELi rahastamisvahendite ja fondide paremat kasutuselevõttu;

23. toonitab, et raudteetööstuse VKEed sõltuvad sageli ühest ettevõttest; rõhutab, et VKEed hoiduvad laienemisest vahendite puudumisel ja piiriülese äritegevusega kaasneva suurema riski tõttu; kutsub komisjoni üles arendama Euroopa ettevõtlusvõrgustiku raames raudteetööstuse sektorirühmi, kes võiksid anda nõu raudteetööstuses tegutsevatele VKEdele ja neid koolitada erinevate innovatsiooni rahastamiskavade, toetuste ja rahvusvahelistumise küsimustes ning selles, kuidas leida võimalikke äripartnereid ning neid partnereid, kellega koos taotleda ELi rahastatavaid ühiseid teadusprojekte, ning kuidas nendega suhelda;

24. palub komisjonil kasutada veelgi rohkem olemasolevaid abiprogramme VKEde rahvusvahelistumiseks ning muuta neid Euroopa raudteetööstuse VKEde hulgas nähtavamaks seoses erinevate ELi fondide vahelise koostoimiga; kutsub komisjoni üles arendama veelgi edasi koolitusprogramme, mis käsitlevad juurdepääsu konkreetsetele välisurgudele, ning andma sellistest programmidest ulatuslikult teada raudteetööstuses tegutsevatele VKEdele;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma kõiki võimalusi raudteetööstuses tegutsevate VKEde toetamiseks, kaasa arvatud väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act“ võimaliku sihipärase läbivaatamise raames, pöörates erilist tähelepanu nende tööstuse allsektorite (nagu raudteetööstus) vajadustele, kus suure väärtusega VKEde osalus on eriti oluline;

26. tunneb muret raudteetööstuses tegutsevatele VKEdele ette nähtud maksete hilinemise pärast; palub komisjonil jälgida hilinenuid maksmist käsitleva direktiivi (2011/7/EL) nõuetekohast rakendamist;

Euroopa turutingimuste parandamine tarnijate huvides ja raudteetoodete nõudluse ergutamine

27. väljendab heameelt neljanda raudteepaketi tehnilise samba vastuvõtmise üle ja palub selle kiiret rakendamist, kuna see on raudteetoodete tõelise ühtse turu jaoks väga oluline; rõhutab, et suurem koostalitlusvõime ja Euroopa Raudteeagentuuri (ERA) tugevam roll hõlbustab võrgustiku ühtlustamist ning võib seega aidata veeremi ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) seadmete arendamise ja nende jaoks lubade hankimise kulusid vähendada; juhib

Neljapäev, 9. juuni 2016

tähelepanu sellele, et ERA vajab piisavat personali ja rahalisi ressursse, et täita oma uusi lisäülesandeid; on seisukohal, et neljanda raudteepaketi poliitilise sambaga määratakse ära transpordiettevõtjate ning veel üldisemalt ostjate konkurentsivõime;

28. rõhutab, et raudteevõrgustiku konkurentsivõimelise kaubaveo määrust tuleb rakendada täielikult, tõhusalt ja ühtselt, et sellest saaksid kasu nii reisijad kui ka tööstus;

29. palub komisjonil ülemaailmse raudteetööstusturu arengute arvessevõtmiseks turu määratlused ja ELi praegused konkurentsieskirjad ümber hinnata; kutsub komisjoni üles välja selgitama, kuidas tuleks nimetatud määratlusi ja eeskirju ajakohastada, selleks et käsitleda maailmaturul toimuvate ühinemistega (näiteks CNR-CSR) seotud probleeme ning võimaldada Euroopa raudteetööstuse strateegilisi partnerlusi ja ühendusi;

30. nõuab täiendavat Euroopa standardimist raudteesektoris, mida toetavad aktiivselt sidusrühmad (sealhulgas Euroopa raudteetööstus) Euroopa Standardikomitee ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CEN/CENELEC) juhtimisel; loodab, et sellega seoses täidab olulist rolli komisjoni esildatud uus standardimise ühine algatus; rõhutab, kui oluline on kaasata rohkem VKEsid Euroopa standardimisse;

31. nõuab ELi 2014. aasta riigihankedirektiivide kiiret rakendamist; tuletab liikmesriikidele ja komisjonile meelde, et need direktiivid kohustavad hankijaid lähtuma pakkumisotsuste puhul majanduslikult soodsaima pakkumuse põhimõttest, kusjuures keskendutakse olelusringi kulule ning keskkonnasõbralikele ja sotsiaalselt kestlikele toodetele, aidates niiviisi ära hoida palga- ja sotsiaalset dumpingut ning tugevdades piirkondlikku majandusstruktuuri; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama üldiselt olelusringi kulude analüüsi kui tavapärast praktikat pikaajaliste investeeringute puhul, andma hankijatele suuniseid ja jälgima nende rakendamist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tuletama hankijatele muudetud Euroopa avaliku hanke raamistikuga seoses meelde, et on olemas säte, mis teeb võimalikuks selliste pakkumiste tagasilükkamise, mille puhul väljastpoolt ELi pärinevate toodete osakaal on üle 50 % pakkumuses sisalduvate toodete kogumaksumusest (direktiivi 2014/25/EL artikkel 85);

32. kutsub komisjoni üles jälgima kolmandate riikide investeeringuid ELi liikmesriikide raudteedesse ning tagama kooskõla avalikke hankeid käsitlevate ELi õigusaktidega, näiteks õigusaktidega põhjendamatult madala maksumusega pakkumuste ja kõlvatu konkurentsi kohta; kutsub komisjoni üles tegema päringuid võimalike Euroopa-väliste kandidaatide kohta, kes esitavad pakkumused ELis, saades samal ajal kolmandatelt riikidelt riigiabi;

Raudteeprojektidesse investeerimise suurendamine

33. loodab, et ELi rahastamisvahendeid (nt Euroopa ühendamise rahastu, struktuurifondid) kasutatakse täielikult ära, et ergutada raudteeprojektidega seotud nõudlust (sealhulgas ELi rahastamisvahendid investeeringuteks väljaspool ELi, nt ühinemiseelse abi rahastamisvahend ja Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend); toonitab, kui oluline on edukalt rakendada Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kui ühte vahendit erakapitali toomiseks raudteesektorisse, ning nõuab, et uuritaks uusi võimalusi, kuidas saada raudteeprojektide jaoks erainvesteeringuid; näeb, et riiklikel arengupankadel on raudteetööstuse toetamisel oluline roll riiklikul ja Euroopa tasandil; palub komisjonil teha koostööd mitmepoolsete arengupankadega, et aidata avaliku sektori asutustel ja eraagentuuridel investeerida kõige jätkusuutlikumatesse ja energiatõhusamatesse raudteeseadmetesse kõikjal maailmas; palub komisjonil ja Euroopa Investeeringupangal suurendada nõuandva toetuse andmist raudteeprojektidele hiljuti loodud Euroopa investeerimisnõustamise keskuse kaudu, et aidata neil investeeringuid ligi tõmmata; on veendunud, et Euroopa raudteesektor sõltub ka edaspidi tugevasti avaliku sektori investeeringutest; nõuab tungival, et liikmesriigid ja avalikud ametiasutused investeeriksid seetõttu arvestatavalt oma põhi- ja linnaraudteesüsteemidesse ja suurendaksid võimaluse korral Ühtekuuluvusfondi vahendite kasutamise määra raudteeprojektides; sellegipoolest, võttes arvesse kõnealust sõltuvust ning riikide rahandusele avalduvat koormust paljudes Euroopa riikides, palub kasutada kõiki vahendeid, nii reguleerivaid kui eelarvelisi, et kasutada raudteesektoris erakapitali;

Neljapäev, 9. juuni 2016

34. juhib tähelepanu asjaolule, et raudteesektori keerukuse tõttu on laenajatel raske mõista riske ja seetõttu odavat laenu anda; palub komisjonil luua raudtee tarnete tööstuse finantsfoorum eesmärgiga suurendada raudteetööstuse suhtlust ja teabejagamist finantssektoriga, parandades niiviisi pankade arusaama sektorist ning seega ka riskidest, ja vähendades rahastamiskulusid;
35. on veendunud, et olemasolevate raudteeseadmete hooldust ja moderniseerimist ei tohiks unarusse jätta; palub komisjonil ja liikmesriikidel ergutada suuremas plaanis vanade seadmete asendamist kaasaegsete ja kestlike toodetega;
36. kiidab heaks ELi toetuse linnalise liikumiskeskonna vaatluskeskuse (ELTIS) internetiplatvormile, mis võimaldab parimate tavade vahetamist suurlinnaalade linnasüsteemide kohta; palub komisjonil tugevdada parimate tavade vahetamist kestlike linnalise liikuvuse süsteemide rahastamisvõimaluste vallas ning edendada neid oma tulevase säästva linnalise liikumiskeskonna kavade Euroopa platvormi kaudu;
37. palub komisjonil toetada koostöös Euroopa Raudteeagentuuriga ka edaspidi Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) ühtlustatud kasutuselevõtmist ELis ning edendada ERTMSi väljaspool ELi;
38. kiidab heaks püüdlused Galileo ja EGNOS (Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem) teenuste ja rakenduste kasutuselevõtmiseks raudteesektoris; tunnustab sellega seoses Euroopa GNSSi Agentuuri rolli ja sellepoolset edukat projektide haldamist seitsmenda raamprogrammi ja programmi „Horisont 2020“ raames;

Raudteetööstuse ülemaailmse konkurentsivõime tugevdamine

39. palub komisjonil tagada, et tulevased kaubanduslepingud (sh käimasolevad läbirääkimised Jaapani, Hiina ja USAga) ning kehtivate kaubanduslepingute läbivaatamised sisaldaksid spetsiaalseid sätteid, mis oluliselt soodustaksid Euroopa raudteetööstuse turulepääsu, eelkõige seoses avalike hangetega, ning aitaksid lahendada suurenenud lokaliseerimisnõuete probleemi ja tagaksid raudteeteenuse osutajatele vastastikuse juurdepääsu välisturgudele; kutsub komisjoni üles tagama turu korraldajatele võrdsed võimalused nii Euroopas kui ka sellest väljaspool;
40. kutsub komisjoni üles tagama, et ELi kaubanduspoliitika on tööstuspoliitikaga rohkem kooskõlas, nii et kaubanduspoliitika võtaks arvesse Euroopa tööstuse vajadusi ning uue põlvkonna kaubanduslepingud ei tooks kaasa uusi ümberpaigutamisi ja edasist deindustrialiseerimist ELis;
41. nõuab tungivalt, et komisjon teeks rohkem jõupingutusi, et kaotada peamised mittetariifsed tõkked, mis takistavad Euroopa raudteetööstuse pääsu välisturgudele, sealhulgas investeerimistõkked (eelkõige ühisettevõtetega seotud kohustused) või diskrimineerimine ja vähene läbipaistvus riigihankemenetlustes (eelkõige järjest koormavamad kohustused kohaliku sisu valdkonnas);
42. rõhutab rahvusvahelise avaliku hanke instrumendi üle peetavate läbirääkimiste ning kaubanduse kaitsevahendeid käsitlevate määruste läbivaatamise tähtsust ja mõju Euroopa raudteetööstusele ning palub nõukogul ja komisjonil seda arvesse võtta ning teha Euroopa Parlamendiga tihedat koostööd, et jõuda nende instrumentide osas kiirelt kokkuleppele; palub komisjonil võtta arvesse mõju, mida kaubanduse kaitsevahendite toimimisele ja Euroopa raudteetööstuse konkurentsivõimele avaldab turumajandusliku staatuse omistamine riigi juhitavale majandusele või muudele mitte-turumajanduslikele süsteemidele;
43. palub komisjonil koostada ühtne ELi kaubandusstrateegia, mis tagaks vastastikkuse põhimõtte järgimise, eriti suhetes Jaapani, Hiina ja USAga, ning toetaks Euroopa raudteetööstuse ja eriti VKEde edasist rahvusvahelistumist, sealhulgas Euroopa standardite ja tehnoloogia (näiteks ERTMSi) edendamise teel rahvusvahelisel tasandil, samuti uurida võimalusi, kuidas paremini kaitsta Euroopa raudteetööstuse intellektuaalomandiõigusi (näiteks edendades laiemalt intellektuaalomandi õiguste kasutajatuge);

Neljapäev, 9. juuni 2016

44. palub komisjonil aidata kaotada kõik tariifsed ja mittetariifsed tõkked, lihtsustada Euroopa raudteetööstuse VKEde jaoks ärimenetlusi ning tagada kõikide piiravate äritavade järkjärguline kaotamine kolmandate riikide turgudel; palub komisjonil võtta meetmeid, et soodustada tööviiside väljastamist ajutiselt kolmandatesse riikidesse lähetatud Euroopa VKEde töötajatele, et vähendada VKEde jaoks kohustuslikult teostatavate äritehingute arvu;

45. juhib tähelepanu sellele, et teatavad kolmandad riigid tekitavad lubamatuid turumoonutusi, andes võimalike klientidele loodud rahaliste tingimuste kaudu oma eksportijatele ebaproportsionaalselt palju toetust; kutsub komisjoni sellega seoses üles veenma Hiina valitsust allkirjastama OECD riiklikult toetatava ekspordikrediidi kokkulepet ja selle konkreetset peatükki raudteetaristu kohta; palub komisjonil samal ajal tõhustada rahvusvahelise ekspordikrediidi tööühma raames tööd uute ülemaailmsete ekspordikrediidi suuniste koostamisel;

Sektori strateegilise poliitilise toetuse suurendamine

46. palub komisjonil avaldada teatis ELi ühtse tööstuspoliitika strateegia kohta, mille eesmärk on Euroopa taasindustrialiseerimine ja mis põhineb muu hulgas säästvusel ning energia- ja ressursitõhususel; palub komisjonil esitada selles dokumendis oma strateegia tähtsate tööstussektorite, sealhulgas raudteetööstuse kohta; peab oluliseks, et dokument sisaldaks mõtteid ka selle kohta, kuidas säilitada ELis kõrgetasemeline vertikaalne tootmine;

47. palub komisjonil korraldada raudteetööstuse teemal kõrgetasemeline tööstusdialoog, kus osaleksid asjaomased komisjoni volinikud, Euroopa Parlamendi liikmed, nõukogu, liikmesriikide, tööstuse, ametiühingute, teadusasutuste, Euroopa Raudteeameti ja Euroopa standardiorganisatsioonide esindajad; märgib, et korrapärane tööstusdialoog raudteetööstuse teemal võimaldaks Euroopa tasandil struktureeritud arutelu sektori horisontaalsete ülesannete ning ELi poliitikameetmete mõju üle raudteetööstuse konkurentsivõimele;

48. palub komisjonil tagada, et ELi raudteetööstust mõjutav poliitika kujundataks asjaomaste poliitikavaldkondade haldajate tulemusliku teabevahetuse ja kooskõlastamise põhjal;

49. on veendunud, et Euroopa raudteetööstuse tugevdamiseks ja arendamiseks on vaja nõukogu poliitilist toetust; palub seepärast, et konkurentsivõime nõukogu lisaks Euroopa raudteetööstuse konkreetset oma tegevuskavasse;

o

o o

50. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 7. juuni 2016

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0238

Tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamine – WHO raamkonventsiooni juurde kuuluv protokoll ***

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, välja arvatud protokolliga nende sätete osas, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaldamisalasse (14384/2015 – C8-0118/2016 – 2015/0101(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14384/2015),
  - võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga eelnõu (15044/2013),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 33, 113, 114 ja 207, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja artikli 218 lõike 8 teisele lõigule (C8-0118/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitus (A8-0154/2016),
1. annab nõusoleku protokolliga sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Maailma Terviseorganisatsioonile.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0239

Ühtsed tehnonõuded ratassõidukitele – UNECE kokkulepe ***

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppe (milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (muudetud 1958. aasta kokkulepe)) 3. versiooni sõlmimise kohta (13954/2015 – C8-0112/2016 – 2015/0249(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (13954/2015),
  - võttes arvesse ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppe (milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (muudetud 1958. aasta kokkulepe)) 3. versiooni (13954/2015),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 207 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0112/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitus (A8-0185/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning ÜRO Euroopa Majanduskomisjonile.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0240

ELi ning Colombia ja Peruu kaubandusleping (Horvaatia ühinemine) ***

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu lisaprotokoll, millega võetakse arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (12594/2014 – C8-0180/2015 – 2014/0234(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12594/2014),
  - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Colombia ja Peruu vahelise kaubanduslepingu lisaprotokoll, millega võetakse arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga (12595/2014),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 91, artikli 100 lõikele 2, artiklile 207 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0180/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A8-0155/2016),
1. annab nõusoleku lisaprotokoll sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide ning Colombia Vabariigi ja Peruu Vabariigi valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0241

Tõhustatud koostöö rahvusvaheliste paaride varasuhete küsimuses ***

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse luba tõhustatud koostööks kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise valdkonnas rahvusvaheliste paaride varalisi suhteid käsitlevates asjades, mis hõlmavad nii abieluvararežiime kui ka registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi (08112/2016 – C8-0184/2016 – 2016/0061(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08112/2016),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 329 lõikele 1 (C8-0184/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikliga 20 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 326 ja 327 ette nähtud tingimusi,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 85 ja artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni soovitusi (A8-0192/2016),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule, millega antakse luba tõhustatud koostööks kohtualluvuse, kohaldatava õiguse ning otsuste tunnustamise ja täitmise valdkonnas rahvusvaheliste paaride varalisi suhteid käsitlevates asjades, mis hõlmavad nii abieluvararežiime kui ka registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0242

WHO raamkonventsiooni juurde kuuluv protokoll tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise kohta (õiguslane koostöö kriminaalasjades) ***

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta seoses protokolliga nende sätetega, mis käsitlevad kohustusi seoses õiguslase koostööga kriminaalasjades ja kuritegude määratlemisega (14387/2015 – C8-0119/2016 – 2015/0100(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14387/2015),
  - võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga eelnõu (15044/2013),
  - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 82 lõikele 1, artiklile 83 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0119/2016),
  - võttes arvesse oma 9. märtsi 2016. aasta resolutsiooni tubakatootjatega sõlmitud kokkuleppe (PMI kokkulepe) kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi ning eelarvekontrollikomisjoni arvamust (A8-0198/2016),
1. annab nõusoleku protokolliga sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Europolile, Eurojustile ja OLAFile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0082.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0243

Finantsinstrumentide turud ***I

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse teatavaid kuupäevi direktiivis 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta (COM(2016)0056 – C8-0026/2016 – 2016/0033(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 086/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0056),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 53 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0026/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 29. aprilli 2016. aasta arvamust⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 26. mai 2016. aasta arvamust⁽²⁾,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 18. mai 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0126/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2016)0033

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2016/..., millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2016/1034) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0244

Finantsinstrumentide turud, turukuritarvitused ja väärtpaberiarveldused ***I

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse teatavaid kuupäevi määruses (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määruses (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi, ja määruses (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume (COM(2016)0057 – C8-0027/2016 – 2016/0034(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 086/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0057),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0027/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Keskpanka 29. aprilli 2016. aasta arvamust ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 26. mai 2016. aasta arvamust ⁽²⁾,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 18. mai 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0125/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2016)0034

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 7. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määrust (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi, ja määrust (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2016/1033) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Teisipäev, 7. juuni 2016

P8_TA(2016)0245

Euroopa Kontrollikoja liikme nimetamine – Rimantas Šadžius

Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta otsus ettepaneku kohta nimetada Rimantas Šadžius kontrollikoja liikmeks (C8-0126/2016 – 2016/0805(NLE))

(Konsulteerimine)

(2018/C 086/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0126/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 121,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A8-0183/2016),
- A. arvestades, et eelarvekontrollikomisjon hindas esitatud kandidaadi kvalifikatsiooni, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõikes 1 esitatud tingimusi;
- B. arvestades, et eelarvekontrollikomisjon kuulas oma 23. mai 2016. aasta koosolekul ära nõukogu nimetatud kontrollikoja liikme kandidaadi;
1. toetab nõukogu ettepanekut nimetada Rimantas Šadžius kontrollikoja liikmeks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja teavitamise eesmärgil kontrollikojale ning Euroopa Liidu muudele institutsioonidele ja liikmesriikide kontrolliasutustele.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0253

Rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnenu väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjoni moodustamine, selle volitused, liikmete arv ja ametiaeg**Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta otsus rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnenu väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjoni moodustamise, selle volituste, liikmete arvu ja ametiaja kohta (2016/2726(RSO))**

(2018/C 086/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 337 parlamendiliikme esitatud taotlust moodustada uurimiskomisjon, et uurida rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnenu väidetavaid rikkumisi ja haldusomavoli,
- võttes arvesse esimeeste konverentsi ettepanekut,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 226,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 19. aprilli 1995. aasta otsust 95/167/EÜ, Euratom, ESTÜ Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise erisätete kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 107 ja 108,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 325,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiivi 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EÜT L 113, 19.5.1995, lk 1.⁽²⁾ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.⁽³⁾ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.⁽⁴⁾ ELT L 176, 27.6.2013, lk 338.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 9. detsembri 2014. aasta direktiivi 2014/107/EL, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiivi 2014/91/EL, millega muudetakse direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta seoses deponooriumi ülesannete, tasustamispoliitika ja karistustega ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrust (EL) nr 231/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL seoses erandite, üldiste tegutsemistingimuste, deponooriumide, finantsvõimenduse, läbipaistvuse ja järelevalvega ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 537/2014, mis käsitleb avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi erinõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2005/909/EÜ ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/56/EL, millega muudetakse direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikku auditit ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta direktiivi 2012/17/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistrite, äriregistrite ja äriühingute registrite sidestamise osas ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitus 2012/771/EL meetmete kohta, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid ⁽¹²⁾, ja komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitus 2012/772/EL agressiivse maksuplaneerimise kohta ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ ELT L 64, 11.3.2011, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 359, 16.12.2014, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 257, 28.8.2014, lk 186.

⁽⁴⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 83, 22.3.2013, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

⁽⁸⁾ ELT L 158, 27.5.2014, lk 77.

⁽⁹⁾ ELT L 158, 27.5.2014, lk 196.

⁽¹⁰⁾ ELT L 182, 29.6.2013, lk 19.

⁽¹¹⁾ ELT L 156, 16.6.2012, lk 1.

⁽¹²⁾ ELT L 338, 12.12.2012, lk 37.

⁽¹³⁾ ELT L 338, 12.12.2012, lk 41.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2016. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule tõhusa maksustamise välisstrateegia kohta (COM(2016)0024),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 198,
1. otsustab moodustada rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnunud väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjoni,
  2. otsustab teha uurimiskomisjonile ülesandeks
- uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriigid ei rakendanud ega jõustanud tõhusalt direktiivi 2005/60/EÜ, võttes arvesse kohustust direktiivi (EL) 2015/849 tulemuslikult ja õigeaegselt rakendada;
  - uurida seda, et väidetavalt liikmesriikide ametiasutused ei kohaldanud halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, kes tunnistati vastutavaks direktiivi 2005/60/EÜ kohaselt vastu võetud siseriiklike sätete raske rikkumise eest, nagu nõutakse direktiivis 2013/36/EL;
  - uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriikide ametiasutused ei rakendanud tõhusalt direktiivi 2011/16/EL, eelkõige selle artikli 9 lõiget 1 maksualase teabe omaalgatusliku edastamise kohta teisele liikmesriigile, kui on alust oletada, et sellel võib jääda maksutulu saamata, võttes arvesse kohustust direktiivi 2014/107/EL tulemuslikult ja õigeaegselt rakendada ja jõustada; kasutada selleks otstarbeks ning mainitud väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimisteks muudel õiguslikel alustel juurdepääsu kõigile asjakohastele dokumentidele, sh kõigile erikomisjonide TAXE 1 ja TAXE 2 poolt saadud asjakohastele käitumisjuhendi tööühma dokumentidele;
  - uurida seda, et väidetavalt liikmesriigid ei järginud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 107 ja 108, mis on käesoleva otsusega ette nähtud uurimise seisukohalt asjakohased;
  - uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriigid ei rakendanud ega jõustanud direktiivi 2014/91/EL;
  - uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriigid ei rakendanud ega jõustanud direktiivi 2011/61/EL ja komisjoni delegeeritud määrust (EL) nr 231/2013;
  - uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriigid ei rakendanud ega jõustanud direktiivi 2009/138/EÜ;
  - uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriigid ei rakendanud ega jõustanud tõhusalt direktiivi 2006/43/EÜ, võttes arvesse kohustust määrust (EL) nr 537/2014 ja direktiivi 2014/56/EL tulemuslikult ja õigeaegselt rakendada;
  - uurida seda, et väidetavalt liikmesriigid ei võtnud üle direktiivi 2013/34/EL;
  - uurida seda, et väidetavalt komisjon ei jõustanud ja liikmesriigid ei rakendanud ega jõustanud tõhusalt direktiivi 2012/17/EL;
  - uurida võimalikku Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö kohustuse rikkumist liikmesriikide ja nende assotsieerunud või sõltlasterritooriumide poolt, niivõrd kui see on käesoleva otsusega ette nähtud uurimise ulatuse seisukohast oluline; hinnata sellega seoses eelkõige seda, kas sellised rikkumised võivad olla põhjustatud väidetavast suutmatuses võtta asjakohaseid meetmeid eesmärgiga takistada selliste instrumentide kasutamist, mis võimaldavad varjata oma tegelikke kasusaajaid omanikke finantsasutuste jt vahendajate, juristide, usaldusfondide ja äriühingute teenuste pakkujate eest, või mis tahes muude instrumentide ja vahendajate kasutamist, mille abil on võimalik hõlbustada rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist teistes

Kolmapäev, 8. juuni 2016

liikmesriikides (sh uurides usaldusfondide, ühe osanikuga osauhingute ja virtuaalväeringute rolli), võttes samal ajal arvesse ka käimasolevaid tegevusprogramme liikmesriikide tasandil, millega püütakse mainitud probleeme lahendada ja nende mõju leevendada;

- esitada soovitusi, mida uurimiskomisjon selles küsimuses vajalikuks peab, sh Euroopa Komisjoni eelmainitud 6. detsembri 2012. aasta soovitude (meetmete kohta, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid, ja agressiivse maksuplaneerimise kohta) rakendamise kohta liikmesriikide poolt, anda hinnang komisjoni tõhusa maksustamise välisstrateegia viimastele arengutele ning seostele liidu ja liikmesriikide õigusraamistiku ja kolmandate riikide maksusüsteemi vahel (nt topeltmaksustamise vältimise lepingud, teabevahetuse lepingud, vabakaubanduslepingud) ning rahvusvahelisel tasandil (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, G20, rahapesuvastane töökond (FATF) ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioon) tehtavatele jõupingutustele edendamaks kasusaavat omanikku käsitleva teabe läbipaistvust;
  - 3. otsustab, et uurimiskomisjon esitab oma lõpparuande 12 kuu jooksul alates käesoleva otsuse vastuvõtmisest;
  - 4. otsustab, et uurimiskomisjon peaks oma töös arvesse võtma kõiki tema ametiajal toimuvaid asjakohaseid arenguid, mis kuuluvad tema pädevusse;
  - 5. otsustab, et kõiki uurimiskomisjoni ja erikomisjoni TAXE 2 esitatud soovitusi tuleks kasutada asjaomastes alalistes komisjonides;
  - 6. otsustab, et uurimiskomisjoni kuulub 65 liiget;
  - 7. teeb presidendile ülesandeks korraldada käesoleva otsuse avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*.
-

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0254

ELi ja Belau vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumise leping ***

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Belau Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12080/2015 – C8-0400/2015 – 2015/0193(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12080/2015),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Belau Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu eelnõu (12077/2015),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktile a ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0400/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A8-0177/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Belau Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0255

ELi ja Tonga vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumise leping ***

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Tonga Kuningriigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12089/2015 – C8-0374/2015 – 2015/0196(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12089/2015),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Tonga Kuningriigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu eelnõu (12087/2015),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktile a ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0374/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A8-0179/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Tonga Kuningriigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0256

ELi ja Colombia vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumise leping ***

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Colombia Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (12095/2015 – C8-0390/2015 – 2015/0201(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12095/2015),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Colombia Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu eelnõu (12094/2015),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktile a ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0390/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A8-0178/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Colombia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0257

Infotehnoloogiaoodetega kauplemise laiendamine ***

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu nimel infotehnoloogiaoodetega kauplemise laiendamist käsitleva deklaratsiooni vormis lepingu sõlmimise kohta (06925/2016 – C8-0141/2016 – 2016/0067(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (06925/2016),
  - võttes arvesse 16. detsembri 2015. aasta WTO ministrite deklaratsiooni infotehnoloogiaoodetega kauplemise laiendamise kohta (06926/2016),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0141/2016),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi (A8-0186/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Maailma Kaubandusorganisatsioonile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0258

Kontrollimeetmete kehtestamine α -PVP suhtes *

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu uue psühhoaktiivse aine 1-fenüül-2-(1-pürrolidiin-1-üül)pentaan-1-oon (α -pürrolidinovalerofenoon, α -PVP) suhtes kontrollimeetmete kehtestamise kohta (15386/2015 – C8-0115/2016 – 2015/0309(CNS))

(Konsulterimine)

(2018/C 086/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu eelnõu (15386/2015),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõiget 1 (muudetud Amsterdami lepinguga) ja protokoll nr 36 (üleminekusätete kohta) artiklit 9, mille alusel nõukogu konsulteris Euroopa Parlamendiga (C8-0115/2016),
  - võttes arvesse nõukogu 10. mai 2005. aasta otsust 2005/387/JSK uusi psühhoaktiivseid aineid käsitleva teabe vahetuse, riski hindamise ja kontrolli kohta ⁽¹⁾, ning eelkõige selle artikli 8 lõiget 3,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0175/2016),
1. kiidab nõukogu eelnõu heaks;
  2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulterida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 127, 20.5.2005, lk 32.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0259

Ohtlike ja kahjulike ainete konventsiooni 2010. aasta protokollit ratifitseerimine ja sellega ühinemine, v.a tsiviilasjades tehtavat õiguslast koostööd käsitlevad aspektid

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb rahvusvahelise konventsiooni (vastutuse ja kahju hüvitamise kohta ohtlike ja kahjulike ainete mereveol) 2010. aasta protokollit liikmesriikide poolt Euroopa Liidu huvides ratifitseerimist ja sellega ühinemist, välja arvatud tsiviilasjades tehtava õiguslaste koostöö aspektid (13806/2015 – C8-0410/2015 – 2015/0135(NLE))

(2018/C 086/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (13806/2015),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktile v (C8-0410/2015),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2014. aasta arvamust⁽¹⁾,
- võttes arvesse 1996. aasta rahvusvahelist konventsiooni vastutuse ja kahju hüvitamise kohta ohtlike ja kahjulike ainete mereveol („ohtlike ja kahjulike ainete 1996. aasta konventsioon“),
- võttes arvesse ohtlike ja kahjulike ainete 1996. aasta konventsiooni 2010. aasta protokollit („ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsioon“),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (COM(2015)0304),
- võttes arvesse nõukogu 18. novembri 2002. aasta otsust 2002/971/EÜ, millega volitatakse liikmesriike ühenduse huvides 1996. aasta rahvusvahelist konventsiooni vastutuse ja kahju hüvitamise kohta ohtlike ja kahjulike ainete mereveol (ohtlike ja kahjulike ainete konventsiooni) ratifitseerima või sellega ühinema⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/35/EÜ keskkonnastatusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta⁽³⁾ („keskkonnastatuse direktiiv“),
- võttes arvesse komisjoni avaldust alaliste esindajate komitee ja nõukogu 20. novembri ja 8. detsembri 2015. aasta protokollide juurde⁽⁴⁾,
- võttes arvesse laevandussektori 18. septembri 2015. aasta dokumenti, milles kutsutakse liikmesriike üles kooskõlas komisjoni esildatud käsitusega võimalikult kiiresti ratifitseerima ohtlike ja kahjulike ainete konventsiooni 2010. aasta protokollit või sellega ühinema⁽⁵⁾,
- võttes arvesse ettevõtte BIO Intelligence Service poolt Euroopa Komisjoni jaoks koostatud ja 19. veebruaril 2014 avaldatud lõpparuannet „Study on ELD Effectiveness: scope and exceptions“⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2014. aasta arvamus, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

⁽²⁾ EÜT L 337, 13.12.2002, lk 55.

⁽³⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 56.

⁽⁴⁾ Punktimärkus 13142/15.

⁽⁵⁾ Kätesaadav internetis: <http://www.ics-shipping.org/docs/default-source/Submissions/EU/hazardous-and-noxious-substances.pdf>.

⁽⁶⁾ Kätesaadav internetis: http://ec.europa.eu/environment/legal/liability/pdf/BIO%20ELD%20Effectiveness_report.pdf.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi õigusteenistuse 11. veebruari 2016. aasta teadet ülalmainitud nõukogu otsuse eelnõu (SJ-0066/16) õigusliku aluse kohta ja sellele järgnenud kirja vormis arvamust nimetatud otsuse sobiva õigusliku aluse kohta, mille õiguskomisjon võttis vastu 19. veebruaril 2016⁽¹⁾ ning lisas raportile A8-0191/2016,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 3,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni vaheraportit (A8-0191/2016),
- A. arvestades, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni eesmärk on tagada vastutus ning nõuetekohase, viivitamatu ja tõhusa hüvitise maksmine rahvusvahelise spetsiaalse ohtlike ja kahjulike ainete hüvitusfondi kaudu ohtlike ja kahjulike ainete mereveo tagajärjel isikutele, omandile ja keskkonnale tekitatud kahju eest;
- B. arvestades, et seetõttu on konventsiooni eesmärk ühelt poolt tagada põhimõtte „saastaja maksab“ ning ennetamise ja ettevaatuse põhimõtte järgimine, et võimaliku keskkonnakahju ärahoidmiseks oleks võimalik võtta ennetusmeetmeid, millega see kuulub liidu keskkonnapoliitika ja üldiste keskkonnapõhimõtete valdkonda, ning teiselt poolt on selle eesmärk reguleerida meretranspordi tekitatud kahjuga seoses tekkivaid probleeme ning sellist kahju ära hoida ja vähendada, millega see kuulub liidu transpordipoliitika valdkonda;
- C. arvestades, et komisjoni ettepaneku (COM(2015)0304) kohaselt kattuks ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni sõlmimine seega keskkonnavastutuse direktiivi sätete kohaldamisalaga;
- D. arvestades, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni kohaldamisala kattub keskkonnavastutuse direktiivi kohaldamisalaga selles osas, kus tegemist on keskkonnakahjuga, mis on tekitatud osalisriigi territooriumil ja jurisdiktsiooni alla kuuluval merealal, kahjuga, mis tuleneb keskkonna saastamisest majandusvööndis või samaväärsel alal (kuni 200 meremiili kaugusel lähtejoonest), ning ennetavate meetmetega sellise kahju ärahoidmiseks või minimeerimiseks;
- E. arvestades, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsioonis sätestatakse laevaomaniku range vastutus sellise kahju hüvitamise eest, mis on tekkinud konventsiooniga hõlmatud ohtlike ja kahjulike ainete mereveo tagajärjel, ning kohustus sõlmida kindlustusleping või hankida muu finantstagatis, mis kataks tema konventsioonikohase vastutuse kahju eest, välistades sellega mis tahes muud nõuded laevaomaniku vastu, mis ei ole vastavuses kõnealuse konventsiooniga (artikli 7 lõiked 4 ja 5);
- F. arvestades, et seega on potentsiaalselt olemas keskkonnavastutuse direktiivi ning ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni omavahelise vastuolu oht, mida saab vältida keskkonnavastutuse direktiivi artikli 4 lõikega 2, mille kohaselt „direktiivi ei kohaldata keskkonnakahjustuse või selle otsese ohu suhtes, kui see on põhjustatud sündmusest, millega seotud vastutus või parandamine kuulub mõne IV lisas loetletud rahvusvahelise konventsiooni kohaldamisalasse, mis kehtib asjakohases liikmesriigis, arvestades konventsiooni võimalikke hilisemaid muudatusi“;
- G. arvestades, et seega jäävad keskkonnavastutuse direktiivi kohaldamisalast välja keskkonnakahjud või otsesed sedalaadi kahjude tekkimise ohud, mis on hõlmatud ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooniga, kui see jõustub, ning arvestades, et välja arvatud juhul, kui kõik liikmesriigid ratifitseerivad ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni või ühinevad sellega sama ajavahemiku jooksul, on oht, et tekib killustatud õigusmaastik, kus mõnede liikmesriikide suhtes kehtib ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsioon ja teiste suhtes keskkonnavastutuse direktiiv; arvestades, et see tekitab erinevusi reostuse ohvrite, nagu rannikukogukondade, kalurite jt jaoks ning läheks ka vastuollu ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni mõttega;
- H. arvestades, et Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioonide aluspõhimõtted loovad aluse ka ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsioonile ning need põhimõtted on laevaomaniku range vastutus, kohustuslik kindlustus, et katta kolmandatele isikutele tekitatud kahju, vahetult kahju kannatanud isikute õigus esitada nõue kindlustusandja

⁽¹⁾ PE576.992

Kolmapäev, 8. juuni 2016

vastu, varalise vastutuse piiramine ja nafta ning ohtlike ja kahjulike ainete mereveo puhul spetsiaalne hüvitusfond, millest hüvitatakse tekitatud kahju, kui see ületab laevaomaniku vastutuse piirmäära;

- I. arvestades, et liidu kui terviku huvides on ohtlike ja kahjulike ainete lasti merevedudega seotud keskkonnakahjustuse puhul kohaldatav ühetaoline vastutuskord;
  - J. arvestades, et ei ole üldse selge, kas keskkonnastutuse direktiivi artikli 4 lõige 2 tähendab seda, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni ratifitseerinud liikmesriigis ei ole võimalik keskkonnastutuse direktiivi kohaldada või et seda ei saa kohaldada sel määral, mil vastutus või hüvitamine kuulub nimetatud konventsiooni kohaldamisalasse;
  - K. arvestades, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsioon kujutab endast hüvitamiskorda ning ei ole seega nii kaugeleulatuv nagu keskkonnastutuse direktiiv, millega kehtestatakse kord, mis nõuab ettevõtjalt ja kohustab pädevaid ametiasutusi ettevõtjalt nõudma keskkonnakahju otsese ohu või tegeliku keskkonnakahju ärahoidmist või parandamist;
  - L. arvestades, et erinevalt keskkonnastutuse direktiivis sätestatust ei saa ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni järgi määrata hüvitist mittemajandusliku kahju eest;
  - M. arvestades, et keskkonnastutuse direktiiviga ei seata ettevõtjatele kohustusliku finantstagatise nõuet, millega oleks tagatud, et neil on vahendid keskkonnakahju ärahoidmiseks ja parandamiseks, kui konkreetne liikmesriik ei ole vastu võtnud keskkonnastutuse direktiivis sätestatuga võrreldes rangemaid nõudeid;
  - N. arvestades, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooniga pannakse omanikule selge kohustus sõlmida kindlustus või hankida muu finantstagatis, mis kataks tema konventsioonikohase vastutuse kahju eest;
  - O. arvestades, et muud keskkonnastutuse direktiivi IV lisas loetletud Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioonid on osutunud mõjusaks, kuna nendega on suudetud luua keskkonnaalaste ja kaubanduslike huvide tasakaalustatus vastutuse täpse suunamise abil, mille puhul on tavaliselt selge, kes on vastutav pool, ning kohustusliku kindlustuse ja kiirete hüvitusmehhanismide kehtestamise abil, mis ei piirdu üksnes keskkonnakahjudega;
1. palub nõukogul ja komisjonil võtta arvesse järgmisi soovitusi:
    - i) tagada, et austatakse liidu pädevuse andmise põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 1, ning Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt „peab ühenduse õigusakti õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ja mille hulka kuuluvad eelkõige õigusakti eesmärk ja sisu“⁽¹⁾;
    - ii) võtta seetõttu omaks kirja vormis arvamus, mille õiguskomisjon võttis vastu 19. veebruaril 2016 ja milles märgitakse järgmist:

„kuna esitatud nõukogu otsuse ettepaneku eesmärk on volitada liikmesriike liidu nimel 2010. aasta OKA protokolliga ratifitseerima või sellega ühinema ning sellest tulenevalt tunnistama, et 2010. aasta OKA konventsioon on nende jaoks siduv, samuti arvestades, et konventsioon ei hõlma üksnes keskkonnakahju juhtumeid (mille puhul rakendatakse põhimõtet, et tuleks võtta ennetavaid meetmeid ja et saastaja peaks maksma), vaid ka muu kui keskkonnakahju juhtumeid, kusjuures mõlemat liiki kahju tuleneb teatavate ainete meretranspordist, siis on ELTLi artikli 100 lõige 2, artikli 192 lõige 1 ja artikli 218 lõike 6 punkti a alapunkt v ettepaneku jaoks sobiv õiguslik alus“;
    - iii) tagada, et kooskõlas Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga⁽²⁾ tagataks, et ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni ratifitseerimisega või konventsiooniga ühinemisega võetavad rahvusvahelised kohustused ei mõjuta negatiivselt liidu ühiseeskirjade ühtlustatust, terviklikkust ja toimivust;

⁽¹⁾ Euroopa Kohtu 19. juuli 2012. aasta otsus kohtuasjas C-130/10: Euroopa Parlament vs. Euroopa Liidu Nõukogu, ECLI:EU:C:2012:472, punkt 42.

⁽²⁾ Euroopa Kohtu 19. märtsi 1993. aasta arvamus, 2/91, ECLI:EU:C:1993:106, punkt 25; Euroopa Kohtu 5. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-467/98: Euroopa Ühenduste Komisjon vs. Taani Kuningriik, ECLI:EU:C:2002:625, punkt 82; Euroopa Kohtu 7. veebruari 2006. aasta arvamus, 1/03, ECLI:EU:C:2006:81, punktid 120 ja 126; Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2014. aasta arvamus, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- iv) sellega seoses pöörata suuremat tähelepanu keskkonnavastutuse direktiivi ning ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni kohaldamisala kattuvusele, kui tegemist on keskkonnakahjuga, mis on tekitatud osalisriigi territooriumil ja jurisdiktsiooni alla kuuluval merealal, kahjuga, mis tuleneb keskkonna saastamisest majandusvööndis või samaväärse alal (kuni 200 meremiili kaugusel lähtejoonest), ning meetmetega sellise kahju ärahoidmiseks või minimeerimiseks (ennetusmeetmed, esmased parandusmeetmed ja täiendavad parandusmeetmed);
  - v) tagada, et minimeeritakse keskkonnavastutuse direktiivi ning ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni omavahelise vastuolu võimalus, rakendades kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et liikmesriigid, kes ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni ratifitseerivad või sellega ühinevad, täielikult ning kooskõlas keskkonnavastutuse direktiivi artikli 4 lõikega 2 ja IV lisaga järgiksid konventsiooni artikli 7 lõigetes 4 ja 5 sisalduvat ainuõigusklauslit, millega välistatakse kõik nõuded laevaomaniku vastu, mis ei ole kõnealuse konventsiooniga kooskõlas;
  - vi) tagada, et vähendatakse ebasoodsa konkurentsiolukorra tekitamise ja tugevdamise ohtu nende riikide puhul, kes on valmis ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooniga ühinema, võrreldes riikidega, kes sooviksid seda protsessi edasi lükata ja jääda edasi seotuks üksnes keskkonnavastutuse direktiiviga;
  - vii) tagada lõpu tegemine kahe merendussektori vastutuskorra ehk liidupõhise ja rahvusvahelise korra püsivale kõrvuti eksisteerimisele, kuna see tekitab liidu õiguse killustumist ja seab pealegi ohtu vastutuse täpse tuvastamise ning võiks viia venivate ja kulukate kohtumenetlusteni, mis kahjustaksid nii ohvreid kui ka laevandussektorit;
  - viii) tagada sellega seoses, et liikmeriikidele seatakse selge kohustus rakendada kõiki vajalikke meetmeid konkreetse tulemuse saavutamiseks, nimelt ohtlike ja kahjulike ainete 2010. aasta konventsiooni ratifitseerimiseks või sellega ühinemiseks mõistliku aja jooksul, mis ei tohiks olla pikem kui kaks aastat alates nõukogu otsuse jõustumise kuupäevast;
2. märgib kokkuvõtvalt, et käesolev resolutsioon võiks nõukogule ja komisjonile anda uue võimaluse võtta vaatluse alla punktis 1 esitatud soovitusel;
  3. teeb presidendile ülesandeks taotleda arutelu jätkamist komisjoni ja nõukoguga;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0260

Ohtlike ja kahjulike ainete konventsiooni 2010. aasta protokollit ratifitseerimine ja sellega ühinemine seoses tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö aspektidega

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb rahvusvahelise konventsiooni (vastutuse ja kahju hüvitamise kohta ohtlike ja kahjulike ainete mereveol) 2010. aasta protokollit liikmesriikide poolt Euroopa Liidu huvides ratifitseerimist ja sellega ühinemist, seoses tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö aspektidega (14112/2015 – C8-0409/2015 – 2015/0136(NLE))

(2018/C 086/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14112/2015),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 81 ja artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktile v (C8-0409/2015),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõiget 2,
- võttes arvesse protokollit nr 22 Taani seisukoha kohta, mis on lisatud aluslepingutele,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2014. aasta arvamust⁽¹⁾,
- võttes arvesse 1996. aasta rahvusvahelist konventsiooni vastutusest ja kahju hüvitamisest ohtlike ja kahjulike ainete mereveol (1996. aasta OKA konventsioon),
- võttes arvesse 2010. aasta protokollit 1996. aasta OKA konventsiooni juurde (2010. aasta OKA konventsioon),
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (COM(2015)0305),
- võttes arvesse nõukogu 18. novembri 2002. aasta otsust 2002/971/EÜ, millega volitati liikmesriike ühenduse huvides ratifitseerima 1996. aasta OKA konventsiooni või sellega ühinema⁽²⁾,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega liikmesriike volitatakse Euroopa Ühenduse huvides ratifitseerima 1996. aasta rahvusvaheline konventsioon vastutusest ja kahju hüvitamisest ohtlike ja kahjulike ainete mereveol (OKA konventsioon) (COM(2001)0674),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades⁽³⁾ (uuesti sõnastatud Brüsseli I määrus),
- võttes arvesse komisjoni avaldust alaliste esindajate komitee ja nõukogu 20. novembri ja 8. detsembri 2015. aasta protokollide juurde⁽⁴⁾,
- võttes arvesse laevandussektori 18. septembri 2015. aasta dokumenti, milles kutsutakse liikmesriike üles kooskõlas komisjoni esildatud käsitusega võimalikult kiiresti ratifitseerima OKA konventsiooni juurde kuuluvat 2010. aasta protokollit või sellega ühinema⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2014. aasta arvamus, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

⁽²⁾ EÜT L 337, 13.12.2002, lk 55.

⁽³⁾ ELT L 351, 20.12.2012, lk 1.

⁽⁴⁾ Punktimärkus 13142/15.

⁽⁵⁾ Kätesaadav internetis: <http://www.ics-shipping.org/docs/default-source/Submissions/EU/hazardous-and-noxious-substances.pdf>.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 3,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni vaheraportit (A8-0190/2016),
- A. arvestades, et 2010. aasta OKA konventsiooni eesmärk on tagada vastutus ning adekvaatse, viivitamatu ja tõhusa hüvituse maksmine rahvusvahelise spetsiaalse OKA hüvitusfondi kaudu ohtlike ja kahjulike ainete mereveo tagajärjel isikutele, omandile ja keskkonnale tekitatud kahju eest;
- B. arvestades, et Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioonide, sh 2010. aasta OKA konventsiooni aluspõhimõtte on laevaomaniku range vastutus, kohustuslik kindlustus, et katta kolmandatele isikutele tekitatud kahju, vahetult kahju kannatanud isikute õigus esitada nõue kindlustusandja vastu, varalise vastutuse piiramine ja nafta ning ohtlike ja kahjulike ainete mereveo puhul spetsiaalne hüvitusfond, millest hüvitatakse tekitatud kahju, kui see ületab laevaomaniku vastutuse piirmäära;
- C. arvestades, et seetõttu on konventsiooni eesmärk ühelt poolt tagada põhimõtte „saastaja maksab“ ning ennetamise ja ettevaatuse põhimõtte järgimine, et võimaliku keskkonnakahju ärahoidmiseks oleks võimalik võtta ennetusmeetmeid, millega see kuulub liidu keskkonnapoliitika ja üldiste keskkonnapõhimõtete valdkonda, ja teiselt poolt on selle eesmärk reguleerida meretranspordi tekitatud kahjuga seoses tekkivaid probleeme ning sellist kahju ära hoida ja vähendada, millega see kuulub liidu transpordipoliitika valdkonda;
- D. arvestades, et 2010. aasta OKA konventsioon sisaldab eeskirju osalisriikide kohtute pädevuse kohta seoses nõuetega, mida esitavad isikud, kes on kandnud konventsiooniga hõlmatud kahju, laevaomaniku, tema kindlustusandja või spetsiaalse OKA hüvitusfondi vastu, ning sisaldab lisaks eeskirju osalisriigi kohtu otsuse tunnustamise ja täitmise kohta;
- E. arvestades, et vastavalt komisjoni ettepanekule (COM(2015)0305) kattub 2010. aasta OKA konventsiooni sõlmimine seega uuesti sõnastatud Brüsseli I määruse kohaldamisala ja selles sätestatud eeskirjadega;
- F. arvestades, et uuesti sõnastatud Brüsseli I määruks kasutatakse mitmesuguseid kohtualluvuse kindlaksmääramise aluseid, samas kui 2010. aasta OKA konventsiooni IV peatükis on ette nähtud väga piiratud kohtualluvuse, otsuste tunnustamise ja täitmisele pööramise režiim, et tagada hagejatele võrdsed tingimused ning vastutuse ja hüvitusega seotud eeskirjade ühtne kohaldamine;
- G. arvestades, et uuesti sõnastatud Brüsseli I määruse üldisest kohaldamisest erandi tegemist õigustab ühest küljest 2010. aasta OKA konventsiooni kohtualluvuse režiimi eripära, mille eesmärk on tagada, et õnnetuse ohver saab kasu selgetest menetluseeskirjadest ja õiguskindlusest, mille tulemuseks on mõjusam nõue kohtus, ning teisest küljest eeldatavad õiguslikud ja praktilised probleemid, mis tekiksid liidus eraldi kohtualluvuse režiimi sisseeadmisel võrreldes teistele 2010. aasta OKA konventsiooni osalistele kohaldatava režiimiga;
- H. arvestades, et Taani on vabastatud ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaldamisest ning seetõttu ei osale kavandatud nõukogu otsuse vastuvõtmisel seoses tsiviilasju käsitleva õigusala koostöö aspektidega;
- I. arvestades, et 2010. aasta OKA konventsiooni ning liidu tsiviil- ja kaubandusajades tehtava õigusala koostöö eeskirjade kattumine moodustas õigusliku aluse otsusele 2002/971/EÜ, kuna 1996. aasta OKA konventsiooni muudeti 2010. aasta OKA protokolliga, ning 2010. aasta OKA konventsiooni poolt liidu eeskirjadele avaldatava mõju hindamisel tuleb võtta arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/35/EÜ („keskkonnastatuse direktiiv“) ⁽¹⁾ kohaldamisala ja sätteid, sest see direktiiv on saanud ELi õiguskorra osaks pärast otsuse 2002/971/EÜ vastuvõtmist;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnastatusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 143, 30.4.2004, lk 56).

Kolmapäev, 8. juuni 2016

- J. arvestades, et keskkonnavastutuse direktiivi kohaldamisalast on jäetud välja keskkonnakahju või selle otsene oht, mis saab olema kaetud 2010. aasta OKA konventsiooni kohaldamisalaga pärast selle jõustumist (keskkonnavastutuse direktiivi artikli 4 lõige 2 ja IV lisa);
- K. arvestades, et 2010. aasta OKA konventsioonis sätestatakse laevaomaniku range vastutus sellise kahju hüvitamise eest, mis on tekkinud konventsiooniga hõlmatud ohtlike ja kahjulike ainete mereveo tagajärjel, ning kohustus sõlmida kindlustusleping või hankida muu rahaline tagatis, mis kataks tema konventsioonikohase vastutuse kahju eest, välistades sellega mis tahes muud nõuded laevaomaniku vastu, mis ei ole vastavuses kõnealuse konventsiooniga (artikli 7 lõiked 4 ja 5);
- L. arvestades, et kui kõik liikmesriigid ei ratifitseeri 2010. aasta OKA konventsiooni või ei ühine sellega sama ajavahemiku jooksul, tekib oht, et laevandussektoris kohaldatakse samaaegselt kahte eri õigusrežiimi – üht liidu ja üht rahvusvahelist režiimi, mis võib põhjustada reostuse ohvrite (näiteks rannikukogukonnad, kalurid jne) ebavõrdsust ning läheks lisaks vastuollu 2010. aasta OKA konventsiooni vaimuga;
- M. arvestades, et muud keskkonnavastutuse direktiivi IV lisas loetletud Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioonid on osutunud tulemuslikeks, sest neil on õnnestunud hoida keskkonnavalaseid ja kaubanduslikke huve tasakaalus vastutuse selge juhtimise abil, mispuhul on tavaliselt selge, kes on vastutav pool, ning kohustusliku kindlustuse ja kiirete hüvitismehhanismide kehtestamise abil, mis ei ole piiratud üksnes keskkonnakahjuga;
1. palub nõukogul ja komisjonil võtta arvesse järgmisi soovitusi:
- i) tagada, et kooskõlas Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga⁽¹⁾ tagataks, et 2010. aasta OKA konventsiooni ratifitseerimisega või konventsiooniga ühinemisega võetavad rahvusvahelised kohustused ei mõjuta negatiivselt ELi ühiste normide ühtlustatust, terviklikkust ja toimivust;
- ii) pöörata sellega seoses suuremat tähelepanu uuesti sõnastatud Brüsseli I määruse ja 2010. aasta OKA konventsiooni kattuvusele, kui tegemist on menetluskorraga, mida kohaldatakse nõuete ja hagide suhtes kõnealuse konventsiooni osalisriikide kohtutes;
- iii) tagada, et keskkonnavastutuse direktiivi ja 2010. aasta OKA konventsiooni omavahelise vastuolu võimalust vähendatakse, rakendades kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et liikmesriigid, kes konventsiooni ratifitseerivad või sellega ühinevad, järgiksid täielikult konventsiooni artikli 7 lõigetes 4 ja 5 sisalduvat ainuõigusklauslit, millega välistatakse kõik nõuded laevaomaniku vastu, mis ei ole kõnealuse konventsiooniga kooskõlas;
- iv) tagada, et vähendatakse ebasoodsa konkurentsiolekorra tekitamise ja tugevdamise ohtu nende riikide puhul, kes on valmis 2010. aasta OKA konventsiooniga ühinema, võrreldes riikidega, kes sooviksid seda protsessi edasi lükata ja jääda edasi seotuks üksnes keskkonnavastutuse direktiiviga;
- v) tagada lõpu tegemine kahe merendussektori vastutuskorra ehk liidupõhise ja rahvusvahelise korra püsivale kõrvuti eksisteerimisele, kuna see tekitab liidu õiguse killustumist ja seab pealegi ohtu vastutuse täpse tuvastamise ning võiks viia venivate ja kulukate kohtumenetlusteni, mis kahjustaksid nii ohvreid kui ka laevandussektorit;
- vi) tagada sellega seoses, et liikmeriikidele seatakse selge kohustus rakendada kõiki vajalikke meetmeid konkreetse tulemuse saavutamiseks – nimelt 2010. aasta OKA konventsiooni ratifitseerimiseks või sellega ühinemiseks mõistliku aja jooksul, mis ei tohiks olla pikem kui kaks aastat alates nõukogu otsuse jõustumise kuupäevast;

⁽¹⁾ Euroopa Kohtu 19. märtsi 1993. aasta arvamus, 2/91, ECLI:EU:C:1993:106, punkt 25; Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 5. november 2002, Euroopa Ühenduste Komisjon vs. Taani Kuningriik, C-467/98, ECLI:EU:C:2002:625, punkt 82; Euroopa Kohtu 7. veebruari 2006. aasta arvamus, 1/03, ECLI:EU:C:2006:81, punktid 120 ja 126; Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2014. aasta arvamus, 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

2. märgib kokkuvõtvalt, et käesolev resolutsioon võiks nõukogule ja komisjonile anda uue võimaluse kaaluda punktis 1 esitatud soovitusi;
  3. teeb presidendile ülesandeks taotleda arutelu jätkamist komisjoni ja nõukoguga;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0261

Partnerluse ja koostöö raamleping ELi ja Filipiinide vahel (Horvaatia ühinemine) ***

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu protokoll (et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga) Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (13085/2014 – C8-0009/2015 – 2014/0224(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (13085/2014),
  - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu protokoll (et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga) eelnõu (13082/2014),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0009/2015),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse väliskomisjoni soovitus (A8-0148/2016),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Filipiini Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0262

Partnerluse ja koostöö raamleping ELi ja Filipiinide vahel (nõusolek) ***

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu liidu nimel sõlmimise kohta (05431/2015 – C8-0061/2015 – 2013/0441(NLE))

(Nõusolek)

(2018/C 086/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (05431/2015),
  - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Filipiini Vabariigi vahelise partnerluse ja koostöö raamlepingu eelnõu (15616/2010),
  - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0061/2015),
  - võttes arvesse oma 8. juuni 2016. aasta muud kui seadusandlikku resolutsiooni otsuse eelnõu kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
  - võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi (A8-0149/2016),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Filipiini Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0263.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0264

Makromajanduslik finantsabi Tuneesiale ***I

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Tuneesiale (COM(2016)0067 – C8-0032/2016 – 2016/0039(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2018/C 086/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0067),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 212, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0032/2016),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 1. juuni 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A8-0187/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku;
  2. kiidab heaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisdeklaratsiooni, mis on lisatud käesolevale resolutsioonile;
  3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
  4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2016)0039

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 8. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2016/... täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Tuneesiale

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (otsus (EL) 2016/1112) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 8. juuni 2016

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU ÜHISDEKLARATSIOON

Käesolev otsus võetakse vastu, ilma et see piiraks ühisdeklaratsiooni, mis võeti vastu koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 778/2013/EL täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale; nimetatud otsust tuleb jätkuvalt käsitada alusena kõigile Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustele, millega antakse makromajanduslikku finantsabi kolmandatele riikidele ja territooriumidele.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

P8_TA(2016)0265

Eeskirjad teatavate maksustamise vältimise tavadega võitlemiseks *

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega nähakse ette otseselt siseturu toimimist mõjutava maksustamise vältimise vastased eeskirjad (COM(2016)0026 – C8-0031/2016 – 2016/0011(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2018/C 086/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2016)0026),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 115, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0031/2016),
  - võttes arvesse Malta Esindajatekoda ja Rootsi Riksdagi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0189/2016),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) Praegused poliitilised prioriteetidid rahvusvahelise maksustamise valdkonnas toovad esile vajaduse tagada, et maksu makstakse seal, kus kasum ja väärtus **tekib**. Seetõttu on hädavajalik taastada usaldus maksusüsteemide õigluse vastu ja võimaldada riikide valitsustel oma maksusuve-räänsust tõhusalt teostada. Need uued poliitilised eesmärgid väljenduvad Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) poolt maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) vastase algatuse raames antud konkreetsetes tegevussuunistes. Pidades silmas vajadust tagada õiglasem maksustamine, esitas komisjon 17. juuni 2015. aasta teatises Euroopa Liidus äriühingute õiglase ja tõhusa maksustamise tegevuskava⁽³⁾ (tegevuskava).

⁽³⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule: Euroopa Liidu õiglane ja tõhus äriühingute maksustamise süsteem: viis tähtsaimat meetmevaldkonda COM(2015) 302 (final), 17. juuni 2015.

Muudatusettepanek

- (1) Praegused poliitilised prioriteetidid rahvusvahelise maksustamise valdkonnas toovad esile vajaduse tagada, et maksu makstakse seal, kus kasum **tekib** ja väärtus **luuakse**. Seetõttu on hädavajalik taastada usaldus maksusüsteemide õigluse vastu ja võimaldada riikide valitsustel oma maksusuve-räänsust tõhusalt teostada. Need uued poliitilised eesmärgid väljenduvad Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) poolt maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) vastase algatuse raames antud konkreetsetes tegevussuunistes. Pidades silmas vajadust tagada õiglasem maksustamine, esitas komisjon 17. juuni 2015. aasta teatises Euroopa Liidus äriühingute õiglase ja tõhusa maksustamise tegevuskava⁽³⁾ (tegevuskava), **milles ta tunnistab, et täielikult väljakujundatud äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas koos asjakohaste ja õiglaste jaotamispõhimõtetega oleks tõeline suunamuutja võitluses kunstlike maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) strateegiate vastu. Seda arvestades peaks komisjon avaldama võimalikult kiiresti ambitsioonika ettepaneku äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi loomiseks ning seadusandlik võim peaks viima selle olulise ettepaneku üle peetavad läbirääkimised võimalikult kiiresti lõpule. Euroopa Parlamendi 19. aprilli 2012. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv ettevõtte tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasi (CCCTB) kohta tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta.**

⁽³⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule: Euroopa Liidu õiglane ja tõhus äriühingute maksustamise süsteem: viis tähtsaimat meetmevaldkonda COM(2015)0302 (final), 17. juuni 2015.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (1a) **Liit on seisukohal, et võitlus maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu on poliitiline prioriteet, kuna agressiivne maksuplaneerimine on vastuvõetamatu tegevus siseturu terviklikkuse ja sotsiaalse õigluse seisukohalt.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

- (2) Enamik liikmesriike on OECD liikmetena kohustunud rakendama 15 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastast meedet, mis avaldati 5. oktoobril 2015. Seepärast on siseturu hea toimimise jaoks oluline, et vähemalt liikmesriigid täidaksid BEPS-tegevuskava raames võetud kohustusi ning võtaksid üldisemalt piisavalt sidusal ja kooskõlastatud viisil meetmeid maksustamise vältimise tõkestamiseks ning liidus õiglase ja tõhusa maksustamise tagamiseks. Turul, kus turuosaliste majandused on omavahel tihedalt lõimunud, on vaja ühtset strateegilist lähenemisviisi ja koordineeritud tegevust, et parandada siseturu toimimist ja maksimeerida **BEPS-algatuse** positiivset mõju. Lisaks on ainult ühise raamistiku abil võimalik vältida turu killustumist ning kõrvaldada olemasolevad ebakõlad ja turumoonutused. Lõpuks annavad riiklikud rakendusmeetmed, mis järgivad kogu liidus samu põhimõtteid, maksumaksjatele õiguskindluse selle suhtes, et need meetmed on liidu õigusega kooskõlas.

Muudatusettepanek

- (2) Enamik liikmesriike on OECD liikmetena kohustunud rakendama 15 maksubaasi **tõelise** kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastast meedet, mis avaldati 5. oktoobril 2015. Seepärast on siseturu hea toimimise jaoks oluline, et vähemalt liikmesriigid täidaksid BEPS-tegevuskava raames võetud kohustusi ning võtaksid üldisemalt piisavalt sidusal ja kooskõlastatud viisil meetmeid maksustamise vältimise tõkestamiseks ning liidus õiglase ja tõhusa maksustamise tagamiseks. Turul, kus turuosaliste majandused on omavahel tihedalt lõimunud, on vaja ühtset strateegilist lähenemisviisi ja koordineeritud tegevust, et parandada siseturu toimimist ja maksimeerida **tõeliste BEPS-strateegiate vastu suunatud algatuse** positiivset mõju, **kandes samal ajal piisavalt hoolt siseturul tegutsevate äriühingute konkurentsivõime eest**. Lisaks on ainult ühise raamistiku abil võimalik vältida turu killustumist ning kõrvaldada olemasolevad ebakõlad ja turumoonutused. Lõpuks annavad riiklikud rakendusmeetmed, mis järgivad kogu liidus samu põhimõtteid, maksumaksjatele õiguskindluse selle suhtes, et need meetmed on liidu õigusega kooskõlas. **Liidus, mida iseloomustab rükkide turgude väga suur erinevus, on kõigi oodatavate meetmete kõikehõlmav mõjuhinnang väga oluline, et tagada sellele ühisele seisukohale liikmesriikide ulatuslik toetus.**

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (3a) **Arvestades, et OECD võib liigitada maksuparadiisid läbipaistvaks, tuleks esitada ettepanekud usaldusfondide ja sihtasutuste läbipaistvuse suurendamiseks.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (4a) *Väga oluline on anda maksuhalduritele asjakohased vahendid tulemuslikuks võitluseks BEPSi vastu, millega suurendatakse läbipaistvust suurte hargmaiste ettevõtjate tegevuse osas, eriti seoses kasumi, kasumi pealt tasutavate maksude, saadud subsiidiumide, tulust tehtava mahaarvamise, töötajate arvu ja varadega.*

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (4b) *Järjepidevuse tagamiseks püsivate tegevuskohtade käsitamisel on väga oluline, et liikmesriigid kohaldaksid nii asjaomastes õigusaktides kui ka kahepoolsetes maksulepingutes ühtset püsiva tegevuskoha mõistet OECD tulu- ja kapitalimaksu mudellepingu artikli 5 kohaselt.*

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (4c) *Selleks et hoida ära kasumi ebajärjekindel omistamine püsivatele tegevuskohtadele, tuleks liikmesriikidel järgida püsivale tegevuskohale omistatud kasumit käsitlevaid norme, mis on kooskõlas OECD tulu- ja kapitalimaksu mudellepingu artikliga 7, ning nad peaksid viima oma kohaldatavad õigusaktid ja kahepoolsed lepingud kooskõlla nende eeskirjadega, kui need eeskirjad läbi vaadatakse.*

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (5) On vaja kehtestada eeskirjad siseturul maksubaasi vähenemise ja kasumi siseturult ümberpaigutamise vastu. Selleks et aidata kaasa kõnealuse eesmärgi saavutamisele, tuleb eeskirjad kehtestada järgmistes valdkondades: intresside mahaarvatavuse piiramine, maksustamine riigist lahkumisel, asendamisklausel, üldised kuritarvitamise vastased eeskirjad, välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad ja hübriidsete lahknevuste käsitlemise raamistik. Kui nende eeskirjade kohaldamine põhjustab topeltmaksustamist, peaksid maksumaksjad saada maksusoodustust õigusena arvata maha teises liikmesriigis või kolmandas riigis tasutud maks. Seega peaks nende eeskirjade eesmärk olema mitte üksnes vältida maksustamise vältimisega, vaid hoida ära ka muid takistusi turul, nagu topeltmaksustamine.

- (5) On vaja kehtestada eeskirjad siseturul maksubaasi vähenemise ja kasumi siseturult ümberpaigutamise vastu. Selleks et aidata kaasa kõnealuse eesmärgi saavutamisele, tuleb õigusnormid kehtestada järgmistes valdkondades: intresside mahaarvatavuse piiramine, **põhilised kaitsemehhanismid maksuparadiiside või madalate maksudega riikide kasutamise vastu BEPSi eesmärgil**, maksustamine riigist lahkumisel, **püsiva tegevuskoha selge määratlemine, siirdehindade reguleerimise täpsed normid, raamistik patenditulu maksustamise erikorra jaoks**, asendamisklausel, **kui puudub sarnast mõju omav usaldusväärne maksuleping kolmanda riigiga**, üldised kuritarvitamise vastased normid, välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad normid ja hübriidsete lahknevuste käsitlemise raamistik. Kui nende õigusnormide kohaldamine põhjustab topeltmaksustamist, peaksid maksumaksjad saada maksusoodustust õigusena arvata maha teises liikmesriigis või kolmandas riigis tasutud maks. Seega peaks nende õigusnormide eesmärk olema mitte üksnes vältida maksustamise vältimisega, vaid hoida ära ka muid takistusi turul, nagu topeltmaksustamine. **Õigusnormide nõuetekohase kohaldamise tagamiseks tuleb liikmesriikide maksuhalduritele anda nõuetekohased ressursid. Samas tuleb kiiresti kehtestada ka ühtsed normid liidu piiriüleste äriühingute maksustatava kasumi arvutamiseks selliselt, et ettevõtjate kontserne käsitataks maksustamise eesmärgil ühe tervikuna, et tugevdada siseturgu ja kõrvaldada praeguse äriühingu tulumaksu raamistiku paljud nõrkused, mis teevad võimalikuks agressiivse maksuplaneerimise.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6) Piiriülesed kontsernid on üha enam hakanud oma üldise maksukoormuse vähendamiseks kasumit ümber paigutama (tihti suurendatud intressimäära kaudu) kõrgema maksumääraga territooriumilt madalamat maksumäära kohaldatavatesse riikidesse. Intresside mahaarvamise kord on **niisuguse tegevuse** tõkestamiseks vajalik, kuna see piirab maksumaksja netokulutuste kogusummat (st summat, mille võrra finantskulu ületab finantstulu). Seepärast on vaja kindlaks määrata mahaarvamise koefitsient, mis lähtub maksumaksja intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelsest kasumist (EBITDA). Maksuvaba finantstulu ei tohiks finantskuludega tasaarvestada. Seda seetõttu, et mahaarvatava intressi suuruse kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta üksnes maksustatavat tulu. Selleks et aidata maksumaksjaid, kelle puhul on maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise oht väike, peaks netointress olema alati mahaarvatav teatud kindla ülemmäärani, mida kohaldatakse siis, kui mahaarvamist võidakse teha suuremas ulatuses kui EBITDAst lähtuva koefitsiendi alusel. Kui maksumaksja kuulub konsolideeritud aruannet esitavasse kontserni, tuleks talle suuremate netokulude mahaarvamise õiguse andmisel arvesse võtta kontserni üldist võlakoormust. Intressidest mahaarvamise korda tuleks kohaldada maksumaksja netokulutuste kogusummale, sõltumata sellest, kas need tulenevad võlakohustusest, mis tekkis siseriiklikult, teises liikmesriigis või kolmandas riigis. **Ehkki** üldise arusaama kohaselt tuleks ka finantsettevõtjate, st finantsasutuste ja kindlustusandjate suhtes kohaldada intresside mahaarvamisel piiranguid, **on samuti üldteada, et neil kahel sektoril on eriomased tunnused, mis nõuavad** enam kohandatud lähenemisviisi. **Võttes arvesse, et kõnealuses valdkonnas ei ole rahvusvahelise ja liidu tasandi arutelud veel piisavaid tulemusi andnud, ei ole finants- ja kindlustussektoris seni olnud võimalik kehtestada konkreetseid eeskirju.**

- (6) Piiriülesed kontsernid on üha enam hakanud oma üldise maksukoormuse vähendamiseks kasumit ümber paigutama (tihti suurendatud intressimäära kaudu) kõrgema maksumääraga territooriumilt madalamat maksumäära kohaldatavatesse riikidesse. Intresside mahaarvamise kord on **tõelise BEPS-tegevuse** tõkestamiseks vajalik, kuna see piirab maksumaksja netokulutuste kogusummat (st summat, mille võrra finantskulu ületab finantstulu). Seepärast on **intressikulude osas** vaja kindlaks määrata mahaarvamise koefitsient, mis lähtub maksumaksja intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelsest kasumist (EBITDA). Maksuvaba finantstulu ei tohiks finantskuludega tasaarvestada. Seda seetõttu, et mahaarvatava intressi suuruse kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta üksnes maksustatavat tulu. Selleks et aidata maksumaksjaid, kelle puhul on maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise oht väike, peaks netointress olema alati mahaarvatav teatud kindla ülemmäärani, mida kohaldatakse siis, kui mahaarvamist võidakse teha suuremas ulatuses kui EBITDAst lähtuva koefitsiendi alusel. Kui maksumaksja kuulub konsolideeritud aruannet esitavasse kontserni, tuleks talle suuremate netokulude mahaarvamise õiguse andmisel arvesse võtta kontserni üldist võlakoormust. Intressidest mahaarvamise korda tuleks kohaldada maksumaksja netokulutuste kogusummale, sõltumata sellest, kas need tulenevad võlakohustusest, mis tekkis siseriiklikult, teises liikmesriigis või kolmandas riigis. Üldise arusaama kohaselt tuleks ka finantsettevõtjate, st finantsasutuste ja kindlustusandjate suhtes kohaldada intresside mahaarvamisel piiranguid, **võib-olla** enam kohandatud lähenemisviisi **abil.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6a) *Avalikku huvi pakkuvate pikaajaliste taristuprojektide rahastamise korral kolmandalt isikult võetud laenuga, kui laenusumma ületab käesoleva direktiiviga kehtestatud vabastusläve, peaks liikmesriigil olema võimalik teha teatavatel tingimustel erand kolmanda isiku antavatele laenudele, millega rahastatakse avalikke taristuprojekte, kuna intresside mahaarvamist käsitlevate kavandatavate sätete kohaldamine oleks sellisel juhul kahjulik.*

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6b) *Kasumi ümberpaigutamine maksuparadiisidesse või madalate maksudega riikidesse seab ohtu eelkõige liikmesriikide maksutulud ning maksustamist vältivate ja maksuülekate nii suurte kui ka väikeste ettevõtjate õiglase ja võrdse kohtlemise. Lisaks selles direktiivis kõigile jurisdiktsioonidele kavandatud üldkohaldatavatele nõuetele on väga oluline takistada seda, et maksuparadiisid ja madalate maksudega riigid tugineksid äriühingu tulumaksu ja õiguskeskkonna kujundamisel maksustamise vältimise tulemusel saadud kasumi varjamisele, rakendamata samas asjakohaselt hea maksuhaldustava ülemaailmseid standardeid (nagu maksuteabe automaatne vahetamine) või jättes need standardid vaikimisi täitmata, tagamata rakendamise osas võetud poliitilistele kokkulepetele vaatamata nõuetekohaselt maksuõiguse ja rahvusvaheliste lepingute täitmise. Seetõttu soovitatakse võtta konkreetseid meetmeid, et kasutada seda direktiivi vahendina, millega tagatakse see, et praegused maksuparadiisid ja madalate maksudega riigid järgiksid rahvusvahelisi meetmeid maksualase läbipaistvuse ja õigluse saavutamiseks.*

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7a) *Hargmaised ettevõtjad kasutavad liiga sageli skeeme kasumi viimiseks maksuparadiisidesse makse maksma või makstes makse väga madalate maksumääradega. Püsiv tegevuskoht võimaldab täpselt ja siduvalt määrata kindlaks kriteeriumid, millele vastamine tõendab hargmaise ettevõtja asumist kõnealuses riigis. See sunnib hargmaised ettevõtjaid õiglaselt makse maksma.*

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7b) *„Siirdehindade“ mõiste osutab hargmaise ettevõtja (sh tüütarettevõtjad ja riulifirmad, kelle kasum võõrandatakse emettevõtjaks olevale hargmaisele ettevõtjale) siseselt tehtud tehingutega seotud tingimustele ja korrale. Tegemist on hindadega, mida eri riikides asuvad sidusettevõtjad kasutavad kontsernisisesete tehingute, nt kaupade ja teenuste üleandmise korral. Kuna hinnad on määratud sama hargmaise ettevõtjaga seotud ja temast sõltuvate ettevõtjate poolt, ei pruugi need kajastada objektiivset turuhindu. Liit peab olema veendunud, et hargmaiste ettevõtjate teenitud maksustatavat kasumit ei viidaks asjaomase liikmesriigi jurisdiktsioonist välja ning et hargmaiste ettevõtjate poolt riigis deklareeritud maksubaas kajastab seal toimunud majandustegevust. Maksumaksja huvides on väga oluline piirata topeltnmaksuvabastuse ohtu, mis võib tekkida juhul, kui kaks riiki on eriarvamusel selles osas, kuidas määrata sidusettevõtjatega tehtavate rahvusvaheliste tehingute puhul kindlaks reaalturuväärtuse kohane hind. See süsteem ei välista kunstlike skeemide kasutamist, eriti toodete puhul, millel puudub turuhind (nt frantsiis või ettevõtetele osutatavad teenused).*

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 101/rev
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7c) *Intellektuaalomandi, patentide ning teadus- ja arendustegevusega seotud maksustamiskavad on Euroopa Liidus laialt levinud. Samas nähtub mitmetest komisjoni uuringutest selgelt, et patenditulu maksustamise erikorra seosed teadus- ja arendustegevuse edendamiseks on sageli meelevaldsed. OECD on töötanud patenditulu maksustamise erikorra reguleerimiseks välja muudetud seosepõhise lähenemisviisi. Selle meetodiga tagatakse, et patenditulu maksustamise erikorra raames kohaldatakse maksusoodustust ainult selle tulu suhtes, mis on seotud kulutustega teadus- ja arendustegevusele. Samas on juba näha, et liikmesriikidel on raskusi seosepõhisuse ja majandusliku sisu mõistete kohaldamisega innovatsiooni maksustamise erikorra suhtes. Juhul kui liikmesriigid ei ole 2017. aasta jaanuariks muudetud seosepõhist lähenemisviisi ikka veel täielikult ja ühetaoliselt kasutusele võtnud, et kaotada ära praegu kehtivad kahjulikud patenditulu maksustamise erikorrad, peaks komisjon esitama uue siduva seadusandliku ettepaneku Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 116 alusel eesmärgiga tuua vanade kahjulike erikordade tühistamine varasemaks 30. juunile 2017. aastal, lühendades ajavahemikku, mille vältel kohaldatakse ajutiselt kohaldatavat varasemalt kehtinud nõuet. Äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas peaks kaotama ära intellektuaalomandiga seonduva kasumi maksuplaneerimise kaudu ümberpaigutamise probleemi.*

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7d) *Riigist lahkumisel tasumisele kuuluvat maksu ei peaks nõudma, kui üleantud vara on aktiivset tulu andev materiaalne vara. Sellise vara üleandmine kuulub vältimatult vahendite efektiivse jaotamise juurde ettevõttes ning selle esmane eesmärk ei ole maksude optimeerimine ega maksustamise vältimine ning seetõttu tuleks see tegevus jätta nendest sätetest välja.*

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

- (8) Võttes arvesse välisriigis tasutud maksude suhtes maksusoodustuste andmisega seotud püsivaid raskusi, kalduvad riigid üha enam välismaal saadud tulu maksust vabastama. Niisuguse lähenemisviisi tahtmatu negatiivne tagajärg on, et see võib aidata kaasa niisuguste olukordade tekkimisele, kus maksustamata või madala maksumääraga maksustatud tulu tuuakse siseturule, misjärel see ringleb liidus – tihti maksustamata kujul – liidu õiguses ette nähtud võimalusi ära kasutades. Sellise tegevuse tõkestamiseks kasutatakse tavaliselt asendamisklauslit. Seepärast on vaja ette näha asendamisklausel, mis kuulub kohaldamisele teatavat liiki välismaisele tulule nagu kasumieraldised, aktsiate või osade võõrandamisest saadud tulu ja püsiva tegevuskoha kasum, mis on liidus maksust vabastatud **ja pärineb kolmandast riigist**. Niisugune tulu peaks olema liidus maksustatav, kui seda on **kolmandas riigis** maksustatud teatavast künnisest allapoole jäävas määras. **Kuna asendamisklausli alusel puudub kohustus madala maksumääraga maksustatavat üksust kontrollida ja seetõttu ei pruugi selle üksuse kohustuslik aastaaruanne olla kättesaadav, võib see muuta tasumisele kuuluva maksumäära arvutamise väga keeruliseks. Seepärast peaksid liikmesriigid asendamisklausli kohaldamisel kasutama seadusjärgset maksumäära.** Liikmesriigid, kes kohaldavad asendamisklauslit, peaks lubama välisriigis tasutud maksu suhtes maksusoodustust, et vältida topeltmaksustamist.

Muudatusettepanek

- (8) Võttes arvesse välisriigis tasutud maksude suhtes maksusoodustuste andmisega seotud püsivaid raskusi, kalduvad riigid üha enam välismaal saadud tulu maksust vabastama. Niisuguse lähenemisviisi tahtmatu negatiivne tagajärg on, et see võib aidata kaasa niisuguste olukordade tekkimisele, kus maksustamata või madala maksumääraga maksustatud tulu tuuakse siseturule, misjärel see ringleb liidus – tihti maksustamata kujul – liidu õiguses ette nähtud võimalusi ära kasutades. Sellise tegevuse tõkestamiseks kasutatakse tavaliselt asendamisklauslit. Seepärast on vaja ette näha asendamisklausel, mis kuulub kohaldamisele teatavat liiki välismaisele tulule nagu kasumieraldised, aktsiate või osade võõrandamisest saadud tulu ja püsiva tegevuskoha kasum, mis on liidus maksust vabastatud. Niisugune tulu peaks olema liidus maksustatav, kui seda on **päritoluriigis** maksustatud teatavast künnisest allapoole jäävas määras **ja kui** puudub **sarnast mõju omav usaldusväärne maksuleping** selle riigiga. Liikmesriigid, kes kohaldavad asendamisklauslit, peaks lubama välisriigis tasutud maksu suhtes maksusoodustust, et vältida topeltmaksustamist.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 96
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

- (9) Üldised kuritarvitamise vastased eeskirjad on maksusüsteemides ette nähtud selleks, et võidelda nende kuritarvitavate maksutavadega, mida ei ole konkreetsete sätetega veel reguleeritud. Seega on üldiste kuritarvitamise vastaste eeskirjade eesmärk täita lünki ja need ei tohiks mõjutada konkreetsete kuritarvituste vastaste eeskirjade kohaldamist. Liidus **peaks üldiste** kuritarvitamise **vastaste eeskirjade kohaldamine piirduma kokkulepetega**, mis on „puhtalt kunstlikud“ (fiktiivsed); muul juhul **peaks maksumaksjal olema õigus valida** oma majandustegevuse jaoks maksustamise seiskohalt kõige **tõhusam ülesehitus**. Lisaks on oluline tagada, et üldised kuritarvitamise vastased eeskirjad kuuluksid ühetaoliselt kohaldamisele liikmesriigi sees, liidu piires ja suhetes kolmandate riikidega, nii et nende kohaldamisala ja kohaldamise tagajärjed ei oleks siseriiklikes ja piiriülestes olukordades erinevad.

Muudatusettepanek

- (9) Üldised kuritarvitamise vastased eeskirjad on maksusüsteemides ette nähtud selleks, et võidelda nende kuritarvitavate maksutavadega, mida ei ole konkreetsete sätetega veel reguleeritud. Seega on üldiste kuritarvitamise vastaste eeskirjade eesmärk täita lünki ja need ei tohiks mõjutada konkreetsete kuritarvituste vastaste eeskirjade kohaldamist. Liidus **tuleks üldisi** kuritarvitamise **vastaseid eeskirju kohaldada skeemide suhtes, mille peamine eesmärk või üks peamistest eesmärkidest on saada maksusoodustust**, mis on vastuolus muidu kohaldatavate maksusätete sisu või eesmärgiga, ilma et see **takistaks maksumaksjal valimast** oma majandustegevuse jaoks maksustamise seiskohalt kõige **tõhusamat ülesehitust**. Lisaks on oluline tagada, et üldised kuritarvitamise vastased eeskirjad kuuluksid ühetaoliselt kohaldamisele liikmesriigi sees, liidu piires ja suhetes kolmandate riikidega, nii et nende kohaldamisala ja kohaldamise tagajärjed ei oleks siseriiklikes ja piiriülestes olukordades erinevad.

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (9a) **Skeeme või nende rida võib pidada fiktiivseks, kui selle skeemi või skeemide rea tulemusel maksustatakse erinevalt teatud laadi tulu, nt. patentidelt saadud tulu.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 97
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 b (uus)

Komisjoni ettepanek

- (9b) **Liikmesriigid peaksid rakendama üksikasjalikke sätteid, millega selgitatakse, mida mõeldakse fiktiivsete skeemide ja sanktsioonide alla kuuluva muu tegevuse all maksuküsimustes. Sanktsioonid tuleks õiguskindluse tuge vältimiseks määratleda selgelt, et need oleksid tugevaks stiimuliks maksuõigust täielikult järgida.**

Muudatusettepanek

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 21**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 9 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9c) *Liikmesriigid peaksid kehtestama siseriiklikus õiguses sätestatud karistuste süsteemi ning peaksid komisjoni sellest teavitama.*

Muudatusettepanek 22**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 9 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9d) *Ettevõtjad peaksid vastama artiklis 2 sätestatud püsiva tegevuskoha ja minimaalse majandusliku sisu määratlustele, et hoida ära selliste eriotstarbeliste majandusüksuste nagu varifirmade või madalamaid makse maksvate riulifirmade loomine.*

Muudatusettepanek 23**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 9 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9e) *Liidus tegutsevatel maksumaksjatel peaks olema keelatud kasutada varifirmasid. Maksumaksjad peaksid igaaastase riigipõhise aruandluskohustuse raames esitama maksuhalduritele tõendid kontserni kuuluva iga üksuse majandusliku sisu kohta.*

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 24
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9f) *Jaanuariks 2017 tuleks kasutusele võtta selgemate normide ja rangemate tähtaegadega vaidluste lahendamise mehhanism, et parandada praegust piiriüleste maksuvaidluste lahendamise mehhanismi liidus, pöördes tähelepanu mitte ainult topeltmaksustamise juhtumitele, vaid ka topeltmaksuvabastusele.*

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 9 g (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9g) *Maksumaksjate nõuetekohane tuvastamine on maksuhaldurite vahelise tulemusliku teabevahetuse seisukohalt väga oluline. Parim tuvastamisvahend oleks ühtlustatud ühtse Euroopa maksukohustuslasena registreerimise numbriga (TIN) kasutuselevõtmine. See võimaldaks kõigil kolmandatel isikutel tuvastada ja salvestada piiriüleste suhete korral kiiresti, hõlpsasti ja õigesti maksukohustuslasena registreerimise numbrid ning see oleks ka efektiivse automaatse teabevahetuse aluseks liikmesriikide maksuhaldurite vahel. Komisjon peaks tegema ka aktiivselt tööd sarnase registreerimisnumbriga loomiseks ülemaailmsel tasandil, nt regulatiivse järelevalevkomitee juriidiliste isikute ülemaailmse tunnuse (LEI) eeskujul.*

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

- (10) Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade kohaldamisel omistatakse madala maksumääraga maksustatava kontrollitava tütaretevõtja tulu emaettevõtjale. Seejärel maksustatakse emaettevõtja selliselt saadud tulu riigis, kus ta on maksuresident. Asjaomase riigi poliitilistest prioriteetidest sõltuvalt võivad välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad hõlmata kõiki madala maksumääraga maksustatavaid tütaretevõtjaid või piirduda sellega, et käsitlevad tulu, mis on tütaretevõtjale kunstlikult omistatud. Soovitav on käsitleda nii kolmandates riikides kui ka liidus tekkida võivaid olukordi. **Selleks et liidus kehtivad eeskirjad oleksid kooskõlas põhivabadustega, peaks nende mõju piirduma niisuguste olukordadega, kus tulu kantakse kunstlikult emaettevõtja asukohaliikmesriigist välismaisesse kontrollitavasse äriühingusse.** Sellisel juhul tuleks emaettevõtjale omistatud tulu suurust reaalturuväärtuse põhimõtte alusel korrigeerida, nii et emaettevõtja liikmesriik maksustaks välismaise kontrollitava äriühingu tulu ainult selles ulatuses, mis ei ole selle põhimõttega kooskõlas. **Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade reguleerimisalast tuleks välja jätta finantsettevõtjad, kes on ELi maksuresidendid, sealhulgas nende ettevõtjate liidus asuvad püsivad tegevuskohad. Seda seetõttu, et välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade õiguspärase kohaldamise ala liidus peaks piirduma kunstlike olukordadega, millel puudub majanduslik sisu, mis tähendab, et rangelt reguleeritud finants- ja kindlustussektor tõenäoliselt nende eeskirjade kohaldamisalasse ei kuulu.**

Muudatusettepanek

- (10) Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade kohaldamisel omistatakse madala maksumääraga maksustatava kontrollitava tütaretevõtja tulu emaettevõtjale. Seejärel maksustatakse emaettevõtja selliselt saadud tulu riigis, kus ta on maksuresident. Asjaomase riigi poliitilistest prioriteetidest sõltuvalt võivad välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad hõlmata kõiki madala maksumääraga maksustatavaid tütaretevõtjaid või piirduda sellega, et käsitlevad tulu, mis on tütaretevõtjale kunstlikult omistatud. Soovitav on käsitleda nii kolmandates riikides kui ka liidus tekkida võivaid olukordi. **Liidus kehtivate õigusnormide mõju peaks laienema kõigile skeemidele, mille üks peamine eesmärk on kanda tulu kunstlikult emaettevõtja asukohaliikmesriigist välismaisesse kontrollitavasse äriühingusse.** Sellisel juhul tuleks emaettevõtjale omistatud tulu suurust reaalturuväärtuse põhimõtte alusel korrigeerida, nii et emaettevõtja liikmesriik maksustaks välismaise kontrollitava äriühingu tulu ainult selles ulatuses, mis ei ole selle põhimõttega kooskõlas. **Vältida tuleks välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate normide ja asendamisklausli kattuvust.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

- (11) Hübriidsed lahknevused on maksete (finants-instrumentide) või majandusüksuste erineva õigusliku kvalifitseerimise tulemus ja need lahknevused tulevad esile olukorras, kus kokku puutuvad kahe jurisdiktsiooni õigussüsteemid. Selliste lahknevuste tulemusel toimub tihti topeltmahaarvamine (st mahaarvamine mõlemas riigis) või juhtub see, et tulu arvatakse maha ühes riigis, ilma et seda teises riigis deklareeritaks. Sellise tulemuse ärahoidmiseks on vaja kehtestada eeskirjad, mille kohaselt üks kahest jurisdiktsioonist, kelle vahel lahknevus tekkis, kvalifitseerib hübriidinstrumendi või üksuse õiguslikult ja teine jurisdiktsioon peaks sellise kvalifitseerimisega nõustuma. Kuigi liikmesriigid on äriühingute maksustamise käitumisjuhendi töörühma raames kokku leppinud suunistes hübriidmajandusüksuste⁽⁴⁾ ja püsivate hübriidtegevuskohtade⁽⁵⁾ maksustamise kohta liidus ning hübriidmajandusüksuste maksustamise kohta suhetes kolmandate riikidega, on sellegipoolest vaja kehtestada siduvad eeskirjad. **Lõpuks on vaja piirata nende eeskirjade kohaldamisala hübriidsete lahknevustega liikmesriikide vahel. Hübriidseid lahknevusi liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel tuleb veel täiendavalt uurida.**

⁽⁴⁾ Code of Conduct (Business Taxation) — Aruanne nõukogule, 16553/14, FISC 225, 11.12.2014).

⁽⁵⁾ Käitumisjuhend (äriühingute maksustamine) — Aruanne nõukogule, 9620/15, FISC 60, 11.6.2015).

Muudatusettepanek

- (11) Hübriidsed lahknevused on maksete (finants-instrumentide) või majandusüksuste erineva õigusliku kvalifitseerimise tulemus ja need lahknevused tulevad esile olukorras, kus kokku puutuvad kahe jurisdiktsiooni õigussüsteemid. Selliste lahknevuste tulemusel toimub tihti topeltmahaarvamine (st mahaarvamine mõlemas riigis) või juhtub see, et tulu arvatakse maha ühes riigis, ilma et seda teises riigis deklareeritaks. Sellise tulemuse ärahoidmiseks on vaja kehtestada eeskirjad, mille kohaselt üks kahest jurisdiktsioonist, kelle vahel lahknevus tekkis, kvalifitseerib hübriidinstrumendi või üksuse õiguslikult ja teine jurisdiktsioon peaks sellise kvalifitseerimisega nõustuma. **Kui selline lahknevus tekib liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel, peab liikmesriik tagama sellise tegevuse nõuetekohase maksustamise.** Kuigi liikmesriigid on äriühingute maksustamise käitumisjuhendi töörühma raames kokku leppinud suunistes hübriidmajandusüksuste⁽⁴⁾ ja püsivate hübriidtegevuskohtade⁽⁵⁾ maksustamise kohta liidus ning hübriidmajandusüksuste maksustamise kohta suhetes kolmandate riikidega, on sellegipoolest vaja kehtestada siduvad eeskirjad.

⁽⁴⁾ Code of Conduct (Business Taxation) — Aruanne nõukogule, 16553/14, FISC 225, 11.12.2014).

⁽⁵⁾ Käitumisjuhend (äriühingute maksustamine) — Aruanne nõukogule, 9620/15, FISC 60, 11.6.2015).

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (11a) Tuleks töötada välja kogu liidus kehtiv mõiste ja koostada täielik „must nimekiri“ maksuparadiisidest ja riikidest (sh liidu liikmesriikidest), kes maksusoodustuste tegemisega konkurentsi moonutavad. Mustale nimekirjale tuleks lisada loetelu sanktsioonidest, mida kohaldatakse koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ja maksuparadiisides tegutsevate finantsasutuste suhtes.

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (12a) Maksuhaldurite jaoks seisneb üks peamine probleem selles, et rahvusvaheliste ettevõtjate maksuplaneerimise strateegiate kohta ei ole võimalik saada õigeaegselt terviklikku ja asjakohast teavet. Selline teave tuleks teha kättesaadavaks, et maksuhalduritel oleks võimalik kiiresti reageerida maksudega seotud riskidele neid riske paremini hinnates, kontrolli sihipärastades ja tuues välja muudatused, mida on vaja teha kehtivatesse õigusaktidesse.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

- (14) Pidades silmas, et käesoleva direktiivi peamine eesmärk on suurendada siseturu kui terviku vastupidavust piiriülestele maksustamise vältimise tavadele, ei ole seda eesmärki võimalik piisavalt saavutada, kui iga liikmesriik tegutseb teistest eraldi. Riiklikud äriühingu maksustamise süsteemid on erinevad ja liikmesriikide sõltumatu tegevus vaid säilitaks siseturu praeguse killustatuse otsese maksustamise valdkonnas. See omakorda laseb erinevate riiklike meetmete koostoimes tekkinud lünkadel ja moonutustel püsima jääda. Tulemuseks on kooskõlastuse puudumine. Kuna ebatõhusus siseturul tekitab eeskätt piiriüleseid probleeme, tuleks liidu tasandil vastu võtta parandusmeetmed. Seetõttu on oluline võtta vastu lahendused, mis toimivad siseturul tervikuna, ning seda on võimalik paremini saavutada liidu tasandil. Seega võib liit kehtestada meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. Kehtestades miinimumkaitse siseturul, on käesoleva direktiivi eesmärk üksnes saavutada see, et liidu siseselt toimuks nende eesmärkide saavutamisel minimaalne kooskõlastus.

Muudatusettepanek

- (14) Pidades silmas, et käesoleva direktiivi peamine eesmärk on suurendada siseturu kui terviku vastupidavust piiriülestele maksustamise vältimise tavadele, ei ole seda eesmärki võimalik piisavalt saavutada, kui iga liikmesriik tegutseb teistest eraldi. Riiklikud äriühingu maksustamise süsteemid on erinevad ja liikmesriikide sõltumatu tegevus vaid säilitaks siseturu praeguse killustatuse otsese maksustamise valdkonnas. See omakorda laseb erinevate riiklike meetmete koostoimes tekkinud lünkadel ja moonutustel püsima jääda. Tulemuseks on kooskõlastuse puudumine. Kuna ebatõhusus siseturul tekitab eeskätt piiriüleseid probleeme, tuleks liidu tasandil vastu võtta parandusmeetmed. Seetõttu on oluline võtta vastu lahendused, mis toimivad siseturul tervikuna, ning seda on võimalik paremini saavutada liidu tasandil. Seega võib liit kehtestada meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. Kehtestades miinimumkaitse siseturul, on käesoleva direktiivi eesmärk üksnes saavutada see, et liidu siseselt toimuks nende eesmärkide saavutamisel minimaalne kooskõlastus. **Maksualase õigusliku raamistiku ümberkujundamine selliselt, et maksubaasi kahjustavaid tavasid käsitataks reguleerimise abil, oleks siiski võimaldanud kindlustada paremad tulemused võrdsete tingimuste tagamise osas siseturul.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (14a) *Komisjon peaks tegema kulude ja tulude analüüsi ja hindama kõrge maksutaseme võimalikku mõju kapitali kodumaale tagasi toomisele madala maksumääraga kolmandatest riikidest.*

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (14b) *Kõik liidu osalusega kaubandus- ja majanduspartnerluslepingud peaksid sisaldama sätteid hea maksuhaldustava edendamise kohta, selleks et suurendada läbipaistvust ja võidelda kahjulike maksutavade vastu.*

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (15) Komisjon peaks hindama käesoleva direktiivi rakendamist kolme aasta jooksul pärast selle jõustumist ja esitama selle kohta aruande nõukogule. Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile kogu teabe, mis selleks hindamiseks vajalik on,

- (15) Komisjon peaks **kehtestama eriotstarbelise järelevalvemehtanismi käesoleva direktiivi nõuetekohase rakendamise ning selle meetmete ühetaolise tõlgendamise tagamiseks liikmesriikides. Komisjon peaks** hindama käesoleva direktiivi rakendamist kolme aasta jooksul pärast selle jõustumist ja esitama selle kohta aruande **Euroopa Parlamendile ja** nõukogule. Liikmesriigid peaksid esitama **Euroopa Parlamendile ja** komisjonile kogu teabe, mis selleks hindamiseks vajalik on.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) „maksumaksja“ – käesoleva direktiivi kohaldamisalasse jääv äriühing;

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) „litsentsikulu“ – igasugused kulud, mis tekivad seoses maksetega kirjandus-, kunstiteose või teadustöö, kaasa arvatud kinofilmide ja tarkvara autoriõiguse, patendi, kaubamärgi, disainilahenduse või mudeli, kava, salajase valemi või protsessi või tööstus-, äri- või teaduskogemusi käsitleva teabe või mis tahes muu immateriaalse vara kasutamise või kasutusõiguse eest; makseid tööstuslike, kaubanduslike või teaduslike seadmete kasutamise või kasutusõiguse eest peetakse litsentsikuluks;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 36**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4b) „maksuparadiis või madalate maksudega riik“ – iga jurisdiktsioon, mis vastab alates 31. detsembrist 2016 mõnele järgmistest kriteeriumitest:

- (a) puudub OECD 21. juuli 2014. aasta „Finantskontode maksualase teabe automaatse vahetuse standard“ kohane automaatne teabevahetus kõigi mitmepoolsele pädevate asutuste kokkuleppele alla kirjutatud osalistega;
- (b) puudub äriühingute, usaldusfondide ja samaväärsete õiguslike struktuuride lõplike tegelike tulusaajate register, mis vastaks vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2015/849^(1 a) määratletud miinimumstandarditele;
- (c) õigus- või haldussätted või tavad, millega ettevõtjatele antakse maksusoodustusi olenemata sellest, kas neil on kõnealuses riigis tegelik majandustegevus või kas nad on selle riigi majanduses märkimisväärselt esindatud.

^(1 a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

Muudatusettepanek 37**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7a) „püsiv tegevuskoht“ – liikmesriigis asuv kindel tegevuskoht, mille kaudu toimub tervikuna või osaliselt teise liikmesriigi äriühingu tegevus; niisugune määratlus peaks hõlmama ka olukordi, kus täielikult elektroonilise digitaaltegevusega tegelevate äriühingute püsivaks tegevuskohaks loetakse liikmesriiki, kui nad on selle liikmesriigi majanduses märkimisväärselt esindatud;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7b) „maksuparadiis“ – jurisdiktsioon, mida iseloomustab üks või mitu järgmistest kriteeriumitest:
- (a) mitteresidente ei maksustata või maksustatakse üksnes väga madala määraga;
  - (b) seadused või haldustavad ei võimalda vahetada teiste valitsustega tulemuslikult maksualast teavet;
  - (c) õigus- või haldusnormid ei võimalda maksualast läbipaistvust või puudub olulise majandustegevuse toimumise nõue;

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7c) „minimaalne majanduslik sisu“ – faktilised kriteeriumid, sh digitaalmajanduses, mida saab kasutada ettevõtja määratlemiseks, nt iseloomulike inim- ja materiaalsete ressursside olemasolu, iseseisev juhtimine, õiguslik reaalsus ja vajaduse korral varade laad;

Muudatusettepanek 40
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7d) „Euroopa maksukohustuslasena registreerimise number“ – number, mille mõiste on esitatud komisjoni 6. detsembri 2012. aasta teatises, mis sisaldab tegevuskava maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tugevdamiseks;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 41**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7e) „siirdehinnad“ – hinnad, millega ettevõtja annab sidusettevõtjatele üle materiaalsed või immateriaalsed vara või osutab neile teenuseid;

Muudatusettepanek 42**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7f) „patenditulu maksustamise erikord“ – süsteem sellise intellektuaalomandist saadud tulu arvutamiseks, mille suhtes on võimalik kohaldada maksusoodustusi, luues seose intellektuaalomandi loomisel kantud soodustuste tegemiseks kõlblike kulude (väljendatakse osana intellektuaalomandi loomisel kantud kogukuludest) ja intellektuaalomandist saadud tulu vahel; süsteemiga piiratakse intellektuaalomand patentide või võrdväärse funktsiooniga immateriaalse varaga ning seda saab kasutada soodustuste tegemiseks kõlblike kulude, kogukulude ja intellektuaalomandist saadud tulu määramiseks;

Muudatusettepanek 43**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 g) „varifirma“ – mis tahes juriidiline isik, millel puudub majanduslik sisu ja mis on loodud ainult maksustamise otstarbel;

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 44**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7h) „maksumaksjaga seotud isik või ettevõtja“ – olukord, kus esimese isiku osalus teises on enam kui 25 % või kolmanda isiku osalus mõlemas on enam kui 25 %;

Muudatusettepanek 45**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 7 i (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7i) „hübriidne lahknevus“ – ühe liikmesriigi maksumaksja ja asjaomases äriühingute maksustamise süsteemis määratletud teise liikmesriigi või kolmanda riigi sidusettevõtja vaheline olukord, mille puhul erinevused finantsinstрумendi või üksuse õiguslikus kvalifitseerimises toovad kaasa järgmise:

- (a) sama makse, kulu või kahjum arvatakse maha nii selles liikmesriigis, kust makse pärineb, kus kulu kanti või kahjum tekkis, kui ka teises liikmesriigis või kolmandas riigis („topeltmahaarvamine“); või
- (b) makse arvatakse maha liikmesriigis või kolmandas riigis, kust makse pärineb, ilma et sedasama makset teises liikmesriigis või kolmandas riigis kirjendataks („mahaarvamine ilma kirjendamata“).

Muudatusettepanek 46**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Ülejäänud laenukasutuse kulu võib maha arvata sellel majandusaastal, mil need kanti, kuid ainult kuni **30 protsendini** maksumaksja EBITDAst või kuni **1 000 000** euro suuruses summas, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. EBITDA arvutatakse, liites maksustatavale tulule netointressikulu maksuga korrigeeritud summa ja muud intressikuluga samaväärsed kulud ning maksuga korrigeeritud kulumi- ja amortisatsioonisummad.

2. Ülejäänud laenukasutuse kulu võib maha arvata sellel majandusaastal, mil need kanti, kuid ainult kuni **20 % ulatuses** maksumaksja EBITDAst või kuni **2 000 000** euro suuruses summas, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. EBITDA arvutatakse, liites maksustatavale tulule netointressikulu maksuga korrigeeritud summa ja muud intressikuluga samaväärsed kulud ning maksuga korrigeeritud kulumi- ja amortisatsioonisummad.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid võivad jätta lõike 2 kohaldamisalast välja liigse laenukasutuse kulu, mis tekkis kolmanda osapoole antavate laenude puhul, mida kasutati sellise avaliku taristu-projekti rahastamiseks, mis kestab vähemalt 10 aastat ja mida liikmesriik või liit loeb üldist avalikku huvi pakkuvaks.

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Majandusaasta EBITDA, mida maksumaksja ei ole sellel või eelmisel majandusaastal laenukasutuse kuluna täielikult ära kasutanud, võib edasi kanda järgmistesse maksuaastatesse.

4. Majandusaasta EBITDA, mida maksumaksja ei ole sellel või eelmisel majandusaastal laenukasutuse kuluna täielikult ära kasutanud, võib edasi kanda järgmistesse maksuaastatesse **viie aasta jooksul**.

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Laenukasutuse kulu, mida ei või lõike 2 kohaselt jooksva majandusaastal maha arvata, võib maha arvata kuni **30 protsendini järgmiste majandusaastate** EBITDAst samamoodi nagu neil aastatel tekkinud laenukasutuse kulu.

5. Laenukasutuse kulu, mida ei või lõike 2 kohaselt jooksva majandusaastal maha arvata, võib maha arvata kuni **20 % ulatuses viie järgmise majandusaasta** EBITDAst samamoodi nagu neil aastatel tekkinud laenukasutuse kulu.

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Lõikeid 2–5 ei kohaldata finantsettevõtjate suhtes.

6. Lõikeid 2–5 ei kohaldata finantsettevõtjate suhtes. **Komisjon peab vaatama käesoleva artikli kohaldamisala läbi, kui OECD tasandil saavutatakse kokkulepe ning kui komisjon otsustab, et OECD kokkulepet on võimalik liidu tasandil rakendada.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 51
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4a

Püsiv tegevuskoht

1. Maksumaksja kasutatavat kindlat tegevuskohta loetakse püsivaks tegevuskohaks, kui sama maksumaksja või temaga lähedalt seotud isik teostab äritegevust samas kohas või samas riigis asuvas muus kohas ja kui:

(a) see koht või muu koht on maksumaksja või temaga lähedalt seotud isiku jaoks käesoleva artikli sätete alusel püsiv tegevuskoht või

(b) üldine tegevus, mis tuleneb maksumaksja ja temaga lähedalt seotud isiku poolt samas kohas teostatud tegevustest või sama maksumaksja või temaga lähedalt seotud isikute poolt mõlemas kohas teostatud tegevustest, ei ole ettevalmistavat või abistavat laadi, tingimusel, et maksumaksja ja temaga lähedalt seotud isiku poolt samas kohas või sama maksumaksja või temaga lähedalt seotud isikute poolt mõlemas kohas teostatud äritegevused on täiendava olemusega ja kuuluvad ühtse äritegevuse juurde.

2. Kui isik tegutseb riigis maksumaksja nimel, sõlmides tavapäraselt lepinguid või täites tavapäraselt juhtivat rolli, mis viib lepingute sõlmimiseni, mida maksumaksja oluliste muudatusteta süstemaatiliselt sõlmib, ja kui need lepingud on:

(a) maksumaksja nimel või

(b) mõeldud sellise vara omandiõiguse üleandmiseks, mis kuulub sellele maksumaksjale või mille kasutusõigus tal on, või mõeldud selle vara kasutusõiguse andmiseks või

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) mõeldud teenuste osutamiseks selle maksumaksja poolt, siis loetakse selle maksumaksja püsivaks tegevuskohaks see riik seoses kõigi tegevustega, mida isik maksumaksja nimel teostab, välja arvatud juhul, kui isiku tegevus on ettevalmistavat või abistavat laadi selliselt, et selle teostamine kindlas tegevuskohas ei muudaks kindlat tegevuskohta käesoleva lõike kohaselt püsivaks tegevuskohaks.

3. Liikmesriigid viivad oma kohaldatavad õigusaktid ja mis tahes kahepoolsed topeltmaksustamise vältimise lepingud selle artikliga kooskõlla.

4. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad ettevalmistava või abistava laadi määratlust.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4b

Püsivale tegevuskohale omistatav kasum

1. Liikmesriigis saadud kasum, mis on omistatav artiklis 4a osutatud püsivale tegevuskohale, on samuti kasum, mida püsiv tegevuskoht oleks võinud – eelkõige ettevõtja teiste osadega toimivate toimingute puhul – saada, tegutsedes eraldiseisva ja sõltumatu ettevõtjana samal tegevusalal ja sarnastel tingimustel, võttes arvesse püsivate tegevuskohtadega seotud varasid ja riske.

2. Kui liikmesriik kohandab lõikes 1 osutatud püsivale tegevuskohale omistatavat kasumit ja seda vastavalt maksustab, tuleks kasumit ja maksu teistes liikmesriikides sellele vastavalt kohandada, et vältida topeltmaksustamist.

3. OECD BEPSi-vastase 7. meetme osana vaatab OECD praegu läbi OECD tulu- ja kapitalimaksu mudellepingu artiklis 7 määratletud püsivatele tegevuskohtadele omistatud kasumit käsitlevaid norme, ning kui need õigusnormid on ajakohastatud, viivad liikmesriigid oma kohaldatavad õigusaktid nendega kooskõlla.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 53
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4c

Maksuparadiisid ja madalate maksudega riigid

1. Liikmesriigid võivad pidada kinni maksu selles liikmesriigis asuva üksuse maksetelt maksuparadiisis või madalate maksudega riigis asuvale üksusele.

2. Lõige 1 hõlmab ka makseid, mida ei suunata vahetult maksuparadiisis või madalate maksudega riigis asuvale üksusele, kuid mille puhul võib mõistlikult eeldada, et need suunatakse sellise üksuseni jõudma kaudselt, näiteks teistes riikides asuvate vahendajate kaudu.

3. Kõnealuse kollektiivse kaitsemeetme kasutuselevõtmist segavate õiguslike takistuste kõrvaldamiseks ajakohastavad liikmesriigid õigeaegselt oma topeltmaksustamise vältimise lepinguid, mis praegu ei võimalda sellisel määral maksude kinnipidamist.

Muudatusettepanek 54
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 5 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Maksumaksja peab maksu tasuma summas, mis võrdub ülekantava vara turuväärtusega riigist väljaviimise hetkel, millest on maha arvatud selle vara maksustamisväärtus, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

1. Maksumaksja peab maksu tasuma summas, mis võrdub üleantava vara turuväärtusega **vara** riigist väljaviimise hetkel, millest on maha arvatud selle vara maksustamisväärtus, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 55**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

- (a) maksumaksja kannab vara oma registrijärgsest asukohast teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvasse püsivasse tegevuskohta;

Muudatusettepanek

- (a) maksumaksja annab vara oma registrijärgsest asukohast üle teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvasse püsivasse tegevuskohta **niivõrd, kuivõrd registrijärgse asukoha liikmesriigil ei ole vara üleandmise tõttu enam õigust üleantud vara maksustada;**

Muudatusettepanek 56**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b***Komisjoni ettepanek*

- (b) maksumaksja kannab vara liikmesriigis asuvast püsivast tegevuskohast teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvasse registrijärgsesse asukohta või püsivasse tegevuskohta;

Muudatusettepanek

- (b) maksumaksja kannab vara **oma** liikmesriigis asuvast püsivast tegevuskohast teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvasse registrijärgsesse asukohta või püsivasse tegevuskohta **niivõrd, kuivõrd püsiva tegevuskoha liikmesriigil ei ole ülekanemisest tulenevalt enam õigust üleantud vara maksustada;**

Muudatusettepanek 57**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d***Komisjoni ettepanek*

- (d) maksumaksja viib oma püsiva tegevuskoha **liikmesriigist välja.**

Muudatusettepanek

- (d) maksumaksja viib oma püsiva tegevuskoha **üle teise liikmesriiki või kolmandasse riiki niivõrd, kuivõrd püsiva tegevuskoha liikmesriigil ei ole üleviimise tõttu enam õigust üleantud vara maksustada.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Käesolevat artiklit ei kohaldata, kui vara kantakse üle ajutiselt ja see kavatakse paigutada tagasi vara ülekandja liikmesriiki.

Muudatusettepanek

7. Käesolevat artiklit ei kohaldata, kui vara kantakse üle ajutiselt ja see kavatakse paigutada tagasi vara ülekandja liikmesriiki, **ega sellise materiaalse vara üleandmiste suhtes, mis on üle antud selleks, et saada tulu aktiivsest majandustegevusest. Maksu tasumisest vabastuse saamiseks peab maksu maksja tõendama oma maksuhalduritele, et välismaalt saadud tulu on pärit aktiivsest majandustegevusest, näiteks kasutada välisriikide maksuhaldurite väljastatud tõendit.**

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 5a

Sirdehinnad

1. OECD 18. augustil 2010. aastal avaldatud „Sirdehindade alased suunised rahvusvahelistele ettevõtjatele ja maksuhalduritele“ kohaselt võib lisada ettevõtja kasumile ja vastavalt maksustada kasumi, mida see ettevõtja oleks saanud, kuid mida ta ei saanud järgmiste tingimuste tõttu:

(a) ühe riigi ettevõtja osaleb otse või kaudselt teise riigi ettevõtja juhtimises, kontrollimises või kapitalis või

(b) ühed ja samad isikud osalevad otse või kaudselt ühe riigi ettevõtja ja teise riigi ettevõtja juhtimises, kontrollimises või kapitalis ning

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) kummalgi juhul on mõlemad ettevõtjad oma äri- või rahandussuhetes seotud kokkulepitud või kehtestatud tingimustega, mis on teistsugused kui oleksid sõltumatute ettevõtjate vahel kokku lepitud tingimused.

2. Kui üks riik arvab selle riigi ettevõtja kasumi hulka – ja maksustab vastavalt – kasumi, mis on maksustatud teise riigi ettevõtja kasumina selles teises riigis ja mille oleks saanud esimesena nimetatud riigi ettevõtja, kui ettevõtjad oleksid omavahelistes suhetes järginud samu tingimusi nagu iseseisvad ettevõtjad, korrigeerib teine riik asjakohaselt sellelt kasumilt tasutavat maksusummat. Korrektsiooni kindlaksmääramisel võetakse nõuetekohaselt arvesse käesoleva direktiivi muid sätteid ja vajaduse korral konsulteerivad riikide maksuhaldurid üksteisega.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid ei vabasta maksumaksjat **selliselt välismaalt** saadud tulult **tasumisele kuuluvast maksust**, mille ta sai kolmanda riigi üksuse poolt kasumi jaotamisel või kolmanda riigi üksuse aktsiate või osade võõrandamisel või kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha tuluna, kui see üksus või püsiv tegevuskoht on oma asukohariigis kohustatud tasuma tulumaksu **seadusjärgse äriühingu tulumaksu määras**, mis on madalam kui **40 protsenti seadusjärgsest maksumäärast, mida oleks kohaldatud maksumaksja liikmesriigis kohaldatava äriühingu tulumaksu süsteemi alusel**. Sellisel juhul on maksumaksja kohustatud maksma välisriigist saadud tulult maksu, arvates maksuresidentsuse riigis maksustatavast summast maha maksu, mille ta tasus kolmandas riigis. Maha ei või arvata suuremat summat kui selle tuluga seotud maksusumma enne mahaarvamist, millelt maksu võib nõuda.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid ei vabasta maksumaksjat **maksu tasumisest välismaalt** saadud tulult, **mis ei ole saadud aktiivsest majandustegevusest ja mille maksumaksja** sai kolmanda riigi üksuse poolt kasumi jaotamisel või kolmanda riigi üksuse aktsiate või osade võõrandamisel või kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha tuluna, kui see üksus või püsiv tegevuskoht on oma asukohariigis kohustatud tasuma tulumaksu äriühingu tulumaksu määras, mis on madalam kui **15 %**. Sellisel juhul on maksumaksja kohustatud maksma välisriigist saadud tulult maksu, arvates maksuresidentsuse riigis maksustatavast summast maha maksu, mille ta tasus kolmandas riigis. Maha ei või arvata suuremat summat kui selle tuluga seotud maksusumma enne mahaarvamist, millelt maksu võib nõuda. **Selleks, et saada vabastust maksu tasumisest, peab maksumaksja tõendama oma maksuhalduritele, et välismaalt saadud tulu on pärit aktiivsest majandustegevusest, ning majandustegevusele omistatud tulu õigustavad selle juurde kuuluvad mõistliku suurusega personal, varustus, varad ja hooned.**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Fiktiivseid skeeme või nende rida, mille peamine **eesmärk** on saada maksusoodustust, mis on vastuolus muul juhul kohaldamisele kuuluvate maksuõigusnormide eesmärgiga, ei võeta äriühingu maksukohustuse arvutamisel arvesse. Need skeemid võivad koosneda rohkem kui ühest vaheastmest või osast.

Muudatusettepanek

1. Fiktiivseid skeeme või nende rida, mille **loomise peamine põhjus või üks peamisi põhjuseid** on saada maksusoodustust, mis on vastuolus muul juhul kohaldamisele kuuluvate maksuõigusnormide eesmärgiga, **ja mis on kõiki asjaomaseid fakte ja asjaolusid arvesse võttes fiktiivsed**, ei võeta äriühingu maksukohustuse arvutamisel arvesse. Need skeemid võivad koosneda rohkem kui ühest vaheastmest või osast.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui skeeme või skeemide rida ei võeta lõike 1 alusel arvesse, arvutatakse maksukohustus siseriiklike õigusnormide alusel majanduslikust sisust **lähtudes**.

Muudatusettepanek

3. Kui skeeme või skeemide rida ei võeta lõike 1 alusel arvesse, arvutatakse maksukohustus siseriiklike õigusnormide alusel **ja lähtudes** majanduslikust sisust, **nagu see on määratletud artiklis 2**.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 7 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Liikmesriigid annavad oma riiklikele maksuhalduritele ja eelkõige maksuaudiitoritele piisavalt töötajaid, eksperdi-teadmisi ja eelarvevahendeid ning samuti vahendeid maksuhaldustöötajate koolitamiseks, keskendudes püriülele koostööle maksupettuste ja maksustamise vältimise alal ning automaatsele teabevahetusele, et tagada käesoleva direktiivi täielik rakendamine.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 98**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 7 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Komisjon moodustab oma struktuuris BEPSi kontrollimise ja järelevalve üksuse, mis oleks tõhus maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tõkestamise vahend ning mille ülesanne on hinnata tihedas koostöös liikmesriikidega käesoleva direktiivi ja tulevaste maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist käsitlevate õigusaktide rakendamist ning anda nendes küsimustes nõu. BEPSi kontrollimise ja järelevalve üksus annab aru Euroopa Parlamendile.

Muudatusettepanek 104**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 8 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) üksuse asukohariigis kehtiva üldise korra kohaselt kuulub kasum maksustamisele äriühingu tulumaksu määraga, mis on madalam kui **40 protsenti sellest äriühingu tulumaksu määrast, mis oleks tasumisele kuulunud maksumaksja liikmesriigis kohaldatavas äriühingute maksustamise süsteemis;**

(b) üksuse asukohariigis kehtiva üldise korra kohaselt kuulub kasum maksustamisele äriühingu tulumaksu määraga, mis on madalam kui **15 protsenti; määr vaadatakse igal aastal läbi, võttes arvesse majanduslikke muutusi maailmakaubanduses;**

Muudatusettepanek 73**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 8 – lõige 1 – punkt c – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) enam kui **50 protsenti** üksuse tulust kuulub mõnesse järgmisesse kategooriasse:

(c) enam kui **25 %** üksuse tulust kuulub mõnesse järgmisesse kategooriasse:

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 1 – punkt c – alapunkt vii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(vii) *maksumaksja või tema sidusettevõtjate kaubavahetusest saadud tulu, v.a selliste standarditud kaupade puhul, mida vahetatakse regulaarselt sõltumatute osapoolte vahel ja mille puhul on olemas avalikult jälgitavad hinnad;*

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 8 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid **ei kohalda** lõiget 1 juhul, kui üksus on liikmesriigi või EMP lepingu osalisest kolmanda riigi maksurezydent, **ega** kolmanda riigi üksuse püsiva tegevuskoha suhtes, mis asub liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui **üksuse püsiv tegevuskoht on puhtalt kunstlik või kui üksus osaleb oma majandustegevuse käigus fiktiivsetes skeemides, mille peamine eesmärk on saada maksusoodustust.**

2. Liikmesriigid **kohaldavad** lõiget 1 juhul, kui üksus on liikmesriigi või EMP lepingu osalisest kolmanda riigi maksurezydent, **või** kolmanda riigi üksuse püsiva tegevuskoha suhtes, mis asub liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui **maksumaksja suudab tõendada, et välismaine kontrollitav äriühing on asutatud reaalsel ärilistel põhjustel ja teostab majandustegevust ning majandustegevusele omistatud tulu õigustavad selle juurde kuuluvad mõistliku suurusega personal, varustus, varad ja hooned. Kindlustusandjate puhul loetakse fiktiivseks asjaolu, kui emasettevõtja kindlustab oma riskid edasi omaenda tütarettevõtjate kaudu.**

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hübriidsed lahknevused

Hübriidsed lahknevused **liikmesriikide vahel**

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 80
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid ajakohastavad oma topeltmaksustamise vältimise lepinguid kolmandate riikidega või sõlmivad läbirääkimiste teel kollektiivselt samaväärsed lepingud, et muuta käesoleva artikli sätted kohaldatavaks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistes piiriülestes suhetes.

Muudatusettepanek 81
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10a***Hübriidsed lahknevused seoses kolmandate riikidega***

Kui hübriidne lahknevus liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel toob kaasa topeltmahaarvamise, keeldub liikmesriik sellise makse mahaarvamisest, kui kolmas riik ei ole juba nii teinud.

Kui hübriidne lahknevus liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel toob kaasa mahaarvamise ilma kirjendamata, keeldub liikmesriik vastavalt sellise makse mahaarvamisest või kirjendamata jätmisest, kui kolmas riik ei ole juba nii teinud.

Muudatusettepanek 82
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10b***Tegelik maksumäär***

Komisjon töötab välja ühise meetodi tegeliku maksumäära arvutamiseks igas liikmesriigis, et võimaldada koostada võrdlustabel tegelikest maksumääradest liikmesriikides.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 83
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10c

Maksulepingute kuritarvitamise vastased meetmed

1. Liikmesriigid viivad oma kahepoolsetesse maksulepingutesse järgmised sätted:

- (a) klausli, millega tagatakse, et mõlemad lepinguosaliselised võtavad omale kohustuse, et maksud tasutakse seal, kus toimub majandustegevus ja kus väärtus luuakse;
- (b) lisa, milles selgitatakse, et lisaks topeltmaksustamise vältimisele on kahepoolsete lepingute eesmärk võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu;
- (c) klausli peamise eesmärgi katsel põhineva üldise kuritarvituste vastase eeskirja kohta, nagu see on määratletud komisjoni 28. jaanuari 2016. aasta soovitusel (EL) 2016/136 maksulepingute kuritarvitamise vastaste meetmete rakendamise kohta ^(1a);
- (d) püsiva tegevuskoha mõiste, nagu see on määratletud makse käsitleva OECD tulu- ja kapitalimaksu mudellepingu artiklis 5.

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2017 ettepaneku maksulepinguid käsitleva Euroopa lähenemisviisi kohta, et luua maksulepingute Euroopa mudel, mis võiks lõpuks asendada liikmesriikide sõlmitud tuhandeid kahepoolseid lepinguid.

3. Liikmesriigid tühistavad kahepoolsed lepingud või hoiavad nende sõlmimisest jurisdiktsioonidega, mis ei austa hea maksuhaldustava põhimõtete kohaseid liidu miinimumstandardeid.

^(1a) ELT L 25, 2.2.2016, lk 67.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 84
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10d**Hea maksuhaldustava**

Komisjon lisab liidu osalusega rahvusvahelistesse kaubandus- ja majanduspartnerluslepingutesse sätteid hea maksuhaldustava edendamise kohta, selleks et suurendada läbipaistvust ja võidelda kahjulike maksutavade vastu.

Muudatusettepanek 85
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10e**Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Ette nähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata kõnealustest õigusnormidest ja meetmetest ning kõikidest nende hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek 86
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Järelevalve

Läbivaatamine ja seire

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 87
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon hindab käesoleva direktiivi rakendamist kolm aastat pärast direktiivi jõustumist ja esitab selle kohta nõukogule aruande.

Muudatusettepanek

1. Komisjon hindab käesoleva direktiivi rakendamist kolm aastat pärast direktiivi jõustumist ja esitab selle kohta **Euroopa Parlamendile ja** nõukogule aruande.

Muudatusettepanek 88
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu teabe, mis on vajalik, et hinnata käesoleva direktiivi rakendamist.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid edastavad **Euroopa Parlamendile ja** komisjonile kogu teabe, mis on vajalik, et hinnata käesoleva direktiivi rakendamist.

Muudatusettepanek 89
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjon kehtestab eriotstarbelise seiremehhanismi käesoleva direktiivi täieliku ja piisava ülevõtmise ning kõikide esitatud mõistete ja nõutud meetmete korrektse tõlgendamise tagamiseks liikmesriikide poolt, et saavutada kooskõlastatud Euroopa lähenemisviisi võitluses BEPSi vastu.

Muudatusettepanek 90
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 11a

Euroopa maksukohustuslasena registreerimise number

Komisjon esitab 31. detsembriks 2016 seadusandliku ettepaneku ühtlustatud ühtse Euroopa maksukohustuslasena registreerimise numbriga kohta, et muuta maksuteabe automaatne vahetamine liidus tõhusamaks ja usaldusväärsemaks.

Kolmapäev, 8. juuni 2016

Muudatusettepanek 91
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 11b

Kohustuslik automaatne teabevahetus maksustamise valdkonnas

Täieliku läbipaistvuse ja käesoleva direktiivi sätete nõuetekohase rakendamise tagamiseks on teabevahetus maksustamise valdkonnas automaatne ja kohustuslik, nagu on sätestatud nõukogu direktiivis 2011/16/EL^(1 a).

---

^(1 a) Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0273

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile: regulatiivsed tehnilised standardid, mis käsitlevad turgu sondeerivate avaldavate turuosaliste rakendatavat töökorraldust, süsteeme ja protseduure

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 17. mai 2016. aasta delegeeritud määrusele, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad turgu sondeerivate avaldavate turuosaliste rakendatavat töökorraldust, süsteeme ja protseduure (C(2016)02859 – 2016/2735(DEA))

(2018/C 086/41)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Komisjoni delegeeritud määrust (C(2016)02859),
  - võttes arvesse Euroopa Komisjoni 18. mai 2016. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 31. mai 2016. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 596/2014 (mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ)⁽¹⁾, eriti selle artikli 11 lõike 9 kolmandat lõiku,
  - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
  - võttes arvesse, et kodukorra artikli 105 lõike 6 kolmandas ja neljandas taandes sätestatud ajavahemiku jooksul, mis lõppes 8. juunil 2016, ei ole vastuväiteid esitatud,
- A. arvestades, et turukuritarvituse määruse artikli 39 lõikes 2 on ette nähtud, et rida selle määruse sätteid, kaasa arvatud artikli 11 lõikeid 1–8, kohaldatakse alates 3. juulist 2016, ja vastavalt sellele nähakse ka delegeeritud määruse artikli 7 lõikes 1 ette, et seda kohaldatakse samast kuupäevast alates;
- B. arvestades, et turukuritarvituse määruse artikli 11 lõikes 9 volitatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet (ESMA) välja töötama regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et kindlaks määrata asjakohased süsteemid, protseduurid ja nõuded dokumenteerimise ja säilitamise kohustuste kohta, et isikud saaksid täita lõigetes 4, 5, 6 ja 8 sätestatud nõudeid; arvestades, et turukuritarvituse määruse artikli 11 lõikes 9 antakse komisjonile õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽²⁾ (edaspidi „ESMA määrus“) artiklitega 10–14;
- C. arvestades, et eelnimetatud volituse kohaselt võttis komisjon 17. mail 2016 vastu delegeeritud määruse; arvestades, et delegeeritud määrus sisaldab tähtsaid üksikasju menetluste kohta, mida turuosalisel peavad turu sondeerimisel järgima;

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

Neljapäev, 9. juuni 2016

- D. arvestades, et delegeeritud määrus võib parlamendi ja nõukogu kontrolliks ette nähtud tähtaja lõpus jõustuda ainult siis, kui parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid või kui enne selle tähtaja lõppu on nii parlament kui ka nõukogu komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid;
- E. arvestades, et ESMA määruse artikli 13 lõikes 1 ette nähtud kontrollitähhtaeg on kolm kuud alates regulatiivsete tehniliste standardite teatavakstegemise kuupäevast, välja arvatud juhul, kui komisjoni vastu võetud regulatiivsed tehnilised standardid on ESMA vastu võetud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõuga samased, millisel juhul kontrollitähhtaeg on üks kuu;
- F. arvestades, et ESMA vastu võetud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõus on tehtud mõned muudatused, näiteks on lisatud kaks uut põhjendust ja tehtud rida muudatusi artiklis 3 ning artikli 6 lõikes 3, samuti jõustumist ja kohaldamist käsitlevates sätetes; arvestades, et neid muudatusi arvesse võttes ei saa delegeeritud õigusakti lugeda ESMA määruse artikli 13 lõike 1 teise lõigu tähenduses samaks kui ESMA vastu võetud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu; arvestades, et seetõttu kehtib kolmekuuline vastuväidete esitamise tähtaeg, nagu ESMA määruse artikli 13 lõike 1 esimeses lõigus ette nähtud, mis tähendab, et see tähtaeg lõpeb 17. augustil 2016;
- G. arvestades, et turukuritarvituse määruse raamistiku sujuvaks ja õigeaegseks rakendamiseks 3. juuliks 2016 on vaja, et turuosalisel ja pädevad asutused teeksid vajalikud ümberkorraldused ja kehtestaksid asjakohased süsteemid võimalikult peatselt, igal juhul enne 3. juulit 2016, kusjuures see peaks toimuma kooskõlas delegeeritud määrusega;
- H. arvestades, et delegeeritud määrus peaks seega jõustuma hiljemalt 3. juulil 2016, enne kontrollitähhtaega lõppu 17. augustil 2016;
- I. arvestades, et delegeeritud määruse sätted on sisult kooskõlas parlamendi eesmärkidega, mis esitati turukuritarvituse määruses ja mida väljendati delegeeritud määruse vastuvõtmise ettevalmistustega kaasnenud mitteametliku dialoogi käigus, eelkõige on need sätted kooskõlas parlamendi kavatsusega esitada pädevatele asutustele täielikult kogu teave, mis turu sondeerimise käigus on ilmnunud;
1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.
-

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0277

Vaba liikumise edendamine, lihtsustades teatavate avalike dokumentide vastuvõtmist ***II

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega edendatakse kodanike vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide Euroopa Liidus esitamise nõudeid, ja muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (14956/2/2015 – C8-0129/2016 – 2013/0119(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2018/C 086/42)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (14956/2/2015 – C8-0129/2016),
  - võttes arvesse Rumeenia Senati poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0228) suhtes,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artikleid 76 ja 39,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0156/2016),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
  2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
  3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
  4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 52.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 4.2.2014, P7_TA(2014)0054.

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TA(2016)0278

ELi avalikku teenistust puudutavate kohtuvaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse üleandmine Üldkohtule ***I**Euroopa Parlamendi 9. juuni. 2016. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu liidu ja tema teenistujate vaheliste kohtuvaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse Euroopa Liidu Üldkohtule üleandmise kohta (N8-0110/2015 – C8-0367/2015 – 2015/0906(COD))****(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)**

(2018/C 086/43)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud Euroopa Kohtu taotlust (N8-0110/2015),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõike 2 teist lõiku, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 256 lõiget 1, artikli 257 esimest ja teist lõiku ning artikli 281 teist lõiku ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõiget 1, mille alusel esitati seadusandliku akti eelnõu Euroopa Parlamendile (C8-0367/2015),
  - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikeid 3 ja 15, artikli 256 lõiget 1, artikli 257 esimest ja teist lõiku ning artikli 281 teist lõiku ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõiget 1,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta määrust (EL, Euratom) 2015/2422, millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta ⁽¹⁾, eriti selle määruse põhjendust 9,
  - võttes arvesse komisjoni arvamust (COM(2016)0081) ⁽²⁾,
  - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 18. mai 2016. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59 ja artiklit 39,
  - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja põhiseaduskomisjoni arvamust (A8-0167/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. tuletab meelde soolise tasakaalu tähtsust Euroopa Liidu Kohtu kohtunike seas;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, Euroopa Kohtule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT L 341, 24.12.2015, lk 14.

⁽²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Neljapäev, 9. juuni 2016

P8_TC1-COD(2015)0906

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 9. juunil 2016. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2016/... Euroopa Liidu ja tema teenistujate vaheliste vaidluste esimeses kohtuastmes lahendamise pädevuse Üldkohtule üleandmise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL, Euratom) 2016/1192) lõplikule kujule).

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET